

~~A~~ / 1031 / RW

Ht. 56646

Col. 1062417

PRECATIONES ALI-

QUOT CELEBRIORES È
sacris Bibliis desumptæ, ac in studiosorū
gratiam lingua Hebraïca, Græca, & La-
tina in Enchiridij formulam redactæ.

ADIECTIS BENEDICTIONIBVS,
canticis, & si qua alia eiusdem sunt generis.

J. J. J. J.

de Hildesheim

J. J. J. J. de N. N. N. N.

CUM PRIVILEGIO.

PARISIIS,

Apud Martinum Iuuenem, sub insigni D. Christophori,
è regione gymnasii Cameracensium.

M. D. LIIII.

Relicturo satis.

J. J.

EXTRAIT DES REGI-
stres de Parlement.

LA COVRT a permis & permeēt à
Martin le Ieune, libraire & imprimeur en l'université de Paris de pou-
voir imprimer & exposer en vente vng petit li-
ure intitulé, *Precaiones aliquot celebriores è sa-
cris bibliis desumptæ ac in studiosorum gratiã lin-
gua Hebraica, Græca, & Latina in enchiridiũ for-
mulam redactæ. Adiectis benedictionibus, cãticis,
& si qua alia eiusdem sunt generis. Defendant à
tous autres libraires & imprimeurs icelluy liure
imprimer ne vendre sans l'adueu ou consentemēt
dudict le Ieune dedans six ans prochainement
venans, sur peine de confiscation desdictz liures,
qui autrement seroient imprimez, & d'amende
arbitraire. Faiēt en parlement le quatorziesme
iour de Mars, L'an mil cinq cens cinquante trois.*

Collation est faiēte.

Signé Camus.

3

STVDIOSO LECTORI
SALVTEM.

Quoniam statuissem enchiridion precatio-
num trilinguū pietatis studiosis ado-
lescentibus iterum exhibere, cōsulendos
mihi hac in re viros eruditos existimaui. Cū e-
nim plures occurrerēt in sacris Bibliis, quā ut in
cōpendium facile reuocari possēt, illorū in deligē-
dis celebrioribus iudicium planē videbā necessa-
riū. sciebā alias potuisse & quidē plurimas ad-
iici, sed hoc non erat enchiridij. His cōnumeravi-
mus et benedictiones, aut si qua alia cū precatio-
nibus eandē penē rationē habēt, quod ea pio le-
ctori non iniucūda fore sperabā. Quis enim rebus
tam sacris nō capiatur? Ceterū ne quis hīc quic-
quam desideraret, orationem dominicam, fidei no-
stræ capita quos vocant articulos, & alia eius-
modi, quæ tribus linguis cognosci nō parui ad pie-
tatē promouendā referre arbitrabar, adnectēdā
curaui. Tuū erit, Lector, nostrū hunc, qualis qua-
lis est laborem boni consulere. Age igitur, da o-
peram, ut labori nostro tuus candor respondeat.
Alacriores nos ad cætera posthac reddideris.
Vale, & in Christo profice.

ORATIO DOMINICA.

Matth. 6. **Π** Ἄτερ ἡμῶν ὁ ἐν
 τοῖς οὐρανοῖς, ἁγί-
 α. Θήτω τὸ ὄνομά σου,
 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου,
 γενήθῃτω τὸ θέλημά
 σου, ὡς ἐν οὐρανοῖς καὶ
 ἐν τῇ γῆ. Ἐπίσθησον
 ἡμῶν τὸ ἑπίσθησον ἡμῶν
 ἡμῶν σήμερον. Καὶ ἄ-
 φες ἡμῶν τὰ ὀφειλή-
 ματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡ-
 μεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφει-
 λέταις ἡμῶν. Ἐμὴ εἰ-
 σενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πει-
 ρασμὸν, ἀλλὰ ῥύσαι
 ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.
 Ὁ ἰσχύς σου ὅστις ἡ βασι-
 λεία, καὶ ἡ δύναμις,
 καὶ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶ-
 νας. Ἀμήν.

Pater noster qui
 es in caelis. San-
 ctificetur nomen
 tuum. Adveniat re-
 gnium tuum. Fiat vo-
 luntas tua, sicut in cae-
 lo, et in terra. Panem
 nostrum quotidianum
 da nobis hodie. Et di-
 mitte nobis debita no-
 stra, sicut et nos di-
 mittimus debitoribus
 nostris. Et ne nos in-
 ducas in tentationem.
 sed libera nos a ma-
 lo. Quia tuum est re-
 gnium, et potentia,
 et gloria, in secula.
 Amen.

Luc. 1.
 Salutatio
 angelica. **Χ** αἶρε κεχαριτω-
 μένη Μαρία, ὁ κύ-
 ριος μετὰ σοῦ.

Ave gratia ple-
 na Maria, Do-
 minus tecū.

ORATIO DOMINICA.

Pater noster
 qui(es) in cœ-
 lis, sanctifice-
 tur nomē tuum. Ad-
 ueniat regnū tuum.
 Fiat voluntas tua, si-
 cut in cœlo & in ter-
 ra. Panem nostrum
 quotidianum da no-
 bis hodie. Et remitte
 nobis debita nostra,
 sicut & nos remitti-
 mus debitoribus no-
 stris. Et ne facias ve-
 nire nos in tentatio-
 nem. Sed libera nos
 à malo. Quia tuum
 est regnū, & poten-
 tia, & gloria in secu-
 la. Amen.

Ave MARIA
 plena gra-
 tia, domi-
 nus tecum.

אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים
 יְקָרֵיט

שְׁמֵךְ: תְּבָרָא

מְלִכּוּתֵךְ: יַעֲשֶׂה

רְצוֹנֵךְ כְּבְשְׁמִים

וּבְאָרֶץ: לֶחֶם הַקֶּנוּ

תֵּן לָנוּ הַיּוֹם: וְסִלַּח

לָנוּ אֶת-מִשְׁאֹתֵינוּ

כַּאֲשֶׁר אֲנִיחָנוּ סוֹלְחִים

לְאֲשֶׁר נָשׂוּ מִפָּנָיו:

וְאַל תִּבְיָאֵנוּ בְּנִסְיוֹן:

אֲבָל הַצִּילָנוּ מִרָע:

כִּי לְךָ הַמְּלָכוּת

וְנִבְרָרָה וְקָבוֹד

לְעוֹלָמוֹם אָמֵן:

עֲלֵינוּ מְרִים

מִלְאָת

מִן יְהוָה עִמָּךְ:

Εὐλογημένη σὺ εἰ γυναιξί. καὶ βιλογημένος ὁ καρπὸς αἰ κοιλίας σου. Ὅτι σωτήρα ἔτεκες τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Benedicta tu in mulieribus. Et benedictus fructus ventris tui. Quoniam saluatorem peperisti animarum nostrarum.

Symbolū
Apostolorum.

ΠΙΣΤΕΥΩ εἰς Θεὸν πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴ οὐρανοῦ καὶ γῆς. Καὶ εἰς Ἰησοῦν Χριστὸν υἱὸν αὐτοῦ τοῦ ἑνὰ μόνου, Κυρίου ἡμῶν, συληφθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου, γεννηθέντα ἐκ Μαρίας αἰ παρθέου. Παθόντα ὑπὸ Ποντίου Πιλάτου, θανόντα καὶ ταφέντα, κατελθόντα εἰς ἄδου, τῆ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν, ἀνελθόντα εἰς οὐρανοῦς, καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρὸς παντοκράτορος, ὃς δευτέρῃ μέλει ἔρχεσθαι

Credo in Deum patrem omnipotentem, factorem caeli et terrae. Et in IESUM CHRISTUM filium eius unicum, dominum nostrum. Conceptum ex spiritu sancto. Natum ex MARIA virgine. Passum sub Pontio Pilato, mortuum et sepultum. Descendentem ad inferos. Tertia die resurgentem ex mortuis. Ascendentem in caelos. Sudentem in dextera patris omnipotentis. Unde venturus est

Benedicta tu in mulierib. Et benedictus fructus vétris tui Iesus Christus. Amen.

EGo credo in Deum patrem omnipotenté, creatorem cœli & terræ. Et in IESVM CHRISTVM filium eius vnicum dominum nostrum.

Qui conceptus est de spiritu sancto, Natus ex Maria virgine. Passus sub Pôtio Pilato, ad lignû suspensus, mortuus, & sepultus. Descendit ad infernum, tertia die resurrexit à mortuis. Ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram dei patris omnipotentis. Indé-

ברוכה את בנשים :
 ומבורך פרי בטנה
 ישוע המשיח אמן :
אני מאמין באל
 אב יכול כל
 הכורא את השמים
 ואת הארץ : ובישוע
 המשיח בנו היחיד
 אדונינו : שהורה
 ברוח הקדש נולד
 ממרים הבתולה
 יסר תחת פונצואו
 פולאטו תלוי על עץ
 מת ונקבר : ירד
 לשאול ביום
 השלישי קם ממתים :
 עלה אל השמים
 יושב לימין האל
 אב אשר כל יכל :

κρίναι ζῶντας καὶ νε- *indicare vivos &*
κρούς. *mortuos.*

Γισέυω εἰς πνεῦμα *Credo in spiritum*
ἅγιον. *sanctum.*

Εἰς ἀγίαν ἐκκλησίαν *In sanctā ecclesiam ca-*
καθολικὴν. *tholicam.*

Ἀγίων κοινωνίαν. *sanctorum communio-*
Ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. *nem.*

Σαρκὸς ἀνάστασιν. *Remissionem peccato-*
ζωὴν αἰώνιον. *rum.*

Ἀμὴν. *Carnis resurrectionē.*

Vitam eternam. Amē.

*Benedic-
tio ante
cibum.*

ΚΥ' ριε τῷ αἰώνων,
ὁ ἐπαινῶν, ὑψῶν
καὶ δοξάζων τ' ἔνο- **D**omine secu-
μάσθ' ἡ μέγα, ὁ ζωο- *lorum, qui*
ποιήσας με μέχρι νῦν, *laudas, ex-*
διδάξας ἡ νόμον *tollis, & glorificas no-*
σου ἡ ἅγιον, καὶ πα- *men tuum magnum,*
ραθεῖς μοι ἡ ἅγια *qui me haecenus vivi-*
τιμὴν ἡρμασμένω ἐκ *ficasti, & legem tu-*
πιότητων τῆς γῆς καὶ *am sanctam docuisti,*
μεγαλοσωτῆς ἡ ἐλέους *mihi que mensam appo-*
σου, διδλόκησον ἡνα ἐμὲ *gnibus terrae tuae, &*
magnificentia tuae bo-

que veniet ad iudicā-
dum viuos & mor-
tuos.

Ego credo in spi-
ritum sanctum, San-
ctam congregatio-
nem vniuersalem.

Cōmunionem san-
ctorum, Remissionē
peccatorum, Viuifi-
cationem carnis, Et
vitam æternam.

Amen.

Domine fe-
culorū, qui
laudas, ex-
tollis, & glorificas
nomen tuum ma-
gnum, qui me hacte-
nus viuificasti, & le-
gem tuam sanctā do-
cuiſti, mihi que men-
sam appoſuiſti inſtru-
ctam pinguibus ter-
ræ tuæ, & magnifi-

וּמִשָּׁם יָבֵא לְשֹׁפֵט
אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־
הַמֵּתִים :

אֲנֹכִי מֵאֲמִין בְּרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ : בְּקַהֲלָא
הַקֹּדֶשׁ כָּלְלִי :

בְּחַבּוּר הַקְּדוֹשִׁים
בְּסְלִיחַת הַחַטָּאִים:
בְּתַחֲיִית הַבְּשָׂר:
וְחַיֵּי עוֹלָם אָמֵן :

רַבּוֹן הָעוֹלָמִים
מְהֵלָל

וּמִשִּׁבַּח וּמִפָּאָר
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל אֲשֶׁר
הַחַיּוֹתַנִי עַד פֶּה
וְלִמְדַתַּנִי תוֹרָתְךָ
הַקְּדוֹשָׁה וְשִׁמְתָהּ לִפְנֵי
שְׁלֵחוֹ עֲרוּךְ מִמִּשְׁמַנִּי
אֶרְצֶךָ וּמִהַדְרֶךְ

καθ' ἑκάστην ἡμέραν καθεώσεως, ὡς φα-
 γῆν τὸν ἄρτον μου εἰς
 δόξαν τῷ ὀνόματός σου,
 καὶ ἵνα τοὺς βραχί-
 νάς μου καθεώσεως,
 ὡς ἔποιησας τῷ ἡ-
 λία τῆ ἀλ βρώσεως
 δυνάμει, καὶ με πία-
 νον ὡς ἐποίησας τῷ
 Δανιὴλ καὶ τοῖς ἐταίροις
 αὐτοῦ ἐκ τῶν σπερμά-
 των, καὶ τῆ χήρα ἐκείνης
 τῆ ἐν ἡμέραις ἡλίου.
 θύλοκῃ σου ἵνα ὁ, ἡ φά-
 γῃ εἴη εἰς πλισημονίην
 καὶ θύλογίαν ἰδί τῆς
 γῆς τῆς ἀγαθῆς ἢ ἡ-
 μῶν ἔδωκας καὶ θά γέ-
 γραπται. Καὶ θύλογῆ-
 σει τὸν ἄρτον σου καὶ

*nitatis, tibi libeat me
 quotidie roborare, ut
 pane meo vescar in ho-
 norem nominis tui: ut-
 que brachia mea con-
 firmes, ut fecisti Eliae
 virtute cibi: et me im-
 pingua, ut fecisti Da-
 nieli et eius sociis per
 legumina, atque illi
 viduae quae fuit tem-
 pore Eliae: tibi placeat
 ut quod comedo sit ad
 satietatem et bene-
 dictionem super ter-
 ram bonam, quam no-
 bis dedisti, quemadmo-
 dum scriptum est: Et
 benedicet pani tuo, et*

centia tuę bonitatis,
tibi libeat me quoti-
die roborare, vt pa-
ne meo vescar in ho-
norem nominis tui:
atque brachia mea
confirmes, vt feci-
sti Elię virtute ci-
bi: & me impingua
vt fecisti Danieli &
eius fociis per legu-
mina, atque illi vi-
duę quę fuit tem-
pore Elię: tibi pla-
ceat vt quod com-
edo sit ad satieta-
tem & benedictionē
super terrā bonam,
quam nobis dedisti,
quę admodum scri-
ptum est: Et benedi-
cet pani tuo, & a-

טוֹבָה יְהִי רָצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ שֶׁתְּחַיֶּה
אוֹתִי בְּכָל-יוֹם
לֶאֱכֹל לַחֲמֵי
לְכָבוֹד שְׂמֶךָ
וְשֶׁתְּחַיֶּה אֶת-
וְרוּעוֹתַי כְּמוֹ
שֶׁעָשִׂיתָ לְאַלְיָהוּ
בְּכַח הָאֲכִילָה
הַהוּא וְהַשָּׁמֶן אוֹתִי
כְּמוֹ שֶׁעָשִׂיתָ
לְדָנְיָאֵל וְהַכְּרִיו מִן
הַיּוֹרְעִים וְלְאַלְמָנָה
הַהוּא בְּיָמֵי אֵלְיָהוּ
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ כִּי
מֵה-שֶׁאוֹכֵל יִחְיֶה
לְטוֹבָע וְלְבִרְכָה

עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַתָּ לָנוּ
כְּכַתוּב וּבִרְךָ אֶת-לַחֲמֶךָ וְאֶת-מִיֶּסֶךָ:

ἢ ὕδωρ σου. Δός τε ἡ- aquæ tuæ. Ac da no-
 μῶν ἢ πνευματικὸν bis in dies spiritalem
 ἄρτον, ὃν ἡμῶν ἐπιγυ- illum panem, quem no-
 γείλω διὰ τοῦ Χριστοῦ bis per Christum tu-
 σου, τοῦ λυτρώσαντος ἡ- um, qui nos ab om-
 μᾶς ἀπὸ πάσης θλί- ni afflictione redemit,
 ψεως. Ἀμήν. promisisti. Amen.

Alia bene-
 dictio post
 cibum.

Φάγονται πένιτες Comedunt man-
 καὶ ἐμπληθίσον- sucti et sati-
 ται καὶ ἐκζητήσουσι κύ- antur, ac no-
 ριον εἰς αἰῶνα. Ὅτι ἐδώ- men tuum perpetuò
 κας αὐτοῖς τροφὴν εἰ requirunt, quia cibum
 ἔδωκε καὶ αὐτοῖς. φά- illis in tempore dedi-
 γονται καὶ ποτασθή- sti. Comedunt, inquam,
 σαι κατὰ λόγον κυρίου. et abundant, iuxta
 ὅτι ἐδώκας τοῖς πα- verbum Domini, Quia
 τράσι αὐτῶν ἢ μάν- dedisti patribus eo-
 να εἰς τροφήν, καὶ αὐ- rum manna in cibum,
 τοῖς ἢ ἄρτον εἰς πλησ- ipsis verò panem ad
 μονήν. διὰ τοῦ ἢ ἡμεῖς satietatem. Propterea
 βύλογον τὸ ὄνομά σου nos magno tuo nomi-
 ἢ μέγα, ὡς λέλειπται. ni benedicimus, sicut
 καὶ φάγη καὶ ἐμπλη- dictum est: Et come-
 θήσῃ καὶ βύλογός σου κύ- des, et satiaberis, ac
 ριον ἢ θεόν σου ὡς benedices domino Deo

quæ tuæ . Ac da nobis in dies spiritale illū panē , quē nobis per Christum tuum , qui nos ab omni afflictione redemit , promifisti . Amen .

Comedūt mā sucti & fatiantur , & nomen tuum perpetuo requirunt , quia cibum illis in tempore dedisti . Comedunt , inquam , & abundant : iuxta verbum Domini , Quia dedisti patribus eorum manna in cibū , ipsis verò panem ad fatietatem . Propterea nos magno tuo nomini benedicim⁹ , sicut dictum est : Et comedes & satiaberis , ac benedices domi-

וְתֵן-לָנוּ מֵיּוֹם
בְּיוֹמוֹ הַלֶּחֶם הָרוּחָנִי
אֲשֶׁר נְדַרְתָּ לָנוּ עַל
יְדֵי מְשִׁיחֶךָ אֲשֶׁר-
פָּדָה אוֹתָנוּ מִכָּל-
צָרָה אָמֵן :

אֲכָלוּ עֲנוּיִם וְנִשְׂבָּעוּ
וַיִּבְקְשׂוּ שְׂמֵךְ לְעוֹלָם
כִּי נָתַתָּ אֲכָלִים בְּעֵתָם
וַיֹּאכְלוּ וַיִּתְּרוּ כְרֵבֶר
ה' כִּי נָתַתָּה
לְאֲבוֹתֶיךָ מִן
לֶאֱכֹל וְלָהֶם לֶחֶם
לְטוֹבֵעַ עַל כֵּן אָנוּ
מְבָרְכִים לְשִׂמְךָ
הַגָּדוֹל כָּמוֹ שְׁנֵא
וַאֲכַלְתָּ וְשִׂבַּעְתָּ
וּבִרְכַתָּ אֶת-ה'

Ἐὐλογίαι ἀγαθῆς ἡς tuo super terram bo-
 δέδωκέ σοι. Οὕτω δὲς nam quam dedit tibi.
 ἡμῖν βύλογίαν ἀμέτρη- sic da nobis benedi-
 ρν ἐκ τῆς λόγων τῆ νό- ctionem immensam ex
 μασ, καὶ ἡμᾶς ἐκ τῆς verbis legis tuæ, ac
 βυβλῶν σου διδά- doce nos ex præce-
 σκε σήμερον καὶ ptis tuis hodie
 καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Et quoti-
 Ἀμήν. die.
 Amen.

Benedi-
 ctio alia
 brevis.

Εὐλογία κυρίου αὐ-
 τη πλεονέξῃ, καὶ ἔδε
 νος ἀγαθῶν δέον ἵ οἱ ὄν
 κύριον ἐκζητῶντες. ἔκ
 εἶδον δίκαιον ἐγκρα-
 ταλελεῖ μμένον, οὐδὲ δ'
 ἀπέρμα αὐτῆς ζητῶν ἄρ-
 τῆν. ὡς ἐποίησε μεθ'
 ἡμῶν κύριος σήμερον,
 ἔτω ποιεῖτω πάσῃ ἡμέ-
 ρα καὶ πολὺ τὸ ἔλεος
 αὐτῆς. Ἀμήν.

Benedictio Do-
 mini ditat, et
 quærentes Do-
 minum nullo bono e-
 gent. Non vidi iustum
 derelictum, aut semen
 eius quærens panem.
 Ut fecit hodie nobis-
 cum Dominus, sic quo-
 tidie pro multa sua
 clementia faciat.
 Amen.

no deo tuo super terram bonam, quam dedit tibi. Sic da nobis benedictionem immensam ex verbis legis tuæ, ac doce nos ex præceptis tuis hodie & quotidie. Amen.

אֱלֹהֵיךָ עַל הָאָרֶץ
הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַתָּ
לָךְ כִּן הַתִּתֶנּוּ-לָנוּ
בְּרַכּוֹתַי עַד בְּלִי רֵי
מִדְבָרֵי רַחֲמֶיךָ
וְתִלְמַדְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ
הַיּוֹם וּבְכָל-יּוֹם
אָמֵן :

Benedictio domini ditat, & quærentes dominum nullo bono egent. Non vidi iustum derelictum, aut semen eius quærens panem. Ut fecit nobiscum hodie Dominus, sic quotidie pro multa sua clementia faciat.

בְּרַכַּת הַיּוֹם
תַּעֲשִׂיר-וְדוֹרֵשֵׁי הַ
לֹא יִחְסְרוּ כָל-טוֹב
לֵאלֹהֵי רְאִיתִי צְדִיק
נֶעֱזַב וְזָרְעוֹ מִבְּקֶשׁ
לֶחֶם כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה ה'
עִמָּנוּ הַיּוֹם כִּן יַעֲשֶׂה
מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ לְמַעַן
רַחֲמֵינוּ הַרְבִּיּוֹם
אָמֵן :

Amen.

Genes. 4.
Oratio.
Cain ad
dominum

Καὶ εἶπε Κάϊν
πρὸς κύριον τὸν
θεόν. Μείζων ἡ αἰτία
μου τοῦ ἀφεθῶνάς με.
εἰ ἐμβαλεῖς με σήμε-
ρον ἀπὸ προσώπου αὐ-
τοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώ-
που σου κρυβήσομαι,
ὅτι ἐσομαι σένωμ. Ἐξέ-
μαρ ἰδίᾳ αὐτοῦ γῆς. καὶ ἔ-
σται πᾶς ὁ θύρισκός μου
ἀρκτενεῖ με. καὶ εἶπερ
αὐτῷ κύριος ὁ θεός,
οὐχ οὕτω. πᾶς ὁ ἀρ-
κτείνας Κάϊν, ἐπὶ ἅ ἐκ-
δικούμενος παραλύ-
σει. καὶ ἔθηκε κύριος ὁ
θεός σημεῖον τῷ Κά-
ϊν τοῦ μὴ ἀνελεῖν αὐ-
τὸν πάντα τὸν θύρισκόν
τα αὐτοῦ. Ἐξῆλθε δὲ
Κάϊν ἀπὸ προσώπου
τοῦ θεοῦ, καὶ ᾤκησε ἐν
γῆναιδὶ κατέναντι Ἐ-
δέμ.

Dixitque Ca-
in ad Domi-
num, Maior

est iniquitas mea, quam
ut veniam merear.

Ecce eiicis me hodie à
facie terræ, et à facie

tua abscondar, et ero
vagus et profugus à

terra: omnis igitur qui

inuenierit me, occidet
me. Dixitque ei Do-

minus: Nequaquam i-

ta fiet, sed omnis qui oc-

ciderit Cain, septuplū

minus in Cain signum,

ut non interficeret e-

um omnis qui inuenis-

set eum. Egressusque

Cain à facie domini,

habitauit profugus ad
orientalem plagam E-

ET dixit Cain
 ad dominum:
 Maior est pu-
 nitio mea, quàm vt
 feram. Ecce eiecisti
 me hodie à superfi-
 cie terre, & à facie
 tua abscondam me,
 & ero vagus & pro-
 fugus in terra. Et
 erit, omnis qui in-
 uenerit me, occidet
 me. Et dixit ei do-
 minus: Propterea o-
 mnis qui occiderit
 Cain, septempliciter
 vindicabitur. Et po-
 suit dominus signū
 in Cain, ne percu-
 teret eum omnis qui
 inuenisset eum. Et e-
 gressus est Cain à fa-
 cie domini. Et habi-
 tauit in terra Nod
 ad orientem Heden.

וַיֹּאמֶר קַיִן
 אֶל-
 יְהוָה גְּדוּל עוֹנֵי
 מִנְּשָׂא : הֵן גֵּר שֵׁת
 אֶתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי
 הָאֲדָמָה וּמִפְּנֵיךָ
 אֶסְתָּר וְהָיִיתִי גֵר
 וְגֵר בְּאֶרֶץ וְהָיָה כָּל-
 מֹצְאֵי יְהִרְגֵנִי :
וַיֹּאמֶר לֹו יְהוָה לְכֹן
 כָּל-חַרְגֵי קַיִן
 שִׁבְעָתַיִם יִקָּם וַיִּשֶׂם
 יְהוָה לְקַיִן אֹת
 לְבִלְתִּי הַכּוֹת-אֹתוֹ
 כָּל-מֹצְאֵוֹ : וַיִּצַּב
 קַיִן מִלְּפָנֵי יְהוָה
 וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ-נוֹד
 קִדְמַת-עֵדֶן :

Genes. 15.
Oratio A=
brahæ ad
dominum

Λέγει ὁ Ἄβραμ. δέ-
πωτα κύριε τί
μοι δώσεις. Ἐγὼ δὲ ἀ-
πολύομαι ἀτεκνός, ὃ
δὲ υἱὸς μασέχου οἰ-
κογενούς μου ἔσται. Δα-
μασκὸς ἐλιέξερ. καὶ εἶ-
περ Ἄβραμ, ἐπειδὴ
ἐμοὶ οὐκ ἔδωκας σπέρ-
μα, ὃ δὲ οἰκογενὴς μου
κληρονομήσει με. καὶ
ὁ υἱὸς Φωνῆ κυρίου ἐγέ-
νητο πρὸς αὐτὸν λέγει-
σα. ὃ κληρονομήσει σε
ἕσται. ἄλλος ἐξελεύσεται
ἐκ σπέρματός σου κληρονομή-
σει σε. ἐξήγαγε δὲ αὐ-
τὸν ἔξω, καὶ εἶπερ αὐ-
τῷ. Ἀνάβλεψον δὴ εἰς
τὸν οὐρανὸν, καὶ ἀριθμή-
σον τὰς ἀστέρας, εἰ δύ-
νησιν ἐξαριθμῆσαι αὐ-
τὰς. καὶ εἶπερ, ὕψως ἔσται
τὸ σπέρμα σου. καὶ ἐπί-
στευσεν Ἄβραμ τῷ θεῷ

Dixitque A-
bram: Domi-
ne deus quid
dabis mihi? Ego vadam
absque liberis: Et fi-
lius procuratoris do-
mus meæ iste Dama-
scus Eliezer. Addidit-
que Abram. Mihi au-
tem non dedisti semen,
Et ecce vernaculus
meus hæres meus erit.
Statimque sermo do-
mini factus est ad eum
dicens: Nō erit hic hæ-
res tuus: sed qui egre-
dietur de utero tuo, i-
psum habebis hære-
dem tuum. Eduxitque
eum foras, Et ait illi:
Suspice cælum, Et nu-
mera stellas, si potes.
Et dixit ei: Sic erit se-
men tuum. Credidit A-
braham domino, Et te-

ET dixit Abrá:
 Domine deus,
 quid dabis mi
 hi? Et ego vado abs-
 que liberis, & filius
 gubernator domus
 meæ iste Damme-
 sech Eliezer. Et di-
 xit Abram: Ecce mi-
 hi non dedisti semē.
 Et ecce filius domus
 meæ hæreditat me.
 Et ecce verbum do-
 mini ad eum, dicen-
 do: Non hæredita-
 bit te iste, sed qui e-
 gredietur de visceri-
 bus tuis, ipse hæredi-
 tabit te. Et eduxit e-
 um foras, & dixit:
 Suspice nunc cœiū,
 & numera stellas, si
 poteris numerare e-
 as, Et dixit ei: Sic erit
 semen tuū. Et credi-

וַיֹּאמֶר אַבְרָם
 אֲדֹנָי יְהוִה מֶלֶךְ
 הַתְּהֵן לִי וְאֵנֹכִי הוֹלֵךְ
 עֲרִירִי וּבֶן־מֵשֶׁק
 בֵּיתִי הוּא דַמְסֵשֶׁק
 אֶלְיָעֶזֶר׃ וַיֹּאמֶר
 אַבְרָם הֵן לִי לֹא
 נָתַתָּה וְרַע וְהֵנָּה בֶן־
 בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי וְהֵנָּה
 דְבַר־יְהוָה אֵלָיו
 לֵאמֹר לֹא יוֹרֵשׁ
 זֶה כִּי־אִם אֲשֶׁר יֵצֵא
 מִמֶּעֶיךָ הוּא יוֹרֵשׁ
 וַיֹּצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה
 וַיֹּאמֶר הֲבֵט־נָא
 הַשָּׁמַיִם וּסְפֹר
 הַכּוֹכָבִים אִם־תּוּכֵל
 לִסְפֹּר אֹתָם וַיֹּאמֶר
 לוֹ כֹּה יְהִי וְרַעַךְ׃

καὶ ἐλογιάθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. *putatum est illi ad iustitiam.*

Genes. 19.
Oratio
Lot ad an-
gelos.

ΚΑΙ Εἶπερ. Ἰδὲ κύριοι ἐκκλίνατε εἰς τὸν οἶκόν τῶν παιδῶν ὑμῶν, καὶ καταλύσατε ἐνὶ ἡμέτῃ τὰς πόδας ὑμῶν, καὶ ὀρθρίσατε, ἀπελθούσεθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν. καὶ εἶπαρ, ἔχι, ἀλλ' εἰ τῆς πλατείᾳς καταλύσομεν. καὶ κατεβιάζετο αὐτοὺς, καὶ ἐξέκλιναρ πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκόν αὐτῶν, καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς τῶπον, καὶ ἄζύμους ἔπεμφεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον.

ET dixit: *Obsecro domini mei declinate in domum pueri vestri, et manete ibi: lauate pedes vestros, et manè proficiscemini in viam vestram. Qui dixerunt: Minimè, sed in platea manebimus. Compulit illos oppidò ut diuernerent ad eum. Ingressisque domus illius, fecit conuiuium, et coxit azyma, et comederunt.*

Misericordiam dei
Lot confitetur.

Εἶπε δὲ Λώτ πρὸς αὐτοὺς, δέομαι κυρίου, ἐπειδὴν ἔβην ὁ παῖς σου ἔλεος ἐναντίον σου,

Dixitque Lot ad eos: *Quæso domine mi, quia inuenit seruus tuus gratiam coram*

dit domino, & reputavit illud sibi ad iustitiam.

ET dixit: Ecce nunc domini mei declinate nunc ad domum serui vestri, & pernoctate, & lauate pedes vestros, & manè surgitis, & pergetis in viam vestram. Et dixerunt: Nequaquam, sed in platea pernoctabimus. Et vim fecit eis valde: & declinauerunt ad eum, & venerunt ad domum eius, & fecit eis convivium, & in fermentata coxit, & comederunt.

ET dixit Loth ad eos: Ne nunc domini mei. Ecce nunc inuenit seruus tuus gratiam in o-

וְהָאֵמֹן בְּיְהוּדָה
וַיִּחְשְׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה :

וַיֹּאמֶר הַנְּהַנְּאֵ-
אֶדְנִי סוּרוּ נָא אֶל-
בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ
וְרַחְצוּ רַגְלֵיכֶם
וְהִשְׁכַּמְתֶּם וְהִלַּכְתֶּם
לְדַרְכֵיכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא
כִּי בְרַחֲוֵב נָלִיז :

וַיַּפְצֵר בָּם מְאֹד
וַיִּסְרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ
אֶל-בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם
מִשְׁתֵּה וּמִצּוֹת אֶפְחָה
וַיֹּאכְלוּ :

comederunt.

וַיֹּאמֶר לוֹט אֱלֹהִים
אֶל-נָא אֶדְנִי : הִנֵּה-
נָא מִצָּא עַבְדְּךָ חַן

καὶ ἐμεγάλωσας τῆν te, ἔσ magnificasti
δικαιοσύνην σου ὅποι- misericordiam tuam,
εἰς ἐπ' ἐμὲ τοῦ ζῆν τῆν quam fecisti mecum,
ψυχὴν μου. ἐγὼ δὲ ἔ vt saluares animam
διωθήσομαι. Δὲ σωθῆ- meam, nec possum in
ναί εἰς τὸ ὄρος, μὴ κα- monte saluari, ne for-
τα λάβῃ με τὰ κακά, tē apprehendat me ma-
καὶ ἀποθάνω. ἰδοὺ ἡ lum, ἔ moriar. Est
πόλις αὕτη ἐγγύς, τοῦ ciuitas hæc iuxta, ad
καταφυγεῖν με ἐκεῖ, quam possum fugere,
ἢ ὅτι μικρά. Ἐκεῖ σω- parua, ἔ saluabor
θήσομαι. οὐ μικρά ἐ- in ea, nunquid non mo-
σι; καὶ ζήσεται ἡ ψυ- dica est, ἔ uiuet a-
χὴ μου ἐνεκέρ σου. nima mea? Dixitque
καὶ εἶπερ αὐτῷ. ἰδοὺ dixitque
ἐθαύμασεν ἔσ τὸ πρὸ- ad eum: Ecce etiam in
σωπον ἰδί τῷ ῥήματι hoc suscepi preces tu-
τι τοῦ τῷ καταξέ- as, vt non subuertam
ψαι τῆν πόλιν πρὸς ἧς urbem pro qua locu-
ἐλάλησας. ἀπεύθυν- tus es. Festina, ἔ sal-
ῆρ τῷ σωθῆναι ἐκεῖ. ἔ uare ibi, quia non po-
ἔ διωθήσομαι τῷ ποιῆ- tero facere quicquam
σαι πρὸς γμα, ἔως τοῦ donec ingrediaris il-
ἐλθεῖν σε ἐκεῖ. Διὰ luc. Idcirco uocatum

culis tuis, & magnificasti misericordiam tuam, quam fecisti mecum, vt viuificares animam meam. Et ego non potero eruere me ad montem, ne forte hæreat mihi malum, & moriar. Ecce nunc ciuitas ista propinqua, vt fugiã illuc, & est parua. Eruiam me nũc illuc. Nunquid non parua est? Et viuet anima mea. Et dixit ad eũ: Ecce suscepi faciem tuam, etiam in hoc vt non subuertam ciuitatẽ, vt locutus es. Festina, erue te illuc, quia non potero facere quicquã, donec ingrediaris il-

בְּעֵינַיִךָ וַתִּגְדַּל חַסְדְּךָ
 אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי
 לְחַיֵּית אֶת נַפְשִׁי
 וְאַנְכִי לֹא אוֹכֵל
 לְהַמְלִיט הַהָרָה פֶּן־
 תִּדְבַקְנִי הַרְעָה וּמָתִי
 : הִנֵּה נָא הָעִיר
 הַזֹּאת קְרִבָה לָנוֹס
 שָׁמָּה וְהוּא מְצֻעֵר
 אֶמְלִיטָהּ נָא שָׁמָּה
 הֲלֹא מְצֻעֵר הוּא
 וַתְּחִי נַפְשִׁי: וַיֹּאמֶר
 אֵלָיו הִנֵּה נִשְׂאתִי
 פָּנֶיךָ גַם לְדַבַּר הַזֶּה
 לְבַלְתִּי הַפְּכִי אֶת־
 הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:
 מִהֵרָה הַמְלִיט שָׁמָּה
 כִּי לֹא אוֹכֵל לַעֲשׂוֹת
 דְּבָר עַד־פְּאֻךְ

τὸ το ἐκάλεισε τὸ ὄνο- est nomen urbis illius
μα τῆς πόλεως ἐκεῖ- segor.
νης Σεγώρ.

Gen. 20.
Oratio Abimelech
ad deum.

Κ Αὶ εἶπε, κύριε ἔ- **E** T ait: Domi-
θνος ἀγνοῶν κὺ δὲ ne, num gentem
καί μου ἀφελῆς; οὐκ αὐ- ignorantem es.
τὸς μοι εἶπεν. ἀδελ- iustam interficies?
φή μου ἔστι; κὺ αὐτῇ μοι Nonne ipse dixit mihi,
εἶπεν, ἀδελφός μου ε- Soror mea est: Es i-
στὴν; εἴ καὶ θαρᾶ καρ- psa ait, frater meus
δίᾳ, κὺ εἴ δικαιοσύνη est? In simplicitate cor-
χιδῶν, ἐποίησα τὸ το. dis mei, Es munditia
εἶπε δὲ ὁ θεὸς καὶ ἔ- manuum mearum hoc
πνορ. κὺ ἄγω ἔγνω ὅ- feci. Dixitque ad e-
τι εἴ καὶ θαρᾶ καρδίᾳ um Deus: Et ego scio
ἐποίησας τὸ το, κὺ ἐφί- quod simplici corde fe-
λάμη ἐγὼ σὺ, τὸ μὴ ceris: Es ideo custo-
ἀμαρτεῖν σε εἰς ἐμέ. dini te ne peccares in
ἐνεκα τούτου οὐκ ἀφή- me, Es non dimisi ut
κά σε ἀφαισθαι αὐ- tangeres eam. Nunc
αῖ. Nunc δὲ ἀπόδος ergo redde viro suo
τῇ γυναῖκα τῇ ἀν- uxorem, quia pro-
θρώπῳ, ὅτι προφήτης pheta est, Es orabit
ἔστι, κὺ προσεύξεται πε-

Luc. Idcirco vocauit
nomen ciuitatis Só-
har.

ET dixit: Do-
mine, nunquid
gentem etiam
iuſtã occides? Nun-
quid non ipſe dixit
mihi: Soror mea eſt,
& ipſa etiam dixit:
Frater meus eſt? In
perfectione cordis
mei, & in munditia
manuum mearũ fe-
ci hoc. Et dixit ad
eũ deus in ſomnio:
Etiã ego noui quod
in perfectione cor-
dis tui feciſti hoc, &
prohibui etiam ego
te, ne peccares mihi.
Idcirco non permifi
tibi, vt tãgeres eam.
Et nunc redde vxo-
rẽ viro, quia prophe

שָׁמָּה עַל-כֵּן קָרָא

שֵׁם-הָעִיר צוֹעֵר :

וַיֹּאמֶר אֵלָנִי הַגּוֹי

גַּם-צָרִיק תִּהְרַג :

הֲלֹא-הוּא אָמַר-לִי

אֶחָתִי הוּא וְהִיא-

גַּם-הוּא אָמַרָה אֶחָי

הוּא בָּתָם-לְבָבִי

וּבְנִקְוֹן כַּפִּי עֲשִׂיתִי

זֹאת : וַיֹּאמֶר אֵלָיו

הַאֵלֹהִים בְּחַלֵּם גַּם

אֲנִכִּי יִדְעֵתִי כִּי בָתָם-

לְבָבְךָ עֲשִׂיתָ זֹאת

וְאַחֲשֶׂךָ גַם-אֲנִכִּי

אֶתְּךָ מִחַטּוֹ-לִי עַל-

כֵּן לֹא-נִתְתִּיקָ לְגַנֹּעַ

אֵלֶיךָ : וְעַתָּה הֵשֵׁב

אֶשְׂרֵת-הָאִישׁ כִּי-

נָבִיא הוּא וַיִּתְפַּלֵּל

εἰς ἃ καὶ ζήσῃ, εἰ δὲ μὴ ἀ-
 ποδίδῃς, γνώσῃ ὅτι
 ἀφθνήσκεις σὺ καὶ πᾶν
 τὰ τὰ ἑ.
 pro te, et viues. si au-
 tem nolueris reddere,
 scito quod morte mo-
 rieris tu, et omnia
 quæ tua sunt.

Gen. 24.
 Fides A-
 brahæ in
 promissio-
 nes Dei.

Κύριος ὁ θεὸς τοῦ
 οὐρανοῦ, καὶ ὁ θεὸς
 τῆς γῆς, ὃς ἔλαβέ με
 ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς
 μου, καὶ ἐκ τῆς γῆς ἧς
 ἐγενήθη, ὃς ἐλόγησέ
 μοι, καὶ ὃς ὤμοσέ μοι
 λέγων, σοὶ δώσω τὴν
 γῆν ταύτην καὶ τὴν
 ἀέρα σου, αὐτὸς
 ἀπεστείλει τὸν ἄγγελον
 αὐτοῦ ἐμπροσθέν σου, καὶ
 λέγει γυναικὰ τῷ υἱῷ
 μου ἵνα ἄν ἐκεῖθεν. εἰ-
 δὲ μὴ θέλῃ ἡ γυνὴ
 πορευθῆναι μετὰ σοῦ εἰς
 τὴν γῆν ταύτην, καθα-
 ρὸς ἔσῃ ἀπὸ τοῦ ὅρκου
 τούτου. μόνον τὸν υἱόν μου
 μὴ ἀφείλῃς ἐκεῖ.

Domine Deus
 cæli et ter-
 ræ, qui tulit
 me de domo patris mei
 et de terra natiuitatis
 meæ, qui locutus est mi-
 hi, et iurauit mihi, di-
 cens: semini tuo dabo
 terram hanc, ipse mit-
 tet angelum suum co-
 ram te, et accipies in-
 de uxorem filio meo.
 Si autem mulier nolue-
 rit sequi te, non tene-
 beris iuramento: fi-
 lium tantum me-
 um ne re-
 ducas
 illuc.

ta est, & orabit p̄ te,
& viues. Et si tu non
reddideris, scito q̄
moriendo morieris
tu, & oē qd̄ est tibi.

Dominus de
us caeli, qui
tulit me è
domo patris mei, &
è terra cognationis
meæ, & qui locu-
tus est mihi, & qui
iurauit mihi dicēdo:
Semini tuo dabo ter-
ram hanc, ipse mit-
tet angelum suum
ante te, & capies v-
xorem filio meo in-
de. Et si noluerit
mulier pergere post
te, mundus eris à iu-
ramento meo isto,
duntaxat filium me-
um non reducas il-
luc.

בְּעֵרָהּ וְתִיָּהּ וְאִם -
אֵינָהּ מְשִׁיבָה דַּע כִּי -
מוֹת תָּמוּת אַחֲרָהּ
וְכָל-אֲשֶׁר-לָךְ;

יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם
אֲשֶׁר לָקַחְנִי מִבְּנוֹת
אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי
וְאֲשֶׁר דִּבֶּר-לִי וְאֲשֶׁר
נִשְׁבַּע-לִי לֵאמֹר -
לְוָרְעָה אֶחָד אֶרְתֶּ -
הָאֶרֶץ הַזֹּאת הִוא
יִשְׁלַח מַלְאָכּוֹ לִפְנֵיךָ
וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לְבְנִי
מִשָּׁם: וְאִם-לֹא
תֵאבְדָה הָאִשָּׁה לְלֶכֶת
אַחֲרַיָּךְ וְנִקְוִיתָ
מִשְׁבַּעְתִּי וְאֶרְתָּ רַק
אֶת-בְּנִי לֹא תִשָּׁב
טָמְאָה:

*Orat deū
dispensator
Abraham,
vt in exes-
quēdo he-
ri mādato
sibi adsit.*

ΚΑὶ εἶπε: κύριος ὁ
 θεὸς τοῦ κυρίου
 μου Ἀβραάμ, ἠθέλω
 σοι ἀνατίομαι ἐμοῦ σή-
 μερον, καὶ ποιήσομαι ἔ-
 λεος μετὰ τοῦ κυρίου
 μου Ἀβραάμ. Ἰδὲ ἐγὼ
 ἔστηκα ὑπὸ τῆς γῆς τοῦ
 ὕδατος. αἱ δὲ θυγατέ-
 ρες τῆς οἰκίας τῆς πό-
 λιν ἐκπορεύοντες ἀν-
 τλήσουσιν ὕδωρ, καὶ ἔσται
 ἡ παρθένος ἢ ἧς ἂν ἐγὼ
 εἶπω, ἐπιλίνομαι τῆς ὕ-
 δριας σου, ἵνα πίω. καὶ
 εἶπη μοι, πῶς σου, καὶ τὰς
 καμήλους σου ποτίω,
 ἕως ἂν παύσωμαι πίνε-
 σαι. ταῦτα τῆς ἡθελήμασθε
 τῶ παιδί σου τῷ Ἰσαάκ.
 καὶ ἐν τούτῳ γνώσομαι
 ὅτι ἐποιήσατε ἔλεος τῷ
 κυρίῳ μου Ἀβραάμ.

Gen. 28.
 Votū Ias
 cob.

Εὰν ὁ κύριος ὁ θεὸς
 μετ' ἐμοῦ διαφυλάξῃ

ET dixit: Domi-
 ne deus domini
 mei Abraham,
 occurre obsecro mihi
 hodie, et fac miseri-
 cordiam cum domino
 meo Abraham. Ecce e-
 go sto prope fontem a-
 quae, et filiae habita-
 torū huius ciuitatis e-
 gredientur ad haurien-
 dam aquam. Igitur pu-
 ella cui ego dixero: In-
 clina hydriam tuam vt
 bibam, et illa respon-
 derit, Bibe, quin et ca-
 melis tuis dabo potum,
 ipsa est quam praepra-
 rasti seruo tuo Isaac, et
 per hoc intelligā quod
 feceris misericordiam
 cum domino meo.

SI fuerit deus me
 cum, et custo-
 dierit me in via

Domine de-
 us domini
 mei Abra-
 ham, occurrere fac
 nūc corā me hodie,
 & fac misericordiā
 cū domino meo A-
 brahā. Ecce ego sto
 iuxta fontē aquæ, &
 filia virorū ciuitatis
 egrediuntur ad hau-
 riendum aquam. Et
 erit, puella ad quam
 dixero, inclina nunc
 hydriā tuā, & bibā:
 & dixerit, bibe & e-
 tiam camelis tuis po-
 tū dabo, ipsam præ-
 parasti seruo tuo. Et
 per hoc sciam, si fece-
 ris misericordiā cum
 domino meo.

SI fuerit de' me
 cum, & custo-
 dierit me in via

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי
 אֲדֹנָי אֲבְרָהָם
 הִקְרִיחַ נָא לִפְנֵי
 הַיּוֹם וַעֲשֵׂה חֶסֶד
 עִם אֲדֹנָי אֲבְרָהָם:
 הִנֵּה אֲנִי נֹצֵב עַל-
 עֵין הַמַּיִם וּבָנוֹת
 אֲנָשֵׁי הָעִיר יֹצְאֹת
 לְשֹׂאב מַיִם: וְהָיָה
 הַנֶּעֱרָ אֲשֶׁר אֹמַר
 אֵלֶיהָ הַמַּיִם נָא כִּדְרֹךְ
 יִשְׁתֶּה וְאָמְרָהּ
 שְׁתֶּה וְגַם נִמְלִיק
 אֶשְׁקָה אֹתָהּ הַכֹּחֶת
 לְעַבְדֶּךָ לְיֹצֵא חֶק וּבְנֵה
 אִדַּע כִּי עָשִׂיתָ חֶסֶד
 עִם אֲדֹנָי:

אִם יְהִי אֱלֹהִים
 עִמּוֹ וְשָׁמְרֵנִי בְּדַרְךָ

ξη με ἐν τῇ ὁδῷ ταύ- per quam ego ambulo,
 τη ἢ ἐγὼ πορεύομαι, καὶ ἔσθ' dederit mihi panē
 δῶ μοι ἄρτον φαγεῖν, ad vescendum, ἔσθ' ve-
 στίμαί μου ποδῶ βαλέ stimentum ad induen-
 ας, καὶ ἀφσρέψω με- dum, reuertis̄que fue-
 τὰ σωτηρίας εἰς τὸ οἶ- ro prosperè ad domum
 κομ τῆ πατρὸς μου, καὶ patris mei: erit mihi
 ἔσαι κύριος μοι εἰς θε- dominus in Deum, ἔσθ'
 ὄμ, καὶ ὁ λίθος ἕως ὅμ lapis iste quem erexi in
 ἔσθ' σήλω, ἔσαι μοι titulum vocabitur Do-
 οἶκος θεοῦ, καὶ πάντων mus Dei, cunctorum
 ὧν ἐὰν μοι δῶς, δεκά- que quæ dederis mihi,
 τῶν ἀφ' δεκατώσω αὐ decimas offeram tibi.
 τὰ σοι.

Gen. 32.
 Oratio Ia-
 cob, qua se
 à fratris ἰ-
 iuria libe-
 rari petit.

Εἶπε δὲ Ἰακώβ, ὁ Deus patris mei
 θεὸς τῆ πατρὸς μου Αβραάμ, καὶ ὁ θεὸς τῆ
 πατρὸς μου Ἰσαὰκ κύριε Isaac, domine qui dixi-
 ὁ θεὸς ὁ εἶπας μοι ἀπό sti mihi. Reuertere in
 Σεχε εἰς τὴν γῆν τῆς se- terrā tuam ἔσθ' in locū
 νέσεώς σου, καὶ ἕσθ' ποι- natiuitatis tuæ, ἔσθ' be-
 ήσω, ἰκανός εἰμι ἀφ' ἀ- nefaciā tibi: minor sum
 σης δικαιοσύνης, καὶ ἀ- cūctis miserationib⁹ tu-
 πὸ πάσης ἀληθείας ἧς is, ἔσθ' veritate tua quā
 ἐποίησας τῷ παιδί σου. expleuisti seruo tuo,

Dixitq; Iacob:
 Deus patris
 mei Abrahamæ,

ἔσθ' Deus patris mei I-
 saac, domine qui dixi-
 sti mihi. Reuertere in
 terrā tuam ἔσθ' in locū
 natiuitatis tuæ, ἔσθ' be-
 nefaciā tibi: minor sum
 cūctis miserationib⁹ tu-
 is, ἔσθ' veritate tua quā
 expleuisti seruo tuo,

ista per quã ego ambulo, & dederit mihi panẽ ad vescendũ, & vestimentũ ad operiẽdum, & reuersus fuero in pace ad domum patris mei, erit dominus mihi in deũ, & lapis iste quẽ posui in statuã, erit domus dei, & ex omnibus quẽ dederis mihi, decimãdo dabo decimas tibi.

ET dixit Iahacob: Deus patris mei Abrahã, & deus patris mei Ischac, domine quẽ dixisti ad me, reuerte ad terrã tuã, & cognationẽ tuã, et benefaciam tibi. Minor sum cunctis misericordiis, & omni veritate quã fecisti cũ

הוה אשר אנכי
 הולך ונתן לי לחם
 לאכל וכגר ללבש
 ושבתו בשלום אל
 בית אבי והיה יהוה
 לי לאלהים: והאבן
 הוות אשר שמתו
 מצבה יהיה בית
 אלהים וכל אשר
 נתן לי עשר
 אעשרנו לך:
 ויאמר יעקב אלהי
 אבי אברהם ואלהי
 אבי יצחק יהוה
 האמר אלי שוב
 לארצה ולמולדתך
 ואיטיבך עמך:
 קטנתו מכל החסדים
 ומכל האמת אשר

εἰ γὰρ τῆ ῥάβδῳ μου In baculo meo transiui
 διέβην τὸν Ἰορδάνην Iordanem istum, ἔ-
 στουζον. νῦν δὲ γέγον- nunc cum duabus tur-
 να εἰς δύο παρεμβο- mis regredior. Erue me
 λός. ἐξελοῦ με ἐκ χε- de manu fratris mei E-
 ρὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου saï, quia valde eum ti-
 μήσῃ, ὅτι φοβοῦμαι ἐ- meo, ne fortè veniens
 γὼ αὐτόν, μή ποτε ἐ- percutiat matrem cum
 λθὼν πατάξῃ με, καὶ filius. Tu locutus es
 μήτερας ὑπὲρ τέκνοις. quòd benefaceres mi-
 Σὺ ὅτι εἶπας, καλῶς βί- hi, ἔστ dilatares semen
 σε ποιήσω, καὶ θήσω τὸ meum sicut arenã ma-
 σπέριμα σε ὡς τὴν ἄμ- ris, quæ præ multitudi-
 νον τῆς θαλάσσης, ἢ ne numerari non po-
 ῦν ἀριθμήσῃ ἀπὸ τῆ test.
 πλήθους.

Gen. 41.
 Responsio
 Ioseph ad
 Pharaonem.

Ανθὶ τοῦ θεοῦ οὐκ
 ἀκριθίσω τὸ
 σωτήριον Φαραώ.

Sine deo non re-
 spondebitur sa-
 lutare Pharao-
 ni.

Exod. 9.
 Rogat Mo-
 sen Phara-
 on ut de-
 um pro se
 oret.

Ημάρτηκα τὸν νῦν,
 ὁ κύριος δίκαιος,
 ἐγὼ δὲ καὶ ὁ λαός μου
 ἀσεβεῖς.

Peccavi etiam
 nunc, dominus
 iustus, ἔστ ego
 et populus meus impij.

seruo tuo. Quia in baculo meo trásiui Iarden hunc, & núc habeo duas turmas. Erue me núc de manu fratris mei, de manu Esau. Timeo enim eum, ne fortè veniat & percutiat me, matrémque cum filiis. Tu dixisti: Benefaciendo bene faciam tibi, & ponam semen tuum sicut arenam maris, quæ non numeratur præ multitudine.

PRæter me de^o respõdebit pacẽ Parhonis.

PEccaui vice hac. Dominus iustus est, & ego & populus meus impij.

עָשִׂיתָ אֶת-עֲבָדְךָ כִּי
בְמִסְקְלִי עָבַדְתָּ אֶת-
הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה
הָיִיתִי לְשֵׁנֵי מַחֲנֹת:
הַצִּוּ לִנִּי נָא מִיַּד אָחִי
מִיַּד יַעֲקֹב כִּי יִרְאֶה
אֶנְכִי אֹתוֹ פֶּן-יָבוֹא
וְהִכָּנִי אִם-עַל-בָּנָיִם:
וְאַתָּה אֲמַרְתָּ הֵיטֵב
אֵיטֵיב עִמָּךְ וְשָׂמַתִּי
אֶת-וְרַעְךָ כְּחֹל
הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִסְפָּר
מֵרֵב:

בְּלַעְרֵי אֱלֹהִים וְעַנָּה
אֶת-שָׁלוֹם פְּרָעָה:

חֲמַאתִי

הַפַּעַם יְהוָה הַצְדִּיק
וְאֲנִי וְעַמִּי הָרָשָׁעִים:

δέξαθε ἔν μου πρὸς κύρι- Orate dominum, vt
 ον πρὸς ἐμῶν, καὶ παυ- desinant tonitrua Dei
 λάτω τὸ Γενέσθω φωνῶν ἔσ grando, vt dimit-
 θεῶν, καὶ χάλαζαν καὶ tam vos, ἔσ nequa-
 πῦρ ὑπὲρ γῆς, καὶ ἔξα quam hīc vltra rema-
 ποσελῶ ὑμᾶς, καὶ ἐκεί- neatis.
 πρὸς ἐθήσαθε μὴ εἶμ.

Exod. 10.
 Agnosces
 peccatum
 Pharaο,
 petit vt p
 se oretur.

Η μάρτηκα ἐναντί- **P** Ecce auī in Deum
 ον κυρίῃ τὸ θεῶν ἡ- vestrum ἔσ in
 μῶν, καὶ εἰς ὑμᾶς. πρὸς vos, sed nunc di-
 δέξαθε ἔν μου τὴν ἄ- mittite peccatum mihi
 μαρτίαν ἐν νῦν, καὶ etiam hac vice, ἔσ to
 πρὸς ἐδέξαθε πρὸς κύ gate dominum Deum
 ριον ἔν θεῶν ὑμῶν, καὶ vestrum, vt auferat à
 πρὸς ἐλέτω ἄπ' ἐμοῦ me mortē istam. Egref-
 ἔν Μοῦσῃ τὸ ἔξ- sūsq̄ue est Moyses de
 ἦλθε ἔμοῦ σῆς ἀπὸ φα conspectu Pharaonis,
 ραῶν, καὶ ἠύξατο πρὸς ἔσ orauit dominum.
 κύριον, καὶ μετέβαλε Qui flare fecit ventum
 κύριος ἀπὸ θαλάσσης ab occidente vehemen-
 ἄνεμον σφοδρῶν, καὶ tissimū, ἔσ arreptam
 λαβε τὴν ἀκρίδα, καὶ locustam proiecit in
 εἰέβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν mare rubrum: non re-
 θαλάσσαν τὴν ἔρυ- mansit ne vna quidem
 θάλασσαν, καὶ ἐκ ὑπελεί-

Orate ad dominū,
& sufficiet ne sint to-
nitrua Dei, & gran-
do, & dimittam vos,
& amplius non ma-
nebitis.

P Ecce audi domi-
no deo vestro
& vobis. Et
nunc remitte quæso
peccatum meum, ve-
runtamen vice hac,
& orate ad domi-
num deum vestrum,
& remoueat à me
tantū mortem hanc.
Et egressus est à Pa-
rhoh & orauit ad do-
minum, & vertit do-
minus ventum occi-
dentalē fortem val-
de, & leuauit locu-
stas, & fixit eas in
mare Suph. Non re-
māsit locusta vna in

הַעֲתִירוּ אֶל-יְהוָה
וְיָרֵב מִהֵיטָב קִלְוֹת
אֱלֹהִים וּבָרַר
וַאֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וְלֹא
תִסְפּוּן לַעֲמֹד :
חֲטָאתִי לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְלַכֶּם :
וְעַתָּה שָׁא נָא חֲטָאתִי
אֲדָהּ הַפֶּעַם וְהַעֲתִירוּ
לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וַיִּסַּר מֵעַל לִירֵק אֶת-
הַמּוֹת הַזֶּה : וַיִּצַּא
מֵעַם פִּרְעֹה וַיַּעֲתֵר
אֶל-יְהוָה : וַיַּהַפֵּךְ
יְהוָה רוּחֵיכֶם חֹזֵק
מְאֹד וַיִּשָּׂא אֶת-
הָאֲרָבֹת וַיִּתְקַעְהוּ
וַיִּמָּח סוּף לֹא נִשְׁאַר
אֲרָבָה אַחַד בְּכָל

Φθη ἀκρίς μία ἐν πά- in cunctis finibus Aeg-
 σῆ γῆ Αἰγύπτου. καὶ ἐ- gypti. Et retinuit do-
 σιλήρωε κύριος τὴν minus cor Pharaonis,
 καρδίαν φαραῶ, καὶ ἔκ- ut non dimitteret filios
 ἔξαπέσειλε τὸν υἱὸς Israel.
 Ἰσραήλ.

Exod. 20.
 Decē Dei
 praecepta.

Σ Αὶ ἐλάλησε κύ-
 ριος πάντας τῶν
 λόγους τούτους λέ-
 γων.

Ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ
 θεός σου, ὅστις ἐξήγα-
 γόμ σε ἐκ γῆς Αἰγύ-
 πτου, ἐξ οἴκου δου-
 λείας.

Οὐκ ἔσονται σοι
 θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐ-
 μοῦ.

Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ
 εἰδωλον, οὐδὲ παν-
 ῶς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν
 οὐρανῷ ἄνω, καὶ
 ὅσα ἐν τοῖς ὕδασι ὑπὸ
 κἀπὼ τῆς γῆς.

Οὐ προσκυνήσεις

ET locutus est do-
 minus omnes ser-
 mones hos di-
 cens:

Ego sum dominus
 Deus tuus, qui eduxi
 te de terra Aegypti,
 de domo servitutis.

Non erunt tibi dii
 alij praeter me.

Non facies tibi i-
 dolum, neque ullius
 simulachrum, quaecun-
 que in caelo sursum, et
 quaecumque in terra de-
 orsum, et quaecumque
 in aquis sub terra.

Non adorabis eos,

omni termino Aegypti. Et roboravit Dominus cor Parhoh, & non dimisit filios Israël.

ET locutus est Deus omnia verba ista, dicendo: Ego dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Aegypti, è domo feruorum.

Non erūt tibi dij alij coram me.

Nō facies tibi sculptile, & omnem similitudinem quæ in cælo sursum, & quæ in terra deorsum, & quæ in aquis subter terram.

Nō incuruabis te eis,

לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם

גְּבוּל מִצְרַיִם : וַיַּחֲזֹק
יְהוָה אֶת-לֵב פַּרְעֹה
וְלֹא שָׁלַח אֶת-בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל :

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת
כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
לֵאמֹר : אֲנִכִּי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר-
הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ

מִצְרַיִם מִבְּיֹרֵת
עַבְדִּים : לֹא-יְהִיחַ
לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים
עַל-פָּנָי : לֹא-

תַּעֲשֶׂה-לְךָ פֶסֶל
וְכָל-תְּמוּנָה אֲשֶׁר
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל

וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת
וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת
לָאָרֶץ :

αὐτοῖς, ἔδὲ μὴ λαβύ- neque seruias eis.
 σεις αὐτοῖς. Ἐγὼ γάρ Ego enim sum domi-
 εἰμι κύριος ὁ Θεός σου, nus deus tuus, deus ze-
 Θεός Ζηλωτῆς, ἀποδι- lotes, reddens peccata
 δὲς ἁμαρτίας πατέ- patrum in filios in ter-
 ρων ἰδί τεκνα ἐπὶ τρί- tiam et quartā gene-
 τῶ καὶ τετάρτῳ γε- rationem odio habēti-
 νεῖ αὐτοῖς μοῖσίν με, καὶ bus me, et faciens mi-
 ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιά sericordiam in milia-
 δας τοῖς ἀγαπήσίν με, ria diligētibus me, et
 καὶ τοῖς φυλάσσουσιν τὰ seruantibus praecepta
 πρὸς ἄγγρατά μου. mea.

Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Non accipies nomen
 κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἰδί domini Dei tui in va-
 ματαίῳ. ἔδὲ μὴ κατα no. non enim mundabit
 ρίσει κύριος τὸν λαμ- dominus accipientem
 βάνοντα τὸ ὄνομα αὐ- nomen eius in vano.
 τοῦ ἐπὶ ματαίῳ. Memento diem sab-

Μνήσθητι τῆν ἡμέ- batorū sanctificare eū.
 ραν τῆν ἑβδόμην ἁ- sex diebus operabe-
 γιάζειν αὐτήν. Ἐξ ἡ- ris, et facies omnia o-
 μέρας ὄργα, καὶ ποιή- pera tua. At die se-
 σεις πάντα τὰ ἔργα ptima sabbata domi-
 σου. Τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ no Deo tuo. Non fa-
 ἑβδόμῃ σάββατα κυρίου τοῦ Θεοῦ σου. Οὐ

neque coles ea, quia ego dominus deus tuus, deus æmulator, visitans iniquitatem patrum super filios, super tertios & super quartos odientibus me. Et faciens misericordiam millibus diligētibus me, & custodientibus præcepta mea.

Non assumes nomen domini Dei tui in vanum: quia non mundabit dominus eū, qui acceperit nomen eius in vanum.

Memēto diei sabbati ad sanctificādū eum. Sex diebus operaberis, & facies omne opus tuū. Et die septimo sabbatū domino Deo tuo. Non

וְלֹא תַעֲבֹדֶם כִּי אֲנִי
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל
 קָנָא פֶקֶד עֵוֹן אָבוֹת
 עַל-פְּנֵי עַל-
 שְׁלִשִׁים וְעַל-
 רְבָעִים לְשָׁנָי :
 וַעֲשֵׂה חֶסֶד לְאֲלֹפִים
 לְאַהֲבֵי וּלְשֹׂמְרֵי
 מִצְוֹתַי : לֹא תִשָּׂא
 אֶת-שֵׁם-יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא כִּי לֹא
 יִנְקֶה יְהוָה אֶת
 אִשְׁר־יִשָּׂא אֶת-שְׁמוֹ
 לְשׂוֹא : וְכוֹר אֶת-
 יוֹם הַשַּׁבָּת לְקֹדֶשׁוֹ :
 שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד
 וַעֲשֵׂה כָּל-מְלַאכְתְּךָ
 : וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת
 לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא

ποιήσεις ἐν αὐτῇ πάντα *cies in ea omne opus, tu*
 ἔργον, σὺ καὶ ὁ υἱός σου, *es filius tuus, es filia*
 καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ *tua, seruus tuus, et ser*
 παῖς σου, ὡς παιδίσκενα *tua, bos tuus, es*
 σου, βούς σου, ὁ καὶ τὸ *subiugale tuum, es o-*
 ἄποζύγιόν σου, καὶ πᾶν *mnē iumentum tuū, es*
 κτήνός σου, καὶ ὁ πρῶσθι- *aduena habitans in te.*
 λυτος ὁ παροικῶν ἐν *In sex enim diebus fe-*
 σοί. Ἐν ἑξ ἡμέραις *cit dominus caelum es*
 ἐποίησε κύριος τὴν τε *terram, mare es omnia*
 ἕραν ὄν, καὶ τὴν γῆν, καὶ *quae in eis: et requieuit*
 τὴν ἑβδόμην, καὶ πᾶν *die septima, propter*
 ταῦτα ἐμ αὐτοῖς. καὶ *hoc benedixit dominus*
 κατέπαυσε τῇ ἡμέ- *diem septimam, es san*
 ρα τῇ ἑβδόμῃ. Ἐξ ἧς *edificauit eam.*

ἠλόγησε κύριος τὴν ἡ- *Honora patrē tuam*
 μέραν τὴν ἑβδόμην, *es matrem tuam, ut*
 καὶ ἠγάσεν αὐτήν. *bene tibi sit, es ut lon-*

τίμα τὸν πατέρα σου, *gæuis sis super terram*
 καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα *bonam, quam dominus*
 ὁ σοὶ γένηται, καὶ ἵνα μα- *Deus tuus dabit tibi.*

κροχρόνιος γένηται ἡ *Non occides.*

γῆς ἀλλ' ἀγαθῆς, ἧς κύ- *Non mœchaberis.*

ριος ὁ θεός σου δίδωσί *Non furaberis.*

σοί. Οὐ φονεύσεις. Οὐ μοιχεύσεις. Οὐ κλέ-

facies omne opus tu
& filius tuus, & filia
tua, & seruus tuus, et
ancilla tua, & iumentum
tuum, & peregrinus
tuus, qui intra
portas tuas. Quia
sex diebus fecit do-
minus caelum & ter-
ram, mare, & omne
quod est in eis, & re-
quieuit die septima,
propterea benedixit
dominus diei sabbati,
& sanctificauit illum.

Honora patrem
tuum & matrem tu-
am, ut prolongentur
dies tui super terram,
quam dominus Deus
tuus dabit tibi.

Non occides.

Non committes ad-
ulterium.

Non furaberis.

תַּעֲשֶׂה כָּל-מְלַאכָּה
אֲתָהּ וּבִינְךָ-וּבֵיתְךָ
עֲבָדֶיךָ וְאִמְתֶּךָ
וּבְהֵמֹתֶיךָ וּגְרֶיךָ אֲשֶׁר
בְּשַׁעְרֶיךָ: כִּי שֵׁשֶׁת-
יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת-
הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ
אֶת-הַיָּם וְאֶת-כָּל-
אֲשֶׁר-בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי עַל-כֵּן בֵּרַךְ
יְהוָה אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת
וַיְקַדְּשֵׁהוּ: כִּבֵּר אֶת-
אָבִיךָ וְאֶת-אִמְךָ
לְמַעַן יֵאָרְכוּ יָמֶיךָ
עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר-
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן
לָךְ: לֹא תִרְצַח:
לֹא תִנְאַף:
לֹא תִנְגֹב:

ψεις. Οὐ ψευδομαρ- Non falso testificabe
 τυρήσεις κατὰ τὸ πλη- ris contra proximū tuū
 σίον σου μαρτυρίαν ψευ- testimonium falsum.
 δῆ. Οὐκ ἰδιθυμήσεις Non concupisces uxore
 τῆρ γυναικᾶ τὸ πλη- rē proximi tui, nō con-
 σίον σου. Οὐκ ἰδιθυμή- cupisces domū proximi
 σεις τῆρ οἰκίαν τὸ πλη- tui, neq; agrū eius, ne-
 σίον σου, ἔδὲ τὸν ἀγρὸν que serui eius, neq; an-
 αὐτῆ, ἔδὲ τὸ παῖδα αὐ- cillā eius, neq; bouē e-
 τῆ, ἔδὲ τῆρ παιδίσι κλυ- ius, neque subiugale e-
 αὐτῆ, ἔτε τὸ βοὸς αὐτῆ, ius, neq; omnē supelle-
 ἔτε τὸ ἄποζυγίον αὐ- tilē eius, neque quæcū-
 τῆ, οὔτε παντὸς σκεύους que proximi tui sunt.
 αὐτῆ, οὔτε ὅσα τῶ πλησίον σου ἔστί.

Exod. 32. **I**να ἰ κύριε θυμοὶ ὄρ
 Orat Mo **I**γῆ εἰς τὸν λαόν σου, ἔς
 ses, vt ido- ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύ-
 lolatria- πῆς, ἐν ἰσχυρί μεγάλῃ, καὶ
 crimen po- πῆς, ἐν τῶ βραχίονί σου τῶ
 pulo remit- ἐν τῶ βραχίονί σου τῶ
 tat. ὑψιλω, μὴ ποτε εἴπω-
 σιν οἱ Αἰγύπτιοι λέγοντες.
 μὲν πονηρίας ἐξήγαγον
 αὐτὸς ἀφῆλθαι ἐν
 τοῖς ὄρεσι, καὶ ἐξαναλώ-
 σαι αὐτὸς ἀπὸ τῆ γῆς:

Cur domine ira
 scitur furor tu-
 us cōtra popu-
 lū tuū, quē eduxisti de
 terra Aegypti in forti-
 tudine magna et in ma-
 nu robusta. Ne quæ sodi-
 cāt Aegyptij, Callidè e-
 duxit eos vt interfice-
 ret in montibus et de-
 leret è terra: quiescat

Non testificaberis
in proximū tuū testi-
monium mendax.

לֹא תִעֲנֶה בְרֵעֶךָ
עַד שֶׁקֶר :

Nō desiderabis do-
mum amici tui, non
desiderabis vxorem
amici tui, neque ser-
uum eius, neque an-
cillam eius, neq; bo-
uem eius, neque asi-

לֹא תַחְמֹר בֵּית רֵעֶךָ
לֹא תַחְמֹר אִשְׁרַת
רֵעֶךָ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתּוֹ
וְשׁוֹרְךָ וְחִמְלֹךָ וְכֹל
אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ :

num eius, neque omnia quæ amico tuo.

VT quid do-
mine irasci-
tur furor tu-
us in populū tuum,
quem eduxisti è ter-
ra Aegypti in forti-
tudine magna & in
manu forti? Vt quid
dicent Aegyptij, di-
cēdo: malitiosè edu-
xit eos, vt occideret
eos in montibus, &
consumeret eos è su-
perficie terrę. Reuer-

לָמָּה יִהְיֶה יִחְרַח
אַפְּךָ בְּעַמֶּךָ אֲשֶׁר
הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם בְּכַח גִּבּוֹר
וּבְיַד חֹזֶקֶה : לָמָּה
יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לְאֹמֶר
בְּרָעָה הוֹצִיאָם
לְהַרְגֵם אֶתְּם בְּהַרִים
וּלְכַלֵּתָם מֵעַל פְּנֵי
הָאָרֶץ שׁוּב מִחֲרֹךְ

παῦσαι ἀλογίης τῆς θυ ἰρα tua, ἔσ' esto pla-
 μῶσ' σου. καὶ ἰλεως γενῶν ἐ- cabilis super nequitia
 πρὸς τῆς κακίας τῆς λαοῦ σου, populitui. Recordā-
 μνηθεὶς Ἀβραάμ, καὶ γε Abraham, Isaac,
 Ἰσραάκ, καὶ Ἰακώβ τῶν ἔσ' Israël seruatorum
 σῶν οἰκετῶν, οἷς ὤμο- tuorum, quibus iura-
 σαις κτ' σεαυτῶν, καὶ ἐλά- sti per temetipsum, di-
 λησας πρὸς αὐτοὺς λέ- cens: Multiplicabo se-
 γων. Πολὺ πληθυνθῶ men vestrum sicut stel-
 ῶν σπέρμα ἡμῶν, ὡσεὶ las cæli, ἔσ' uniuersa
 τὰ ἄστρα τῆς οὐρανῶν τῶ sam terram hanc de
 πληθῆσει. καὶ πάντα τὰ qua locutus sum da-
 γῆν ταύτην, ἢ εἶπας bo semini vestro,
 δοῦναι τῶ σπέρμα- ἔσ' possidebitis
 ἡ αὐτῶν, καὶ κατέ- eam sem-
 ξουσι αὐτὴν εἰς τὸν per.
 αἰῶνα.

Exod. 33.
 Orat Deus
 Moses ut
 se conspic-
 iendum
 præbeat.

Γ Δὲ σύ μοι λέγεις, ἀ-
 νάγαγε τὸν λαόν σου
 τὸν. σὺ δὲ οὐκ ἐδήλω-
 σάς μοι ὅν σὺ ἀποσε-
 λεις μετ' ἐμῶν, σὺ δὲ μοι
 εἶπας, οἶδά σε παρὰ
 πάντας, καὶ χάρις ἐ-
 χεις παρ' ἐμοί.

P Ræcipis ut edu-
 cam populum i-
 stum, ἔσ' non in-
 dicas mihi quem missus
 rus es mecum, præfer-
 tim cum dixeris, noui
 te ex nomine, ἔσ' inue-
 nisti gratiam corā me.

tere ab ira furoris
tui, & poeniteat te su-
per malum hoc po-
puli tui. Recordare
Abraham, Ischac, &
Israël seruatorū tuo-
rum, quibus iurasti
per teipsum, & locu-
tus es ad eos: Multi-
plicabo semen ve-
strū sicut stellas cœ-
li, & omnem terram
hanc quam dixi, da-
bo femini vestro, &
hæreditate accipiet
in seculum.

Vide, tu dicis
mihi, ascen-
dere fac po-
pulū hūc, & tu nō sci-
re fecisti me, quē mis-
surus sis mecū, & tu
dixisti, noui te nomi-
ne, & etiam inuenisti
gratiā in oculis meis.

אִפְּךָ וְהִנָּחֶם עָלַי
הִרְעַרְתָּ לְעַמֶּךָ :
זָכֹר לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וְלִיִּשְׂרָאֵל
עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
לָהֶם כִּי וְתִרְבֶּנּוּ
אֱלֹהִים אַרְבֵּה אֶת-
יְרֵעֵכֶם כְּכִכְבֵּי
הַשָּׁמַיִם וְכָל-הָאָרֶץ
הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי
אֵתוֹ לְיְרֵעֵכֶם וְנָחֳלוּ
לְעָלָם :

רְאֵה אֲתָה אָמַר
אֵלַי הֶעֱלֵ אֶת-הָעַם
הַזֶּה וְאַתָּה לֹא
הוֹרַעְתָּנִי אֶת אֲשֶׁר-
תִּשְׁלַח עִמִּי וְאַתָּה
אָמַרְתָּ יִרְעֶתִיךָ בְּשֵׁם
וְגַם-מָצָאתָ חֵן בְּעֵינָי :

Εἰ οὖν δὴ ῥηκὰ χάριμ ἐ- *Si ergo inueni gratiam*
 ναυτίου σου, ἐμφάνισόν *in conspectu tuo,* ο-
 μοι σεαυτὸν, γνωσῶς *stende mihi faciem tu-*
 ἴδω σε, ὅπως ἄρ' ὦ δὴ- *am, ut sciam te, et*
 ρηκῶς χάριμ ἐνώπιόν *inueniam gratiam an-*
 σου, καὶ ἵνα γνῶ *te oculos tuos, re-*
 ὅτι λαός σου *spice populum*
 τὸ ἔθνος *tuum gen-*
 τὸ το. *tem*
hanc.

*Exod. 34.
 Petit Mo-
 ses ut deus
 sibi semper
 adsit.*

Εἰ δὴ ῥηκὰ χάριμ ἐ- *Si inueni gratiam*
 νώπιόν σου, συμ- *in conspectu tuo*
 πορευθήτω κύριος μεθ' *domine, obse-*
 ἡμῶν, ὁ λαός σου σκλη- *ro ut gradiaris nobis-*
 ροτραχὴλός ἐστι, καὶ ἀ- *cum. Populus enim du-*
 φελῆϊς σὺ τὰς ἁμαρ- *ra cervicis est: et au-*
 τίας, καὶ τὰς ἀνομίας *feras iniquitates no-*
 ἡμῶν, καὶ ἐσόμεθα *stras atque peccata, nos*
 σοι. *que possideas.*

*Num. 10.
 Oratio
 Moysi cum
 arca eleo-
 uaretur.*

Εξεγέρθητι κύριε *Surge domine et*
 καὶ διασκορπισθή- *dissipentur inimi-*
 τῶν οἱ ἐχθροί σου, *ci tui, et fugiāt*
 φυγέτωσαν πάντες οἱ *qui oderunt te, à facie*
 μισῶντές σε. *tua.*

Et nunc si quaeso inueniam gratiam in oculis tuis, scire fac me nunc viam tuam, & sciam te, vt inueniam gratiam in oculis tuis, & vide, quia populus tuus est gens hæc.

Si quaeso inueni gratiã in oculis tuis domine, vadat nunc dominus per medium nostri, quia populus dure ceruicis est, & parces iniquitati nostre, & peccato nostro, et hæreditate accipies nos.

Surge domine, & dispergatur inimici tui, & fugiant odio habentes te à facie tua.

וְעֵתָּה אִם־נָא
 מֵצֵאתִי הֲוּ בְעֵינַיִךָ
 הוֹדִיעֵנִי נָא אֶת־
 דְּרָכְךָ וְאַדְרֵעָה לְמַעַן
 אֶמְצֵא־חֵן בְּעֵינַיִךָ
 וְרֵאֵה כִּי עַמֶּךָ הֵנּוּ
 הַזֶּה :

אִם־נָא מֵצֵאתִי
 חֵן בְּעֵינַיִךָ אֶרְוֶה
 יְלֶךְ־נָא אֶרְוֶה
 בְּקִרְבֵּנוּ כִּי עִם־
 קִטְחֵה עֵרְפֵךָ הוּא
 וּסְלַחְתָּ לְעוֹנֵינוּ
 וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ :

וַיְהִי וַיִּפְצוּ
קוֹמָה
 אֵיבֶיךָ וַיִּגְסוּ מִשְׁנֵאֶיךָ
 מִפְּנֵיךָ :

*Num. II.
Queritur
Moses to-
tū onus po-
puli sibi
impēdere.*

Κ Αὶ εἶπε μοῦσῆς
πρὸς κύριον. ἵνα ἴ-
ἐκείνωσας ἢ θέρσπον
τά σου, Διότι οὐχ ὅ-
ρηκα χάριμ ἐνώπιόν
σου, ἐπιθεῖναι τὴν ὄρ-
γὴν τοῦ λαοῦ τούτου
ἐπ' ἐμέ; μὴ ἐγὼ ἐν γα-
σρῇ ἔλαβον ἢ ἐν πάν-
τα λαὸν τῶν ῥῶν, ἢ ἐ-
γὼ ἔτεκον αὐτούς; ὅτε
λέγεις μοι. λάβε αὐ-
τούς εἰς ἢ ἐν κόλπον
σου, ὡσεὶ ἄρα τιθη-
νός τὸν θηλάζοντα,
εἰς τὴν γῆν, ἢ ἐν ἄμο-
σας τοῖς πατράσιν αὐ-
τῶν; πὸθεν μοι κρέα
δοῦναι πάντι τῶ λαῶ
τούτῳ, ὅτι κλαίουσιν
ἐπ' ἐμὲ λέγοντες:
Δός ἡμῖν κρέα, ἵνα
φάγωμεν. Οὐ δύωή-
σομαι ἐγὼ μόνος φέ-

E T ait Moyses ad
dominum: Cur
afflixisti seruum
tuum? quare non in-
uenio gratiam coram
te, et cur imposuisti
pondus uniuersi po-
puli huius super me?
Nunquid ego concepī
omnem hanc multitu-
dinem, vel genui e-
am, ut dicas mihi:
Porta eos in sinu tuo,
sicut portare solet nu-
trix infantulum, et
defer in terram pro
qua iurasti patribus e-
orum? Unde mihi car-
nes, ut dem tantæ mul-
titudini? Flent contra
me dicentes: Da nobis
carnes ut comedamus.
Non possum solus susti-

ET dixit Mo-
 sch ad Domi-
 num: Vt quid
 malefecisti seruo
 tuo? Et vt quid non
 inueni gratiam in o-
 culis tuis, vt poneres
 onus omnis populi
 huius super me? Nū-
 quid ego concepi o-
 mnem populū hunc?
 Num ego genui e-
 um? quia dicis ad
 me: Porta eum in si-
 nu tuo, quemadmo-
 dū portat nutricius
 infantem, ad terrā su-
 per quā iurasti patri-
 bus eius? Vnde est
 mihi caro, vt de vni-
 uerso populo huic?
 Flēt enim aduersum
 me, dicendo: Da no-
 bis carnem, vt come-
 damus. Nō possum

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-
 יְהוָה לָמָד הֲרִיעֵת
 לְעַבְדְּךָ וּלְפֶה לֹא-
 טָצַתִּי הֵן בְּעֵינַיִךְ
 לָטוֹם אֶת-מִשְׁאֵה
 כָּל-הָעַם הַזֶּה עָלַי:
 הֲאֵנֹכִי הָרִיתִי אֶרֶץ
 כָּל-הָעַם הַזֶּה אִם-
 אֵנֹכִי וְלִדְתִּיהֶן כִּי-
 תֹאמַר אֵלַי שְׂאֵהוּ
 בְּחִיקְךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא
 הָאִמּוֹן אֶת-הַיֶּלֶד
 עַל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר-
 נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם:
 מֵאֵין לוֹ בְּשָׂר לְתֵת
 לְכָל-הָעַם הַזֶּה כִּי-
 יִבְכוּ עָלָיו לֵאמֹר-
 תִּנְדָּה-לָּנוּ בְּשָׂר
 וְנֹאכְלָהּ: לֹא-אוּכָל

ρειν ἄν λαόν τῶν, *nece omnem hunc po-*
 ὅτι βαρύν μοί ἐστι ἄ ῥη- *pulum, quia gravis*
 μα τῶν. εἰ δ' οὕτω *est mihi. Sin aliter ti-*
 σὺ ποιῆς μοι, ἀπόκει- *bi videtur, obsecro ut*
 νόν με ἀναιρέσει, εἰ δὲ- *interficias me, ἵνα*
 ρηκα ἔλεος παρὰ *inueniam gra-*
 σοι, ἵνα μὴ ἴδω *tiam in ocu-*
 τὴν χάκω- *lis tuis,*
 σίμ μ. *ne tantis*
afficiar malis.

Num. 13.
Orat Mo-
yses domi-
nū, ut po-
li cōtuma-
cia igno-
scat.

Κ αὶ εἶπε μοῦσῆς *ET ait Moyses*
 πρὸς κύριον. καὶ *Ad dominum:*
 ἀκούσεται Αἴγυπτος ἑ- *ET audient Ae-*
 ἰ ἀνήγαγες ἐν ἰχθυῶσιν *gyptij de quorum me-*
 ἄν λαόν σου τῶν ἐξ *dio eduxisti populum*
 αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ πάν- *istum, ἵνα habitatores*
 τες οἱ κατοικοῦντες ἐ- *terræ huius qui au-*
 πὶ τῆς γῆς ταύτης ἀ- *dierunt quòd tu domi-*
 κηκόασιν ὅτι σὺ εἶ κύ- *ne in populo isto sis,*
 ριος ἐν τῷ λαῷ τούτῳ. *ἵνα facie videaris ad*
 ὅς τις ὀφθαλμοῖς καὶ *faciem, ἵνα nubes tua*
 ὀφθαλμῶν ὀπλάζη κὺ- *protegat illos,*
 ριε, καὶ ἡ νεφέλη σου *protegat illos,*
 ἐφέσκηεν ἐπ' αὐτοὺς,

ego solus ferre vniuersum populum hunc, quia supra vires meas est. Et si ita tu facis mihi, occide me quæso occidendo, si inueni gratiam in oculis tuis, & non videbo malum mihi.

ET dixit Moseh ad dominum: Et audiēt Aegyptij, quòd ascendere fecisti in fortitudine tua populum istum è medio eius. Et dicent super habitatorem terræ huius qui audierunt quòd tu domine sis in medio populi istius, & oculo ad oculū conspectus sis domine, & nubes tua steterit super eos, & quòd

אֶנְכִי לְבָדִי לְטָאֵת
אֶת־כָּל־הָעַם הַזֶּה
כִּי כָבֵד מִמֶּנִּי : וְאִם־
כָּבַח אֶת־עֵשָׂה לִי
הֲרִגְנִי נָא הָרֹג אִם־
מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ
וְאֶל־אַרְאֶה בְּרַעְיִתִּי :
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־
יְהוָה וְשָׁמְעוּ מִצְרַיִם
כִּי־הֵעֲלִית בְּכַחֲךָ
אֶת־הָעַם הַזֶּה
מִקְרַבּוֹ : וְאָמְרוּ אֶל־
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת
שָׁמְעוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה
בְּקִרְבֵי הָעַם הַזֶּה
אֲשֶׁר־עִיֹן בְּעֵינֵי
נִרְאָה אֶתָּה יְהוָה
וְעָנִיךָ עִמָּךְ עֲלֵהֶם

καὶ ἐν σύλω νεφέλης *Et in columna nubis*
 σὺ πορεύῃ πρότερος αὐτῶν *præcedas eos per di-*
 τὴν ἡμέραν, καὶ ἐν σύλω πυρὸς τὴν νύκτα, *em, Et in columna i-*
 καὶ ἐκξίψεις τὸν λαὸν τοῦτον ὡσεὶ ἑνὸς ἀνθρώπου *gnis per noctem: quod d-*
 ἑσθὴν ὅσοι ἀκηκόασιν τὸ ὄνομά σου λέγοντες. *occideris tantam mul-*
 παρὰ τὸ μὴ διαύδασαι κύριον εἰς τὴν ἄστυν *titudinem quasi unum*
 γαίῃ τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς, κατέσρωσεν αὐτὸς ἐν τῇ ἐρήμῳ. *hominem, Et dicant:*
 νῦν ὕψωθήτω ἡ ἰσχὺς σου κύριε, ὃν ἔσπομεν ἅπαντες λέγων. κύριος μακρὸ θυμὸς, καὶ πολυέλεος, καὶ ἀληθινός. *Non poterat introdu-*
 ἀφανῶν ἀνομίας, καὶ ἀδικίας, καὶ ἀμαρτίας, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἀποδιδοὺς ἀμαρτίας *cere populum in ter-*
ram pro qua iurave-
rat eis: idcirco occidit
eos in solitudine. Ma-
gnificetur ergo forti-
tudo domini, sicut iu-
rasti, dicens: Domi-
nus patiens Et multa
misericordiae, aufe-
rens iniquitatem Et
scelera, nullamque no-
xium derelinquēs: qui
visitas peccata pa-

in colūna nubis ambulabulas ante eos in die, & in columna ignis nocte. Et si mori feceris populum istum tāquam virum vnum, dicent gentes quę audierunt auditum tuum, dicendo: Quia nō potest dominus introducere populum istū in terram super quam iuravit eis, occidit eos in deserto. Et nunc magnificetur obsecro fortitudo domini, quemadmodū locutus es dicendo: Dominus tardus ad irā, & multus misericordia, portans iniquitatē, & preuaricationem, & mundando non mundabit, visitās iniquitatē patrum

וּבְעַמֹּד עֵזוֹ אֶתְרָה
הִלְךָ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם
וּבְעַמֹּד אֵשׁ לַיְלָה:
וְהִמַּתָּה אֶת־הָעַם
הַזֶּה כְּאִישׁ אֶחָד
וְאָמְרוּ חַגּוּיִם אֲשֶׁר־
שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעֶךָ
לֵאמֹר: מִבְּלֹתֵינוּ יִכְלֹת
יְהוָה לְהַבְיֹא אֶת־
הָעַם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לָהֶם
וַיִּשְׁחָטֵם בַּמִּדְבָּר:
וְעַתָּה זְנוּנִל־נָא כַחַ
אֲדָנִי כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ
לֵאמֹר: יְהוָה אֲרֹךְ
אֲפִימֹ וְרַב־חֶסֶד נִשְׂא
עֵזוֹ וּפֶשַׁע וְנִקְהָ לֹא
יִנְקָה פִקֹּד עֵזוֹ אָבוֹת

πατέρων ἰδί τεύνα ἔ- trum in filios in ter-
 ως τρίτης καὶ τετάρ- tiam et quartam ge-
 τῆς γενεᾶς. ἄφες τὴν rationem. Dimitte ob-
 ἁμαρτίαν τῷ λαῷ secro peccatum populi
 ῥύτω κατὰ τὸ μέγα huius, secundū magnitu-
 ἔλεός σου, καθάπερ ἰ- dinē misericordiae tuae,
 λεως ἐγένου αὐτοῖς sicut propitius fuisti e-
 ἀπ' Αἰγύπτου, grediētib. de Aegypto
 ἕως τῆς νῦν. usque ad locum istum.

Num. 16.
 Oratio
 Moysis con-
 tra Core.

Κ Αἰ ἐβαρυσύμησε **I** Ratúsq; Moyses val-
 μοῦσῆς φόδρα, **I** dè ait ad dominum:
 καὶ εἶπε πρὸς κύριον. **N** e respicias sacrifi-
 μὴ πρὸς ἧς εἰς τὴν θυ- cia eorum, tu scis quòd
 σίαν αὐτῶν, ἔκιν ἰδίθῦ nec asellum quidē vni-
 μιμα οὐδενὸς αὐτῶν quā acceperim ab eis,
 εἴληφα, ἔδὲ ἐκείνωσα nec afflixerim quem-
 ἔδενα αὐτῶν? priam eorum.

Num. 16.

Θ Εὐε θεὸς τῶν πατέρων **F** Ortissime Deus
 καὶ πάσης σαρκός, **F** spirituum vni-
 εἰ ἄνθρωπος εἰς ἡμαρ- uersae carnis, nū
 τιν, ἰδί πάσαν τὴν σω- vno peccante contra o-
 αγωγὴν ἢ ὀργὴν κυρίου. mnes ira tua desuet?

Num. 21.
 Votum po-
 puli Israel

Κ Αἰ ἠύξατο ἰσ- **A** T Israel vo-
 ραὴλ θυχὴν κυ- to se domino
 ρίω, καὶ εἶπερ. Εἴαρ obligās, ait: Si

super filios, super ter-
tios, & super quar-
tos. Parce obsecro i-
niquitati populi isti
secūdam magnitudi-
nē misericordię tuę,
et quē admodū peper-
cisti populo isti ab
Aegypto vsq; huc.

ET iratus est Mo-
seh valde, & dixit
ad dominū: Ne respi-
cias ad oblationē eo-
rū. Nō a sinū vnus ex
eis accepi, neq; ma-
lefeci vni ex eis.

DEus de^o spi-
rituū omnis
carnis, vir
vnus peccauit, & cō-
tra vniuersam cōgre-
gationē irascēris?

ET vouit Israēl
votū domino,
& dixit: Si tra-

עַל-בָּנִים עַל-
טַלְטִיּוֹת עַל-רִבְעִים
: סָלַח נָא לְעֵינֵי הָעַם
הַזֶּה כַּגֹּדֶל חַסְדְּךָ
וְכַאֲשֶׁר נִשְׂאתָה
לְעַם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם
וְעַד-הַנֵּה :

וַיִּחַר לְמֹשֶׁה מְאֹד
וַיֹּאמֶר אֶל-יְהוָה
אַל-תִּפֹּן אֶל-מִנְחֹתָם
לֹא חָטָאתִי אַחֲרֵיהֶם
נִשְׂאתִי וְלֹא הִרְעֵיתִי
אֶת-אַחֲרֵיהֶם :

אֵל אֱלֹהֵי הַרוּחֹת
לְכֹל-בָּשָׂר הֲאִישׁ
אַחַד יַחֲטֵא וְעַל כָּל-
הָעֵדָה תִּקְצֹף :

וַיִּדַר יִשְׂרָאֵל נֶדֶר
לַיהוָה וַיֹּאמֶר אִם-

μοι παραδώσῃς τὸν λαόν μου τὸν ὑποχείριον, ἀναθεμαῖω αὐτόν, καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ.

Num. 21.

Διὰ τῶν ὄρεσιν οἱ αἰνιγμαῖσαι, ἔλθετε εἰς ἐσεβών, ἵνα οἰκοδομηθῇ καὶ κατασκευασθῇ πόλις Σηών, ὅπου πῦρ ἐξῆλθε ἐξ ἀσεβών, καὶ φλόξ ἐκ πόλεως Σηών καὶ κατέφαγε ἕως Μωάβ, καὶ κατέφαγε Σήλας Ἀρνών.

IDcirco dicitur in proverbio, Venite in Hesebō, edificetur, et cōstruatur civitas sehō. Ignis egressus est de Hesebon, flāma de oppido sehō, et devoravit Armoabitariū, et habitatores excelsorū Armon.

Asumptāq; parabola sua dixit: De A-

Num. 23.
Benedicit
Balaā se
mini Israe
el.

Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παρεβολὴν αὐτοῦ εἶπεν. ἐν μεσοποταμίας μετέμψατό με Βαλαά βασιλεὺς Μωάβ, ἐξ ὀρέων ἀπ' ἀνατολῶν λέγων. δεῦρο ἄρᾶσαι μοι τὸν ἱακώβ, καὶ δεῦρο ἰδὲ καταράσαι μοι τὸν ἰσραήλ. τί ἀράσομαι ὃν μὴ ἀράται κύριος; ἢ τί καταράσομαι ὃν μὴ καταράσῃ ὁ

ram adduxit me Balaā rex Moabitariū, de motibus oriētis. Veni, iquit, et maledic Jacob: prope ra et detestare Israel. Quomodo maledicā cū nō maledixit deus, quā ratione detestabor, quē dominus non detesta-

dendo tradideris populum istum in manu mea, perdam vrbes eorum.

IDcirco dicunt q̄ parabolās scribūt. Venite in Chefbō, edificetur, & præparetur ciuitas ipsi Sichon, quia ignis egressus est de Hefbon, flāma è ciuitate Sichon, consumpsit HarMoab, dominos Bamoth Arnon.

ET assūpsit parabolā suā, & dixit: De Arā adduxit me Balac rex Moab, de montibus oriētis: veni, & maledic propter me Iahacob, & veni detestare Israēl. Cur maledicā cui nō maledixit deus, & cur detestabor

נָתַן תָּתִין אֶת־הָעַם
הַזֶּה בְּיָדִי וְהַחֲרַמְתִּי
אֶת־עָרֵיהֶם :

עַל־כֵּן יֹאמְרוּ
הַמְּשָׁלִים בְּאוֹ חֶשְׁבֹּן
תִּבְנֶה וְתִכּוֹנֵן עִיר
סִיחֹן: כִּי־אֵשׁ יִצְאָה
מִחֶשְׁבֹּן לְהַבְרָה
מִקְרִית סִיחֹן אֲכַלְהָ
עַר מוֹאָב בְּעֵלֵי בְּמֹת
אֲרָנוֹ :

וַיִּשָּׂא מִשָּׁלוֹ וַיֹּאמֶר
מִן־אֶרֶם יִנְהַנֵּי בְלֶק
מִלֶּךְ־מוֹאָב מַחֲרִירִי
קָדַם לָכָה אֶרְחֶלְיִ
יַעֲקֹב וּלְכָה וְעַמָּה
יִשְׂרָאֵל: מַה אֶקְבֹּ
לֹא קָבַח אֵל וּמָרָה

θεός; ὅτι ἀπὸ κορυφῆς τῆς; De summis silici-
 ὄρεωρ ὄψομαι αὐτόν, bus videbo eum, ἔ-
 εἰ ἀπὸ βουνῶν προσνοή de collibus considerabo
 σω αὐτόν. Ἰδὲ λαὸς μόνος illum. Populus solus ha-
 νος καλιμήσει, καὶ ἐν bitabit, ἔ inter gen-
 ἔθνεσιν ἔ συλλογιθή- tes non reputabitur.
 σεταί. τίς ἐξηκριβώσεται Quis dinumerare pos-
 τὸ σπέρμα Ἰακώβ; sit puluerem Iacob, ἔ-
 εἰ τίς ἐξαριθμήσεται posse numerum filio-
 δήμους Ἰσραήλ; ἀρ- rum Israel. Moriatur
 θάνοι ἢ ψυχή μου ἐν ψυ anima mea morte iu-
 χαῖς δικαίων καὶ γένοι storum, ἔ fiant no-
 τὸ σπέρμα μου, ὡς τὸ uissima mea horum si-
 σπέρμα αὐτῶν. milia.

Κ αὶ ἀναλαβὼν τὴν
 παραβολὴν αὐ-
 τῆς, εἶπερ. ἀνάστηθι
 Βαλακ, καὶ ἄκουε, ἐν ὧ-
 νισαὶ μάρτυς ὑὸς σέπ-
 φώρ. ἔχ ὡς ἄνθρωπος
 ὁ θεὸς διερχθῆναι,
 ἔδ' ὡς ὑὸς ἀνθρώπου
 ἀπειληθῆναι. αὐτὸς εἶ
 πας, ἔχι ποιήσει; λα-
 λήσει, καὶ ἔχι ἐμμενεῖ;

A T ille assum-
 pta parabola
 sua ait: Sta
 Balac ἔ ausculta, au-
 di fili Sapphor. Non est
 Deus quasi homo ut
 mentiatur, nec ut filius
 hominis ut mutetur.
 Dixit ergo. ἔ non fa-
 ciet, locutus est ἔ non
 implebit?

quæ nõ detestat⁹ est
dñs? Quia de vertice
petrarũ videbo eũ, et
de collibus intuebor
illũ. Ecce populus so-
lus habitabit, et in gẽ-
tib. nõ reputabitur.
Quis numerabit pul-
uerẽ Iahacob, & nu-
merabit quartã par-
tẽ Israël? Moriatur
anima mea morte re-
ctorũ, & sit nouissi-
mũ meum sicut ipse.

ET assũpsit pa-
rabolã suam,
& dixit: Surge
Balac, & audi, auscul-
ta verba mea fili Sip-
por: Nõ est vir deus,
vt mētiatur, & filius
hominis, vt pœniteat
eum: ipse dixit, & nõ
faciet? et locutus est,
& nõ stabiliet illud?

אֵינֶם לֹא וְעַם יְהוָה:
כִּי—מֵרֵאשִׁית צְרוּיִם
אֶרְאֶנּוּ וּמִגְּבוּרַת
אֲשׁוּרֵינוּ הַזֶּה—עַם
לְבָרָר יִשְׁכֹּן וּבְגוֹיִם
לֹא יִתְחַשֵּׁב: מִי מִנָּה
עֵפֶר יַעֲקֹב וּמִסָּפֶר
אֶת־רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל
תָּמַת נַפְשִׁי מוֹת
יִשְׂרָאֵל וְתִהְיֶה אַחֲרֵיתִי
כְּמֵהוּ:

וַיִּשָּׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר
קוּם כָּלֶק וּשְׁמַע
הָאוֹיְנָה עַד־יִבְנֶנּוּ צִפּוֹר
: לֹא אִישׁ אֵל וַיִּכְוֹב
וּבֶן־אָדָם וַיִּתְנַחֵם
הֵהוּא אָמַר וְלֹא
יַעֲשֶׂה וְדָבָר וְלֹא
יִקְיָמְנָה:

Num. 24.
Laus pro
pulchritudine
Israel.

Κ Αὐτὸς ἀναλαβὼν τὴν
παροχολὴν αὐτῶν
εἶπε· φησὶ βαλαὰμ
υἱὸς βεώρ· φησὶ ὁ ἄν-
θρωπος ὁ ἀλιθινός,
φησὶ ἀκέωμ λόγια
ἰχυρὰ, ἰεῶν ὅς τις ὄ-
ρασις θεοῦ εἶδεν ἐν ὑ-
πνῶ, ἀρκεκαλυμμέ-
νοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐ-
τῶν· ὡς καλοὶ οἱ οἴκοι
σου Ἰακώβ, αἱ σκηναὶ
σου Ἰσραὴλ ὡσεὶ νά-
παι σκιαζούσαι.

ET assumpta ra-
bula ait: Di-
xit Balaam fi-
lius Beor: dixit homo
cuius obturatus est oculus
auditor ser-
monum dei, qui visio-
nem omnipotentis in-
tuitus est, qui cadit,
ut sic aperiuntur oculi
li eius. Quam pulchra
tabernacula tua Ia-
cob, et tentoria tua
Israel?

Num. 27.
Petit à
deo Moses
ut populo
suo aliquē
praeficiat.

Κ Αὐτὸς εἶπε μοῦσῆς
πρὸς κύριον· ἰδὲ
σκε· ἰδοὺ κύριος ὁ θε-
ὸς Ἰσραὴλ πνθυμάτων, ἐν πά-
σης ἑσπερῶν, ἄνθρωπον
ἰδὲ τῆς σωαγωγῆς ταύ-
της, ὅς τις ἐξελεύσεται
πρὸ προσώπου αὐτῶν,
καὶ ὅς τις εἰσελεύσεται
καὶ ὅς τις ἐξάξει αὐτὸν,
ὅς τις εἰσάξει, καὶ οὐκ ἔσται
σωαγωγὴ κυρίου

Cui respondit
Moyses: Proui-
deat Deus spi-
rituū omnis carnis ho-
minē qui sit super mul-
titudinem hanc: et pos-
sit exire et intrare
ante eos, et educere,
ne sit populus domini,
ne sit populus domini,

ET assumpsit pa-
rabolá suá, &
ait: Dixit Bil-
ham filius Behor, &
dixit vir apertum ha-
bens oculum. Dixit
audiens eloquia dei.
Qui visionē omnipo-
tentis vidit, cadēs &
& discoopertos ha-
bens oculos. Quàm
pulchra sunt taber-
nacula tua Iahacob,

וַיִּשָּׂא מִטְּלוֹ וַיֹּאמֶר
נֶאֱמַר בְּלִעַם בְּנוֹ בְּעֵר
וַנֶּאֱמַר הַגִּבּוֹר שְׁתָּם
הָעֵינַי: נֶאֱמַר שָׁמַע
אֲמִירִי— אֶל אֲשֶׁר—
מִחֹה שְׂרֵי יְהוָה נִפְלָא
וַנִּלְוִי עֵינַיִם: מֵה—
שָׁבוּ אֲחֵלֶיךָ יַעֲקֹב
מִשְׁכְּנֵי תוֹךְ יִשְׂרָאֵל:
habitacula tua Israël?

ET locut' est Mo-
seh ad dominū,
dicēdo: Præficiat do-
minus deus spirituū
omnis carnis, virū su-
per congregationē.
Qui egrediatur āte
eos, & qui ingredia-
tur ante eos, et q̄ edu-
cat eos, & qui intro-
ducat eos, & non sit
cōgregatio domini,

וַיִּדְבֹר מֹשֶׁה אֶל—
יְהוָה לֵאמֹר: יִפְקֹד
יְהוָה אֱלֹהֵי הַרוּחֹת
לְכָל-בָּשָׂר אִישׁ עַל-
הָעֵדָה: אֲשֶׁר— יֵצֵא
לְפָנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יָבֹא
לְפָנֵיהֶם וְאֲשֶׁר—
יוֹצִיאֵם וְאֲשֶׁר יָבִיאֵם
וְלֹא תִהְיֶה עֵדֶת יְהוָה

ὡσεὶ πρόβατα, οἷς ἔστιν *sicut oves absque pa-*
 ἔστι ποιμήν. *store.*

Deuter. 3.
 Orat Mo-
 ses ut Cha-
 nanaā in-
 grediatur

Κύριε, κύριε σὺ ἦρ-
 ξῶ δεῖξαι τῷ σῷ
 θερῶ πονεῖ τὴν ἰχὺν σου
 καὶ τὴν δυνάμειν σου, καὶ
 τὴν χεῖρα τὴν κρατα-
 ἴην, καὶ τὸν βραχίονα
 τὸ ὑψηλόν. τίς γάρ ἐστι
 θεὸς οἷ τῶ ἐρανῶ, ἢ
 ὡς οἱ γῆς ὅσιν ποιή-
 σει κατὰ ἐπινοίας
 σου, καὶ κατὰ τὴν ἰχὺν
 σου.

Domine deus
 tu cepisti o-
 stendere ser-
 uo tuo magnitudinem
 tuam, manūque for-
 tissimam: neque enim
 est alius deus vel in
 caelo, vel in terra qui
 possit facere opera tua,
 et comparari fortitu-
 dini tuae.

Deut. 21.
 Deprecan-
 tur senio-
 res à se oc-
 cisi homi-
 nis crimē.

Καὶ ἀκηριθέντες
 ὄντες. αἱ χεῖρες
 ἡμῶν οὐκ ἐξέχεον τὸ
 αἷμα τοῦτο. καὶ οἱ ὀ-
 φθαλμοὶ ἡμῶν οὐκ
 ἐώρακασιν, ἰλεως γε-
 νοῦ τῶ λαῶ σου Ἰσ-
 ραήλ, καὶ ἐξίλασθή-
 σεταὶ αὐτοῖς τὸ αἷ-
 μα.

Et dicent: Ma-
 nus nostrae non
 effuderunt san-
 guinem hunc, nec o-
 culi viderunt. propi-
 tius esto populo tuo Is-
 rael, quem redemisti
 domine, et ne reputes
 sanguinem innocentem
 in medio populi tui Is-
 rael. Et auferetur ab
 eis reatus sanguinis.

ficut pecudes quib⁹
non est pastor.

כִּצְאֹן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם

רֹעֵה:

Domine de-
us, tu coepi-
sti ostēdere
seruo tuo magnitu-
dinē tuā, & manum
tuā validam. Quis e-
nim est deus in cœ-
lo, & in terra, qui fa-
ciat secūdum opera
tua, & secūdum for-
titudines tuas?

יְהוָה אֱתָהּ
אֲדַנִּי

הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת

אֶת עַבְדְּךָ אֶת-

גִּדְלְךָ וְאֶת יָדְךָ

הַחֹזֶקֶה אֲשֶׁר מִי אֵלֹ

בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ

אֲשֶׁר יַעֲטֶה

ET loquētur, &
dicent: Manus
nostrę non ef-
fuderunt sangniuem
istum, & oculi nostri
non viderūt: expia po-
pulū tuū Israēl quē
redemisti domine, et
ne des sanguinē in-
nocētē in medio po-
puli tui Israēl: & ex-
piabūtur à sanguine.

כִּמְעֵטִיה וּכְגִבּוֹרֶתְךָ:

וְעֵנוּ וְאָמְרוּ יָדֵינוּ

לֹא שָׁפְכוּ אֶת הַדָּם

הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ:

כִּפֹּר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל

אֲשֶׁר פָּדִיתָ יְהוָה

וְאַל תִּתֵּן דָּם נָקִי

בְּקִרְבֵּי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל

וְנִכְפַּר לָהֶם הַדָּם:

Dent. 26.
Oratio of
ferentium
frugū pri-
mitias.

Κ Αὶ ἀρχιερέσῃ,
καὶ ἐρεῖς ἐναντιοῦ
ρίου τῷ θεοῦ σου. συρί-
αμ ἀπέβαλεν ὁ πατήρ
μα, κατέβη εἰς Αἴγυ
πιον, καὶ παρώκησε ἐ-
κεῖ ἀριθμῶ βραχέι,
καὶ ἐγένετο ἐκεῖ εἰς ἔθνος
πολὺ καὶ μέγα, καὶ ἐκά-
κωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύ-
πιοι, καὶ ἐταπείνωσαν
ἡμᾶς, ἐπέθηκαν ἡμῖν
ὄργανα σκληρὰ, καὶ ἀνε-
βόησαμεν πρὸς τὸν κύ-
ριον τὸν θεὸν τῷ πα-
τέρων ἡμῶν, καὶ εἰσήκου-
σε κύριος τῆς φωνῆς ἡ-
μῶν, καὶ εἶδε τὴν ταπεί-
νωσιν ἡμῶν, καὶ τὸν μό-
χθον ἡμῶν, καὶ τὴν θλιμ-
μὸν ἡμῶν. καὶ ἐξήγαγεν
ἡμᾶς κύριος ἐξ Αἰγύ-
πτου αὐτὸς ἀίχυι μεγά-
λη, ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν τῷ βραχίονι αἰ-
τῷ ὑψηλῷ, καὶ ἐν ὄραμασι μεγάλοις, καὶ ἐν

ET loquēris in cō-
spectu domini
Dei tui. Syrus
persequēbatur patrem
meum, qui descendit in
Aegyptū, et ibi pere-
grinatus est in paucissi-
mo numero, crevitq; in
gentē magnā ac robu-
stā et infinita multitu-
dinis. Afflixeruntq; nos
Aegyptij, et persecuti
sunt, imponētes onera
gravisima, et clama-
vimus ad dominū Deū
patrū nostrorū qui ex-
audiuit nos, et respe-
xit humilitatē nostrā,
et laborē, atque angu-
stias, et eduxit nos de
Aegypto in manu forti
et brachio extēto, in in-
genti rauiore, in signis

ET iterum lo-
 quêris, & di-
 ces coram do-
 mino deo tuo: Sy-
 rus peribat pater
 meus, & descendit
 in Aegyptum, & pe-
 regrinatus est ibi cū
 viris paucis, & fuit i-
 bi in gentem magnā
 robustā, & multam.
 Et malefecerunt no-
 bis Aegyptij, & af-
 flixerunt nos, & po-
 fuerūt super nos fer-
 uitudē duram. Et cla-
 mauimus ad domi-
 num deum patrū no-
 strorum, & exaudi-
 uit dominus vocem
 nostram, & oppres-
 sionem nostram. Et
 eduxit nos ex Ae-
 gypto cum potentia forti, & brachio ex-
 tento, & terrore magno, & signis & por-

וְעֲנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲרָמִי
 אָבִיר אֲכִי וַיְרֵד
 מִצְרַיִם וַיִּגְדַּל שָׁם
 בְּמִתֵּי מַעַט וַיְהִי-שָׁם
 לְגוֹי גָדוֹל עֲצוּם וְרַב:
 וַיַּרְעוּ אֲתָנוּ הַמִּצְרַיִם
 וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ
 עֲבָרָה קָשָׁה: וַיִּנְצַעֲךָ
 אֱלֹהֵי-יְהוָה אֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה
 אֶת-קִלְנוּ וַיַּרְא אֶת-
 עֲנִינֵנוּ וְאֶת-עַמְלָנוּ
 וְאֶת-לַחְצֵנוּ: וַיִּצַּאנוּ
 יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד
 חֹזֶק וּבְזֹרֶעַ גְּמוּלָה
 וּבְמִרְאָה גָדֹל וּבְאֲתוֹת

σημείοις, καὶ ἐν τέρα- atque portentis, ἔ-
σι, καὶ εἰσήγαγε μὴ - introduxit ad locum
μας εἰς τὸν τόπον τῆ- istum, ἔ tradidit no-
τον, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν bis terram lacte ἔ
τῆν γῆν ταύτην ῥέουσαν melle manantem. Et
γάλα καὶ μέλι. Καὶ νῦν idcirco nunc offero pri-
ἰδίῃς ἐπιώχασιν τῶν ἀπαρ mitias frugum ter-
χῆν τῆν γῆν γεινημάτων ra, quam do-
αὐτῆς, ἧς ἔδωκε μοι minus dedit
κύριε. mihi.

Deut. 26.
Oratio de
cimas offe-
rentium.

Κ αὶ ἐρεῖς ἐναντὶ κυ-
ρίου ἡ τοῦ θεοῦ σου. Ἐξε-
κράθασα τὰ ἁγία ἐκ τῆς
οἰκίας μου, καὶ ἔδωκα
αὐτὰ τῷ ἄθιπῳ, καὶ τῷ
περσιλῦτῳ, ἢ τῷ ὀρ-
φανῷ, καὶ τῇ χήρᾳ, κα-
τὰ πάσης τῆς ἐπιβολῆς
σου, ἧς ἐπέειλα μοι. Ἐ-
περὶ ἠλάθην τῶν ἐπιτο-
λήν σου, καὶ ἐκ ἐπέλα-
θῶν μου. καὶ ἐκ ἐφαγοῦ
ἐπιώχασιν μου ἀπὸ αὐ-
τῶν. ἐκ ἐκράπτωσιν ἀπὸ
αὐτῶν εἰς ἀκαθάρ-
L Oquerisq; in cō-
spectu Dei tui:
Attuli quod san-
ctificatum est de do-
mo mea, ἔ dedi illud
Leuitæ, ἔ aduenæ, ἔ
pupillo, ἔ viduæ, si-
cut iussisti mihi: nō præ-
terivi mandata tua,
nec sum oblitus impe-
rii tui. Non comedi ex
eis in luctu meo, nec
separavi ea in quali-
bet immunditia,

tentis. Et venire fecit nos ad locum istum, & dedit nobis terram istam, terram fluentem lacte & melle. Et nunc ecce attuli primitias fructus terre, quam dedisti mihi domine.

ET dices coram Domino deo tuo: Abstuli sanctitatem è domo, & etiam dedi illam Leuitæ, & peregrino, & pupillo, & viduæ, secundum præceptum tuum, quod præcepisti mihi. Nō transgressus sum de præceptis tuis, neque oblitus sum. Nō comedi in tristitia mea ex ea, neque abstuli ex ea cum immūdo,

וּבְמִפְתּוֹם : וַיְבִאֲנוּ
אֶל-הַמָּקוֹם הַזֶּה
וַיִּתֵּן-לָנוּ אֶת-הָאָרֶץ
הַזֹּאת אֶרֶץ וְבֶת חֶלֶב
וַיְדַבֵּשׁ : וְעַתָּה הִנֵּה
הֵבִאתִי אֶת-רֵאשִׁית
הָאָרֶץ אֲשֶׁר-נָתַתָּה

לִי יְהוָה

וְאָמַרְתָּ לְפָנַי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּעֵרְתִי

הַקֹּדֶשׁ מִן-הַבַּיִת וְגַם
נָתַתִּי לְלוֹוִי וְלַגֵּר

לְיִתּוֹם וְלְאִלְמָנָה
כְּכֹל-מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר

צִוִּיתָנִי לֹא-עֲבַרְתִּי
מִמִּצְוֹתֶיךָ וְלֹא

שָׁכַחְתִּי : לֹא-אֲכַלְתִּי
בְּאֲנִי מִמֶּנּוּ וְלֹא-

בְּעֵרְתִי מִמֶּנּוּ בְּטִמְאָה

ἦν, ὅτι ἔδωκα ἀπ' αὐ- nec expediui ex his
 τῶν ἔθ' τεθνηκότων, ὅ- quicquam in re fune-
 πηκσα τῆς φωνῆς κυ bri. Obediui voci do-
 ρίου μου τοῦ θεοῦ μου, mini mei, ἔ' feci ο-
 ἔποίησα καθὰ ὡς εἶπες- mnia sicut præcepisti
 λω μοι. mihi.

Iosue. 7.
 Conqueri
 tur Iosue
 Israēlẽ su
 perari, ἔ'
 p se orat.

Κ Αὶ εἶπεν Ἰησοῦς. **Ε** Τ dixit Iosue:
 Δέομαι κύριε κύ- Heu domine de-
 ριε, ἵνα μὴ διεβίβασεν us quid voluisti
 ὁ παῖς σου Ἰσραὴλ ἔ- traducere populum i-
 Ἰορδάνην, παρα- stum Iordanẽ fluuium,
 δόναι αὐτῶν ἔθ' Α- ut traderes nos in ma-
 μορραῖω ἀφλέσαι ἡ- nus Amorrhæi, ἔ' per
 μάς; καὶ εἰ κατεμείνα- deres? Vtinã (ut cœpi-
 μεν, καὶ κατωκίδη- mus) mansissemustrans
 μεν παρὰ τῶν Ἰορδάν- Iordanem. Mi domi-
 νων. καὶ τί ἐρῶ, ἐπεὶ ne Deus, quid dicam
 μετέβαλεν Ἰσραὴλ videns Israelem hosti-
 αὐχένα ἀπέναντι τῶ bus suis terga verten-
 ἔχθρου αὐτοῦ. καὶ ἀ- tem? Audient Chana-
 κούσας ὁ Χαναανῶν, nœi, ἔ' omnes habi-
 καὶ πάντες οἱ κατοί- tatores terræ. ἔ' pari-
 κνῶντες τὴν γῆν, περι- ter conglobati circun-
 κυκλώσουσιν καὶ ἐκ- dabunt nos, atque de-

neque dedi ex ea pro
defuncto. Obediui
voci domini dei mei,
feci secundū omnia
quę pręcepisti mihi.

Dixitque Ie-
hofuah: A-
hah domine
deus, vt quid trāsire
fecisti trāsire facien-
do populū hunc Iar-
den, vt traderes nos
in manu Emoræi, vt
perdere faceres nos?
Et vtinam voluiffe-
mus, & māfiffemus
trans Iarden. O do-
mine, quid dicā, post
quā vertit Israēl cer-
uicē coram inimicis
suis. Et audient Che-
nahænæus, & omnes
habitatores terræ,
& vertent se contra
nos, & disperdent

וְלֹא נָתַתִּי מִמֶּנּוּ
לְמַת שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל
יְהוָה אֱלֹהֵי עֲשׂוֹתַי
כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי:

וַיֹּאמֶר יְהוָה שְׁמוֹעַ
אֶהְיֶה

אֲדַנִּי יְהוָה לְמַרְהֵ
הַעֲבַרְתָּ הַעֲבִיר אֶת
הָעַם הַזֶּה אֶת הַיַּרְדֵּן
לְתַרְתָּ אֲתָנוּ בְּיַד
הָאֱמֹרִי לְהַאֲבִירָנוּ
וְלוֹ הוּא לָנוּ וְנִשְׁבַּח
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן: כִּי
אֲדַנִּי מַה אֶמַּר אַחֲרַי
אֲשֶׁר הָפַךְ יִשְׂרָאֵל
עֲרָף לְפָנָי אִיבִיו:

וַיִּשְׁמְעוּ הַכְּנַעֲנִים וְכָל
יְשֵׁבֵי הָאָרֶץ וְנִסְכּוּ
עָלֵינוּ וְהִכְרִיתוּ אֶת-

Ζήψοιρ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς lebunt nomen nostrum
 γῆς. καὶ τί ποιήσῃς εἰς ὅ- de terra, et quid fa-
 νομάσῃς εἰς μέγα; cies magno nomini tuo?

*Iudic. 9.
 Ioathā si-
 chimitarū
 et Abimé-
 lech inte-
 ritum præ-
 dicit.*

Ακούσατέ μου ἄν-
 δρες σικίμων, καὶ
 ἀκούσεται ὑμῶν ὁ Θε-
 ός. πορβυόμενα ἐπορβύ-
 θηθων τὰ ξύλα ἵνα
 χρίσαι ἐφ' ἑαυτῶν βα-
 σιλέα, καὶ εἶπον τῇ ἐ-
 λαία. βασιλεύσου ἐφ'
 ἡμῶν, καὶ εἶπεν. αὐ-
 τοῖς ἡ ἐλαία. ἀφείλα
 τῆν πσιότητά μου, ἡν
 ἐμ' ἐμοὶ ἐδόξασεν ὁ Θε-
 ός καὶ οἱ ἄνθρωποι,
 πορβυθῶ ἄρχειν τῶν
 ξύλων; καὶ εἶπον τὰ
 ξύλα τῇ συκῇ. δίδυρο
 βασιλεύσου ἐφ' ἡμῶν.
 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ συ-
 κῇ. ἀφείλα τῆν γλυ-
 κύτητά μου, καὶ ἵνα γέ-
 νημά μου εἰς ἀγαθόν

Audite me vi-
 ri Sichein, ita
 ut audiat vos
 Deus. Ierunt ligna ut
 ungerent super se re-
 gem. Dixeruntque o-
 liua: Impera nobis.
 Quæ respondit, Nun-
 quid possum deserere
 pinguedinē meam, qua
 et dii utuntur et ho-
 mines, et venire ut
 intra ligna promouear?
 Dixeruntque ligna ad
 arborem ficum: Veni,
 et super nos regnum
 accipe. Quæ respon-
 dit eis: Nunquid pos-
 sum deserere dulcedi-
 nem meam, fructūs-
 que meos suauissimos,

nomen nostrum è
terra. Et quid facies
nomini tuo magno?

שָׁמְנוּ מִן־הָאָרֶץ
וּמִה־תַּעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל :

Audite me vi
ri Seché, &
audiat vos

שִׁמְעוּ אֵלַי
בְּעֵלַי

Deus. Eundo ierunt
ligna ad vngendum
super se regem, di-
xeruntque oliuæ: Re-

שִׁכְּחֶם וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים
אֱלֹהִים: הַלֹּדְ הַלְכּוּ
הַעֲצִים לְמִטְּחָה

gna super nos. Di-
xitq; eis oliua: Nun-
quid derelinquã pin-
guedinẽ meam, qua
per me honorificant

עַל־יְהוָה מֶלֶךְ וַיֹּאמְרוּ
לַיֹּדֶת מְלֹכָה עָלֵינוּ:
וַיֹּאמֶר לַהֵם הַיֹּדֶת
הַחֲדַלְתִּי אֶת־דִּשְׁנֵי

deos, & homines, &
vadam vt promoue
ar super ligna? Dixe
runtque ligna ad fi-

אֲשֶׁר־בִּי וַיִּכְבְּרוּ
אֱלֹהִים וְאֲנָשִׁים
וְהַלְכֵתִי לַגֹּוֹעַ עַל־

cum: Veni tu, regna
super nos. Et dixit e-
is ficus: Nũ derelin-
quã dulcedinẽ meã,

הַעֲצִים: וַיֹּאמְרוּ
הַעֲצִים לְתַאֲנֶה לְכִי־
אֶת מְלָכִי עָלֵינוּ:

וַתֹּאמֶר לַהֵם הַתֹּאֲנֶה הַחֲדַלְתִּי אֶת־מִתְקִי

θόν, πορβυθῶ ἄρχειν ἔσ' *ire ut inter cetera*
 τῶ ξύλων. καὶ εἶπερ *ligna promoueat? Lo-*
 τὰ ξύλα τῆ ἀμπέλω, *cutaque sunt ligna ad*
 διθύρο βασίλδυσορ ἐφ' *vitem: Veni ἔσ' impe-*
 ἡμῶν. καὶ εἶπερ αὐ- *ra nobis. Quæ respon-*
 τοῖς ἀμπελοσ, ἀφεί- *dit eis. Nunquid pos-*
 σε ἔσ' οἶνόν μου, τῆρ *sum deserere vinum*
 διφροσώλω τῶ ἄν- *meum quod letificat*
 θρώπων, πορβυθῶ ἄρ *Deum ἔσ' homines, ἔσ'*
 χειν τῶ ξύλων; καὶ *inter ligna cetera pro-*
 εἶπαρ πάντα τὰ ξύ- *moueri? Dixeruntque*
 λα πρὸς τῆρ ῥάμνον, *omnia ligna ad Rha-*
 διθύρο βασίλδυσορ ἐφ' *mnium: Veni, ἔσ' im-*
 ἡμῶν. καὶ εἶπερ ἡ ῥά- *pera super nos. Quæ*
 μνος πρὸς τὰ ξύλα. εἰ *respondit eis: si verè*
 ἐρ ἄλιθεία χρίετε με *me vobis regem con-*
 ὑμεῖσ τοῦ βασιλδύειρ *stituistis, venite, ἔσ'*
 ἐφ' ὑμᾶσ, διθύτε πε- *sub umbra mea requie-*
 ποίθατε ἐρ τῆ σκέπη *scite. Si autem non vul-*
 μου. καὶ εἰ μὴ, ἐξέλθοι *tis, egrediatur ignis*
 πῦρ ἐκ τῆσ ῥάμνου καὶ *de Rhamno, ἔσ'*
 καταφάγοι τὰσ κέ *deuoret ce-*
 δρους τῶ λι- *dros*
 βάνου. *Libani.*

& fructū meum opti-
mū, & vadā, vt promo-
uear super ligna? Di-
xeruntq; ligna advi-
tē: Veni, regna super
nos. Et dixit ei vitis:
Nū derelinquā mu-
stū meū, quod letifi-
cat deum & homi-
nes, & ibo, vt promo-
uear super ligna? Di-
xerunt autē omnia li-
gna ad Rhānū: Veni
tu regna super nos.
Et dixit Rhānus ad li-
gna: Si in veritate vn-
gitis me in regē su-
per vos, venite, spera-
te in vmbra mea. et si
nō, egrediatur ignis
de Rhāno, & deuo-
ret cedros Lebanō.

וְאֵת־תְּנוּבָתִי הַטּוֹבָה
וְהַלְכֹתִי לְנוֹעַ עַל־

הָעֵצִים : וַיֹּאמְרוּ

הָעֵצִים לַגֶּפֶן לְכוּ־

אֵת־מְלוֹכֵנוּ עִלֵּינוּ :

וַתֹּאמֶר לָהֶם הַגֶּפֶן־

הַחֲדָלְתִּי אֶת־

תִּירוֹשֵׁי הַמִּשְׁמַחַ

אֱלֹהִים וְאֲנִשִּׁים

וְהַלְכֹתִי לְנוֹעַ עַל־

הָעֵצִים : וַיֹּאמְרוּ כָל־

הָעֵצִים אֶל־הָאֵטָר

לֵךְ אֵתְּהָ מֶלֶךְ־עִלֵּינוּ

וַיֹּאמֶר הָאֵטָר אֶל־

הָעֵצִים אִם בְּאֵמֶת

אַתֶּם מְשַׁחִים אֹתִי

לְמֶלֶךְ עֲלֵיכֶם בְּאוֹ

חֲסוּ בְּעָלָי וְאִם־אֵין תִּצְמַח אֵשׁ מִן־

הָאֵטָר וְתֹאכַל אֶת־אֲרוֹי תְּלַבְּנוּן :

Iudic. II
Votū Ie-
phthæ pro
victoria.

ΚΑΙ ἤνευξατο ἰεφθαε
αὐτὴν λέγει κύριε
καὶ εἶπεν. εἴ μὲν παραδί-
σει παραδίως μοι τῆς
ἕως ἁμμῶν ἐν τῇ χειρὶ
μου, καὶ ἔσται ὁ ἐκπορευ-
θεὸς ὅς ἂν ἐξέλθῃ
ἐκ τῆς θυρῶν τοῦ οἴκου
μου εἰς ἀπάντησίν μου,
ἐν τῷ ἰδίῳ ἔσει με ἐν
εἰρήνῃ ἀπὸ τῆς ἕως ἁμ-
μῶν, εἰ ἔσται λέγει κύ-
ριε, ἀνοίσω αὐτὸν ὀλο-
καύτωμα.

Votū vouit Ie-
phthæ domino
dicens. Si tra-
dideris filios Ammon
in manus meas, quicum-
que primus fuerit e-
gressus de foribus do-
mus meæ, mihiq; occur-
rerit reuertenti cum pa-
tre à filius Ammon, eum
holocaustum offeram
domino.

Iudic. 13.
Oratio
Manoe Sa-
sonis pa-
tris.

ΚΑΙ ἐδεήθη Μανωέ
τῷ κυρίῳ, καὶ εἶπεν.
ἐμὲ μοι κύριε, ἄνθρω-
πος τῷ θεῷ ὅν ἀπέσει-
λας, ἐλθέτω δὴ πρὸς
ἡμᾶς, καὶ φωνάτω ἡ-
μᾶς, ἵνα ποιήσωμεν λέγει
παιδαρίῳ τῷ ἰκτινῶν.

Orauitq; Ma-
noë dominū
et ait: Obse-
cro domine, vt vir dei
veniat iterum, et do-
ceat nos, quid debea-
mus facere de puero,
qui nasciturus est.

Iudic. 14.
Problema
Samsonis.

ΕΚ τῷ ἔσθοντος ἐξῆλ-
θε βρώσις, καὶ ἐξ ἰ-
χυρῶς ἐξῆλθε γλυκύ.

DE comedente
exiuit cibus,
et de forti e-
gressa est dulcedo.

Vouitque Iphthach votū domino, & ait: Si tradēdo, tradideris filios Hāmon in manu mea, erit egrediēs, quod egresum fuerit è foribus domus meæ in occursum meū, cū reuersus fuero in pace à filiis Hammō, erit domino, & offeram illud in holocaustū.

ORauit autē Manoach ad dominum, & ait: Obsecro domine mi, vir dei quē misisti, veniat quāso iterum ad nos, doceatq; nos quād faciāmus puerō nascituro.

DE comedēte exiuit cibus, & de forti dulcedo.

וַיִּדַר יִפְתָּח נֶדֶר
 לַיהוָה וַיֹּאמֶר אִם־
 נָתַן תִּתֶנּוּ אֶת־בְּנֵי
 עַמּוֹן בְּיָדַי וְהָיָה
 הַיּוֹצֵא אֲשֶׁר יֵצֵא
 מִבְּלֹתַי בְּיַתְי
 לְקָרְאֹתִי בְּשׁוּבִי
 בְּשָׁלוֹם מִבְּנֵי עַמּוֹן
 וְהָיָה לַיהוָה
 וְהֵעֵלִיתִי הוֹלֵךְ
 וַיַּעֲתֶר מְנוּחַ אֶל־
 יְהוָה וַיֹּאמֶר בְּיָאֲרוֹנָי
 אִישׁ הָאֵלֹהִים אֲשֶׁר
 שְׁלַחְתָּ יָבוֹא נָא עִוֵּד
 אֵלַינוּ וְיִוָּלְדֵנוּ מִרָ־
 נַעֲשָׂה לְנַעַר הַיּוֹלֵד
 מִהָאֵכֶל יֵצֵא
 מֵאֵכֶל וּמֵעוֹ יֵצֵא
 מִתּוֹק

*Iudic. 16.
Orat Sās
son pristinās
vires
sibi à Deo
restitui.*

ΚΑΙ ἔβόησε Σαμ-
ψών πρὸς κύριον,
καὶ εἶπε. κύριε κύριε
τῷ δυνάμεωρ, μνή-
σθητέ μου, καὶ ἐνίχυσόν
με διωλήρη ἐν ἅπασι
τοῦ γένεθ, καὶ ἐκδιή-
σω ἐκδιήκησιν μίαν ἀντι-
τῷ δύο ὀφθαλμῶν
μου τοῖς ἀλλοφύλοις.

*I. Samu. I.
Anna vo-
tū prolem
virilem o-
ranti.*

ΚΑΙ ἠύξατο θυχήρη
κυριῶ λέγουσα. Ἄ-
δωνα ἰ κύριε ἐλωὶ ἑ-
ραώθ ἔα μὲ ἰδὲ βλέπων
ἰδὲ βλέψῃς ἰδὲ τῆρτα
πέινωσιν αὐτὴν δούλη σου
καὶ μνησθήσῃς με, καὶ ἄψ
τῆ δούλης σου σπέρμα
ἀνδρὸς, ἐν δώσω σοι αὐ-
τὸν ἐνώπιόν σου δούλον
ἕως ἡμέρας θανάτου
αὐτοῦ, καὶ οἶνον καὶ μέθυ-
σμα ἔπιέται, καὶ σιδῆ-
ρος ἔκ' ἀναβήσεται ἰδὲ
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

AT ille invocā-
to domino,
ait: Domine
Deus meus memento
mei et redde mihi nūc
fortitudinē meam pri-
stinā Deus meus, vt vl-
ciscar me de hostibus
meis, et pro amissione
duorum luminū vnā
vltionem recipiam.

ET votum vouit,
dicens: Domine
exercituū, si re-
spiciens videris affli-
ctionē famulae tuae, et
recordatus mei fueris,
nec oblitus fueris an-
cilla tuae, dederisque
seruae tuae sexum viri-
lem, dabo eum domino
omnibus diebus vitae
eius, et nouacula non
ascēdet super caput e-
ius.

CLamauítque
 Simfon ad
 dominum, et
 ait: Domine de⁹, me
 mento mei obsecro,
 & fortifica me obse
 cro tantùm vice hac
 deus, & vlciscar vl
 tione vna de oculis
 meis.

וַיִּקְרָא שִׁמְשׁוֹן אֶל־
 יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי
 יְהוָה זְכֹרְנִי נָא
 וְחַזְקֵנִי נָא אֶדְ הַפְעַם
 הַזֶּה הָאֱלֹהִים
 וְאֶנְקַמָּה נְקָמָה אֶת־
 מַשְׁתֵּי עֵינָי
 מִפְּלִשְׁתִּים :

ET vouit votũ,
 & ait: Domi
 ne exercituũ,
 si videndo videris af
 flictionẽ ancillæ tuę,
 & recordatus fueris
 mei, & nõ fueris ob
 litus ancillę tuę, de
 derisq; famulæ tuę
 semen virile, dabo il
 lud domino omnib.
 dieb⁹ vitę eius, & no
 uacula non ascendet
 super caput illius.

וַתִּדְרֹג
 וַתֹּאמֶר
 יְהוָה צְבָאוֹת אִם־
 רְאִיתָ תִּרְאֶה בְעֵינָי
 אֶמְתִּךָ וּזְכַרְתָּנִי וְלֹא־
 תִשְׁכַּח אֶת־אֶמְתִּךָ
 וְנָתַתָּה לְאֶמְתִּךָ זֵרַע
 אֲנָשִׁים וְנָתַתָּו לַיהוָה
 כָּל־יְמֵי חַיָּו וּמִזְרָה
 לֹא־יַעֲלֶה עָלָי־
 רֵאשׁוֹן :

*1. Samu. 2.
Anna deo
gratias ago
git, ob pro
le adeptā*

Εσερεώθη ἡ καρδία μου ἐν κυρίῳ, ὑψώθη κέρασ μου ἐν δεξιῷ μου, ἐπλατύνθη ἐπ' ἐχθρούς μου σῶμα μου, θυμὸς μου ἐσώθη ἐν σωτηρίῳ σου. Ὅτι ἐκ ἐσὶν ἅγιος ὡς ὁ κύριος, καὶ ἐκ ἐσὶν ἄλλοῦ καίος ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ἐκ ἐσὶν ἅγιος πάλῳ σου. μὴ καυχᾶσθε, καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλὰ εἰς ὑπεροχὴν. καὶ μὴ ἐξελαστω μεγαλοῦρεμοσ ὡς ἐκ τῶ σόματος ὑμῶν, ὅτι θεὸς γνώσεων κύριος, καὶ θεὸς ἐπιμαζῶν ὑμῶν. τῶ δέυματα αὐτῶ. τὸ ξοῶν δωατ ἡ δένισε, καὶ οἱ ἀσθενῶντες περιεζώσαντο δύναντα. πλήρης ἄρτων ἡ λατῶθησαν, καὶ οἱ πεινῶντες παρήκαν γῆν, ὅτι σείρα ἔτεκεν ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις

Exultavit cor meū in domino, et exaltatū est cornu meum in domino, dilatatū est os meū sup inimicos meos, quia letata sum in salutari tuo. Nō est sanct⁹ ut est dominus, neque enim est alius extra te, et nō est fortis sicut deus noster. Nolite multiplicari loqui sublimia gloriātes, recedāt vetera de ore vestro: quia deus sciētiarum dominus est, et ipsi preparantur cogitationes. Arcus fortium separatus est, et infirmi accincti sunt robore. Saturati prius, pro panibus se locauerūt, et famelici saturati sūt: donec sterilis peperit plurimos, et quae multa habebat filios,

EXultauit cor
 meū in domi-
 no, dilatātū est
 os meū super inimi-
 cos meos, quia læta-
 ta sum in salute tua.
 Nō est sanctus sicut
 dominus, quia nō est
 præter te, & non est
 fortis sicut deus no-
 ster. Ne multiplice-
 tis, vt loquamini val-
 de sublimē verbū. E-
 grediatur vetus ver-
 bum ex ore vestro,
 quia deus scientiarū
 dominus, & ipsi dire-
 cta sunt opera. Ar-
 cus & fortes confra-
 cti sunt, & debiles ac-
 cincti sunt robore.
 qui saturati prius fue-
 rūt, pro pane se loca-
 uerunt: & qui fuerunt famelici, desierunt fa-
 mescere, donec sterilis peperit septē: & quæ

עָלַץ לִפְּי בְּיְהוָה

רָמָה קִרְנֵי בְּיְהוָה

רָחַב פִּי עַל-אֹיְבָי

כִּי שָׂמַחְתִּי בִישׁוּעָתְךָ

: אֵין-קָרוֹשׁ בְּיְהוָה

כִּי-אֵין בְּלָתְךָ וְאֵין

צֹר כִּי אֵלֵינוּ: אֵל-

תִּרְבּוּ תִרְבְּרוּ גִבְהָה

גִּבְהָה יֵצֵא עֲתָק

מִפּוֹכֶם כִּי אֵל דַּעוֹת

יְהוָה וְלֹא נִחְכְּנוּ

עַל לֹוֹת: קִשְׁת גִּבְרִים

חֲתִים וְנִבְטָלִים אָזְרוּ

חֵיל: שָׁבַע עֵינַם בְּלַחֵם

גִּשְׁכָּרוּ וְרַעֲבִים

חָדְלוּ עַר-עֲקָרָה

יֹלְדָה שֶׁבַע וְרַבָּת

ἡ θένισε. κύριος θάνα infirmata est. Dominus
 ζῶν καὶ ζωογονεῖ. κατὰ γὰρ mortificat et viuificat,
 εἰς ἄδιδ, καὶ ἀνάγδ. κύρι deducit ad infernū
 ος πωχίζει καὶ πλελί- reducit. Dominus medi-
 ζδ, ταπεινοῖ καὶ ἀυψοῖ. cū facit
 ἀνισα ἀπὸ γῆς πένητα, liat et subleuat. Suscitāt
 καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρεδ de terra pauperē, et de
 πωχόν, ἵνα καθίσαι αὐ stercore eleuat medicū.
 τὸν μετὰ δωασῶν λαῶν, vt faciat sedere eū cum
 καὶ θρόνον δόξης καὶ κλη principibus populi,
 ρονομῶν αὐτοῖς, διδὸς soliū gloriae i heredita-
 θυχήν τῷ θυχομδίῳ. καὶ tē praebeēt ipsis, praebeēt
 θυλόκησεν ἔτη δικαί- votū orāti. Et benedi-
 ωρ, ὅτι ἐκ ἐν ἰχυί δωασ xit annis iusti, quia nō
 τὸς ἀνήρ. κύριος ἀθενῆ i fortitudine vir potēs
 ποιήσδ ἵνα ἀντίδικον αὐ in fortitudine sua. Do-
 τ. κύριος ἅγιος. μὴ καυ minus infirmum faciet
 χάθω ὁ φρόνιμος ἐν τῇ aduersariū suū, dñs san-
 φρονήσδ αὐτ., ἵνα μὴ καυ etus. Dominus ascendit
 χάθω δωαστὸς ἐν τῇλυ in caelos
 νάμει αὐτ., ἵνα μὴ καυ iudicabit fines terrae,
 χάθω ὁ πλεσίος ἐν τῷ πλετώ αὐτ., ἀλλ' ἐν
 τῷ καυ χάθω ὁ καυ χόμνος ἐν τῷ σωίειν,
 καὶ γινώσκδν τὸν κύριον καὶ ποιεῖν κριμα καὶ δι-
 καιοσώλω ἐν μέσῳ τῆς γῆς. κύριος ἀνέβη εἰς
 ἔρανης, καὶ ἐβρόντησεν, αὐτὸς κρινεῖ ἀκρα γῆς

multiplicabat filios, infirmata est. Dñs
 mortificat & viuificat, descendere facit
 ad inferos, & ascēdere facit. Dñs paupe-
 rē facit, & ditat: humiliat, & exaltat. Sus-
 citat è puluere paupe-
 rē, è stercore eleua-
 bit medicū: vt sedere
 faciat cū principib⁹,
 & soliū glorię forti-
 ri faciat eos. Domini
 enim sūt cardines ter-
 rē, & posuit super e-
 os orbē. Pedes piorū
 suorū seruabit, & im-
 pij in tenebris conti-
 cescēt, quia nō in for-
 titudine roborabi-
 tur vir. Domine con-
 teratur rixæ eius, su-
 per ipsum è coelis to-
 nabit. Domin⁹ iudicabit fines terre, et dabit

בְּנִים אֲמַלְלָהּ : יְהוָה
 מַמּוֹת וּמַחִיָּה מוֹרִיד
 שָׂאוֹל וַיַּעַל : יְהוָה
 מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׂיר
 מַשְׁפִּיל אֶף-מְרוֹמִים :
 מְקִים מֵעָפָר דָּל
 מֵאֲשַׁפֹּת יָרִים אֲבוֹן
 לְהוֹשִׁיב עִם-נְרִיבִים
 וְכִסָּא כְבוֹד יַגְחִלֵם
 כִּי לַיְחִוָּה מֵצַקֵי אֶרֶץ
 וַיִּשֶׁת עֲלֵיהֶם תִּבְלָה :
 רַגְלֵי חַסִּידוֹ יִשְׁמֵר
 וְרַגְלֵי בְּחַשְׁדֵי יִדְמוּ
 כִּי-לֹא בִלְחַיִּבָּר
 אִישׁ : יְהוָה יַחֲתוּ
 מְרוֹבּוֹ עָלוֹ בַשָּׁמַיִם
 יִרְעֵם יְהוָה יִדְוֶן
 אֶפְסֵי-אֶרֶץ וַיִּתֶן

δίκαιος ὢν. καὶ δίδω- *instus existens, et da-*
 σιμίχων τῆς βασιλευ- *bit fortitudinem regi-*
 σιμῆμῶν, καὶ ὑψώσει *bus nostris, et subli-*
 κόρας Χριστοῦ αὐτοῦ. *mabit cornu Christi*
sui.

1. Sam. 25
 Servi Da-
 vid bene
 precantur
 Nabal.

Κ αὶ ἐρεῖτε τὰδε. εἰς
 ὄρα καὶ σὺ ὑγιαί-
 νων, καὶ ὁ οἰκός σου, καὶ τὰ
 πάντα αὐγαίνοντα.

E T sic dicetis : Sit
 fratrib. meis et
 tibi pax, et do-
 mi tuae pax, et om-

2. Sam. 1.
 Lamenta-
 tio David
 super mor-
 te Saul et
 Ionathae.

Κ αὶ εἶπε. Στήλω-
 σον ἰσραὴλ ὑπερ
 τῶν τεθνηκότων ὑδὶ τὰ
 ὑψήσασα ζαυμαλιῶν,
 πῶς ἔπεσαν δυνατοί.

nibus quaecunque ha-
 bes sit pax.

μη ἀπαγγείλητε εἰς γέθ,
 καὶ μη διαγγερίσηθε
 εἰ ταῖς ἐξόδοις Ἀσκά-
 λωνος. μή ποτε θυ-
 φροσῶσι θυγατέρες
 ἀλμοφύλων, μή ποτε
 ἀγαμιάσων ἠθυγατέ-
 ρες τῶν ἀπεριτμητῶν.
 ὄρη τὰ εἰς γελβυε, μή
 χαταβάτω δρόπος, καὶ
 μὴ ἡ ὑετός ἐφ' ἡμᾶς, καὶ

E T ait. Considera
 Israel super mor-
 tuis tuis vulne-
 ratis, quomodo cecide-
 runt fortes. ne annun-
 cietis in Geth, neque
 annuncietis in viis Ἀ-
 scalonis : ut non leten-
 tur filiae Philistiim, ne-
 que exultent filiae in-
 circuncisorum. Montes
 qui in Gelbuë non ca-
 dat super vos neque
 ros, neque pluvia: et

fortitudinē regi suo,
& sublimabit cornu
Christi sui.

ET dicite: Sis ad vi-
tā: Et tu pacific⁹,
& domus tua pacifi-
ca, & omne quod est
tibi erit pacificum.

ECce scriptum
est in libro Ia-
sar: O deside-
rabilis terra Israēl,
in excelsis tuis vulne-
ratus est. Quomodo
cecidērunt potētes?
Ne annuncietis in
Gath, & ne annūcie-
tis in plateis Asche-
lon, ne fortē lætētur
filia Pelistim, ne for-
tē exultent filie incir-
cūciformum. Montes
Ghilboah, nec ros,
neq; pluuia descen-
sura est super eos.

עו לְמַלְכוּתֵי יִשְׂרָאֵל קָרוּן
מִשִּׁיחוֹ :

וְאָמַרְתֶּם כֹּה לַחַי
וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ
שָׁלוֹם וְכָל אֶשְׁרֵךְ
שָׁלוֹם :

הַנְּהַ כְּתוּבָה
עַל-סֵפֶר

הַיִּשְׂרָאֵלִי הַצְּבִי יִשְׂרָאֵל
עַל-בְּמוֹתֶיךָ חָלַל
אֵיךְ נָפְלוּ גִבּוֹרִים :
אַל-תִּגְדְּרוּ בְּגַת אֵל-

תְּבַשְׂרוּ בְּחוּצוֹת
אֲשַׁקְלוּן פֶּן-

תִּשְׂמַחְנָה בְּנוֹת
פְּלִשְׁתִּים פֶּן-

תִּעְלֶזְנָה בְּנוֹת
הָעִירִים :

בְּגִלְבּוֹעַ אֵל-מֶטֶר

ἀγροὶ ἀπαρχῶν, ἔτι ἐ- agri primitiarum, qui a
 κεί περὶ σωχ θιάθη θυ- abiectus est clypeus for-
 ρεὸς δωατῶν. θυρεὸς tium, ἔσ clypeus saül
 Σαῦλ, ἔκ ἐχρίθη ἐν ἔ- nõ vnctus est in oleo. A
 λαίῳ. ἀφ' αἵματος sanguine interfectori,
 ξαυμαλιῶν κὲ ἀπὸ σέ- ἔσ ab adipe fortium
 αργὸς δωατῶν τόξον arcus Ionathan nõ re-
 ἰωνάθαυ ἔκ ἀπεσθρά uersus est vacuus re-
 φη κενὸν εἰς τὰ ὀπίσω, trorsum, et gladius sa-
 κὲ ῥομφαία Σαῦλ ἔκ ul nõ reuersus est ina-
 ἀνεκκαμψε κενή. Σαῦλ nis. Saul ἔσ Ionathã a-
 κὲ Ἰωνάθαυ οἱ ἠγαπη mati ἔσ pulchri, nõ di-
 μύνοι κὲ ὠραῖοι, ἔσ θλα- uisi in vita sua, ἔσ in
 κενχωρισ μύνοι θύωρε- morte sua nõ diuisi fue-
 πεις ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν, runt, magis quàm aequi-
 κὲ ἐν τῷ θανάτῳ αὐ- læ veloces, magis quàm
 τῶν ἔσ διεχωρίσθησαν, leones fortes. Filiae Is-
 ὑπερ ἀετῶν κὲ φοι, κὲ rael flete super saul,
 ὑπερ λέοντας ἐκράτ qui vestiebat vos coc-
 ῶ θησαν. θυγατέρες ἰσ- cino cū ornamento ve-
 ραὶ ἠλὶ ἀδὲ γαὲλ κὲ λαύ stro, qui referebat or-
 ἔσ τε τὸν ἐνδιδύσκοντα namentum aureū super
 ὑμᾶς κόκκινον μῦτ' κόσ vestimentum vestrum.
 μὲ ὑμῶν, τ' ἀναφέρον
 Τα κόσμον χρυσοῦ ἀδὲ τὰ ἐνδύματα ὑμῶν.

dat super vos, neque sint agri oblationū, quia ibi p̄iectus est clypeus fortium, clypeus Saül, ac si non esset vnctus oleo. A sanguine interfectorum ab adipe fortiū sagitta arcus Ionathan nō rediit retrorsum, & gladius Saül non est reuersus inanis. Saül & Ionathan amabiles & decori in vita sua, & in morte sua non sunt separati. Aquilis leuiore, leonibus fortiores fuerunt. Filiaë Israël super Saül flete, qui vestiebat vos coccino cū deliciis, qui ascendere faciebat ornamentū aureū super vestē vestram.

וַיִּשְׂרֹי תְרוֹמוֹת כִּי שָׁמָּה
נִגְעַל מִיַּגַּן גְּבוּרִים
מִיַּגַּן שָׁאוּל בְּלִי
מִשׁוּחַ בִּשְׁמֹן : מֵרֶם
חֲלָלוֹם מִחֲלָבִים
גְּבוּרִים קָשֶׁת יְהוֹנָתָן
לֹא נָשׂוּב אַחֲוֹר וַחֲרֵב
שָׁאוּל לֹא תָשׁוּב
רִיקָם : שָׁאוּל
וְיְהוֹנָתָן חֲנֻאֵהֶבִים
וְהַנְּעִימָם בְּחַיֵּיהֶם
וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ
מִנְּשָׂרִים קָלוּ
מֵאַרְיוֹת גְּבֵרוֹ : בָּנוֹת
יִשְׂרָאֵל אֶל-שָׁאוּל
בְּכִינָה חֲמֵלֵבְשֵׁכֶם
שְׁנֵי עִם-עֲדָנִים
הִסְעֵלָה עֲרֵי וְהָבֵא
עָלָי לְבוֹשֶׁכֶן :

Γῶς ἔπεσον δυναρὶ ἐν Quomodo ceciderunt
 μέσῳ τῷ πολέμου; ἰω- fortes in medio praelio-
 νάθαν εἰς θάνατον ἢ? Ionathan in excel-
 ἔξωμαλίᾳ ἰδὲ τὰ sis tuis occisus es. Doleo
 ὑπὲρ σοῦ Ξαυμαλία. super te Ionathan fra-
 ἄλγῳ ἰδὲ σὲ ἀδελφέ ter mi, speciosus fuisti
 μου ἰωνάθαν, ἄραιώθης mihi nimis, admirabi-
 μοι σφόδρα, ἐξωμα lis fuit amor tuus mi-
 σῶθι ἢ ἀγάπησίς σου ἐ- hi super amorem mi-
 μοι ὑπὲρ ἀγάπης σου licum. Quomodo ceci-
 νακῶν. πῶς ἔπεσον derunt fortes, ἔρ-
 δυναρὶ, καὶ ἀπώλοντο rierunt arma bellica?

σκύνη πολεμικά;

2. Sam. 7
 Benigni-
 tatem dei
 extollit
 David ob
 sibi promissum
 Christi
 sum.

Quis sum ego do-
 mine mi do-
 mine? et quod domus mea,
 quod amasti me usque
 ad haec? Et parva visa
 sunt parva haec in conspe-
 ctu tuo domine mi do-
 mine. Et loquutus es
 de domo serui tui in
 longinuum. Ista autem
 lex hominis domine mi
 domine. et quid ad-
 det David adhuc ut

Quomodo ceciderunt fortes in medio belli? Ionathã in excelsis tuis occisus est. Angustiis afficior super te frater mi Ionathã. Dulcuisti mihi valde. Mirabilior fuit amor tuus mihi amore mulierum. Quomodo ceciderunt fortes, & perierunt arma bellica?

Quis ego sũ domine deus, & q̄ est domus mea, quia adduxisti me vsque huc? Et parũ fuit hoc in oculis tuis domine deus. Et locutus es etiã super domũ serui tui in lōginquũ. Et ista est lex Adam dñe deus. Et q̄ d ad- det vltra David, vt

אֵיךְ נָפְלוּ גִבּוֹרִים
בְּתוֹךְ הַמְּלָחָמָה
יְהוֹנָתָן עַל־בְּמוֹתָיָה
חָלַל: צַר־לִי עֲלֶיךָ
אֲחִי יְהוֹנָתָן נֶעְמְתָה
לִי מְאֹד נִפְלְאוֹתָה
אֲהַבְתֶּךָ לִי מֵאֲהַבַת
נָשִׁים: אֵיךְ נָפְלוּ
גִבּוֹרִים וַיִּאֲבְדוּ כָלֵי
מְלָחָמָה:

מִי אֲנֹכִי אֲדֹנָי יְהוִה
וּמִי בֵּיתִי כִּי הֵבִיאָתָנִי
עַד־הַלֵּם: וַתִּקְטֹן
עוֹר וָאָרֶץ בְּעֵינָיִךְ
אֲדֹנָי יְהוִה וַתִּרְבֶּךָ
גַּם אֶל־בַּיִת־עַבְדְּךָ
לְמִדְּחָוָק וְנָאֵת תּוֹרַת
הָאָדָם אֲדֹנָי יְהוִה:
וְמַח־יוֹסֵף דָּוִד עוֹר

ῥῦ λαλήσαι πρὸς σέ; loquatur ad te? Ἔ
 κὴ νῦν σὺ οἶδας ῥῦ δὲ nunc tu seruum tuum
 λόμ σου κύριέ μου κύ- scis domine mi domi-
 ριέ. καὶ διὰ ῥῦ δούλόν ne. Propter verbum
 σου πεποίηκας καὶ κα. tuum ἔ propter ser-
 τὰ τῶ καρδίαν σου uum tuum fecisti, ἔ
 ἐποίηκας πᾶσαν τῶ secundum cor tuum fe-
 ἀγαθωσύνην ταύτῃ, cisti omnia magnalia
 γνωρίσαι ἕξ δούλω tua hæc, vt notum fa-
 σου, ἐνεκεν ῥῦ μεγα- ceres seruo tuo, id-
 λώαι σε κύριέ μου circo magnificatus es
 κύριε. ὅτι οὐκ ἔσις ὡς tu domine mi domine.
 σὺ, καὶ οὐκ ἔσι θεός Quia non est sicut tu,
 πλὴν σου ἐν πᾶσι οἷς ἔ non est deus extra
 ἡκούστων ἐν ῥῖς ὡς ἰν te in omnibus quæ au-
 ἡμῶν. καὶ τίς ὡς ὁ λα- diuimus in auribus no-
 ὅς σου Ἰσραὴλ ἔθνος stris. Et quis vt popu-
 ἄλλο ἐν τῇ γῆ; ὡς ὡδή lus tuus israel, gens a-
 γησεν αὐτὸν ὁ θεός τῆ lia in terra? vt in vi-
 λυξώσας αὐτῶ λα am duxit eum deus, vt
 ὄμ, τῆ θεῶς σε ὄνομα, redimeres tibi popu-
 τῆ ποιῆσαι μεγαλωσύ lum, vt poneres tu no-
 νίω, κὴ ὑψοφάνειαν τῆ men, vt faceres magna
 ἐκβαλεῖν σε ἐκ πρῶ. lia ἔ illustria, vt eici
 σώπου ῥῦ λαοῦ σου as tu à facie populi tui,

loquatur ad te? Et tu nosti seruum tuum domine deus. Propter verbum tuum, & secundum cor tuum fecisti omnem magnitudinem hanc, ad instruendum seruum tuum. Ideo magnificatus es domine deus. Non est enim sicut tu, & non est deus preter te, secundum omnia quae audiimus auribus nostris. Et quis sicut populus tuus Israel, gens vna in terra, propter quam iuit deus, ut redimeret sibi populum, & poneret sibi nomen, & faceret vobis magnitudinem, & terribilia, terrae tuae, a facie populi tui,

לִדְבַר אֱלֹהֶיךָ וְאַתָּה יָדַעְתָּ אֶת-עַבְדְּךָ אֲדֹנָי יְהוִה: בְּעַבְדֹּךָ דִּבַּרְתָּ וּכְלַבְּךָ עֲשִׂיתָ אֶת כָּל-הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת לְחֹרֵיעַ אֶת-עַבְדְּךָ: עַל-כֵּן גְּדַלְתָּ יְהוִה אֱלֹהִים כִּי-אֵין כָּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים זוֹלָתְךָ כְּכֹל אֲשֶׁר-שָׁמַעְנוּ בְּאָזְנוֹנוּ: וּמִי כַעֲמֶךָ כִּי-שָׂרְאֵל גָּזִי אַחֵר בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר הֵלְכוּ-אֱלֹהִים לְפָדוֹת-לוֹ לְעַם וּלְשׂוֹם לוֹ שֵׁם וּלְעֲשׂוֹת לָכֶם הַגְּדוּלָּה וְנִרְאוֹת לְאֶרֶץ מִפְּנֵי עַמֶּךָ

οὓς ἐλυξώσω σεαυτῶ quos redemisti tibi ex
 ἐξ Αἰγύπτου ἔθνη καὶ Aegyptogentes ἔτα
 σκηνώματα . καὶ ἡρί- bernacula . Et præpa-
 ματας σεαυτῶ ἔν λα rasti tibi populum tu-
 ὄμ σου Ἰσραήλ εἰς λα um Israel in populum
 ὄμ ἕως αἰῶν ἔ . καὶ σὺ usque in sempiternum .
 κύριε ἐγένου αὐτοῖς εἰς Et tu domine factus es
 θεός . καὶ νῦν κύριέ eis in deum , ἔ nunc
 μου κύριε , ἔ ῥῆμα ὁ domine mi domine , ver
 ἐλάλητας πρὸς τὸν δέ bum quod loquutus es
 σου καὶ τὸ οἴκου super servum tuum ἔ
 αὐτὸν πίσω σου ἕως τῆ super domum eius con
 αἰῶνος , καθὼς ἐλάλη- firmetur usque in sem-
 σας . καὶ νῦν μεγαλω- piternum , ἔ sicut lo-
 θεῖν ἔ ὄνομά σου ἕως quutus es fac . Et nunc
 αἰῶνος λέγω . κύριος magnificetur nomē tu-
 παν κροτάφω θεός ἐ- um usque in sempiter-
 πρὸ Ἰσραήλ . καὶ ὁ ὁι- num , dicens : Dominus
 κος τὸν δέλου σα Δα- omnipotens deus super
 βίβι ἔσαι ἀνωρθωμέ- Israel . Et domus servi
 νος ἐνώπιόν σου ὅτι σὺ tui David erit erecta
 κύριε πανκροτάφω ὁ corā te , quia tu dominus
 θεός τῆ Ἰσραήλ , ἀπὸ- omnipotens deus Israel

quem redemisti tibi
 ex Aegypto, genti-
 bus & diis eius? Et
 firmasti tibi popu-
 lum tuum Israël, ti-
 bi in populiū vsque
 in seculum, & tu do-
 mine fuisti eis deus.
 Et nunc domine de-
 us, verbum quod lo-
 cutus es super fer-
 uum tuum, & su-
 per domum eius, sus-
 cita vsque in secu-
 lum, & fac secūdum
 quod locutus es.
 Et magnificetur no-
 men tuum vsque in
 seculum, dicendo:
 Dominus exercitu-
 um deus super Israël.
 Et domus serui tui
 Dauid erit stabilita
 corā te. Quia tu do-
 mine exercituū deus

אֱשֶׁר פָּדִיתָ לְךָ
 מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם וְאֱלֹהִיו
 : וַתְּכַוְּנֵנוּ לְךָ אֶת-
 עַמְּךָ וְיִשְׂרָאֵל לְךָ
 לְעַם עַד-עוֹלָם
 וְאַתָּה יְהוָה הַיְיֹוֹרָת
 לָהֶם לְאֱלֹהִים :
 וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים
 הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ
 עַל-עַבְדְּךָ וְעַל-בֵּיתוֹ
 הַקָּדִים עַד-עוֹלָם
 וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ :
 וַיִּגְדַּל שִׁמְךָ עַד-
 עוֹלָם לֵאמֹר יְהוָה
 צְבָאוֹת אֱלֹהִים עַל-
 יִשְׂרָאֵל וּבֵית עַבְדְּךָ
 דָּוִד יִהְיֶה נִכְוֹן לְפָנֶיךָ
 : כִּי-אַתָּה יְהוָה
 צְבָאוֹת אֱלֹהֵינוּ

χάλυψας δ' ὠτίον τῷ reuelasti auriculam ser-
 δάλας σε λέγων. οἶκον ui tui, dicens: Domum
 οἰκοδομήσω σοι. ἔγωγε edificabo tibi. Propter
 τὸ ἔρεμ' ὃ δάλος σε hoc inuenit seruus tuus
 τὴν καρδίαν ἑαυτοῦ τὸ cor suum, vt oraret ad
 πρὸς βίξασαί σε πρὸς te orationem hanc. Et
 σε, τὴν προσευχὴν ταύτην nunc domine mi do-
 τῶ. καὶ νῦν κύριέ μου mine, tu es deus, ἔ-
 κύριε σὺ εἶ ὁ θεός, καὶ οἱ verba tua erunt ve-
 λόγοι σε ἔσον ἅληθα, ἔ locutus es de ser-
 νοῖς, ἐλάληθες ὑπὲρ uo tuo bona hæc. Et
 τὸ δάλας σου τὰ ἀγαθὰ nunc incipe ἔ bene-
 τῶτα. ἐ νῦν ἄρξαι dic domui serui tui, vt
 καὶ βιλόγησον τὸν οἶκον sit in sempiternum co-
 τῷ δάλου σε, τὸ εἶναι ram te, quia tu domine
 εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιόν mi domine loquutus es,
 σε, ὅτι σὺ κύριέ μου κύ- ἔ ἄ benedictione tua
 ριε ἐλάλησας. καὶ ἀπὸ benedicetur domus
 τῆς βιλογίας σε βιλο- serui tui in sem-
 γήθησε ὁ οἶκος τὸ δά- piternum.
 λας σου, τὸ εἶναι εἰς τὸν
 αἰῶνα ἐνώπιόν σου.

2. Sam. 18
 David Ab-
 salonis ob-
 itū deflet.

Καὶ ἔτις ἔπεμ, ἐμ
 τῶ κλαίειν αὐτόν.
 ἤέ με ἀθεασαλώμ, ἤέ με

ET hæc dixit
 quum lugeret i-
 pse: Fili mi Abes-
 salom, fili mi,

Israël reuelasti aurē
serui tui, dicendo:
Domum ædificabo
tibi. Ideo inuenit ser-
uus tuus cor suum,
vt oraret ad te ora-
tionem hanc. Nunc
ergo domine deus,
tu es deus, & verba
tua erunt veritas, &
locutus es ad seruū
tuum bonū hoc. Et
nūc incipe, & bene-
dic domui serui tui,
vt sit in seculum co-
rā te, quia tu domi-
ne deus locutus es,
& benedictione tua
benedicetur domus
serui tui in seculum.

וַיִּשְׂרַאֵל גַּלְיָתָה אֶת-
אָזְנוֹ עֲבָדָהּ לֵאמֹר-
בַּיִת אֲבַנֶּה-לָּךְ עַל-
כֵּן מָצָא עֲבָדָהּ אֶת-
לְבוֹ לְהִתְפַּלֵּל אֵלֶיךָ
אֶת-הַתְּפִלָּה הַזֹּאת:
וְעַתָּה אֲדַנִּי יְהוָה
אֲתָה הוּא הָאֱלֹהִים
וּדְבַרְיָךְ יִהְיֶה אִמְרָת
וּתְדַבֵּר אֶל-עֲבָדָהּ
אֶת-הַטּוֹבָה הַזֹּאת:
וְעַתָּה הוּא אֵל וּבְרַךְ
אֶת-בַּיִת עֲבָדָהּ
לְהַיּוֹרֵת לְעוֹלָם
לְפָנֶיךָ כִּי-אָתָּה
אֲדַנִּי יְהוָה דְּבַרְתָּ

וּמְבַרְכֶתָּהּ וּבְרַךְ בַּיִת-עֲבָדָהּ לְעוֹלָם:

ET sic dicebat dū
iret. Fili mi Ab-
salom, fili mi, fili mi

וְכַהֵן אָמַר בְּלָכְתוֹ
בְּנֵי אֲבִשָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי

ὤέ με Ἀβεσσαλώμ. τίς fili mi Abessalō, quis da-
 δώη τ' θάνατόν με ἄν bit mihi mortem pro te
 τίς ἔγω ἄν τίς ἔγω, Ἀβεσ Abessalō fili mi, fili mi,
 αλώμ ὤέ μου, ὤέ με, Abessalom fili mi?

Ἀβεσσαλώμ ὤέ μου.

2. Sam. 23

Novissimae
 ma verba
 David.

Πίσιος Δαβὶδ ὤος
 Πίεσαί, καὶ πίσιος ἄ-
 νήρ ὅμ ἀνέστησε κύριος
 ὠδὶ χριστὸν θεῶ ἰακώβ,
 καὶ ὑπρεπεῖς ψαλμοὶ
 ἰσραήλ. καὶ πνεῦμα κυ-
 ρίς ἐλάλησεν ἐμ ἔμοι,
 καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ἐπὶ
 γλώσσῃς με. λέγει ὁ θε-
 ὅς ἰσραήλ. ἐμοὶ ἐλά-
 λησε φύλαξ ἰσραήλ
 παρὰ βολήν, εἶπον ἐμ
 ἀνθρώποις, πῶς κρη-
 ταιώσητε φόβον θεῶ;
 καὶ ἐν φωτὶ θεῶ πρωίας,
 καὶ ἀνατείλαι ὁ ἥλιος ὡ-
 πρωί. ὅ παρῆλθεν ἐκ
 τ' φέγγος, ὡς ἐξ ὑετ'
 χλόης ἀπὸ γῆς. ὅ ἅ ἔτι
 ὁ οἶκός με μετὰ ἰχυρῶ. Ἰακ. θήκω ἅ αἰώνιον

Fidelis David fili-
 us Iesse, et fide-
 lis vir, quem su-
 scitavit deus christum
 dei iacob, et pulcher
 psalmus Israel. spiritus
 domini loquutus est in
 me, et sermo eius in lin-
 gua mea. Dixit deus Is-
 rael: mihi loquutus est
 plastes Israel, domina-
 tor i hominibus iustus,
 dominator timore dei.
 Et sicut lux matutina
 orietur sol mane. Et non
 obscuritatem inducet,
 à luce et ex pluvia ut
 herba de terra: quonia
 non sic domus mea cum
 deo, quod fœdus eternū
 deo, quod fœdus eternū

Abſalō , vtinā mortuus eſſe ꝑ te Abſalom fili mi, fili mi.

Dixit David filius Iſai , & dixit vir qui cōſtitutus eſt excelfus chriſtus dei Iahacob , & dulcis carminibus Iſraël. Spūs domini locut⁹ eſt per me , & ſermo eius fuit ſuper linguā meā. Dixit deus Iſrael mihi , locutus eſt fortis Iſraël: Dominator hominū iuſtus ſit, dominator cū timore dei. Et ſicut lux matutina orietur ſol, manè abſq; nubiſus , à ſplēdore, & à pluuiā herba de terra. Non enim ſic domus mea cum deo, quia pactum æternū

אֲבִשְׁלוֹם מִי־יָתֵן
 מוֹתוֹ אֲנִי תַחַתְיָךְ
 אֲבִשְׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי:
 נֶאֱמַר דָּוִד בֶּן־יִשְׁי
 וְנֶאֱמַר הַגִּבּוֹר הַקָּסֵם
 עַל־מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי
 יַעֲקֹב וְנֶעְיַם וְמִרְוֹת
 יִשְׂרָאֵל: רוּחַ יְהוָה
 דִּבֶּר־בִּי וּמְלָחוּ עַל־
 לְשׁוֹנִי: אָמַר אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל לִי דִבֶּר צוּר
 יִשְׂרָאֵל מוֹשֵׁל בְּאֲדָם
 צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת
 אֱלֹהִים: וְכֹאֹר־
 בֶּקֶר יוֹרֵחַ שֶׁשֶׁשׁ
 בֶּקֶר לֹא עֲבוֹת מְנַגֵּה
 מִמַּטֵּר דֶּשֶׁא מֵאֲרֶץ:
 כִּי־לֹא־כֵן בֵּיתִי עִם־
 אֵל כִּי בְרִית עוֹלָם

ἔθετό μοι ἐρίμην ἐρ *perigit mecum, ut salua-*
 παντί καιρῷ πεφυλαγ *ret me paratum in omni*
 μίλιω, ὅτι πᾶσα σωτη- *tempore custoditum: quo*
 ρία μου καὶ πᾶν θέλι- *niam omnis salus mea,*
 μα ἐν κυρίῳ, ὅτι ἔμῃ *est omnis voluntas in*
 βλασφήσῃ ὁ παρὰ νο- *domino, quoniam non*
 μος, ὡς ἄπειρ ἄκων θα ἐ- *germinabit praeuarica*
 ζωσμένη πάντες ὄυρι, *tor, quasi spina eiecta*
 ὅτι ἔχει ἰλιφ θήσον- *uniuersi hi: est quonia*
 ται, καὶ ἀνήρ ἔκοπιά- *non manu tollentur. Et*
 σει ἐμ αὐρίσ, ἐπλή- *vir qui laborabit in eis*
 θος, σιδηροῦ ἐξύλων *plenus ferro est lignis*
 θόρακος, ἐμ πυρὶ καὶ *lancea, est in igne combu-*
 σει, καὶ θήσονται εἰς *stione comburentur in*
 αἰχύνῳ αὐτῶν. *confusionem eorum.*

2. Sa. 24.
 Enumera
 to populo
 David pe
 nitētia du
 ctus veni
 am petit.

Η μαρζον σφόδρα
 ποιήσας τὸ ἔημα
 τῶν. ἐν κυρίῳ πα
 ραβίβασον δὴ τὴν ἀνο
 μίαν τῆς δόλου σου, ὅτι
 ἐμωρθάνθην σφόδρα.

P Ecce mi nimis fa-
 ciēs verbū hoc,
 est nunc domine
 aufer iniquitatē seruitui,
 quonia stultē egi nimis.

2. Sa. 24.
 Oratio
 David po
 pulū pro
 pter se in
 terfici do
 lentis.

Ι Δου ἐγὼ εἰμι ἡλί-
 κησα, καὶ γε ἐγὼ εἰ-
 μι ὁ ποιμὴν ἐκακοποί-
 ησα, καὶ οὐβὶ τὰ πρόβατα τί ἐποίησα;

E Cce ego peccavi,
 est ego pastor
 malefeci, est i-
 sti oues quid fecerunt?

posuit mihi ritè dispositum in omnibus, & custoditum. Cuncta enim salus mea, & omnis voluntas, quia non germinare faciet. Impij autem tanquã spinę mouentur vniuersi, quia nõ manu capient. Et vir qui tetigerit eas replebitur ferro, & ligno lanceæ: & igne cõburẽdo cõburentur in habitaculo.

P Ecce audi valde in eo quod feci. Et nunc domine fac transire quæso iniquitatem serui tui, quia stultè egi

E Cce ego peccavi, & ego iniquè egi. Isti aut qui oues sunt, quid fecerunt?

שָׁם לִי עֲלוֹכָה בְּכָל־
וְשִׁמְרָה כִּי-כָל-
וְשִׁעְיוֹ כָּל-חַפְּץ כִּי-
לֹא יִצְמִיחַ: וּבְלִי עַל
כְּקוֹץ מִנֶּדֶר כְּלָהֶם
כִּי-לֹא בִיּוֹר יִקָּחוּ:
וְאִישׁ יִנְעַב בָּהֶם יִמְלֹא
בְרֹוּל וְעֵץ חֲנִיּוֹת
וּבְאֵשׁ טָרָף יִשְׂרְפוּ
בַשָּׁבֶת:

חָטָאתִי מְאֹד אֲשֶׁר
עָשִׂיתִי וְעַתָּה יְהוָה
הֶעֱבֹר-נָא אֶת-עֵינֶיךָ
עָבֹרָה כִּי נִסְכַּלְתִּי
מְאֹד:

valde.

הֲנֵה אֲנֹכִי חָטָאתִי
וְאֲנֹכִי הֶעֱוִיתִי וְאַלֶּה
הֲצֵאן מִן-הָעֵשׂוֹ

γενέσθω δὴ ἡ χεὶρ σου ἐν *fiat manus tua contra*
 ἐμοί, ὡς ἐστὶν οἶκός σου *me est contra domum*
 πατρός μου. *patris mei.*

*I. Regū. I.
 Banaias
 prosperū
 regnū Sa
 lomoni
 precatur.*

Γ ἔνοιζο ἕτως. Πισώ-
 σοι κύριος ὁ θεός σου
 ἦμα σου κύριε μου βα-
 σιλέως. καθὼς ἔγωγε κύρι
 ος μετὰ σου κύριε σου βασι-
 λέως, ἕτως εἶη μετὰ σο-
 λομώνος, καὶ μεγαλύ-
 ναι τὸν θρόνον σου ὑ-
 πὲρ τὸν θρόνον σου κύριε
 μου βασιλέως Δα-
 βίδ.

Fiat sic. Cōfirmet
 H deus verba do-
 mini mei regis, sic
 dixit dominus deus tu-
 us domine mi rex. Et
 sicut fuit dominus cum
 domino meo rege, sic
 sit est cum salomone,
 magnificet solium
 eius supra solium do-
 mini mei regis David.

*I. Regū. 3.
 Salomon,
 optione si-
 bi à Deo
 oblata, sa-
 pientiā pe-
 tit sibi da-
 ri.*

Σ ὅτι ἐποίησας μετὰ
 σου δούλος σου Δα-
 βίδ τὸν πατέρα μου ἔ-
 λεος μέγα, καθὼς δι-
 ἦλθον ἐνώπιόν σου ἐν
 ἀληθείᾳ καὶ ἐν δικαιο-
 σιᾷ, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ
 καρδίας μετὰ σοῦ, καὶ
 ἐφύλαξας αὐτὸν ὡς ἔ-
 λεος σου μέγα ἔδωκας, ὅ-
 τι ἴθις τὸν υἱόν σου ὡς

Tu fecisti cum
 seruo tuo Da-
 uid patre meo
 misericordiam magnā,
 sicut ambulavit in con-
 spectu tuo in veritate
 et in iustitia, est in re-
 ctitudine cordis tecū, et
 custodisti ei misericor-
 diam grandem hanc,
 ut dares ei filium se-

veniat obsecro manus tua cōtra me, & contra domum patris mei.

תְּהִי נָא יָדְךָ בִּי
וּבְבֵית אָבִי :

A Men. Sic dicat dominus deus domini mei regis. Quēadmodū fuit dñs cū domino meo rege, ita fit cū Selomoh, et magnificet solium eius, plusq̄ solium domini mei regis David.

אָמֵן כִּן יֹאמֶר
יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ : כִּי אֲשֶׁר
חָוָה יְהוָה עִם-אֲדֹנָי
הַמֶּלֶךְ כִּן יִהְיֶה עִם-
שְׁלֹמֹה וַיְגַדֵּל אֶת-
כִּסְאוֹ מִכִּסֵּא אֲדֹנָי
הַמֶּלֶךְ דָּוִד :

T V fecisti cū seruo tuo David patre meo misericordiam magnam, sicut ambulavit coram te in veritate, & in iustitia, & in rectitudine cordis tecum, & custodisti misericordiam magnā istam, & dedisti ei filium

אֶתְּהָ עֲשִׂוֹת עִם-
עַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי חֶסֶד
גָּדוֹל כִּי אֲשֶׁר הָלַךְ
לִפְנֶיךָ בְּאֵמֶת
וּבְצַדִּיקוּת וּבִישׁוּרֵת
לִבְךָ עִמָּךְ וְתִשְׁמֶר-
לוֹ אֶת-חֶסֶד הַגָּדוֹל
הַזֶּה וְתִתֵּן-לוֹ בֵּן

ὤψθι τὸν θρόνον αὐτοῦ, ὡς dentem super thronum
 ἡ ἡμέρα αὐτῆ. καὶ νῦν eius sicut dies hæc: Ἔ-
 κύριε ὁ θεός μου, σὺ ἐ- nunc domine mi domi-
 δωκας τὸν δαυὶδ σου ne tu regnare fecisti ser-
 ἀντὶ δαβὶδ τοῦ πατρὸς uum tuū pro David pa-
 μου, καὶ ἐγὼ εἰμι παιδά tre meo, et ego sum pu-
 ριον μικρόν, καὶ οὐκ οἶδα er paruus, ἔτι non noui
 τὴν εἰσοδόν μου καὶ τὴν ingressum meum ἔτι e-
 ἐξοδόν μου. ὁ δὲ δαυὶδός gressum meum: ἔτι ser-
 σὺ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, uis tuus in medio po-
 ὅν ἐξελέξω λαόν πο- puli tui, quem elegisti
 λῶν, ὅς οὐκ ἀριθμη- populū multū, qui non
 θήσεται. καὶ δώσεις τῷ numerabitur à multitu-
 δαυὶδ σου καρδίαν τοῦ dine, ἔτι non recensēbi-
 ἀκέρει τοῦ δακρυίνου τῷ tur: ἔτι dabis seruo tuo
 λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ cor sapiēs, vt audiat et
 νῆ, τοῦ σωθέναι ἀνὰ μέ- iudicet populum tuū in
 σομ ἀγαθοῦ καὶ κα- iustitia, vt discernat
 κῆ. καὶ οὐκ, τίς δυναθῆ- inter bonum ἔτι malū.
 σεται κρίνειν τὸν λαόν Quoniam quis poterit
 σου τὸν βαρῶν τῶν; iudicare populū tuum
 grauem hunc?

I. Regū. 8.

Orat Sa-

lomon, vt

Deus pres-

cātibus in

Κ Αὶ εἶπε: κύριε ὁ θεός **Ε** Τ dixit: Domine
 ὁσ Ἰσραὴλ, οὐκ ἐστὶ **Ε** deus Israel, non est
 θεός ὡς σὺ ἐν τῷ οὐρανῷ sicut tu deus in cælo

sedētē super thronū
eius secundū diē hāc.
Et nūc domine deus
tu regnare fecisti me
seruū tuū pro David
patre meo. Ego autē
sū puer paruus, nec
scio egredi, & ingre-
di. Et seruus tuus est
in medio populi tui,
quē elegisti, populi
multi, q̄ nō numera-
bitur nec supputabi-
tur prę multitudine.
Dabisque seruo tuo
cor intelligēs, vt iudi-
cet populū tuū, vt dif-
cernat inter bonū &
malum. Quis enim
poterit iudicare po-
pulū tuū grauē istū?

ET dixit: Domi-
ne deus Isra-
el, non est simi-
lis tibi deus in cœlo

יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּאֵי כְיוֹם
הַזֶּה : וְעַתָּה יְהוָה
אֱלֹהֵי אֲתָהּ הַמְלַכֶּת
אֶת־עַבְדְּךָ תַּחַת דָּוִד
אָבִי וְאָנֹכִי נַעַר קָטָן
לֹא אֵדַע צֵאת וּבֹא :
וְעַבְדְּךָ בְּתוֹךְ עַמֶּךָ
אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ עִם־לֵב
אֲשֶׁר לֹא־יִמְנָה וְלֹא
יִסְפָּר מִרְבִּי : וְנָתַתָּ
לְעַבְדְּךָ לֵב שֹׁמֵעַ
לְשַׁפֵּט אֶת־עַמֶּךָ
לְהַבְיִן בֵּין טוֹב לְרָע
כִּי מִי וּכְלֹ לְשַׁפֵּט
אֶת־עַמֶּךָ הַגָּבֹר
הַזֶּה :

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל אֵין־כְּמוֹךָ
אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם

templo
quod adifi-
ficarat, se
exorabile
prebeat.

ἀνώ, καὶ ἰδί ᾧ γῆς super, ἔσ super ter-
 κάτω, φυλάσων δεξ- ram deorsum, vt cu-
 θήκω καὶ ᾧ ἔλεῳ stodias pactum ἔσ mi-
 τῷ δούλω σου, πορῶ sericordiam seruo tuo,
 μένω ἐνώπιόν σου ἐν ᾧ- qui ambulauit coram
 λη καρδία αὐτῶ, ἅ ἐ- te in toto corde suo,
 φύλαξας ἔσ δούλω quæ custodisti seruo
 σου Δαβίδ ἔσ πα- tuo David patri meo,
 ξίμου, καὶ ἐλάλησας quæ loquutus es in ore
 ἐν ἔσ σόματί σου, καὶ tuo, ἔσ in manibus tu-
 ἐν χερσί σου ἐπλήρω- is implesti vt dies hæc.
 ἔσ ὡς ἡ ἡμέρα αὐτῆ. Et nunc domine deus
 καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς Isracl, conserva David
 Ἰσραὴλ φύλαξον τῷ seruo tuo patri meo
 δούλω Δαβίδ ἔσ quæ loquutus es ei di-
 παξίμου ἅ ἐλάλησας cens: Non auferetur ti-
 αὐτῷ λέγων· οὐκ ἔξαρ bi vir de facie mea se-
 θήσεται σοι ἀνὴρ ἐκ dens super thronum Is-
 προσώπου με καὶ θή- rael: tamen si custo-
 μλος ἐπὶ θρονου Ἰσ- dierint filij tui vias su-
 ραὴλ, πλὴν ἐὰν φυ- as, vt ambulent coram
 λάξονται τὰ τέκνα σε me, sicut ambulasti tu
 τὰς ὁδοὺς αὐτῶν καὶ
 πορεύεσθαι ἐνώπιόν μου, καὶ ὡς ἐπορεύθης

desuper, nec super
 terram deorsum, cu
 stodiens pactum &
 misericordiam seruis
 tuis, qui ambulāt co
 rā te toto corde suo.
 Qui seruasti seruo
 tuo David patri me
 o, q̄ locutus es ei, &
 locutus es ore tuo,
 & potētia tua imple
 sti secūdum diē hāc.
 Et nūc domine deus
 Israēl, custodi seruo
 tuo David patri meo
 q̄ locutus es ei, dicen
 do: Non excidetur ti
 bi vir à facie mea se
 dens super thronum
 Israēl: Si tamen cu
 stodierint filij tui viā
 suā, vt ambulēt corā
 me: sicut ambulasti

מִפֶּעַל וְעַל-הָאָרֶץ
 מִתַּחַת שָׁמַר הַבְּרִית
 וְהַחֶסֶד לְעַבְדֶיךָ
 הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ
 בְּכָל-לִבָּם: אֲשֶׁר-
 שָׁמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ דָּוִד
 אָבִי אֶת-אֲשֶׁר-
 דִּבַּרְתָּ לוֹ וְתִדְבַר
 בְּפִיךָ וּבִירְךָ מְלֵאת
 כִּיּוֹם הַיּוֹרָה: וְעַתָּה
 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 שָׁמַר-לְעַבְדְּךָ דָּוִד
 אָבִי אֶת-אֲשֶׁר-
 דִּבַּרְתָּ לוֹ לֵאמֹר לֹא-
 יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ
 מִלְּפָנָי וְיָשֵׁב עָלַי-
 נֶפֶשׁ יִשְׂרָאֵל רֶק
 אִם-יִשְׁמְרוּ בְנֵיךָ
 אֶת-דַּרְכֶּם לָלֶכֶת
 לְפָנָי כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ

ἐνώπιον ἐμοῦ . καὶ coram me . Ἐ νυνε
 νῶ κύριε ὁ θεὸς Ἰσ- domine deus Israel fir-
 ραὴλ , πισῶ θήτω δὴ metur iam verbum tu-
 ῶ ῥῆμα σου λαβίδι um David patri meo .
 Ἵ παῖσί μου . ὅτι εἰ Quia si verè habitave-
 ἀληθῶς κατοικήσει ὁ rit deus cum homini-
 θεὸς μετὰ ἀνθρώπων bus super terram ? si
 ἐπὶ τῆ γῆς ; εἰ ὁ οὐ- cælum Ἐ cæli cælo-
 ρανὸς ῥῶ οὐρανοῦ ἔκ- rum non sufficient tibi ,
 ἀρκέσουσί σοι , πλὴν quomodo domus i-
 καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὅμ- sta quam edificavi no-
 τῶ κοδόμησεν Ἵ ὄνο- as ad orationem me-
 ματί σου ; καὶ ἕδωκέ- am , Ἐ ad deprecā-
 ῖ ἐπὶ τῶ δέισίμ μιν tionem domine de-
 κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ , us Israel , vt audias o-
 ἀκούειν τῆ τέρε- rationem Ἐ preces ,
 ως καὶ τῆ προσευ- quas seruus tuus orat
 χῆς , ἧς ὁ δούλος σου coram te ad te hodie ,
 προσεύχεται ἐνώπιόν vt sint oculi tui aperti
 σου σήμερον πρὸς σέ , in domum hanc die Ἐ
 τῆ εἶναι τὸν ὀφθαλ- nocte , in locum istum ,
 μόν σου ἠνεωγμένον εἰς quem dixisti , erit no-
 τῶ οἶκόν σου τῶν ἡμερῶν
 καὶ νυκτῶν , εἰς τῶν τῶν ὅμ εἰπας . ἔσται ῥ

coram me . Et nunc
 deus Israël, stabilia-
 tur obsecro verbum
 tuum, quod locutus
 es seruo tuo David
 patri meo . Nū verè
 habitabit deus super
 terram? Ecce cœli &
 cœli cœlorū non cō-
 tinent te, quantò ma-
 gis domus hæc quā
 ædificaui? Sed respi-
 ce ad orationē serui
 tui, & ad deprecatio-
 nē eius domine deus
 mi: vt audias clamo-
 rem, & orationē quā
 seruus tuus orat co-
 ram te hodie, vt sint
 oculitui aperti super
 domum istam nocte
 ac die, in loco de
 quo dixisti: Erit no-

לפני : ועתה הלהי
 וישאל יאמן נא
 דבריה אשר דברת
 לעבדך דוד אבי :
 כי האמנם ישב
 אלהים על הארץ
 הנה השמים ושמי
 השמים לא יכללה
 אף כי הבית הזה
 אשר בניתו : ופניות
 אל תפלת עבדך
 ואל תחנתו יהוה
 אלהי לשמע אל
 הרנה ואל התפלה
 אשר עבדך מתפלל
 לפניך היום : להיות
 עינך פתחת אל
 הבית הזה לילה
 ויום אל המקום אשר אמרת יהיה

ὄνομά μου ἐκεῖ τῷ εἰσ- *men meum, ut exaudi-*
 ἀκείμ τῷ προσευχῆς *dias orationem quam*
 ἡς προσεύχετ' ὁ δούλος *orat seruus tuus in loco*
 σου, εἰς τὸν τόπον τῷ ἡ- *isto, et audias depre-*
 μέρας καὶ νυκτὸς, καὶ εἰ- *cationem serui tui et*
 σκεκῆ τῆς δεήσεως τῷ *populi tui Israel, quae-*
 δούλου σου καὶ τῷ λαῷ σου *cunque orauerint in lo-*
 Ἰσραὴλ, ἅν' ἂν προσβύ- *co isto. Et tu exaudies*
 χωνται εἰς τὸν τόπον *in loco habitaculi tui in*
 τῷ ἡ- *caelo, et facies et pro-*
 ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ καρι- *pitius eris, quaecunque*
 κήσεως σου ἐμὲ οὐ- *peccauerit homo proxi-*
 ρανῶ, καὶ ποιήσεις, καὶ ἰ- *mo suo. Et si acceperit*
 λεως ἔσῃ, ὅσα ἂν ἀμάρε *super eum execrationē*
 τῆς ἐκαστοῦ τῷ πλησίον *ut excretur ipse, et*
 αὐτῷ. καὶ ἐὰν λάβῃ ἐπ' *venerit et declaraue-*
 αὐτὸν ἀρὰ τῷ ἀράτῃ *rit coram facie altaris*
 οὗ αὐτὸν, καὶ ἔλθῃ, καὶ *tui in domo hac, et ex-*
 ἐξαγορεύσῃ καὶ πρὸσω *audies de caelo, et fa-*
 πομ τῷ θυσιαστηρίου σου *cies et iudicabis po-*
 ἐμὲ τῷ οἴκῳ τῷ τῷ, καὶ σὺ *pulum tuum Israel, ut*
 εἰσκεκῆ ἐκ τοῦ ἔρα- *condemnes impiam,*
 νοῦ, καὶ ποιήσεις, καὶ κρι- *ut des viam suam in*
 νεῖς τὸν λαόν σου Ἰσρα- *et iniquitatem suam.*
 ἡλ, ἀνομηθῶμαι ἀνομον *dicere tibi iniquitatem*

men meum ibi, vt au-
dias orationem, quã
orat seruus tuus in
loco isto. Et exaudi
deprecationẽ serui
tui & populi tui Isra-
el, q̄ orauerint in lo-
co isto. Et exaudies
de loco habitationis
tuæ de cœlis, & exau-
dies & parces. Cũ
peccauerit vir in p-
ximum suum, & exe-
gerit ab eo iuramen-
tum, vt faciat iurare
eum, & iurauerit iu-
ramẽtum ante alta-
re tuũ in domo hac:
tu exaudies in cœlo,
& facies, & iudica-
bis seruos tuos, vt
cõdemnes impium,
dando viam eius in

שְׁמִי שָׁמָּה לְשִׁמְעַל אֶל-
הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר-
יִתְפַּלֵּל עִבְדְּךָ אֶל-
הַמָּקוֹם הַזֶּה :
וְשִׁמַּעְתָּ אֶל-תְּחִנֹּת
עִבְדְּךָ וְעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ אֶל-
הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאֵתָה
תִּשְׁמַע אֶל-מְקוֹם
שִׁבְתְּךָ אֶל-הַשָּׁמַיִם
וְשִׁמַּעְתָּ וְסָלַחְתָּ : אֵת
אִישׁ אֲשֶׁר יַחֲטֵא אִישׁ
לְרֵעֵהוּ וְנָשָׂא-בֹו
אֵלֶּה לְהֵאֱלֹתוֹ וּבָא
אֵלֶּה לְפָנַי מִבְּחַךְ
בְּבַיִת הַזֶּה : וְאֵתָהוּ
תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם
וְעֲשִׂיתָ וְשִׁפְטֵתָ אֵת-

עִבְדֶּיךָ לְהַרְשִׁיעַ רָשָׁע לְתַרְתֵּי דְרָכֹו

εις κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ *caput eius, et ut iusti-*
 τὸ δικαιοῦσαι δίκαιον *fices iustum, ut des ei*
 δουῶσαι αὐτῷ κατὰ τὴν *secundum iustitiam su-*
 δικαιοσύνην αὐτοῦ. ἐν *am. Cum conuerit po-*
 τῶ πᾶσαι τὸ λαὸν σου *ulus tuus Israel coram*
 Ἰσραὴλ ἐνώπιον ἐχ- *inimicis suis: quia pec-*
 θρῶν, ὅτι ἁμαρτήσον- *caturi sunt tibi, et con-*
 ταί σοι, καὶ ἰδίαι ἔσονται, *uertentur, et confite-*
 ἐξομολογήσονται τῷ *buntur nomini tuo, et*
 ὀνόματί σου, ἐπεισθή- *orabunt et deprec-*
 ξονται, ἐκεῖ θήσονται *buntur in domo hac, et*
 ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ἐσὺ *tu exaudies de caelo, et*
 εἰσακήσῃ ἐκ τῆς οὐρα- *propitius eris peccatis*
 νοῦ, καὶ ἴλεως ἔσῃ ταῖς *populi tui Israel, et re-*
 ἁμαρτίαις τοῦ λαοῦ *duces eos in terram*
 σου Ἰσραὴλ, καὶ ἰδίαι *quam dedisti patribus*
 ἔσονται αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν *eorum. Cum clausum*
 ἢ ἐδίωκας τοῖς πατρά- *fuerit caelum, et non*
 σιν αὐτοῦ. ἐν τῷ συ- *fuerit pluuia, quia pec-*
 χεθῆναι τὸν οὐρανόν, *cabunt tibi, et orabunt*
 καὶ μὴ γενέσθαι ὑμῶν, ὅτι *in loco isto, et confi-*
 ἁμαρτήσονταί σοι, καὶ *tebuntur nomini tuo,*
 προσεύξονται εἰς τὸν τό- *et ab iniquitatibus suis*
 πον τὸν, καὶ ἐξομολογή-
 σονται τῷ ὀνόματί σου, ἐκεῖ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐ-

caput eius, & iustifices iustum, dando ei secundum iustitiam eius. Cùm cæsus fuerit populus tuus Israel coram inimico, si peccauerint tibi, & reuersi fuerint ad te, & cõfessi fuerint nomen tuum, & orauerint, & deprecati fuerint te in domo hac: Tu exaudies in cælo, & parces peccato populi tui Israël, & reduces eos in terram quam dedisti patribus eorum. Cùm clausum fuerit cælum, & nõ fuerit pluuia, eò quòd peccauerint tibi, & orauerint in loco isto, & cõfessi fuerint nomẽ tuũ, & à peccato suo

בְּרֹאשׁוֹ וּלְהַצְדִּיק
צְדִיק לְתוֹרַת לֹ
בְּצַדִּיקוֹ : בְּהִנָּנֶה
עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי
אֹיְבֵי אֲשֶׁר יַחֲטְאוּ—
לְךָ וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ וְהוֹרֵוּ
אֶת־שִׁמְךָ וְהִתְפַּלְּלוּ
וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּבַיִת
הַזֶּה : וְאַתָּה תִשְׁמַע
הַשָּׁמַיִם וְסַלַּחְתָּ
לְחַטְאֵיהֶם עִמָּךְ
יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁבַּחְתָּם
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נָתַתָּ לְאֲבוֹתָם :
בְּהִעָצֵר שָׁמַיִם וְלֹא־
יִהְיֶה מָטָר כִּי יַחֲטְאוּ—
לְךָ וְהִתְפַּלְּלוּ אֶל־
הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹרֵוּ
אֶת־שִׁמְךָ וּמַחֲטָאֵתָם

ἰδὲ σρέψουσιμ , ὅταν conuertentur , quando
 ταπεινώσεις αὐτοῦ , humiliaueris eos , et
 καὶ εἰσακούση ἐκ τοῦ exaudies de caelo , et
 οὐρανοῦ , καὶ ἰλεως ἔ- propitius eris peccatis
 ση ταῖς ἁμαρτίαις διὰ serui tui et populi tui
 λου σου , καὶ τοῦ λαοῦ Israel : quia ostendes
 σου ἰσραὴλ , ὅτι δι- eis viam bonam , vt
 λώσεις αὐτοῖς τὴν ὁ- ambulent in ea , et da-
 δὸν τὴν ἀγαθὴν πο- bis pluuiam super ter-
 ρὴν ἐν αὐτῇ , καὶ ram tuam , quam dedi-
 δώσεις ὑποὶ τῆν ἴ- sti populo tuo in here-
 γῆν ἡμ ἔδωκας τῷ ditate . Fames si fuerit
 λαῶ σου ἐν κληρονο- et mors si fuerit , quan-
 νομίᾳ . λιμὸς ἔαρ γένη- do erit incendium , bru-
 ται , θάνατος ἔαρ γέ- chus , rubigo si fuerit ,
 νηται , ὅτε ἔσαι ἐμπυ- et si afflixerit eum i-
 ρισμός , βροῦχος , ὄρυ- nimicus eius in vna ci-
 σίβη ἔαρ γένηται , καὶ uitate eorum , om-
 ἔαρ θλίψη αὐτοῦ ὁ ἔχ nem occursum , omnem
 θρόνος αὐτοῦ ἐν ματῶν laborem , omnis οτα-
 πόλεων αὐτοῦ , πάντων σω- tio , omnis deprecatio
 ἀντήμα πάντα πόνομ , si fuerit omni homini ,
 πᾶσαν προσευχὴν ,
 πᾶσαι δέησιμ ἔαρ γένηται παντὶ ἀνθρώπῳ ,

auerfifuerint, quum
afflixeris eos. Tu ex-
audies in caelo, &
parces peccato fer-
uorum tuorum, &
populi tui Israël.

Docebis enim eos
viam bonā per quā
ambulent, & dabis
pluuiam super ter-
ram tuam, quam
dedisti populo tuo
in hæreditatem. Fa-
mes si fuerit in ter-
ra, pestis si fuerit, a-
riditas, erugo, locu-
sta, bruchus quum
fuerit, si obsederit
eū inimicus eius in
terra portarum sua-
rum, omnis plaga,
omnis infirmitas, o-
mnis oratio, omnis
deprecatio, quæ fue-
rit omni homini, omni populo tuo Israël,

וְשׁוֹבוֹן כִּי תַעֲנִים :
וְאַתָּה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם
וְסַלַחְתָּ לְחַטָּאת
עַבְדֶיךָ וְעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל
כִּי תוֹרַם אֶת־הַדָּרֶךְ
הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יִלְכוּ
בָּהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל־
אֶרֶצְךָ אֲשֶׁר־נָתַתָּה
לְעַמֶּךָ לְנַחֲלָה : דָּעַב
כִּי־יְהִיֶּה בָאָרֶץ דָּבָר
כִּי־יִהְיֶה שָׂרָפוֹן יִרְקוֹן
אֲרֻבָּה חֲסִיל כִּי־יִהְיֶה
כִּי־יִצַר־לְאֹיִם בָּאָרֶץ
שָׁעֲרָיו כָּל־נָגַע כָּל־
מַחֲלָה : כָּל־תְּפִלָּה
כָּל־תְּחִנָּה אֲשֶׁר־
תְּחַיֶּה לְכָל־הָאָדָם
לְכָל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל

ὡς ἂν γινῶσιν ἕκαστος vt cognoscant vnus-
 ἄφην καρδίας αὐτοῦ, quisque cōtactum cor-
 καὶ ἀφ' ὧ τάσῃ τὰς dis, et exanderit
 χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὴν manus in domum hanc,
 οἶκον τοῦτο, καὶ σὺ et tu exaudies de cœ-
 εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐ- lo de parato habitacu-
 ρανοῦ ἐξ ἐρίμου κα- lo tuo, et propitius
 ῥιητηρίου σου, καὶ ἴ- eris, et facies et da-
 λεως ἔσῃ, καὶ ποιήσεις bis viro secundum o-
 καὶ δώσεις ἀνδρὶ κα- mnes vias suas, sicut
 τὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, cognoueris cor eius:
 καθὼς ἂν γινῶς τὴν καρ quia tu solus nosti cor
 δίαν αὐτοῦ, ὅτι σὺ μο- omnium filiorum ho-
 νότατος οἶδας τὴν καρ minum, vt timeant te
 δίαν πάντων ἡμερῶν ἀν- omnibus diebus, qui-
 θρώπων, ὅπως φοβῶν- bus ipsi viuunt super
 ταί σε πάσας τὰς ἡ- terram quam dedisti
 μέρας, ἃς αὐτοὶ ζῶ- patribus nostris. Et a-
 σιν ἐπὶ τῆ γῆς, ἧς ἔ- lienigenæ, qui non est
 δωκας τοῖς πατράσιν de populo tuo Israel
 ἡμῶν. καὶ τῶ ἄλλο- hic et veniet de ter-
 ζῶ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ ra longinqua propter
 λαοῦ σου οὐτος, καὶ ἡ- nomen tuum: quoni-
 ξασὶ αὐτὸ προσβύξοντα am audient nomen tu-
 εἰς τὸν τόπον τοῦτον, um magnum, et ma-

Si cognouerint vnusquisque plagam cordis sui, & exanderit manus suas in domo hac, tu exaudies de cælo, de loco habitationis tuæ, & parces, ac facies, dabisque vnicuique secundum omnes vias suas cuius cognouisti cor. Tu enim nosti solus cor omnium filiorum hominum. Vt timeant te omnibus diebus quibus viuunt in superficie terræ, quam dedisti patribus nostris. Et etiam de alienigenis, qui non de populo tuo Israël sunt, si uenerint de terra longinqua propter nomen tuum, si audierint

אֲשֶׁר יִדְעוּן אִישׁ נִגַע
 לִבּוֹ וּפָרַט כִּפּוּי אֶל
 הַבַּיִת הַזֶּה : וְאַתָּה
 תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מִכּוֹן
 שִׁבְתֶּךָ וּסְלַחְתָּ
 וַעֲשִׂיתָ וְנָתַתָּ לְאִישׁ
 כְּכָל-דְּרָכָיו אֲשֶׁר-
 תִּדְעַתְּ אֶת-לִבּוֹ כִּי-
 אַתָּה יְרַעַתָּ לְבַדְּךָ
 אֶת-לִבְּךָ כָּל-בְּנֵי
 הָאָדָם : לְשִׁמְעוֹ יִרְאוּךָ
 כָּל-הַיְּמִים אֲשֶׁר-הֵם
 חַיִּים עַל-פְּנֵי הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר נָתַתָּה לְאַבְתָּיִנוּ
 : וְגַם אֶת-הַנִּכְרִי
 אֲשֶׁר לֹא-מֵעַמְּךָ
 וְיִשְׂרָאֵל הוּא וּבָנָיו
 מֵאַרְץ רְחוֹקָה לְשִׁמְעוֹ
 שִׁמְךָ : כִּי וְשִׁמְעוּן

καὶ σὺ εἰς ἀκούσῃ ἐκ ῥῆ- *num tuam fortem, et*
 οὐρανοῦ ἐξ ἐρίμου *brachium tuum excel-*
 καρικητιρίου σου, καὶ *sum, et* veniet, *et*
 ποιήσεις κατὰ πάντα *orabit in loco hoc, et*
 ὅσα ἂν ἰδὴ καλέσῃ- *tu audies de caelo de*
 ταί σε ὁ ἀλλότριος, ὅ- *parato habitaculo tuo,*
 πως γνῶσι πάντες οἱ *et* *facies secundum*
 λαοὶ ἐπὶ γῆς ἢ ὄνο- *omnia in quibus inuo-*
 μά σου, καὶ φοβῶν- *cauerit te alienigena,*
 ταί σε καθὼς ὁ λα- *ut cognoscant uniuers-*
 ὅς σου Ἰσραὴλ, καὶ *si* *populi terra nomen*
 γνῶσι ὅτι ἢ ὄνομά σου *tuum, et* *timeant te*
 ἰδὴ ἐκλήται ἰδὴ ἢ *sicut* *populus tuus Is-*
 οἴκου ῥῆ ῥῆ ὄν ὠκοδό- *rael: et* *cognoscatur*
 μῆσα. ὅτε ἐξελεύσεται *quod nomen tuum in-*
 ὁ λαός σου εἰς πόλε- *uocatum est super do-*
 μοι ἰδὴ ἐχθρούς αὐ- *rum hanc quam aedi-*
 ῥῆ ἐπὶ ὁδῶ ἢ ἀχρε- *ficauit. Si autem egres-*
 ψῆς αὐτῶν, ἐπὶ πρὸς ἐν- *sus fuerit populus tu-*
 ξονται ἐπὶ ὀνόματι κυ- *us ad bellum contra i-*
 ρίς ὁδὸν ἐπὶ πόλεως ἢ *nimicos suos in via*
 qua miseris eos, *et*
orauerint in nomine domini viam ciuitatis quam

nomē tuum magnū,
& potentiam tuam
tuam validam, & bra-
chium tuum exten-
tum, & venerint, &
orauerint in domo
hac, tu exaudies de lo-
co residentiae tuae: fa-
ciēsque iuxta omnia ꝑ
quib⁹ inuocauerint
te alienigenae, vt sci-
ant oēs populi terre
nomen tuū, vt time-
ant te sicut populus
tuus Israel, & cogno-
scāt ꝑ nomen tuum
inuocatum est super
domū hanc quā ædi-
ficaui. Si egressus fu-
erit populus tuus ad
bellū contra inimicū
suū, per viā per quā
miseris eos, & oraue-
rint ad dominum in
via ciuitatis quam e-

את-שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
וְאֶת-יַרְדְּ הַחֹקֵק
וְזֹרְעָה הַנְּטוּיָה וּבֹא
וְהִתְפַּלֵּל אֶל-הַבַּיִת
הַזֶּה: אֲתָה תִשְׁמַע
הַשָּׁמַיִם מִכּוֹן שִׁבְתֶּךָ
וְעֲשֵׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר-
יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנִּכְרִי
לְמַעַן יִרְעוּ כָּל-עַמֵּי
הָאָרֶץ אֶת-שִׁמְךָ
לִירְאָה אֶתְךָ כְּעַמֶּךָ
יִשְׂרָאֵל וּלְדַעַת כִּי-
שִׁמְךָ נִקְרָא עַל-
הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר
בְּנִיתִי: כִּי יֵצֵא עַמֶּךָ
לְמִלְחָמָה עַל-אֵיבוֹ
בְּדַרְךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלַחֵם
וְהִתְפַּלְּלוּ אֶל-יְהוָה
בְּדַרְךְ הָעִיר אֲשֶׁר-

ἐξελέξω ἐν αὐτῇ, καὶ elegisti in ea, et domus
 τοῦ οἴκου οὗ ἐκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου, quam edificavi nomini
 μηδε τῷ ὀνόματί σου, tuo, et audies de cae-
 καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ αἱ δέη- lo orationem eorum et
 τοῦ οὐρανοῦ αἱ δέη- preces eorum, et fa-
 σεως αὐτῶν, καὶ αἱ cies iustitiam eorum,
 προσευχῆς αὐτῶν, καὶ quia peccabunt tibi:
 ποιήσεις τὸ δίκαιωμα quia non est homo, qui
 αὐτῆς, ὅτι ἁμαρτήσον- non peccet. Et si in-
 τά σοι, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄν- duxeris contra eos, et
 θρωπος ὃς οὐχ ἁμαρ- tradideris eos coram
 τήσεται. καὶ ἐπάξῃς ἐπ' inimicis, et captivos
 αὐτοὺς καὶ παρεδύ- duxerint captivantes
 σεις αὐτοὺς ἐν ὄψει eos in terram longe vel
 ἐχθρῶν, καὶ αἰχμα- prope, et conuerte-
 λωιοῦσιν αὐτοὺς οἱ rint corda sua in ter-
 αἰχμαλωτίζοντες ἐν ἡ- ra ubi transmigrati sunt
 μακρᾶν ἢ ἐγγύς, καὶ ibi, et reuersi fue-
 ὤπισθεν ἑξουσίαν καρδί- rint ad te, et depre-
 ας αὐτῶν ἐν τῇ γῆ οὗ cati fuerint te in ter-
 μετὶ πω ἐχθρῶν ἐκεῖ, ra transmigrationis sua
 καὶ ὤπισθεν ἑξουσίαν καὶ δε- dicentes: Peccauimus,
 ηθῶσί σου ἐν τῇ γῆ iniquè egimus, impiè
 μετῶν αὐτῶν, λέ-
 γοντες. ἠμαρτομεν, ἠὲ ὁμῶς αμάρταν, ἠὲ ἠδική-

legisti, & domum
quã ædificaui nomi-
ni tuo: exaudies de
cœlo orationē corū,
& deprecationē co-
rum, & facies iudi-
cium eorum. Si pec-
cauerint tibi (nō est
enim homo qui non
peccet) & iratus fue-
ris cōtra eos, tradide-
rísque eos corā ini-
mico, & captiuos du-
xerint ipsos, captiuos
ducentes eos in ter-
ram inimici longin-
quam, vel propin-
quam: & reuersi fu-
erint ad cor suum in
terra, in quã capti-
ui ducti fuerunt, &
reuersi fuerint, & de-
precati fuerint te in
terra illorum qui captiuos eos duxerunt, di-
cendo: peccauius & iniquè egimus, im-

בְּחַרְתָּ בָּהּ וְהַבְּיֹרָה
אֲשֶׁר־בִּנְתִּי לְשִׁמְךָ:
וְשָׁמַעַתְּ הַשְּׁמַיִם אֶת־
תְּפִלָּתָם וְאֶת־
תְּחִנָּתָם וְעֵשִׂיתָ
מִשְׁפָּטִים: כִּי יַחֲטְאוּ־
לְךָ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר
לֹא יַחֲטֵא וְאַנְפִּיתָ
בָּם וְנָתַתָּם לְפָנֵי
אוֹיֵב וְשָׁבוּם שְׁבִייהֶם
אֶל־אֶרֶץ הָאוֹיֵב
רְחוֹקָה אִם קְרוֹבָה:
וְהִשְׁיבוּ אֶל־לְבָבָם
בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבוּ־
שָׁם וְשָׁבוּ וְהִתְחַנְּנוּ
אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שְׁבִייהֶם
לֵאמֹר חָטְאנוּ וְהֵעוּינוּ

σαμην, καὶ ἐπιστρέ- *gressimus*. *Et reuerfi*
 ψωσι πρὸς σὲ ἐν ὅλῃ *fuerint in toto corde*
 καρδίᾳ αὐτῶν, καὶ *suo* *Et in tota anima*
 ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν, *sua in terra inimico-*
 ἐν τῇ γῆ ἐχθρῶν αὐ- *rum suorum quò tradu-*
 τῶν, ἃ μετήγαγες αὐ- *xisti eos, Et orauere-*
 σθὺν, καὶ προσεύξων- *rint ad te viam terræ*
 ται πρὸς σὲ ὁδὸν γῆς *sua quam dedisti pa-*
 αὐτῶν ἧς ἐδωκας τοῖς *tribus suis, Et ciuita-*
 πατράσιν αὐτῶν, καὶ *tis quam elegisti, Et*
 αὐτῶν πόλεως ἧς ἐξέλε- *domus quam edifica-*
 ξω, καὶ τοῦ οἴκου οὗ *ui nomini tuo, Et au-*
 ἐνοδοῦσά σου ἐκ τοῦ *diēs de cælo de parato-*
 οὐρανοῦ ἐξ ἡμερῶν *matris tuæ, Et oratio-*
 σου, καὶ εἰσα- *habitaculo tuo oratio-*
 κούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ *rum eorum, Et preces*
 ἐκ τῆς οὐρανοῦ ἐξ *erunt facies iu-*
 σου, καὶ ἰλεως ἔσῃ *dicium eorum, Et pro-*
 ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν *pitius eris iniquitati-*
 αἰς ἡμαρτόν σοι, καὶ *bus eorum quibus pec-*
 κατὰ πάντα τὰ ἀσε- *cauerunt tibi, Et se-*
 τήματα αὐτῶν ἃ ἠ- *cundū omnes iniquita-*
 θέτησάν σοι, καὶ δώ- *tes eorū quib⁹ præuari-*
 σεις αὐτοὺς εἰς οἰκτιρ- *cati sunt. Et dabis eos in*
 μούς ἐνώπιον τῶν αἰ- *miserationes coram eis*
 χμαλωτηθέντων αὐ- *qui captiuos habuerint*

piè egimus, & reuer
 si fuerint ad te toto
 corde suo, & tota a-
 nima sua in terra ini-
 micorum suorú, qui
 captiuos duxerunt
 eos, & orauerint ad
 te contra viam terre
 suæ, quã dedisti pa-
 tribus eorum, ciui-
 tatis quam elegisti,
 & domus quam æ-
 dificaui nomini tuo:
 exaudies de cœlo, de
 loco residentiaæ tuæ
 orationem eorum,
 & deprecationem e-
 orum, & facies iudi-
 cium eorum: par-
 césque populo tuo
 qui peccauerút tibi,
 & omnibus præua-
 ricationibus eorum
 quibus præuaricati
 sunt contra te. Et dabis eos in misericordias

רָשָׁעֵנוּ : וְשָׁבוּ אֵלַיךָ
 בְּכָל-לִבָּבָם וּבְכָל-
 נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם
 אֲשֶׁר-שָׁבוּ אֹתָם
 וְהִתְפַּלְלוּ אֵלַיךָ דָּרֶךְ
 אֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַתָּה
 לְאֲבוֹתָם הָעִיר אֲשֶׁר-
 בָּחַרְתָּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר-
 בָּנִיתָ לְשִׁמְךָ: וְשָׁמַעְתָּ
 הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שְׁבִיתֶךָ
 אֶת-תְּפִלָּתָם וְאֶת-
 תְּחִנָּתָם וְעֲשִׂיָה
 מִשְׁפָּטָם: וְסָלַחְתָּ
 לְעַמֶּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ-
 לָךְ וּלְכָל-פְּשָׁעֵיהֶם
 אֲשֶׁר-פָּשְׁעוּ-בְךָ
 וְנָתַתָּם לְרַחֲמִים

εὐ, καὶ οἰκτειρήσου- eos, et miserebuntur
 σιμαὶ εὐ, ὅτι λαός σου eorum, quia populus
 καὶ κληρονομία σου, οὗς tuus et hereditas tua
 ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύ sunt, quos eduxisti de
 πλου, ἐκ μέσου χωνθι- terra Aegypti de medio
 τηρίου σιδήρου. καὶ ἔσω fornacis ferreae. Et sint
 ὅτι οἱ ὀφθαλμοί σου oculi tui et aures tuae
 καὶ τὰ ὠτά σου ἠνεώγ- aperta ad deprecatio-
 μένα εἰς τὴν δέησιν τῆς ne seruitui, et ad de-
 δούλου σου, καὶ εἰς precessionem populi tui
 τὴν δέησιν τοῦ λαοῦ Israel, ut exaudias eos
 σου Ἰσραὴλ, εἰς ἅσιν in omnibus quibus in-
 εἰμαὶ τῶ ἐν πάσιν οἷς uocauerint te: quia tu
 ἂν ἐπιχαλέσωνταί σε. separasti eos tibi in ha-
 ὅτι σὺ διέσειλας αὐ- reditatem de vniuersis
 εὐ σεαυτῷ εἰς κληρο populis terra, sicut lo-
 νομίαν ἐκ πάντων τῶ quutus es in manu ser-
 λαῶν αὐ γῆς, καθὼς ui tui Moysi, quando
 ἐλάλησας ἐν χειρὶ δού- educeres tu patres
 λου σου Μωϋσέως, ἐν nostros de ter-
 τῷ ἐξαγαγεῖν σε εὐ ra Aegypti
 πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς domine domine.
 Αἰγύπτου κύριε κύριε:

I. Reg. 10.
 Regina
 Saba Sa

Κ αὶ εἶπε πρὸς τὸν
 βασιλέα.

E T dixit ad regem
 solomonem. Ve-

coram eis, qui capti-
uos duxerunt eos, &
miserentur eorū.
Populus enim tuus
& hæreditas tua sūt,
quos eduxisti ex Ac-
gypto è medio for-
naxis ferreæ, vt sint
oculi tui aperti ad
deprecationem ser-
ui tui, & ad depreca-
tionem populi tui Is-
raël, vt exaudias eos
omni tempore quo
inuocauerint te. Tu
enim separasti eos ti-
bi in hæreditatem de
vniuersis populis ter-
ræ, sicut locutus es
per manum Moseh
serui tui, quādo edu-
xisti patres nostros
ex Aegypto, domine deus.

Dixitque ad
regem: Ve-
rum est

לפני שביהם ורחמם
: כיר עסק ונחלתה
הם אשר הוצאתה
ממצרים מתוך כור
הברזל : להיוורת
עיניך פתחת אל
תחנת עבדך ואל
תחנת עסק ישראל
לשמע אליהם בכל
קראם אליך : כיר
אתה חברלתם לה
לנחלה מכל עמי
הארץ כאשר דברת
כיר משרה עבדך
בהוציאתך את
אבותינו ממצרים
אדני יהוה :

ותאמר אל
המלך אמת הינה

verbum quod audiui in terra mea, super rebus tuis & sapientia tua. Et non credidi verbis, donec veni, & viderunt oculi mei, & ecce non fuit mihi annunciatum dimidium. Addidisti sapientiam & bonum super famam quam audiui. Beati viri tui, & beati serui tui, ij qui stant coram te semper audientes sapientiam tuam. Sit dominus deus tuus benedictus qui concuplacuit in te, ut poneret te super solium Israel, eo quod dilexerit dominus Israel in seculum, & posuit te

לְעֵלָם וַיִּשְׁיִמְךָ

הַדְּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי
בְּאֶרְצִי עַל-דְּבָרֶיךָ
וְעַל-חֲכָמְתְּךָ: וְלֹא-
הֵאֱמַנְתִּי לְדְבָרִים
עַד אֲשֶׁר-בָּאתִי
וַתֵּרְאוּנָה עֵינָי וְהִנֵּה
לֹא-הֵנֵר לִי הַחֲצִי
הוֹסַפְתָּ חֲכָמָה וְטוֹב
אֶל-הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר
שָׁמַעְתִּי: אֲשֶׁר־
אֲנִי שֵׂיךְ אֲשֶׁר־עַבְדֶּיךָ
אֵלֶּה הָעַמְרִים
לְפָנֶיךָ תָּמִיד
הַשְּׁמַעִים אֶת-
חֲכָמְתְּךָ: יְהוִי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּרוּךְ אֲשֶׁר
חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ עַל-
כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבַת
יְהוָה אֶת-יִשְׂרָאֵל

βασιλέα ἐπ' αὐτοῦ, ἵ in regem super eos, ut
ποιῆῃ κρίμα ἐν δικαιοσῶν, καὶ ἐν κρίμασιν
αὐτῶν. *facias iudiciū in iusti-
tia et in iudiciis eius.*

*I. Reg. 18.
Oratio E-
lia adver-
sus phoe-
tas Baal.*

Κύριε ὁ θεὸς Ἀβρα-
ὰμ καὶ Ἰσαὰκ, καὶ
Ἰσραὴλ ἐπάκουσόν μου
σήμερον ἐν πυρὶ, καὶ σή-
μερον γνώτωσαν πᾶς ὁ
λαὸς ἔθνος, ὅτι σὺ εἶ κύρι-
ος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, καὶ
ἐγὼ δούλος σός, καὶ δε-
σὲ πέποιθα ταῖς ἔργα-
ταῦτα. ἐπάκουσόν μου
κύριε ἐπάκουσόν μου ἐν
πυρὶ, καὶ γνώτω ὁ λαὸς
ἔθνος, ὅτι σὺ εἶ κύριος ὁ θεός,
καὶ σὺ ἔσθαι ἴσως τὴν
καρδίαν τοῦ λαοῦ τῆς ὀπίσω.

*I. Reg. 19.
Elias tri-
stis mortē
optat.*

Ικανόσθω νῦν, λάβε
τὴν ψυχὴν μου
ἀπ' ἐμοῦ κύριε, ὅτι οὐ
κρείσσων ἐγὼ εἰμι ὑ-
πὲρ τῶν πατέρων μου.

*2. Reg. 19
Ezechia
oratio post*

Καὶ εἶπεν. Κύριε ὁ
θεὸς Ἰσραὴλ, ὁ

Domine de⁹ Abraā
Isaac et Isra-
el, hodie cognoscat om-
nis populus iste, quia tu
solus dominus deus Is-
rael, et ego servus tu-
us, et propter te feci
haec omnia: exaudi me
domine exaudi me, et
cognoscat populus iste,
quia tu dominus deus,
et tu convertisti cor po-
puli post te.

Sufficiat nūc do-
mine, tolle iā ani-
mam meā à me,
quia non melior sum e-
go super patres meos.

ET dixit: Domine
deus Israel, qui se-

regem, vt faceres iudicium & iustitiam.

Domine deus Abrahamæ, Ischac, & Israël, hodie cognoscatur quòd tu es deus in Israël, & ego seruus tuus, & quòd in verbo tuo feci omnia hæc. Exaudi me domine, exaudi me, & cognoscat populus hic, quòd tu es dominus deus, & tu conuertisti cor eorù retrosum.

Sufficit nũc domine, tolle animam meã: Nõ enim melior sum patribus meis.

ET dixit: Domine deus Israël sedens su-

לְפָלֶךְ לַעֲטוּרָת

מִשְׁפָּט וצְדָקָה:

יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹרָהִם

וַיִּצְחַק וַיִּשְׂרָאֵל הַיּוֹם

וַיֹּדַע כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים

בְּיִשְׂרָאֵל וְאֲנִי עַבְדְּךָ

וּבִרְבִּירֶיךָ עָשִׂיתִי אֶת־

כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:

עֲנֵנִי יְהוָה עֲנֵנִי וַיִּרְעוּ

הָעַם הַזֶּה כִּי־אַתָּה

יְהוָה הָאֱלֹהִים וְאַתָּה

הִסַּבְתָּ אֶת־לִבָּם

אֲחֵרֵנִית:

רַב עֲתָה יְהוָה

קַח נַפְשִׁי כִּי־לֹא־

טוֹב אֲנִי מֵאֲבוֹתַי:

וַיֹּאמֶר יְהוָה

אֱלֹהֵי

יִשְׂרָאֵל וַיֹּשֶׁב

epinas Sē- καθήμενος ἐπὶ τῶν Χε *des super Cherubim,*
nacherib. ρυβίμ, σὺ εἶ ὁ θεὸς μόνος ἐν πάσαις ταῖς βα- *nibus regnis terræ,* τῆ
 σιλαίαις αἰ γῆς. σὺ ἐ- *fecisti cælum* ἔ-
 ποίησας τὴν οὐρανὸν *ram,* inclina domine αἰ
 κὴ τὴν γῆν. κλῖνον κύ- *rem tuam* ἔ-
 ριε τὸ οὖς σου, κὴ ἄ- *peri domine oculos tu-*
 κουσὸν μου. ἀνοιξομ *os* ἔ- *vide,* ἔ-
 κύριε τὰς ὀφθαλ- *verba Sēnacherib,* quæ
 μούς σου, κὴ ἴδε, κὴ *misit* vt exprobraret
 ἀκουσομ τὸς λόγους *deum viventem.* Ve-
 Συναχθεῖμ, οὖς ἀπέ- *rè enim domine deso-*
 σειλεμ ὀνειδίξειμ θε- *lauerunt reges Assy-*
 ὀρζῶντα. ὅτι ἐν ἀλι- *tiorum, gentes,* ἔ-
 θεία κύριε ἠρήμωσαν *mnem terram eorum,*
 βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὰ *ἔ- dederunt deos eorū*
 ἔθνη, κὴ ἔδλωκαν τὸς *in ignem: non enim e-*
 θεὸς αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ, *rant dei sed opera ma-*
 ὅτι οὐ θεοὶ εἰσιν, ἀλλ' *num hominum, ligna,*
 ἢ ὄργανα χειρῶν ἀνθρώ- *ἔ- lapides,* ἔ-
 πων, ξύλα κὴ λίθοι, *diderunt eos.* Et nunc
 κὴ ἀπόλεσον αὐτούς. *domine deus noster li-*
 χθαὶ νῦν κύριε ὁ θε- *bera nos de manu eius;*
 ὅς ἡμῶν, σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ,

per Cherubim, tu es deus solus omnium regnorum terræ. Tu fecisti cœlum & terram. Inclina domine aurē tuā, & audi. Aperi domine oculos tuos & vide, & audi omnia verba Sacherib, quæ misit, ut probris afficeret deū viuentem. Verè domine vastauerunt reges Assur gentes, & terrā eorū, & posuerūt deoseorū in ignē. Nō enim dij erāt, sed opus manuū hominū, lignū & lapis, & perdiderunt eos. Et nūc dñe deus noster saluos fac nos obsecro de manu eius,

הַכְרַבִּים אַתָּה הוּא
הָאֱלֹהִים לְבִדְדָךְ לְכֹל
מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ אַתָּה
עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם
וְאֶת־הָאָרֶץ : הִטָּה
יְהוָה אָזְנוֹךָ וּשְׁמָע
פִּקְחֵה יְהוָה עֵינֶיךָ
וּרְאֵה וּשְׁמָע אֶת
דְּבָרֵי סַנְחַרִּיב אֲשֶׁר
שָׁלְחוּ לְחַרֵּף אֱלֹהִים
חַיִּים : אֲמַנְגָם יְהוָה
הַחַרְיִבוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר
אֶת־הַגּוֹיִם וְאֶת־
אֶרֶץ : וּנְתַנּוּ אֶת־
אֱלֹהֵיהֶם בְּאֵשׁ כִּי
לֹא אֱלֹהִים הֵמָּה כִּי
אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם
עֵץ וְאֶבֶן וַיֵּאבְדוּם :
וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
הוֹשִׁיעֵנו נָא מִיַּד

καὶ γνώσονται πάντες
αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς,
ὅτι σὺ εἶ κύριος ὁ θεὸς
μόνος.

*Et sciant omnia regna
terrae, quod tu es
dominus deus
solus.*

2. Reg. 20
Oratio aegrotantis
Ezechia.

ΚΥ'ριε μνήσθητί μου
κλή ὅσα πρόλι-
πάτησα ἐνώπιόν σου
ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν καρ-
δία πλήρει, καὶ εἰς ἀ-
γαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς
σου ἐποίησα.

Ο Domine me-
mento quomodo ambu-
laui coram te in veri-
tate et in corde perfe-
cto, et bonum in oculis
tuis feci.

2. Par. 14
Asa dei
opem implo-
rat aduer-
sus hostes

ΚΥ'ριε ἔκ ἀδυνατεῖ
παρὰ σοὶ σῶζειν
ἐν πολλοῖς καὶ ἐν ὀλί-
γοις. καὶ λίχυσον ἡμᾶς
κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι
ἐπὶ σοὶ πεποιθήμεθα
ὅτι ἡμεῖς ἐν τῷ ὀνόματί σου
ἤλθομεν ἰδί εἰς πλῆ-
θος εἰς πολὺ ῥῦθ. κύ-
ριος ὁ θεὸς ἡμῶν, σὺ
εἶ. μὴ κατισχυσάτω
πρὸς σὲ ἄνθρωπος.

Domine non est
apud te ulla
distantia, verum
in paucis auxilium
eris, an in pluribus: ad-
iuua nos domine deus
noster: in te enim et in
tuo nomine habentes fi-
duciam venimus contra
hanc multitudinem. Do-
mine, deus noster tu es,
non praeualeat contra
te homo.

& scient omnia regna terræ, quòd tu es dominus deus solus.

וַיִּדְעוּ כָּל־מַמְלָכוֹת
הָאָרֶץ כִּי אַתָּה יְהוָה
אֱלֹהִים לְבַדָּה :

O Besecro domine, memeto quæso, quòd ambulauerim coram te in veritate, & corde perfecto, & quod bonum est in oculis tuis fecerim.

אָנָּה יְהוָה וְכִר־
נָא אֶת אֲשֶׁר
הִתְחַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ
בְּאֵמֶת וּבְלִבְבִי שְׁלֵם
וְהִטּוּב בְּעֵינֶיךָ
עֲשִׂיתִי

D Omne non est opus apud te ut auxiliaris cum multis ei, cui non est fortitudo. Adiuua nos domine deus noster. Tibi enim innitimur, & venimus contra multitudinem hanc. Domine deus noster tu es, non praeualeat

יְהוָה אִין עִמָּךְ
לְעוֹר־
בֵּין רַב לְאִין כָּח
עוֹרְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
כִּי־עֲלֶיךָ נִשְׁעֵנוּ
וּבְשִׁמְךָ בָּאנוּ עַל־
הַהֲמוֹן הַזֶּה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ אַתָּה אֱלֵ־
יַעֲצֵר עִמָּךְ אָנוּשׁ :
contra te homo.

2, Par. 20.
Iosaphat
dei auxis
lii implor
rat.

Κ Αὶ εἶπε. Κύριε ὁ
θεὸς τῶν πατέρων
μου, οὐχὶ σὺ ὁ θεὸς ἐν
τοῖς ἔθνεσιν ἄνω, καὶ σὺ
κυριεύεις πασῶν τῶν
βασιλειῶν τῶν ἐθνῶν,
καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου ἰχὺς
δυναστείας, καὶ οὐκ ἔστι
πρὸς σέ ἀντιστάτω; οὐ-
χὶ σὺ εἶ ὁ κύριος ὁ ἐξο-
λοθρεύσας τοὺς κενό-
κουῦτας τὴν γῆν ταύ-
την ἀπὸ προσώπου τῆ
λαοῦ σου Ἰσραὴλ; καὶ
ἐδωκας αὐτῷ ἀπέρι-
μαυτοῦ Ἀβραάμ τῷ ἡσῶ
πηλὴν σου εἰς ἑρμῆν
να; καὶ ἐκατάκησαν ἐν αὐ-
τῇ, καὶ ἀκοσλόμησαν ἐν
αὐτῇ ἀγίασμα τῷ ὀ-
νόματί σου λέγοντες.
ἐὰν ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς
κακὰ, ἔρομφαία, καὶ κρι-
σις, θάνατος καὶ λι-
μὸς, σισόμεθα ἐναντίον τοῦ οἴκου τοῦτου

ET dixit: Domine
deus patrum no-
strorum, nonne
tu es ipse deus in caelo,
et dominaris cunctis re-
gnis gentium? In manu
tua fortitudo et poten-
tia, et non est apud te
qui resistat tibi. Non-
ne tu es deus noster, in-
terfecisti habitates ter-
ram hanc à facie popu-
li tui Israel, et dedisti
eam semini Abraam a-
peritico tuo in seculum?
Et habitauerunt in ea,
et edificauerunt tibi
in ea sanctuariū nomi-
ni tuo, dicentes: si ir-
ruerint super nos ma-
la, gladius, iudicium,
mors, fames, stabi-
mus coram domo hac

ET ait: Domine
 deus patrū no-
 strorum, nōn-
 ne tu ipse es deus in
 cœlo, & dominaris
 cunctis regnis gētīū,
 & in manu tua est
 fortitudo & potētia,
 & nō est qui tibi pos-
 sit resistere? Nōne tu
 deus noster expulisti
 habitatores terræ hu-
 ius à facie populi tui
 Israēl, & dedisti eam
 femini Abrahā ami-
 ci tui in seculum? Et
 habitauerunt in ea,
 & ædificauerunt ti-
 bi in ea sanctuarium
 nomini tuo dicen-
 do: Si venerit su-
 per nos malum, gla-
 dius iudicij, & pesti-
 lētia, & fames, stabi-
 mus corā domo hac

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא אַתָּה
 הוּא אֱלֹהִים בְּטַמִּים
 וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל
 מַמְלְכוֹת הַגּוֹיִם
 וּבְיָדְךָ כֹּחַ וְגִבּוֹרָה
 וְאֵין עֹמֵד לְהִתִּיצֵב:
 הֲלֹא אַתָּה אֱלֹהֵינוּ
 הוֹרַשְׁתָּ אֶת־יְשֵׁבֵי
 הָאָרֶץ הַזֹּאת מִלִּפְנֵי
 עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל וְהַתַּנָּה
 לְיָרֵעַ אֲבָרְהָם אֲהַבְּךָ
 לְעוֹלָם: וַיֵּשְׁבוּ בָּהּ
 וַיִּבְנוּ לָהּ בַּהּ מִקְדָּשׁ
 לְשִׁמְךָ לֵאמֹר:
 אִם־תָּבוֹא עָלֵינוּ
 רָעָה חֶרֶב שָׁפוֹט
 וְרָבָר וְרָעָב נַעֲמְדָה
 לִפְנֵי הַבַּיִת הַזֶּה

ἐναντίου σου, ὅτι ὅ- *est coram te, quoniam*
 νομά σου ὑπὲρ ἐκλή- *nomen tuum inuoca-*
 ται ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, *tum est in loco hoc:*
 καὶ βοησόμεθα πρὸς *est clamabimus ad te*
 σὲ ἀπὸ τῆς θλίψεως, *à tribulatione nostra,*
 καὶ ἀκούσῃ καὶ σώσεις. *est exaudies est sal-*
 καὶ νῦν ἰδοὺ οἱ υἱοὶ Ἀμ- *uabis. Et nunc ecce fi-*
 μων καὶ Μωὰβ καὶ ὄρος *lij Ammon est Moab,*
 Σηὶρ, εἰς ὧς οὐκ ἔδω- *est mons Seir, in quos*
 κας τῷ Ἰσραὴλ εἰσελ- *non dedisti Israel ut*
 θεῖν διὰ αὐτῶν, ἐξελ- *transirēt per eos, quā-*
 θόντων αὐτῶν ἐκ γῆς *do egrediebantur ipsi*
 Αἰγύπτου, ὅτι ἐξέκλι- *de terra Aegypti, quo-*
 ναμ ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ *niam declinauerunt ab*
 ἐξωλόθρευθαι αὐτῶν, *eis: est non interfecere-*
 καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ ἐπιχει- *runt illos: est ipsi ag-*
 ροῦσιν ἐφ' ἡμᾶς ἐξελ- *grediuntur contra nos*
 θεῖν, ἐκβαλεῖν ἡμᾶς *venire, et eicere nos à*
 ἀπὸ τῆς κληρονομίας ἡ- *possessione nostra quam*
 μῶν ἡς ἔδωκας ἡμῖν. *dedisti nobis. Domine*
 κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν οὐ *deus noster nō iudica-*
 κρινεῖς ἐν αὐτοῖς, ὅτι *bis in eis? quoniam non*
 οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἰσχὺς *nobis fertitudo ad re-*
 τῷ ἀντιστῆναι πρὸς τὸ *sistendum contra mul-*
 πλῆθος τὸ πολὺ τῷ- *titudinem multā hanc*

& coram te, quia nomen tuum est in domo hac. Et clamabimus ad te in angustiis nostris, & exaudies & saluos facies. Et nunc ecce filij Hammon, & Moab, & mons Seir, per quos non permisisti Israëlitas transire, dum venirent è terra Aegypti, sed declinauerunt ab eis, & non disperdiderunt eos. Et ecce ipsi retribuunt nobis, veniendo & eiicendo nos de hereditate tua, quã hereditate accipere fecisti nos. Deus noster, nonne iudicabis eos? Nõ enim est fortitudo in nobis coram multitudine magna hac,

וּלְפָנֶיךָ כִּי שָׁמַךְ
בְּבֵיֶרֶת הַיְיָ וְנִוְעַק
אֵלֶיךָ מִצָּרֵתֵנוּ
וְתִשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ׃
וְעַתָּה הִנֵּה בְנֵי עַטְוֹן
וּמֹאָב וְהַר-שֵׁעִיר
אֲשֶׁר לֹא-נָתַתָּה
לְיִשְׂרָאֵל לָבוֹא בָהֶם
בְּבֹאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
כִּי סָרוּ מֵעֲלֵיחֵם וְלֹא-
הִשְׁמִירוּם׃ וְהִנֵּה-
הֵם גְּמֵלוּם עֲלוֹנוּ
לָבוֹא לְגַרְשָׁנוּ
מִיִּרְשָׁתְךָ אֲשֶׁר-
הוֹרַשְׁתָּנוּ׃ אֵלֵהֵינוּ
הֲלֹא תִשְׁפֹּט-בָּם כִּי
אֵין בָּנוּ כֹחַ לְפָנֶיךָ
הַחֲטֹן הַרְבֵּה הַזֶּה
i lij

ἢ ἢ ἐλθὼν ἐφ' ἡμᾶς, quæ venit super nos.
 καὶ οὐκ οἶδαμεν τί ποιήσμεν αὐτοῖς, ἄλλ' ἢ Et non scimus quid fa-
 ἰδοὺ σοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ oculi nostri.

ἡμῶν.

*Esdra. 9.
 Oratio Es-
 dra sua et
 populi pec-
 cata confe-
 sitentis.*

Σὺ ἰεὺς ἡσυχώθη, καὶ
 ἐξέταπλω τὸ ὕ-
 ψωσαι θεέ μου τὸ πρὸ-
 σωπὸν μου πρὸς σε, ὅτι
 αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐπλη-
 θύνθησαν ὑπὲρ κεφα-
 λῆς ἡμῶν, καὶ πλημμε-
 λία ἡμῶν ἐμεγαλυνώ-
 ηται ἕως εἰς τὸν οὐ-
 ρανόν.

*Nehem. 1.
 Oratio
 Nehemiae
 sua et po-
 puli pec-
 cata confi-
 tentis.*

Μὴ δὴ κύριε ὁ θε-
 ὸς τῆς οὐρανοῦ, ὁ ἰ-
 σχυρὸς καὶ μέγας καὶ φο-
 βερὸς, φυλάσσω τὴν
 διαθήκην, καὶ τὸ ἔλεος
 τοῦ ἀγαπᾶσαι αὐτὸν,
 καὶ τοῦ φυλάσσει τὰς
 ἐπιτάγας αὐτοῦ. ἔσω ἡ
 ψυχὴ σου πρὸς ἐχθρὸν, καὶ οἱ
 ὀφθαλμοὶ σου ἀνεωγμένοι, τὸ ἀκῆσαι πρὸς

Domine cōfu-
 sus sum, et e-
 rubui levare
 deus meus faciē meam
 ad te: quoniam iniqui-
 tates nostræ multiplica-
 tæ sunt super caput no-
 strum, et delicta nostra
 creverūt usq; ad cœlū.

O Domine deus
 cœli, magne,
 et terribilis,
 custodiens pactum et
 misericordiā amantibus
 eum, et custodienti-
 bus mandata eius: sit
 iam auris tua atten-
 dens, et oculi aper-
 ti, ut audias orationem

quæ venit cōtra nos.
Nos autē nescimus
quid faciam⁹, sed in
te sunt oculi nostri.

DEus mi pu-
dore affe-
ctus sum, et
erubui eleuare deus
mi faciē meā ad te,
quoniam iniquitates
nostræ multiplicatæ
sunt super caput, &
delictum nostrū cre-
uit vsque ad cœlum.

Quæso domine
deus cœli,
magne, & terribilis,
custodiens pactum
& misericordiam di-
ligentibus te, & cu-
stodientibus māda-
ta tua. Sit quæso au-
ris tua intendens &
oculi tui aperti, vt au-
dias orationem ser-

הַבָּא עֲלֵינוּ וְאַנְחָנוּ
לֹא יָרַע מִהֲנַעֲשֶׂה
כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ :

אֱלֹהֵי בִשְׁתִּי
וְנִכְלַמְתִּי

לְהַרְיִם אֱלֹהֵי פָנַי
אֵלֶיךָ כִּי עֲוֹנוֹתֵינוּ רַבּוּ
לְמַעַלְהָ רָאשׁ
וְאַשְׁמַתְנוּ גְדֻלָּה עַד
לְשָׁמַיִם :

אֲנֵנּוּ יְהוָה
אֱלֹהֵי

הַשָּׁמַיִם הָאֵל הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית
וְחֹסֵד לְאַהֲבָיו
וְלִשְׁמֵרֵי מִצְוֹתָיו :

תְּהִי נָא אוֹנֶה קְשִׁיבֵת
וְעֵינֶיךָ פְּתוּחוֹת
לְשִׁמְעַע אֶל-תְּפִלָּת

χλω̄ τ̄ δούλου σου, ἢν ἐ- serui tui: quam ego oro
 γω̄ πρὸς δύχομαι ἐνώ coram te hodie die ἔσ
 πλορ σου σήμερον ἡμέ̄ πο̄τε pro filiis Israel
 ραμ κὺ νύκτα πρὸς ἡ̄ seruis tuis, ἔσ confiteor
 ὦρ Ἰσραὴλ δούλων super peccatis filiorum
 σου, κὺ ἐξαγορεύσω ἐ- Israel quibus peccaui-
 πὶ ἀμαρτίας ἡ̄σ Ἰσ- mus tibi. Et ego ἔσ do-
 ραὴλ, αἷς ἡμάρτομνί mus patris mei pecca-
 σοι. κὺ ἐγὼ κὺ ὁ οἶκος τ̄ uimus. Dissolutione dis-
 παζός μ̄ς ἡμάρτομν, soluiimus erga te, ἔσ nō
 διαλύσει διαλύσαμεν custodiuiimus manda-
 πρὸς σέ, κὺ οὐκ ἐφυλάξα ta tua, ἔσ praecepta
 ξάμεν ταῖς ἐντολαῖς, κὺ ἔσ iudicia, quae praece-
 τὰ πρὸς ἀγμάτα, κὺ pisti Moysi seruo tuo.
 τὰ κρίματα ἃ ἐνετεί- Memento iam sermo-
 λω τ̄ Μωϋσῆ παι- nis, quem mandasti
 δί σου. μνήσθητι δὴ τὸν Moysi seruo tuo di-
 λόγον ὃν ἐνετείλω τῶ cens: si transgressi fue-
 μοϋσῆ παιδί σου λέ- ritis vos, ego disper-
 γαμ. ἐὰν ἀσωθετή- gā vos in populis. Et si
 σήτε ὑμεῖς, ἐγὼ ἀσ- cōuertamini ad me ἔσ
 σκορπίω ὑμᾶς ἐν τοῖς custodiatis mādāta me-
 λαοῖς. εἰ ἐὰν ἴδωτε ἔψη α, ἔσ faciatis ea, ἔσ si
 τε πρὸς με, εἰ φυλάξετε
 τε ταῖς ἐντολαῖς μ̄ς, κὺ ποιήσητε αὐτάς, κὺ ἐὰν

ui tui, quã oro corã te
 hodie die ac nocte,
 pro filiis Israël seruis
 tuis. Et cõfiteor pro
 pctõ filiorum Israël,
 qd' peccauimus tibi,
 & ego, & domus pa
 tris mei peccauim⁹.
 Corruptiõe corrupti
 sumus tibi, & nõ cu
 stodiim⁹ præcepta,
 et statuta, et iudicia q̃
 p̃cepisti Moseh seruo
 tuo. Memẽto q̃so ver
 bi quod mãdaſti Mo
 seh seruo tuo, dicẽdo
 Vos p̃uaricabimini,
 & ego dispergã vos
 i populos. Et si reuer
 si fueritis ad me, &
 custodieritis p̃cepta
 mea, et feceritis ea, si

עֲבַדְתָּ אֱשֶׁר אֲנֹכִי
 סָחַפְלִיל לְפָנֶיךָ
 הַיּוֹם וְיוֹמָם וְלַיְלָה
 עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 עֲבַדְתָּ וּמְתוּדָה עַל-
 חַטָּאת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁר חָטְאוּ לָךְ וְאֲנִי
 וּבֵית-אָבִי חָטְאוּ:
 חָבַל חָבַלְנוּ לָךְ וְלֹא-
 שָׁמְרָנוּ אֶת-הַמִּצְוֹת
 וְאֶת-הַחֻקִּים וְאֶת-
 הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוִּיתָ
 אֶת-מֹשֶׁה עֲבַדְתָּ:
 וְכֹר-נָא אֶת-הַדְּבָר
 אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת-מֹשֶׁה
 עֲבַדְתָּ לֵאמֹר אַתֶּם
 תִּמְעַלּוּ אֵלָי אֲפִיץ
 אֶתְכֶם בְּעַמִּים:
 וְשָׁבַתְּ אֵלַי
 וְשָׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי וְעִשִׂיתֶם אֹתָם אִם-

אֶתְכֶם בְּעַמִּים:
 וְשָׁבַתְּ אֵלַי
 וְשָׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי וְעִשִׂיתֶם אֹתָם אִם-

ἢ ἡ διασπορὰ ὑμῶν ἀπ' fuerit dispersio vestra
 ἀκρῶν τ' ἕρμαν' , ἐκεῖ- usque ad extremitatē
 θερσώξω αὐτοὺς , καὶ cæli , inde congregabo
 εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὸν τό- eos , et reducam eos in
 πορὸν ἐξελεξάμην καὶ locum , quem elegeram
 πασιν ὡσαύτως τὸ ὄνομα ut habitaret nomē me-
 μου ἐκεῖ. Et αὐτοὶ παῖ- um ibi. Et ipsi serui tui,
 δέσ σου καὶ λαός σου et populus tuus, quos
 οὓς ἐλυξώσω ἐν τῇ redemisti in fortitudi-
 δυνάμει σου τῇ μεγάλῃ ne tua magna , et in
 ἐν τῇ χερί σου τῇ κρα manu tua valida. Iam
 ταῖα. μὴ δὴ , ἀλλὰ ἔστω domine sit auris tua at
 τὸ ἔσ σου προσέχου εἰς tendens ad orationem
 τῶν προσευχῶν τῶν δού- serui tui, et ad oratio-
 λων σου, et εἰς τὴν προσθυ nem seruorum tuorum
 χῶν παιδῶν σου τῶν θε- volentium timere no-
 λόντων φοβῆσθαι τὸ ὄνο men tuū. Et dirige iam
 μά σου. Et δούλωσον δὴ seruum tuum hodie, et
 τὸν παιδί σου σήμερον, da eum in miserationes
 τοῦ δούλου αὐτοῦ εἰς οἰκτιρ- coram viro hoc.
 μὲς ἐνώπιον τῶν ἀνδρῶν τούτου.

Nehem. 4
 Nehemi-
 as hostib.
 deū iratū
 precasur.

Aκουσομεν ο θεος η-
 μων, οτι ευγενη-
 δημεν εις μυκτηρισ-
 μου, και επισρεφομεν

Audi deus no-
 ster, quia facti
 sumus in sub-
 sannationē, et cōuerte

fuerit expulsio vestra ad extremum coeli, inde cōgregabovos, & adducam vos ad locum quem elegi, vt habitare facerem nomen meum ibi. Et ipsi serui tui, & populus tuus, quē redemisti in fortitudine tua magna, & in manu tua forti. Quæso domine fit obsecro auris tua attendens ad orationē serui tui, & ad orationē seruatorū tuorū, qui volūt time re nomē tuū, & prosperare fac quæso seruum tuū hodie, & da eum in miserationes coram viro isto.

A Vdi de⁹ noster, quia sumus de- spectui, & conuerte

יהוה נרחלם בקצה
 השמים מסם
 אקבצם והכואתים
 אל המקום אשר
 בחרתי לשכון את
 שמי שם ויהם עבדיך
 ועמך אשר פדית
 בכחך הגדול וכיורך
 החזקה : אנה אדני
 תהינא אונך קשבת
 אל תפלת עבדך
 ואל תפלת עבדיך
 התפצוים ליריה את
 שמיך והצליחה
 נא לעבדך היום
 ותנהו לרחמים
 לפני האיש הזה
 שמע אלהינו כי
 הינו בונה והשב

ὄνειδισμὸν αὐτῶν εἰς opprobriū eorū in ca-
 κεφαλῆν αὐτῶν, καὶ put eorū, et da eos in
 δὸς αὐτῶν εἰς μυκτῆ subsannationē in terra
 ρισμὸν ἐν γῆ αἰχμα- captiuitatis: et ne ope-
 λωσίας, καὶ μὴ καλύ- rias iniquitatem eorū,
 ψῆς ἰδί ἀνομίαν. et peccatum eorū à fa-

Iob 1.

Iob omnia domi-
 no accer-
 pta fert,
 et quàm
 nihili sint
 faciendæ
 diuitiæ do-
 cet.

Α γὰρ γυμνὸς ἐξῆλ-
 θον ἐκ κοιλίας μη-
 τρός μου, γυμνὸς ἐλ-
 θύσομαι ἐκεῖ. ὁ κύριος
 ἔδωκεν, ὁ κύριος ἀφεί-
 λετο. ὡς τῷ κυρίῳ ἔδο-
 ξον, ὡς τῷ κυρίῳ ἐγένετο,
 ἔστω ὄνομα κυρίου β-
 λῶσιν εἰς τοὺς αἰῶνας.

cic tua non deleatur.

I pse nudus egressus
 sum de utero matris
 meæ, nudus et reuer-
 tar illuc. Dominus de-
 dit, dominus abstulit: si-
 cut domino placuit sic
 et factum est. Sit nomē
 domini benedictum.

Iob. 7.

Iob pecca-
 si veniam
 imploret.

Ε ὡς ἕως ἡμερῶν ἐκεί-
 νων ἐπείθη με, ἕως
 οὐ καταπίω τὴν πνε-
 λὸν μου ἐν ὀδύῃ; εἰ ἔγω-
 ἡμαρῶν, τί δώσω σοι
 πρῶτον; ὁ ἰδὼς κρυφῶ-
 τὴν νοῦν τῶν ἀνθρώ-
 πων; ὅτι ἔσθου με κα-
 τεῖν ἰθυκτῆρ σου, εἰμὶ δὲ
 ἐπὶ σοὶ φορτίον; ὅτι

V s que quo non finis
 me, neq; dimittis,
 usquequo deglutiam sa-
 liuam meam in dolore?
 Si ego peccaui, quid pos-
 sum tibi facere qui scis
 mentem hominum?
 Quare posuisti me con-
 trarium tuum, sum au-
 tem in te onus, et cur

opprobriū eorū in
caput eorū, & da eos
in despectionē in ter-
ra captiuitatis eorū.
Et ne operias iniqui-
tatem eorum, & pec-
catum eorum à fa-
cie tua nō deleatur.

Nudus egres-
sus sum de
utero ma-
tris meę, & nudus re-
uertar illuc. Dominus
dedit, & dñs abstu-
lit. Sit nomen domi-
ni benedictum.

Quouſq; nō re-
cedis à me,
non dimittis me, do-
nec glutiam saliuam
meā? Peccaui, quid
operabor tibi cu-
stos hominum? Ut
quid posuisti me in
occurſum tibi, &

הַרְפַּתֶּם אֶל-רֵאשֵׁם
וְתָנֶם לְבוֹהַבְּאָרֶץ
שְׂבִיִּים: וְאֶל-תְּכֶם
עַל-עוֹנֵם וְחַטָּאתֶם
מִלְּפָנַי אֶל-תַּמְחָה

עָרָם וְצִתִּי
מִבְּטֵן

אִמִּי וְעָרָם אֶשׁוּב
שָׁמָּה יְהוָה נָתַן וְיְהוָה
לָקַח יְהִי שֵׁם יְהוָה
מְבָרָךְ:

כִּמָּה לֹא-תִשָּׁעַח
מִמֶּנִּי לֹא תִרְפְּנִי עַד-
בְּלִעֵי רִקְוִי: חַטָּאתִי
מָה אֶפְעַל לָךְ נִצָּר
הָאָדָם לְמָה שָׁמַתְנִי
לְמַפְגַּע לָךְ וְאֵהִירָה
עָלַי לְמִשְׁאָל: וּמָה
fui mihi oneri? Et cur

οὐκ ἐποίησω ἄνο- non fecisti iniquitatis
 μίας μου λήθη, καὶ mea oblivionem, ἔ-
 θάρτισμόν αὖ ἀμαρ- purificationem peccati
 τίας μου; νῦν ἔτι εἰς γῆν mei? Nunc autem in ter-
 ἔπελθύσμαι, ὅρα θεί- ram reuertar, manè sur-
 ζῶν δὲ οὐκ ἔτι εἰμί. gens autem nō ampli-
 us sum.

Iob. 10.

Iobi oratio iam vi-
 ta huius
 pertasi.

ΜΗ με ἀσεβῆν
 δίδασκέ, καὶ
 διὰ τί με οὐ-
 τως ἐκρίνας, ἢ καλόν
 σοι ἔστιν, ἂν ἀδικήσω;
 ὅτι ἀπέπτω ἔργα χει-
 ρῶν σου, βουλῆ ἢ ἀσε-
 βῶν προτέχες; ἢ ὧ-
 σπερ βροτῶν ὄρα, κα-
 θορῶς; ἢ καθὼς ὄρα ἄν-
 θρωπος, βλέψῃ, ἢ ὁ
 βίος σου ἀνθρώπινός
 ἔστιν, ἢ τὰ ἔτη σου, ἄν-
 θρώς; ὅτι ἀνεζητήσας
 τὴν ἀνομίαν μου, καὶ
 τὰς ἀμαρτίας μου ἐξι-
 χνίασας. οἶδας γὰρ, ὅ-
 τι οὐκ ἠσέβησα· ἀλλὰ
Ν E me impium
 esse doceas.
 ἔ- cur me i-
 ta iudicasti, nunquid
 bonum tibi, si calumnia
 tus fuero, quoniā nega-
 sti opera manū tuarū,
 consilio autē impiorum
 attendisti? Nunquid si-
 cut mortalis videt, vi-
 des? aut sicut videt ho-
 mo, aspicias? nūquid vi-
 ta tua humana est, aut
 anni tui, viri? quoniam
 iniquitates me-
 as, et peccata mea inue-
 nosti enim quòd
 non impiè egi. sed quis

nō parces prauarica
tioni meæ, trāfire fa
cies iniquitatē meā?
Nunc enim in pulue
re accumbā, & que
res me, & non ero.

NE condēnes
me, fac me
scire ppter
q̄d iudices me. Nū
quid bonum est tibi,
quòd vim inferas, q̄
reprobes laborē ma
nuum tuarū, & con
siliū impiorū illu
stres? Nūquid oculi
carnis tibi sūt? Num
secundum videre ho
minis videbis? Nun
quid sicut dies homi
nis, dies tui? Nūquid
anni tui sicut dies vi
ri? Quòd q̄ras iniqui
tatē meā, & peccatū
meū inquiras? Tu scis q̄ nō impiè egi, & ta-

לא-חטא פשעו
ותעביר את-עוני כי
עתה לעפר אשכב
וטחרתני ואינני:

אל-תרטועני
הודיעני על-מה-
תריבני: הטוב לך
כי-תעשק כי תמאם
יגיע כפיך ועל-עצת
רשעים חופעת:
העיני בשר לך אם-
בראות אנוש תראה:
הכימי אנוש ימיה
אם-שנותיך כימי
צבר: כי-תבקש
לעוני ולחטאתי
תדרוש: על-דעתך
כי-לא ארשע ואין

τίς ὄστις ὅ ἐκ τῆς χειρῶν quis est qui ex manibus
 σε ἐξαίρετος; αἱ χεῖ τuis eruitur? manus
 ρές σε ἔπλασαν με, καὶ tua plasmauerunt me,
 ἐποίησαν με, καὶ τὰ ταῦτα εἶ fecerunt me, post
 μεταβάλλων με ἐπαι- hæc transmutans, me
 σας. μνήσθητι δὲ ὅτι πε- percussisti. Memento,
 λόμ με ἔπλασας, εἰς δὲ quod lutum me plasma
 γῆν με πάλιν ἀπέστρε- sti, in terram autem me
 φήσ. ἢ ὡς ὕδωρ γαλα- tursus cōuertis. Nōne si
 με ἢ κελξας, ἐπηξας δὲ cut lac me mulsisti, coa-
 με ἰσά τυρώ; δὲ ρμα δὲ lasti autem me sicut ca
 καὶ κρέας με ἐνέδυσας, seū? Pelle εἶ carne me
 ὀστέοις δὲ καὶ νύκτοις με vestisti, ossibus autē et
 ἐνείσας. Ζωὴν δὲ καὶ ἔλε neruis cōsuisti. Vitā au
 ος ἔδου παρ' ἐμοί, ἢ δὲ tē εἶ misericordiā po-
 ῶδισκοπῆ σου ἐφύλαξαι suisti apud me, at confi
 ξέ μου τὸ πνεῦμα. τὰυ deratio tua custodiuit
 τὰ ἔχων ἐν σεαυτῷ, meum spiritū. Hæc hæc ha-
 οἶδα πάντα δύνασαι, bēs in te ipso, noui quod
 ἀδυνατεῖ δὲ σοι οὐθέν. omnia potes, impossibi-
 ἐάν τε γὰρ ἀμάρτω, le est autem tibi nihil. Si
 φυλάσσεις με. ἀπὸ enī peccaueo, custodis
 δὲ ἀνομίας οὐκ ἀδικώ- me, ab iniquitate autē
 ορῶ με πεποίησας. ἐ- nō innocentē me fecisti.
 ἐάν τε γὰρ ἀσεβήσω, οἶ- si enī impius fuero, νε

men non est qui de
 manu tua eruat. Ma-
 nus tuæ figurauerūt
 me, & disposuerunt
 me pariter per circui-
 tū, & disperdes me?
 Memento quæso, quod
 sicut lutū feceris me,
 & in puluerem redi-
 re facies me. Nonne
 sicut lac fudisti me,
 & sicut caseum coa-
 gulaſti me? Pelle &
 carne vestiſti me, of-
 sibus & neruis coo-
 peruiſti me. Vitā &
 misericordiā feciſti
 mecū, & uisitatiō tua
 custodiuit spiritum
 meum. Et hæc abſcō-
 diſti in corde tuo, no-
 ui quod hoc tecū est. Si
 peccaui, in custodia
 ponas me, & ab iniq-
 tate mea nō mūdes me. Si impiè egero, veh-

מִיָּדְךָ מִצִּיּוֹן : יְדִיָּךְ
 עֲצָבוֹנִי וַיַּעֲשׂוּנִי יַחַד
 סָבִיב וַתְּבַלְעֵנִי :
 וְכָרְגָא כִּי-כַחֲמַר
 עָשִׂיתָנִי וְאֶל-עָפָר
 תְּשׁוּבֵנִי : הֲלֹא כַחֲלָב
 תְּתִיבֵנִי וְכַגְבַּנָּה
 תִּקְפֹּי אֲנִי : עוֹר וּבָשָׂר
 תִּלְבִּישֵׁנִי וּבַעֲצָמוֹת
 וְגִידִים תְּשַׁכְּכֵנִי :
 חַיִּים וְחֹסֶר עָשִׂיתָ
 עִמָּדִי וּפְקַדְתָּךְ
 שָׁמְרָה רוּחִי : וְאֵלֶּה
 צָפַנְתָּ בְּלִבְךָ יְדַעְתִּי
 כִּי-נָאֵת עִמָּךְ : אִם-
 חָטָאתִי וְשָׁמְרָתָנִי
 וּמַעֲוֹנִי לֹא תִגְקֵנִי :
 אִם-רָשַׁעְתִּי אֵלָּלֵי
 k

μοι. ἔὰν τε ὦ δίκαιος, ἔ mibi. si autē fuero iu-
 σωάμαι ἀνακύψαι- stus, nō possū tollere ca-
 πλήρης γὰρ ἀιμίας εἰ- rit, plenus enim igno-
 μι. ἀγρόμομαι δὲ ὡσπερ minia sum, capior enim
 λέωμ εἰς σφαγῶν. πά- sicut leo in iugulationē.
 λιμ γὰρ μεταβαλώμ, Rursus autē trāsmutās
 πεινῶς με ὀλέκεις, ἔ- grauitet me perdis, in-
 πανακαινίζωμ ἐπ' ἐμὲ staurans in me examen-
 τῶν ἑτάσιμ μου. ὀργῆ meū. Ira autē magna in
 ἡ μεγάλη μοι ἐχρήσω, me vsus es, iduxisti au-
 ἐπήγαγες δὲ ἐπ' ἐμὲ tem in me tentationes.
 πειρατήρια. ἵνα ἴ οὐ ὦ Quare igitur de utero
 ἐκ κοιλίας με ἐξήγα- me eduxisti, ἔ nō μοι
 γες, καὶ ἐκ ἀπέθανον, tuus sum, oculus autem
 ὀφθαλμὸς δὲ με οὐκ me non videret, ἔ si-
 εἶδε, καὶ ὡσπερ ἐκ ὧμ ἔ- cut non existens fuif-
 γενόμην. Διατί γὰρ ἐκ sem? cur enim de utero
 γαστρὸς εἰς μνήμα οὐκ in tumulum non transf-
 ἀπηλλάγην; ἢ ἐκ ὀλί- latus sum? Nūquid non
 γος ὄστιμ ὁ βίος τ' χρό- paucum est tempus vi-
 νου μου; ἔασόν με ἀνα- ta mea? Dimitte me
 παύσασθαι μικρόν, requiescere parum, an-
 περὶ τοῦ με ἀπέλ- tequam ego vadam
 θεῖμ ὅθεν οὐκ ἀναστρέ- unde non reuertar,
 ψω, εἰς γῆν σκοτεινὴν in terram tenebrosam

mihi, & si iustus fue-
 ro, non eleuabo ca-
 put meū. Satur sum
 ignominia, & vide-
 re afflictionem meā.
 Et multiplicetur, si-
 cut leo uenēris me, et
 reuertaris, & mirabi-
 lis sis in me. Reno-
 ues plagas tuas corā
 me, & multiplicet se
 ira tua mecum, suc-
 cisiones, & multipli-
 catio meū sunt. Et
 ut quid de vulua edu-
 xisti me? Moriar, &
 oculus nō videat me.
 Quemadmodū non
 fuisset ero, ab vte-
 ro ad sepulchrū de-
 ferar. Nonne pauci
 sunt dies mei? Cessa
 à me, & dimitte me,
 & cōfortabo cor meū paululū. Antequā va-
 dam & non reuertar ad terrā tenebrarum,

לְיוֹצְדִקְתִּי לֹא אֶשָׂא
 רֵאשִׁי שְׂבָע קָלוֹן

וְרֵאָה עֵינַי: וַיִּנְאֶר

כִּשְׁחַל תְּצוּרְנִי וְתִשָּׁב

תִּתְפַּלֵּא בִּי: תִּחְדָּשׁ

עֲדִידִי נְגִדִי וְתִרְבֵּ

בְּעֵשֶׂךָ עֲמַדֵּי חֲלִיפוֹת

וְצָבָא עִמִּי: וְלִמְרָ

מִרְחֹסֵי הַצִּיָּא תִּנִּי אֲגִוֶּעַ

וְעֵינַי לֹא תִרְאֶנִּי:

כִּי אֶשָּׂא לֹא הֵינִי

אֶהְיֶה מִבֶּטֶן לִקְבֹר

אוֹבֵל: הֲלֹא מֵעַט

וְעִמִּי וְחֲדַל וְשׂוֹת מִמֶּנִּי

וְאֲבִלְוִנָה מֵעַט:

בְּטָרִם אֵלַי וְלֹא

אָשׁוּב אֶל-אֶרֶץ חֲשָׁד

καὶ γνοφεράμ, εἰς γῆν *est caliginosam, in ter-*
 σκορύς αἰωνίου, οὐδὲ *ram tenebrarum sem-*
 ἔστι φέγγος, οὐδὲ ὄ- *piternarum, ubi nō est*
 ραὶν ζωὴν βρο- *lumē, neque videre vi-*
 τῶν. *tam mortalium.*

SEPTEM

POENITEN-

Psal. 6.

Kύριε μὴ τῷ θυ **D**omine ne in
 μῶ σου ἐλέγ- *furore tuo ar-*
 ξῆς με, μὴ ἢ τῆ *guas me, ne-*
 ὀργῇ σου παιδεύῃς με. *que in ira tua corri-*
 ἐλέησόν με κύριε, ὅτι *rias me. Misere mei*
 ἀσθενής εἰμι, ἰάσά με *domine, quoniam infir-*
 κύριε, ὅτι ἐταράχθη *mus sum, sana me domi-*
 τὰ ὀσά μου. Καὶ ἡ ψυ- *ne, quoniā conturbata*
 χή μου ἐταράχθη *sunt ossa mea. Et anima*
 σφόδρα, καὶ σὺ κύ- *mea turbata est valde,*
 ριε ἕως πότε. *est tu domine usq;quo?*
 ἐπίσρεφόν κύριε ἕν- *Converte domine e-*
 σται τῆν ψυχὴν μου, *ripe animam meam, sal-*
 σώσόν με ἕνεκεν τοῦ *uam me fac propter*

& vmbrae mortis.
 Terram obscuritatis
 sicut caligo vmbrae
 mortis, & non sunt in
 ea ordines, & tene-
 brescet sicut caligo.

וְצִלְמוֹת : אֶרֶץ
 עֲפֹתָהּ כְּמוֹ-אֶפֶל
 צִלְמוֹת וְלֹא-סְדָרִים
 וְתִפֶּעַ כְּמוֹ-אֶפֶל :

PSALMI

TIALES.

Domine ne
 in furore
 tuo arguas
 me, & ne in ira tua
 corripias me. Mife-
 rere mei dñe, quoniã
 debilis sum, sana me
 domine, quoniã ter-
 rita sunt ossa mea.
 Et anima mea territa
 est valde, & tu domi-
 ne vsq; quo (cõteres
 me?) Reuertere do-
 mine eripe animã meam : serua me propter

יְהוָה אֱלֹהֵי
 בְּאַפִּיךָ
 תוֹכִיחַנִי וְאַל-בְּחִמְתֶּךָ
 תִּסְרֹפֵנִי : חֲנִנֵי יְהוָה
 כִּי אֶמְלֹל אֲנִי רַפְּאֵנִי
 יְהוָה כִּי נִבְהַלּוּ עֲצָמָי
 וְנַפְשִׁי נִבְהַלָּה מְאֹד
 וְאַתָּה יְהוָה עֲדֹ-מָתִי :
 שׁוּבָה יְהוָה חֲלָצָה
 נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן

ἑλέους σου. Ὅτι ἐκ' ἐ- misericordiam tuam.
 σιμὸν τῷ θεῷ θανάτω ὁ Quoniam nō est in mor-
 μνημονύων σ' ἐν τῷ te qui memor sit tui, in
 ἄδῃ τίς ἐξομολογήσε- inferno autem quis cō-
 ταί σοι; Ἐκοπίασθε ἐν fitebitur tibi? Labora-
 τῷ συναγμῶ μου, λύσω ui in gemitu meo, laua-
 καθ' ἐκάστῳ νύκτα τῆρ bo per singulas noctes
 κλίνῳ μου, ἐν δάκρυσι lectū meum, lachrymis
 μου τῆρ στραμνῆν μου βρέ meis stratū meū rigabo.
 ξω. Ἐταράχθη ἀπὸ θυ Turbatus est à furore
 μῶ ὁ ὀφθαλμός μου, oculus meus, inuetera-
 ἔπαλαιώθη ὅτι πᾶσι ui inter omnes inimicos
 τοῖς ἐχθροῖς μου. Ἀπόσι- meos. Discedite à me
 τε ἀπ' ἐμῶ πάντες οἱ ἐρ oēs qui operamini ini-
 γαστόμοι τῆρ ἀνομίᾳ, quitatem, quoniā exau-
 ὅτι εἰσήκουσε κύριος ἄλ diuit dominus vocē fle-
 φωνῆς μου κλαυθμοῦ tus mei. Exaudivit do-
 μου. ἤκουσε κύριος ἄλ minus deprecationem
 δεήσεώς μου, κύριος τῆρ meā, dominus orationē
 προσευχήν μου προσ- meam suscepit. Erube-
 δέξατο. Αἰχμωθεῖν θω scāt et cōturbētur vehe-
 κὺ ταράχθειν θω πάν me ter oēs inimici mei,
 τες οἱ ἐχθροί μου, ἀπ. conuertātur ὅτι erube-
 στραφείν θω κὺ κατα- scāt valde velociter.
 χμωθεῖν θω σφόδρα ἀπὸ τάχους.

miseri cordiam tuã.

Quoniam non est in morte memoria tui, in sepulchro quis cõfitebitur tibi? Labo- ravi in gemitu meo, natate feci omni nocte lectum meum lacrymis meis, stratum meũ liquefeci.

Caligavit præ ira oculus meus, inueteravit propter omnes inimicos meos. Recedite à me omnes operantes iniquitatem, quoniã audiuit dominus vocẽ fletus mei. Audiuit dominus deprecationẽ meam, dominus orationem meã suscepit.

Pudore afficientur,

& terrebũtur valde omnes inimici mei, conuertentur, pudore afficientur subito.

חֲסִדָּךְ : כִּי אֵין בַּמּוֹת

זְכָרְךָ בְּשֵׂאוֹל מִי

יִזְדַּרְהוּ לָךְ : יִגְעֵתִי

בְּאַנְחָתִי אֲשַׁחֶה בְּכָל

לַיְלָה מִטְּתִי

בְּדַמְעֹתַי עֵרְשִׁי

אֲמַסָּה : עֲשֵׂשָׁרָה

מִבְּעַיְנֵי עֵתְקָה

בְּכָל-צוֹרָרַי : סוֹרוּ

מִמֶּנִּי כָל-פֹּעֲלֵי אֵין

כִּי-שָׁמַע יְהוָה

קוֹל בְּכִי : שָׁמַע

יְהוָה תַּחֲנֻנֹתַי יְהוָה

תַּפְּלֹתַי יִקַּח : יִבְשׁוּ

וַיִּבְהֻלוּ מְאֹד כָּל-

אֵיבֵי יִשְׁבּוּ יִבְשׁוּ

רָגַע :

*Psal. 31.
qui est He
braei 32.*

ΜΑΚΑΡΙΟΙ ὧν ἀφέ-
θησαν αἱ ἀνομί-
αι, καὶ ὧν ἐπέκαλύφθη
σαν αἱ ἁμαρτίαι. Μα-
κάριος ἀνὴρ ᾧ οὐ μὴ λο-
γίσῃται κύριος ἁμαρ-
τίαν, ἔδ' ἐβριμῆν τῷ στό-
ματι αὐτοῦ λόλος.
Ὅτι ἐσίγησα, ἐπαλαίω-
θη τὰ ὀσά μου, ἀπὸ τῆς
κράσεως με ὄλω τὴν
ἡμέραν. Ὅτι ἡμέρας
καὶ νυκτὸς ἐβαρύνθη
ἐπ' ἐμὲ ἡ χεὶρ σου, ἐ-
στράφην εἰς ταλαιπω-
ρίαν, ἐν τῷ ἔμπαυῆ-
ναί μοι ἄγκυραν.
τῶν ἀνομίαν μου ἐ-
γνώρισα, καὶ τὴν ἁμαρ-
τίαν μου οὐκ ἐκάλυ-
ψα. Ἐπεὶ ἐξαγορεύσω
κατ' ἐμὲ τὴν ἀνομίαν
μου τῷ κυρίῳ, καὶ σὺ ἀ-
φῆκας τὴν ἀσέβειαν αὐ-
τῶν καρδίας μου.
Ὡς περ ταύτης προσβύξεται πρὸς σὲ πᾶς

BEATI quorū re-
missa sunt ini-
quitates, et
quorum tecta sunt pec-
cata. Beatus vir cui
nō imputavit dominus
peccatum, nec est in ore
eius dolus. Quoniā ta-
cui, in ueterauerūt ossa
mea, dum clamarē tota
die. Quonia die ac no-
cte grauata est super me
manus tua, conuersus
sum in arumnam dum
configitur mihi spina.
Delictum meum cogni-
tum feci, et iniusti-
tiam meā non abscondi.
Dixi confitebor aduer-
sum me iniustitiā meā
domino, et tu remisisti
impietatem cordis mei.
Pro hac orabit ad te oīs
corde meo.

BEatus cui dimittitur prævaricatio, cui tegitur peccatū. Beatus homo cui nō imputabit dñs iniquitatē, nec est in spiritu eius dolus. Quoniā tacui inueterauerūt ossa mea, in rugitu meo omni die. Quoniā die ac nocte aggravabitur super me percussio tua, versus est viror meus in fictitates estatis, Selah. Peccatū meū cognoscere feci te, et iniquitatē meam non operui: dixi confitebor aduersum me prævaricationes meas domino, & tu dimisisti iniquitatem peccati mei, Selah. Propter hoc orabit omnis

אֲשֶׁר לֹא יִחַשְׁבַּהּ יְהוָה לוֹ עוֹן וְאֵין בְּרוּחוֹ רָמִיָּה׃
 כִּי הִחַרְשֵׁתִי כָּל־עַצְמִי בְּשִׂאנְתִּי כָּל־הַיּוֹם׃ כִּי וַיּוֹמַם וּלְיָלֵהָ תִכְבֵּד עָלַי יְיָ׃
 נִהַפְּדָה לְשִׁרְי בְּחַרְבוֹנַי קִיץ סִלָּה׃
 חֲטָאתִי אֲדַרְשֶׁנָּה וְעוֹנִי לֹא־כִפִּיתִי אֲמַרְתִּי אֲדַרְשֶׁנָּה עָלַי פִּשְׁעֵי לִי הוּהוּ וְאַתָּה נִשְׁאַתָּ עוֹן חֲטָאתִי סִלָּה׃
 עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־

ὁσιος ἐν καιρῷ δι' θεῶν *sanctus in tempore oppro-*
 Πλήρ ἐν κατακλυσ- *tuno. Veruntamen in*
 μῶ ὑδάτων πολλῶν, *diluuiio aquarū multa-*
 πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐγγί- *rū, ad eum non appro-*
 σι. Σὺ μὲ εἶ καταφυ- *ximabunt. Tu es refu-*
 γή ἀπὸ θλίψεως ἧ *gium meū à tribulatio-*
 πύριεχέσης με, ἧ ἀ- *ne quæ circumdedit me,*
 γαλμία μου λύσω. *exultatio mea erue me*
 σοί με ἀπὸ τῶν κυκλω- *à circumdantibus me.*
 θέντων με. Σωεὶδῶ *Intellectū tibi dabo et*
 σε καὶ συμβιβῶ σε ἐν ὁ- *instruam te in via hac*
 δῶ ταύτῃ, ἧ πορεύσῃ, *qua gradieris, firmabo*
 ὠδισπριῶ ἐπὶ σε τὰς ὀ- *sup te oculos meos. No-*
 φθαλμὸς μὲ. Μὴ γί- *lite fieri sicut equus et*
 νεσθε ὡς ἵππος καὶ ἡμί- *mulus quibus nō est intel-*
 νος, οἷς οὐκ ἔστι σωέσις. *lectus. In camino et*
 ἐν κημῶ καὶ χαλινῶ τὰς *fræno maxillas eorū cō-*
 σιαγόνας αὐτῶν ἀγ- *strige, q̄ nō approximāt*
 ξαίς, τῶν μὴ ἐγγιζόντων *ad te. Multa flagella*
 πρὸς σέ. Πολλὰ αἰ *peccatoris, sperātem au-*
 μάσιδες τῶν ἀμαρτωλῶν, *tē in domino misericor-*
 ἦν ἧ ἐλπίζοντα ἰδοὺ κύ- *dia circumdabit. Læta-*
 ρισμὸς ἔλεος κυκλώσει. *mini in domino et exul-*
 εὐφραίνθητε ἰδοὺ κύρι- *tate iusti, et gloriamini*
 ον καὶ ἀγαλλιάσθε δι- *omnes recti corde.*
 καιοι, καὶ καυχᾶσθε πάντες οἱ δι' θεῶν τῆ καρδία.

misericors ad te, tē-
pore inuētionis, dūta-
xat in inūdatione a-
quarū multarū, ad eū
nō pertingēt. Tu abs-
cōsio es mihi, ab āgu-
stia custodies me, cla-
moribus liberatiōis
circūdabisme, Selah.
Intelligere faciā te,
& docebo te viā per
quā ambules, cōsulā
tibi oculo meo. Ne
fitis sicut equ⁹, sicut
mulus, quibus nō est
intelligere, camo &
fræno os ei⁹ obtura,
ne appropīquet tibi.
Multi dolores erunt
impio, sed sperātem
in domino misericor-
dia circūdabit. Leta-
mini in dño, & exul-
tate iusti, & iubilare
omnes recti corde.

חֲסִידוֹ אֱלֹהֵי לְעַרְתָּ
מִצְאָרֶק לְשִׁטְף־מַיִם
רַבִּים אֵלָיו לֹא יִגִּיעוּ
: אַתָּה סֵתֶר לִי
מִצָּר תִּצְרֵנִי רַנֵּי
פִּלֵט תִּסּוּבְּנִי סֵלָה
אֲשַׁכֵּלְךָ וְאֶזְרְךָ
בְּדָרְךָ וְנִתְלַדְּאֵי עֲצָה
עֲלֶיךָ עֵינַי : אֵל—
תִּהְיוּ כָסוּם כְּפָרָדִי
אֵין הִבִּין בְּמַתְג־זֶרְסוֹ
עֲדִינוּ לְבָלוֹם בְּרַא
קָרוֹב אֵלֶיךָ : רַבִּים
מִכְּאוֹזְבִּים לְרִשָׁע
וְהַבּוֹטָח בַּיהוָה הֶסֶד
יִסּוּבְּנֵנוּ : שְׂמַחֲנוּ
בַּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים
וְהִרְנִינוּ כָּל—יִשְׂרָאֵל
—לֵב :

Psal. 37.

Hebr. 38.

ΚΥρίε μὴ τῷ θυμῷ
 σου ἐλέγξης με, μὴ
 ἔτι ὀργῇ σου παιδέυσης
 με. Ὅτι τὰ βέλη σου ἐνε-
 πάγησαν μοι, καὶ ἐπέ-
 σήριξας ἐπ' ἐμέ τὴν χεῖ-
 ρά σου. Οὐκ ἔστιν ἰα-
 σις ἐν τῇ σαρκί μου ἀ-
 πὸ προσώπου αἰ-
 γῆς σου, ἔτι ἔστιν εἰρήνη
 ἐν ὀστέοις μου ἀπὸ
 προσώπου τῷ ἁμαρ-
 τῶν μου. Ὅτι αἱ ἀνομί-
 αι μου ἐπαρῆσαν τὴν
 κεφαλὴν μου, ὡσεὶ φορ-
 τίον βαρὺ ἐβαρῶθησαν
 ἐπ' ἐμέ. Προσώζεσαν καὶ
 ἐσάπησαν οἱ μώλωπές
 μου, ἀπὸ προσώπου τῆς ἀ-
 φροσύνης μου. Ἐτάλαι
 πῶρῃσα καὶ κατεκράμ-
 φθη ἕως τέλους, ὅλην
 τὴν ἡμέραν σκυθρο-
 πάζω ἐπορβόμην.
 Ὅτι αἱ φόβαι μου ἐπαλήθησαν ἐμπαιγμάτων,

Domine ne in
 furore tuo ar-
 guas me, ne-
 que in ira tua corripias
 me. Quoniam sagittae
 tuae infixae sunt mihi, et
 confirmasti super me ma-
 num tuam. Non est sa-
 nitas in carne mea à fa-
 cie irae tuae, non est pax
 ossibus meis à facie pec-
 catorum meorum. Quoniam
 iniquitates meae super-
 gressae sunt caput meum,
 sicut onus graue grana-
 ta sunt super me. Ru-
 truerunt et corruptae
 sunt cicatrices meae, à fa-
 cie insipientiae meae. Mi-
 ser factus sum et curua-
 tus sum usque in finem, to-
 ta die contristatus ingre-
 diebar. Quoniam lumbi
 mei impleti sunt illusio-

Domine ne
in furore
tuo arguas

me, nec in ira tua cor-
ripias me. Quoniã
sagittæ tuæ descen-
derunt in me, & de-
scēdit super me per-
cussio tua. Non est
perfectio in carne
mea, propter iram
tuam, non est pax of-
sibus meis propter
peccatum meum.

Quoniam iniquita-
tes meæ transierunt
caput meū, sicut o-
nus graue grauiores
fuerunt me. Putrue-
runt, dissoluti sunt li-
uores mei, propter
stultitiam meam.

Incuruaui me, humiliavi me vehementif-
simè, omni die pullatus ambulavi.

Quoniam ilia mea plena fuerunt ardore,

וְהִזְהָא אֶל-בְּקִצְפֶּךָ

תּוֹכִיחַנִי וּבַחֲמָתֶךָ

תִּיַסְרֵנִי : כִּי-חֲצִיךָ

נִחַתוּ-בִי וְהִנְחַת עָלַי

יָדְךָ : אִין-מִתָּם

בְּבִטְרֵי מִפְּנֵי וְעַמְּךָ

אִין-שָׁלוֹם בְּעַצְמֵי

מִפְּנֵי חֲמָאתִי : כִּי

עֲוֹנֹתַי עָבְרוּ רֵאשִׁי

כְּמִשָּׂא כֶבֶד וּכְבָרוֹ

מִמֶּנִּי : הִבְאִישׁוּ נַמְקוֹ

חֲבוּרֹתַי מִפְּנֵי אֹלֹתַי

: נַעֲוִיתִי שִׁחֹתַי

עַד-מָאֵד כָּל-הַיּוֹם

קִרַרְתִּי הִלְכֹתִי : כִּי

כִּסְלֵי מִלְאוֹ נִקְלַרְתִּי

καὶ ἔτι ἐν ἰασις ἐν τῇ *nibus, et nō est sanitas*
 καρδίᾳ μου. Ἐκακώθη *in carne mea. Afflictus*
 καὶ ἔταπεινώθη ἕως *sum et humiliatus sum*
 σφόδρα, ὠρυόμην ἀ- *nimis, rugiebā à gemi-*
 πὸ σκαυμοῦ καρ- *tu cordis mei. Domine*
 δίας μου. Κύριε ἐναν- *ante te omne desideriiū*
 τίσου σου πάρα ἡ ὕψιθ *meum, et gemitus meus*
 μία μου, καὶ ὁ σκαυμός *à te nō est absconditus.*
 μου ἀπὸ σοῦ ἔτι ἀπε- *cor meū cōturbatū est,*
 κρύβη. Ἡ καρδία μου *dereliquit me virtus*
 ἔταραχθη ἐγκατέλι- *mea, et lumen oculorū*
 πὲρ με ἡ ἰχὺς μου, καὶ ὡς *meorū, et ipsum nō est*
 φῶς τῷ ὀφθαλμῶν *meū. Amici mei et p-*
 μου, καὶ ὡς ἔτι ἐσι με *ximi mei aduersum me*
 τ' ἐμοῦ. Οἱ φίλοι μου *appropinquauerunt et*
 καὶ οἱ πλησίον μου ἐξ ἐ- *steterūt. Et q̄ iuxta me*
 ναντίας μου ἠγγισαν καὶ *erāt de lōge steterūt, et*
 ἔστησαν. Καὶ οἱ ἔγγισαί *vim faciebāt q̄ quere-*
 μου, ἀπὸ μακρόθεν ἐ- *bāt animā meā. Et qui*
 στήσαν, καὶ ἐξεβιάζοντο *inquirebāt mala mihi,*
 οἱ ζητῶντες τὴν ψυχὴν *locuti sunt vanitates, et*
 μου. Καὶ οἱ ζητῶντες *dolos tota die medita-*
 τὰ κακὰ μοι, ἐλάλη- *bātur. Ego aūt tanq̄ sur-*
 σαν ματαιότητας, καὶ *bolioτήτας ὄλλω τὴν*
 ἡμέραν ἐμελέτησαν. Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ κωφὸς

& non est perfectio in carne mea. Debitatus sum & attritus sum vehemētissime, rugij propter rugitum cordis mei. Domine corā te est omne desiderium meum, & suspirium meum à te non est absconditum. Cor meum circumiuit, dereliquit me fortitudo mea, & lumen oculorum meorum, etiam ipsi non sunt mecum. Qui dilexerant me, & amici mei è regione plagæ meæ steterunt, & propinqui mei à longinquo steterunt. Et illaqueauerunt me quærentes animam meam, & quærentes malum meum, locuti sunt prauitates, & dolos omnidie meditati sunt. Et ego tanquam surdus

וְאֵין מְתֵם בְּבִשְׂרִי :
 נְפוּגְתִי וְנִדְכִיתִי עַד-
 מְאֹד טָאֲנֹתִי מִנְהַמַּת
 לִבִּי : אֲדָנִי נִגְדָה כָּל
 תְּאוּתִי וְאַנְחָתִי
 מִמֶּה לֹא-נִסְתָּרָה :
 לִבִּי סִחַרְחַר עֵוְבֹנִי
 כַחֲוִי וְאוֹר עֵינָי גַּם-
 אֵם אֵין אֶתִּי : אֶהְבִּי
 וְרַעִי מִנִּגְדִּי נִגְעִי
 יַעֲמֵדוּ וְקִרְבֵי מִרְחָק
 עֲמָדוּ : וַיִּנְקְטוּ
 מִבִּקְשֵׁי נַפְשִׁי וְרִדְטִי
 דִּעְתִּי דִּבְרוּ הוֹדוּ-
 וּמְרִמֹת כָּל-הַיּוֹם
 יִהְיוּ : וְאֲנִי כַחֲרֹשׁ

ἔκλυον, καὶ ὡσεὶ ἄλγε *dis nō audiebā, et si-*
 λος ἔκλυον ἀνοίγων τὸ στό- *cut mutus uō aperiēs os*
 μα αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο- *sum. Et factus sum si-*
 μίω ὡσεὶ ἄνθρωπος ἔκλυον *cut homo non audiens,*
 ἀκώωρ, ἔκλυον ἔχων ἐν τῷ *et nō habēs in ore suo*
 στόματι αὐτοῦ ἐλεγμῶς. *redargutiones. Quo-*
 ὅτι ἐπί σοι κύριε ἠλπι- *niā in te domine spera-*
 ῶ, σὺ εἰσακούσῃς κύριε ὁ *ui, tu exaudies me do-*
 θεός μου. ὅτι εἶπον, *mine deus meus. Quia*
 μήποτε ἐπιχαρώσιν μοι *dixi nequādo super gau-*
 οἱ ἐχθροί μου, καὶ ἐν τῷ *deāt mihi inimici mei,*
 ἔλαθον πόδας μου, *et dū cōmouentur pe-*
 ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλοῦρήσονται *des mei sup me magna*
 νησαν. ὅτι ἐγὼ εἰς μά- *locuti sunt. Quoniā e-*
 σιγᾶς ἐβίβω, καὶ ἡ ἀλ- *go in flagella paratus,*
 γηδών μου ἐνώπιόν μου *et dolor meus in cōspe-*
 ἔστι ἔμπροσθέν μου. ὅτι *est in cōsp. Quoniā*
 τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ ἀ- *iniquitatē meā ego an-*
 ναγγελώ, καὶ μεριμνήσω *nūciabo, et cogitabo p-*
 ὑπὲρ τῆς ἀμαρτίας μου. *retō meo. Inimici autē*
 οἱ ἔχθροί μου ζῶσι *mei uiuūt et cōfirmati*
 καὶ κενεραταίωται ὑ- *sunt sup me, et multipli-*
 πὲρ ἐμὲ, καὶ ἐπληθύν- *cati sūt q̄ oderūt me ini-*
 θησαν οἱ μισῶντές με *quē. Qui retribuūt ma-*
 ἀδίκως. οἱ ἅπαντες ποδιόντες μοι καὶ ἅπαντες

non audiebam, & sicut mutus qui non
 aperit os suum. Et fui sicut vir qui non
 audit, & non sunt in ore eius redargutio-
 nes. Quia te domine expectavi, tu ex-
 audies domine deus mi. Quia dixi ne
 fortè lærètur de me, cùm declinabat pes
 meus, aduersum me magnificauerūt (lin-
 guam suam.) Quoniam ego ad claudi-
 cationē paratus sum, & dolor meus co-
 ram me est semper. Quoniam iniquita-
 tem meam annūcia-
 bam, timebã propter
 peccatū meum. Et inimici mei viuentes ro-
 borati sunt, & multiplicati sunt odio haben-
 tes me gratis. Et reddentes malum pro

לֹא אֶשְׁמַע וְכֹאֲלָם
 לֹא יִפְתַּח פִּי :

וְאֵהוּ כְּאִישׁ אֲשֶׁר
 לֹא-שָׁמַע וְאֵין בְּפִיו
 תּוֹכְחוֹת : כִּי-לִי

יְהוָה הוֹחֵלְתִי אֶתְּהָ
 תַעֲנֶנָּה אֲדֹנָי אֱלֹהֵי :

כִּי אֶמְרֶתִי פֶן יִשְׁמְחוּ
 לִי בְּמִוֶט רַגְלֵי עָלַי
 הַגִּדּוּלוֹ : כִּי-אֲנִי

לְצַלַּע נִבּוֹן וּמִכְאוּבֵי
 נִגְדֵי תִמְיֵד : כִּי-עֹנֵי
 אֲנִיד אֲדַאֲג

מִחֲטָאתִי : וְאִיבֵי חַיִּים

עֲצָמוֹ וְרִבּוֹ שָׁנְאֵי
 שִׁקְרָה : וּמִשְׁלֵמֵי רָעָה

ἀγαθῶν ἐπιέβαλόμ la pro bonis detrahe-
 με, ἐπεὶ κατεδίωκον bant mihi, quoniam se-
 ἀγαθοσώλω. Μὴ ἐγ- quebar bonitatem. Ne
 καταλίπης με κύριε ὁ derelinquas me domi-
 θεός μου, μὴ ἀφῆσῃς ἀπ' ne deus meus, ne disces
 ἐμῶ. Πρόχες εἰς τῆν seris à me. Intende in
 βοήθειάν μου, κύριε ὁ adiutorium meum, do-
 σωτηρίας μου. mine deus salutis meae.

Psal. 50.
 Hebr. 51.

Ελέησόν με ὁ Θεός,
 καὶ ἡ δὲ μέγα ἔλεός
 σου. Καὶ ἡ δὲ πληθὺς
 τῶν οἰκτιρισμῶν σου, ἐ-
 ξάλειψον τὸ ἀνόμημά
 μου. Ἐπὶ πλείον πλῆ-
 νόμ με ἀπὸ ὁ ἀνομί-
 ας μου, καὶ ἀπὸ ὁ ἀ-
 μαρτίας μου καθά-
 ρισόν με. Ὅτι τῆν ἁ-
 νομίαν μου ἐγὼ γινώ-
 σκω, καὶ ἡ ἀμαρτία
 μου ἐνώπιόν μου ὅτι
 ἔστα πάντως. Σοὶ μόνῳ
 ἡμαρτήσα, καὶ τὸ πονηρὸν
 ἐνώπιόν σου ἐποίησα,

Miserere mei
 deus, secun-
 dum magnā
 misericordiam tuam.
 Et secundum multitudi-
 nem miserationum tua-
 rum, dele iniquitatem
 meam. Amplius lau-
 da me ab iniquitate mea,
 et à peccato meo mun-
 da me. Quoniam ini-
 quitatem meam ego co-
 gnosco, et peccatū meū
 coram me est semper.
 Tibi soli peccaui, et
 malum coram te feci,

bono aduersabatur
mihi, eo quod sequebar
bonum. Ne derelin-
quas me domine de-
us mi, ne eloges te à
me. Festina ad auxi-
lium meum, domine
ad salutem meam.

Miserere
mei deus se-
cundum mi-
sericordiam tuam.

Et secundum multitu-
dinem miserationum
tuarum, dele prauari-
cationes meas. Mul-
tiplica (miserationes
tuas) ut laues me ab
iniquitate mea, & à
peccato meo munda
me. Quonia praua-
ricationes meas ego
agnosco, & peccatum

meum coram me est semper. Tibi, tibi so-
li peccaui, & malum in oculis tuis feci, ut iu-

תַּחַת טוֹבָה וְשִׁטְנוֹנִי

תַּחַת רָדוּ פִי טוֹב :

אֶל-תַּעֲזֹבֵנִי יְהוָה

אֱלֹהֵי אֶל-תִּרְחַק

מִפָּנָי : חוֹשָׁה

לְעֹזְרֹתַי אֲדָנָי

תִּשׁוּעָתִי :

חנּוּ אֱלֹהִים

כְּחַסְדְּךָ כָּל־כ

רַחֲמֶיךָ סָחָה פִּסְעֵי :

הַרְבֵּה בְּכִשְׁנוֹ

מַעֲוֹנָי וּמַחֲטָאתַי

טַהַרֵּנִי : כִּי פִשְׁעֵי

אֲנִי אָדַע וְחַטָּאתַי

נִגְדֵי תִמִּיד : לָךְ

לְבַדְּךָ חַטָּאתַי

וְהָרַע בְּעֵינָיִךְ עֲשִׂיתִי

vt iustifices te quum locutus fueris, purifices te quum iudicaueris. Ecce cum iniquitate genitus sum, & cum peccato cal facta est de me mater mea. Ecce veritatem voluisti in renibus, & occultum sapientię scire fecisti me. Purificabis me hyssopo & munda bor, lauabis me & præ niue dealbabor.

Audire facies me gaudium & lætitiã, & exultabunt ossa q̄ cõtriuisti. Absconde faciẽ tuã à peccatis meis, & omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea mihi deus, & spiritum rectum innoua in visceribus meis.

לִמְעַן תִּצְדַּק בְּרִבְךָ
 תֹּכַח בְּשִׁפְטֶךָ :
 הֵן בָּעֵינֵי חוֹלֵלְתִי
 וּבְחֵטְא יַחַמְתָּנִי אֱמִי
 : הֵן אִמַּת חֲפָצֶךָ
 בַּטְּהוֹרָת וּבְסִתּוֹם
 חֲכָמָה תּוֹרִיעֵנִי :
 תַּחֲטִיאוּנִי בְּאוֹרֹךְ
 וְאַטְהַר תִּכְבְּדֵנִי
 וּמִשְׁלַג אֶלְבִּין :
 תִּשְׁמִיעֵנִי שִׁשׁוֹן
 וְשִׁמְחָה תִּזְלַגְרָה
 עֲצָמוֹת דַּכִּית :
 הִסְתַּר פָּנֶיךָ מִחֲטָאֵי
 וּכְל־עוֹנֹתַי מְחַרָה :
 לֵב טְהוֹר בְּרָא־לִי
 אֱלֹהִים וְרוּחַ נְכוֹן
 חֲדָשׁ בְּקִרְבִּי :

Μὴ ἀφείλῃς με ἀπὸ
 τῆς προσώπου σου, καὶ τὸ
 πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ
 ἀντανέλῃς ἀπ' ἐμοῦ.
 Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαθὴν
 λύσιν τὴν σωτηρίαν σου,
 καὶ πνεύματι ἡγεμονί-
 κῳ διδάξόν με. Διδάξω
 ἀνόμους τὰς ὁδοὺς σου,
 καὶ ἀσεβεῖς ἰδοὺ σὲ ἰδι-
 σρέψουσι. Ἡ ψαλμὸς
 ἐξ αἱμάτων ὁ θεός, ὁ
 θεός ἡ σωτηρίας μου,
 ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσ-
 σά μου τὴν δικαιοσύ-
 νην σου. Κύριε τὰ χεῖ-
 ρί μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ
 στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν
 αἰνεσίαν σου. Ὅτι εἰ ἡ
 δικαιοσύνη σου ἕλω-
 σα ἂν, ὁλοκαυτώμα-
 τα οὐκ ἐδόκῃς. Ἡ
 οὐσία τοῦ θεοῦ πνεῦ-
 μα σωτῆρι μόνον, καὶ
 ἡ δόξα σου σωτῆρι μόνον
 καὶ τεταπεινωθῆναι

Ne proicias me à fa-
 cie tua, et spiritum san-
 ctum tuum ne auferas
 à me. Redde mihi læ-
 titiam salutaris tui, et
 spiritu principali confir-
 ma me. Docebo ini-
 quos vias tuas, et im-
 pii ad te conuertentur.
 Libera me de sangui-
 nibus deus, deus salu-
 tis mee, exultabit lin-
 gua mea iustitiam tu-
 am. Domine labia mea
 aperies, et os meum
 annūciabit laudem tu-
 am. Quoniam si vo-
 luisset sacrificium, de-
 dissem utique, holocau-
 stis non delectaberis.
 sacrificium deo spiri-
 tus contribulatus, con-
 contritū et humiliatū

Ne proicias me à fa-
cie tua, & spiritum
sanctitatis tuę ne ca-
pias à me. Redde
mihi gaudium salu-
tis tuę, & spiritus
voluntarius confir-
met me. Docebo
præuaricatores vias
tuas, & peccatores
ad te conuertentur.
Erue me de sangui-
nibus deus, deus sa-
lutis meę, laudabit
lingua mea iustiti-
am tuam. Domine
labia mea aperies,
& os meum annun-
ciabit laudem tuam.
Quoniam non vis sa-
crificium, & dabo
holocaustum nõ vis.
Sacrificia Dei spiri-
tus cõtritus cor con-
tritũ & confractum

אֱלֹהִים— תִּשְׁלִיכֵנִי
מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קִדְשְׁךָ
אֱלֹהִים— תִּקַּח מִמֶּנִּי :
הַשִּׂיבֵה לִּי שִׂשׂוֹן
יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבֵה
תִּסְמְכֵנִי : אֶלְמָדָה
פְּשָׁעִים דְּרַכֶּיךָ
וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ
יָשׁוּבוּ : הַצִּילֵנִי
מִדְּמִים אֱלֹהִים
אֱלֹהֵי תְשׁוּעָתִי תִרְגַּן
לְשׁוֹנִי צְדָקָתְךָ :
אֲדַנִּי שִׁפְתַי תִּפְתָּח
וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ :
כִּי לֹא— תַחֲפוּץ זִבְחִי
וְאַתְנַדָּה עֹלָה לֹא
תִרְצֶה : זִבְחֵי אֱלֹהִים
רוּחַ נְשַׁבָּרָה לִבִּי—
נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה

θεός ἔκ ἐξουθενώσει. *deus non despiciet.* Be
 ἀγάθωον κύριε ἐν τῇ *nignè fac domine in bo*
 βύλοκία σου τῆν Σιών, *na voluntate tua sion,*
 καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ *ut aedificetur muri Hie*
 τεῖχη Ἰερουσαλήμ. Τό- *rusalè.* Tunc accepta-
 τε βύλοκῆς, θυσιάων *bis sacrificiū iustitiæ, ob*
 δικαιοσύνης, ἀναφο- *lationes et holocausta,*
 ρὰν βόλοκαυτώματα, *tunc imponent super al*
 τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τῆν *tare tuam vitulos.*

σιασῆριόν σου μόχθους.

Psal. 101,
Hebr. 102

Κύριε εἰσάκουσον
 καὶ προσευχῆς

μου, ἵνα κρυγή μου
 πρὸς σὲ ἐλθέτω. Μὴ ἀ-
 ποσρέψῃς τὸ πρόσωπόν
 σου ἀπ' ἐμοῦ, ἐν ἡμέ-
 ρα θλίβωμαι, κλίνον
 πρὸς με τὸ οὖς σου. Ἐν ἡ-
 μέρα ἡμέρα ἕδρα καλέσω.
 μαί σε, ταχύ ἐπάκουσον
 μου. Ὅτι ἐξέλιπον ὡσεὶ
 καπνὸς αἱ ἡμέραι μου,
 καὶ τὰ ὀστέα μου ὡσεὶ
 φεύγιον σωεφεύγησαν.
 Ἐπλήθυν ὡσεὶ
 χόρτος, καὶ ἐξηράνθη ἡ καρδία μου, ὅτι ἐ-

Domine exaudi o-
 rationē meā, et cla-
 mor meus ad te veniat.

Non auertas faciē tuā
 à me, in quacūque die
 tribulor inclina ad me
 aurē tuā. In quacūq;
 die invocauero te, velo-
 citer exaudi me. Quia
 defecerunt sicut fumus
 dies mei, et ossa mea
 sicut cremiū aruerunt.
 Percussus sum ut fœniū
 et aruit cor meū, quia
 fugiui sicut fugiui
 et multiplicati sunt
 ut stragulae, et cor
 meum aruit, quia
 sicut stragulae
 et cor meum aruit,

deus non despicias.
Benefac in volunta-
te tua ipsi Siión, & di-
fices muros Hierusa-
láim. Túc voles sa-
crificia iustitiæ, holo-
caustum & oblatio-
nem, tunc offeret su-
per altare tuum iu-
uencos.

Domine ex-
audi oratio-
nē meā, &
clamor meus ad te
veniat. Ne abscondas
faciem tuam à me,
in die angustiaē meæ
inclina ad me aurem
tuam, in die qua in-
uocauero, festina ex-
audi me. Quia defe-
cerūt sicut fumus di-
es mei, & ossa mea
tanquam focus exusta sunt. Percussum est
sicut herba, & aruit cor meum, quia obli-

אַלְהוֹים לֹא תִבְוֶה :
הוֹטִיבָהּ בְּרָצוֹנָהּ
אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה
חֻמּוֹת יְרוּשָׁלַם :
אִו תַּחֲפֹץ וּבַחֵי־צֶדֶק
עוֹלָה וּכְלִיל אִו יַעֲלוּ
עַל־מִזְבֵּחַ פְּרִים :

וְהוֹה שְׁמָעָה תִּפְלְתִי
: וְשִׁוְעָתִי מֵאֲלֵיךָ
תָּבוֹא : אֶל־תִּסְתֵּר
פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם
צָר לִי הִטָּה־אֵלַי
אַוּנָה בְּיוֹם אֶקְרָא
מִהָר עֲנֵנִי : כִּי־כָלוּ
בְעֵשֶׂן יָמַי וְעֵצְמוֹתַי
כְּמוֹקָר נִחְרוּ : הוֹפָה
בְּעֵשֶׂב וַיִּבֶשׂ לִבִּי כִּי

Percussum est
sicut herba, & aruit cor meum, quia obli-

πελαγομίμω τ' φαγεῖν *oblitus sum comedere*
 τὸ ἄρτον μου. Ἀπὸ φωνῆ μου. *panem meum. A voce ge-*
 νῆς τ' συναγμῶ μου ἐκολμίτῃ μου. *mitus mei, adhæsit os*
 λήθη τὸ ὄσούμ μου τῆ μεῖν. *carni meæ. Simi-*
 Γαρίμου. Ὡμοιώθημι. *lis factus sum pelicano*
 πελεκαῖνι ὄρημικῶ, ἐ- *solitudinis, factus sum*
 γενήθη ὡσεὶ νυκτικὸς. *sicut nycticorax in do-*
 ραξ ἐροῖκοπέδω. *micilio. Vigilavi, et fa-*
 γρῦπνησα. Ὡγενόμω. *ctus sum sicut passer so-*
 ὡς σελθίου μονάζου ἐ- *litarius in tecto. Tota*
 πὶ δώματος. Ὡλλω τὴν *die exprobrabant mihi*
 ἡμέρας ὡνείδιζόν με. *inimici mei, et qui lau-*
 οἱ ἐχθροί μου, καὶ οἱ ἐπαι- *dabant me, aduersum*
 νοῶντές με καὶ ἐμῶ ὡ- *me iurabant. Quia ci-*
 μνου. Ὡποδίου ὡ- *nerem tãquam panem*
 σεῖ ἄρτον ἐφαγον, καὶ τὸ *manducabã, et procu-*
 πόμα μου μετ' κλαυ- *lum meum cum fletu mi-*
 θμῶ ἐκίρων. Ἀπὸ προσ- *scebam. A facie iræ in-*
 σῶπας ὀργῆς σου καὶ τῆ *dignationis tuæ, quia*
 θυμῶ σου, ὅτι ἐπαρσας *elevans allisisti me.*
 κατέρραξάς με. Αἱ ἡ- *Dies mei sicut umbra*
 μέραι μου ὡσεὶ σκιά *declinauerunt, et ego*
 ἐκλίθησαν, καὶ ὡσεὶ *sicut fœnũ arui. Tu au-*
 χόρτος ἐξηράνθω. Σὺ τῷ *domine in æternum*
 δε κύριε εἰς τὸν αἰῶνα

tus sum comedere panē meum. A voce gemitus mei adhæsit os meum carni meæ. Assimilatus sum pellicano deserti, fui sicut bubo solitudinum. Vigilaui, & fui sicut passer solitarius super tectū. Tota die probris afficiebāt me inimici mei, insanientes in me, aduersum me iurabant. Quia cinerem tāquam panem manducaui, & potum meum cū fletu miscui. A facie indignationis tuæ & iræ tuæ, quia eleuasti me, & proiecisti me. Dies mei fuerunt sicut vmbra inclinata, & ego sicut herba arui. Tu autem domine in seculum

שִׁכַּחְתִּי מֵאֲכֹל
 לֶחֶמִי : מִקוֹל אֲנַחְתִּי
 דִּבְקָה עֵצְמִי לְבִשְׁרִי
 : דְּמִיתִי לְקֶאֱרֵת
 מִדְּבַר הַיּוֹתִי כְּכּוֹס
 חֲרָבוֹת : שִׁקְרָתִי
 וְאֶהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד
 עַל-גַּג : כָּל-הַיּוֹם
 חֲרָפוּנִי אוֹיְבֵי מְהוֹלְלִי
 בֵּין גִּשְׁבָּעוֹ : כִּי-אֶפְרַח
 כֹּל-חֶם אֲכַלְתִּי וְשִׁקְוִי
 בְּבִכִּי מִסַּכְּתִי : מִפְּנֵי-
 זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי
 נִשְׁאַתְתָּנִי וְתִשְׁלִיכֵנִי :
 יָמֵי כִצֵּל נָטוּי וְאֲנִי
 כְּעֵשֶׂב אֵיבֹשׁ :
 וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם

μνῆεις, καὶ ᾧ μνημόσυ- *permanes, et memo-*
 νόμ σου εἰς γενεὰ καὶ γε- *riale tuum in genera-*
 νεὰ. Σὺ ἀναστὰς οἰ- *tionem et generatio-*
 κτειρήσῃς τὴν Σιών, ὅ- *nem. Tu exurgens*
 τι καιρὸς ᾧ οἰκτερήσῃς *miserereberis Sion, quia*
 αὐτὴν, ὅτι ἦκει καιρὸς. *tempus miserendi eius*
 ὅτι θύλοκῃσιν οἱ δού- *quia venit tempus.*
 λοὶ σὺ τὰς λίθους αὐ- *Quoniam placuerunt*
 τῆς, καὶ ᾧ χούρ αὐ- *seruis tuis lapides eius,*
 τῆς οἰκτερήσουσι. *et terra eius misere-*
 Καὶ φοβηθήσονται τὰ *buntur.*
 ἔθνη ᾧ ὄνομα κυρίου, *Et timebunt gentes no-*
 καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς *men domini, et omnes*
 τῆ γῆς τὴν δόξαν σου. *reges terra gloriam*
 ὅτι οἰκοδομήσει κύ- *tuam.*
 ριος τὴν Σιών, καὶ ὁφ- *Quia edificauit domi-*
 θήσεται ἐν τῇ δόξῃ *nus Sion, et videbitur*
 αὐτοῦ. Ἐπέβλεψεν *in gloria sua.*
 ἠδὲ τὴν προσευχὴν τῶν *Respexit in orationem*
 ταπεινῶν, καὶ οὐκ ἐξ- *humilium, et non spre-*
 ουδένωσε τὴν δέησιν αὐ- *uit precem eorum.*
 τῶν. Γραφήτω αὕτη *Scribatur haec in ge-*
 εἰς γενεὰν ἑτέραν, καὶ *neratione altera, et po-*
 λαὸς ὁ κτισόμενος αἰ- *puilus qui creatur lau-*
 νέσει ᾧ κύριον. *dabit dominum.*

permanebis , & memoria tui in generatione & generatione. Tu exurges misereberis Sion, quia tempus miserendi eius quia venit tempus. Quoniam voluerunt serui tui lapides eius , & pulueris eius miserti sunt.

Et timebunt gentes nomen domini, & omnes reges terre gloriam tuam. Quia edificavit dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Respexit ad orationem eorum qui sunt velut myricæ, & non spreuit orationem eorum.

Scribatur hoc pro generatione nouissima, & populus creatus laudabit dominum.

תִּשָּׁבּ וְזָכַרְךָ לְדָרֶךְ
 וְדָרֶךְ : אֶתְּהָ תִקּוּם
 תִּרְחַם צִיּוֹן כִּי-עַתָּה
 לְחַנּוּן כִּי-בָמָּה
 מוֹעֵד : כִּי-רָצוּ
 עַבְדֶיךָ אֶת-אֲבֵנֶיהָ
 וְאֶת-עֲפָרָהּ יִחַנּוּנוּ :
 וַיִּירָאוּ גוֹיִם אֶת-שֵׁם
 יְהוָה וְכָל-מַלְכֵי
 הָאָרֶץ אֶת-כְּבוֹדְךָ :
 כִּי-בָנְתָה יְהוָה צִיּוֹן
 נִרְאָה בְּכְבוֹדוֹ :
 פָּנָה אֶל-תְּפִלָּתָם
 הָעֲרֵעַר וְלֹא-בָזָה
 אֶת-תְּפִלָּתָם :
 תִּכְתֹּב וְאֶת לְדָרֶךְ
 אַחֲרוֹן וְעִם נְבִיא
 יְהִלְלֶיהָ :

Ὅτι ἐξέκυψεν ἐξ ὑψῶς Quia prospexit de ex-
 αἰθῆρας αὐτοῦ, κύριος ἐξ οὐ- celso sancto suo, domi-
 ρανῶ ὠδὴ τῆς γῆς ἐπέ- nus de caelo in terrā a-
 βλεψε. Τὸ ἀκῆσαι τὸν spexit. Ut audiret ge-
 συναγμῶν τῶν πεπεδη- mitum compeditorum,
 μιλίων, τοῦ λύσαι αὐ- ut solveret filios inter-
 τῶν τῶν τε θανατωμέ- emptorum, Ut annun-
 νων. Τὸ ἀναγγεῖλαι cient in sion nomen do-
 ἐν Σιών τὸ ὄνομα κυρί- mini, et laudem eius in
 ου, καὶ τῆς αἰνεσίης αὐτοῦ Hierusalem. In conue-
 ἐν ἱερὺς ἑβραίων. Ἐν τῷ niendo populos in v-
 ὠδισσαχ θῆναι λαῶν num, et reges ut ser-
 ὠδισσαχ, καὶ βασι- uiant domino. Re-
 λείψαι τὸν δούλον τῷ spondit ei in via virtu-
 κυρίῳ. Ἀπεκρίθη αὐ- tis suae, paucitatem die-
 τῶ ἐν ὁδῶ ἰχθύος αὐτοῦ, rum meorum nuncia mi-
 τῆς ὀλιγότητά τῶν ἡμε hi. Ne reuoces me in
 ρῶν μου ἀνάγξιόν μοι. dimidio dierum meo-
 μὴ ἀναγάγῃς με ἐν ἡ- rum, in generatione et
 μίσει ἡμερῶν μου, ἐν generationem anni tui.
 γενεῶν γενεῶν τὰ ἐπι Initio tu domine ter-
 σου. Κατ' ἀρχαῖς σου ram fundasti, et opera
 κυρίῳ τῆς γῆς ἐθεμελί- manuum tuarum sunt
 ὠχῶν, καὶ ὄργανα τῶν χει- caeli. Ipsi peribunt
 ρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανῶν. Διὸ ἀφ' ἄρξεντα,

Quia prospexit de
exelso sanctitatis sue,
dominus è coelo in
terram aspexit.

Vt audiret gemitū
vinctorum, vt solue-
ret filios mortī ob-
noxios. Vt narrent
in Sion nomen do-
mini, & laudem eius
in Hierusalaim.

Cū cōgregati fue-
rint populi simul, &
regna vt seruiāt do-
mino. Afflixit in via
fortitudinē meam,
abbreviauit dies me-
os. Dicā, deus mi-
ne succidas me in di-
midio dierum meo-
rum, in generatione
generationum anni-
tui. Antea terram
fundasti, & opus ma-
nuum tuarum sunt cœli.

כִּי הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם
קִרְטָנוֹ וְהוֹרָה מִשָּׁמַיִם
אֶל-אֶרֶץ הַבְּיֹט :

לִשְׁמַע אֲנָקַת אֲסוּר
לִפְתַּח בְּנֵי תַמּוּתָה :

לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם
יְהוָה וְתִהְלְתוּ

בִּירוּשָׁלַם : בְּהַקְבִּץ

עַמִּים יַחְדָּו

וּמִמְלָכּוֹת לַעֲבֹד

אֶת-יְהוָה : עֲנֵה

בְּדַרְדָּר כַּחֲזוֹ קֶצֶר

יָמַי : אִמַּר אֱלֹהֵי-אֶל-

תַּעֲלֵנִי בְּחֲצֵי יָמַי

בְּדוֹר דּוֹרִים שָׁנוֹתֶיךָ

: לְפָנֶיךָ הָאֶרֶץ

יִסְדַּת וּמַעֲשֵׂה יְדֵיךָ

שָׁמַיִם : הִמָּהוּ וְאֲבָרוּ

Ipsi peribunt, &

σὺ ὅ δὲ ἀμείβεις, καὶ πᾶν tu autē permanes, ὅ-
 τες ὡς ἱμάτιον παλαι- omnes sicut vestimen-
 ωθήσονται. Καὶ ὡσεὶ tū veterascent. Et si-
 ὄρυβόλαιον ἐλίξεις cut opertorium muta-
 αὐτὸς καὶ ἀλλαγῆσον- bis eos ὅ mutabūtur,
 ται, σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ tu autem idem ipse es,
 τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλεί- ὅ anni tui non defici-
 ψουσιν. Οἱ υἱοὶ τῶν δὲ ent. Filij seniorū tuo-
 λων σε κατὰ σκηνώσασ- rum habitabūt, ὅ se-
 σι, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν men eorum in seculum
 εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ δι- dirigetur.

θωθήσεται.

Psal. 129.
Hebr. 130

Εκ βάθρων ἐκέκρα-
 ξά σοι κύριε, κύριε

εἰσακούσον τὴν φωνήν μου.

Γενήθητω τὰ ὦτά σου

προσέχοντα εἰς τὴν φωνήν

αἰδέσεώς μου. Ἐάν

ἀνομίας παρατηρήσης

κύριε, κύριε τίς ὑποστή-

σει; Ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἴ-

λασμός ἐστίν. Ἐνεκεν

τῆς ὀνόματός σου ὑπέ-

μείνασέ με κύριε, ὑπέμει-

νην ἡ ψυχή μου εἰς τὸν

DE profundis
 clamaui ad te
 domine, domi-

ne exaudi vocē meam.

Fiant aures tuæ inten-

dentēs in vocem depre-

cationis meæ. Si iniqui-

tates obseruaueris do-

mine, domine quis su-

stinebit? quia apud te

propiciatio est.

Propter nomen tuum

sustinui te domine, su-

stinuit anima mea in

tu stabis, & omnes
sicut vestimentū ve-
terascent, veluti pal-
lium mutabis eos, &
mutabuntur. Tu au-
tem ipse, & anni tui
non consumentur.
Filij seruatorū tuorum
habitabūt, & semen
eorum in seculum di-
rigetur.

DE profun-
dis clamaui
ad te domi-
ne. Domine exaudi
vocem meā, sint au-
res tuæ intentæ ad
vocem deprecatio-
num mearum. Si
iniquitates obserua-
ueris domine, do-
mine quis stabit?

Quia tecū est venia,
vt timearis. Expe-
ctavi dominum, expectauit anima mea, &

וְאַתָּה תַעֲמֹד וְכָל
כַּבְּדֵךָ וּבָלֹוּ כְּלִבֹוֹשׁ
תַחֲלִיפִם וַיִּחַלְפוּ :
וְאַתָּה הוּא וְשָׁנוּתֶיךָ
לֹא יִתָּמוּ : בְּנֵי-
עַבְדֶיךָ יִשְׁכֹּנוּ וְזִרְעֵם
לְפָנֶיךָ יִכּוּן :

מִמַּעַמְקִים

קָרָאתֶיךָ יְהוָה :
אֲדָנָי שְׁמַעָה בְּקוֹלִי
תְהַיַנְנֶרְתָּ אֲזִנֶיךָ
בְּשִׁבוֹרֶת לְקוֹל
תַּחֲנוּנָי : אִם-
עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר-יְהוָה
אֲדָנָי מִי יַעֲמֹד : כִּי-
עִמָּךְ הִסְלִיחָה
לְמַעַן תִּזְכָּר : קוֹיִתִי
יְהוָה קוֹיִתָּה נַפְשִׁי

λόγῳ σου, ἡλπισεν ἡ *verbum tuum*, σπέρα-
 ψυχή μου ἠδὲ ἤρκει- *uit anima mea in domi-*
 ριον. Ἀπὸ φυλακῆς *no.* *A custodia matu-*
 πρῴας μέχρι νυκτός, *tina usque ad noctem,*
 ἀπὸ φυλακῆς πρῴας *à custodia matutina spe-*
 ἔλπισα τῷ Ἰσραὴλ ἠδὲ *ret Israel in domino.*

ἤρκειον. Ὅτι παρὰ *Quia apud dominum*
 τῷ κυρίῳ εἶ ἔλεος, καὶ *misericordia,* εὖ *copio*
 πολλὴ παρ' αὐτῷ λύ- *sa apud eum redem-*
 ξωσις. Καὶ αὐτὸς λυ- *ptio.* *Et ipse redimet*
 ξώσεται ἡ Ἰσραὴλ *Israelex omnibus ini-*
 ἐν πάσῃ τῇ ἀνομίῳ *quitatibus eius.*

αὐτοῦ.

Psal. 142.

Heb. 143.

Κύριε ἐπέκασσον τὴν
 προσευχήν μου,

ἐνώτισαι τῷ δέησίῳ *ribus percipe obsecra-*
 μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, *tionem meam in ve-*
 εἰσάκουσόν μου ἐν τῇ *ritate tua, exaudi me*
 δικαιοσύνῃ σου. *in tua iustitia.*

Καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς *Et non intres in iudi-*
 κρίσιν μετ' αὐτοῦ δούλου *cium cum seruo tuo,*
 σου, ὅτι οὐ δικαιοθή- *quia non iustificabitur*
 σεταὶ ἐνώπιόν σου πᾶς *in conspectu tuo om-*
 ζῶν. Ὅτι κατεδίω- *nis uiuens. Quia per-*
 ξεν ὁ ἐχθρὸς τῷ ψυ- *secutus est inimicus ani-*

Domine exau-
 di orationem
 meam, au-

ribus percipe obsecra-
tionem meam in ve-
ritate tua, exaudi me
in tua iustitia.

Et non intres in iudi-
cium cum seruo tuo,
quia non iustificabitur
in conspectu tuo om-
nis uiuens. Quia per-
secutus est inimicus ani-

verbum eius expecta-
ui. Anima mea (ex-
pectavit) dominum
magis quam custo-
des manè, custodes
manè. Expecta Isra-
el dominum, quia cum
domino est miseri-
cordia, & multa cū
eo redemptio. Et
ipse redimet Israël
ex omnibus iniquita-
tibus eius.

Domine au-
di orationē
meam, au-
sculta deprecationē
meam propter veri-
tatem tuam, exaudi
me propter iustitiam
tuam. Et ne venias
in iudicium cū seruo
tuo, quia non iustifica-
bit se in cōspectu tuo
omnis vivēs. Quia persecutus est inimicus

וְלִרְבוֹ הוֹחֵלְתִי :
נַפְשִׁי לְאֲדֹנָי
מִשְׁמָרִים לְבַקֵּר
שְׁמָרִים לְבַקֵּר :
יִחַל יִשְׂרָאֵל אֶל-
יְהוָה כִּי-עִם יְהוָה
הַחֶסֶד וְהַרְבָּה עֲמוּ
פְדוֹת : וְהוּא יִפְדֶּה
אֶת-יִשְׂרָאֵל מִכָּל
עֲוֹנוֹתָיו :

יְהוָה-שְׁמַע תְּפִלָּתִי
: הַאֲזִינָה אֶל-
תְּחִנּוֹתַי בְּאִמְנַתְךָ
עֲנֵנִי בְצַדִּיקְתְּךָ :
וְאַל-תָּבֵא בְּמִשְׁפַּחַת
אֶת-עֲבָרְךָ כִּי לֹא-
יִצְדַק לְפָנֶיךָ כָּל-
חַי : כִּי-רָדַף אוֹיְבִי

χήρ μου, ἔταπείνωσεν *man meam, humiliavit*
 εἰς γῆν τὴν ζώήν μου. *in terra vitam meam.*
 Ἐκάλεισέ με ὡς σκοπεῖ- *Collocavit me in obscu-*
 νοῖς ὡς νεκροὺς αἰῶνος, *ris sicut mortuos seculi,*
 καὶ ἠκνησίασεν ἐπ' ἐμέ *Et anxius est super*
 τὸ πνεῦμά μου, ἐν ἐ- *me spiritus meus, in me*
 μοὶ ἔταράχθη ἡ καρ- *turbatum est cor meum.*
 δία μου. Ἐμνήσθη- *Memor fui dierum*
 μερῶν ἀρχαίων, ἐμε- *antiquorum, medita-*
 λέτησα ἐν πᾶσι τοῖς *tus sum in omnibus o-*
 ἔργοις σου, ἐν ποιήμα- *peribus tuis, Et in fa-*
 σι τῶν χειρῶν σου ἐ- *ctis manuum tuarum*
 μελέτων. Διεπέτα- *meditabar.*
 σα πρὸς σὲ τὰς χεῖ- *Expandi ad te manus*
 ράς μου, ἡ ψυχή μου *meas, anima mea sicut*
 ὡς γῆ ἄνυδρος σοι. *Terra sine aqua tibi.*
 χὺ εἰσάκουσόν μου κύ- *Velociter exaudi me*
 ριε, ἐξέλιπε τὸ πνεῦμά *domine, defecit spiritus*
 μου. Μὴ ἀφσρέψῃς *meus.*
 τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ *Non auertas faciem*
 ἐμοῦ, καὶ ὁμοιωθήσο- *tuam à me, Et similis*
 μαί τοῖς καταβαίνου- *ero descendantibus in*
 σι εἰς λάκκον. Ἄκου- *lacum. Auditam fac-*
 σὸν ποίησόν μοι τὸ πρὸς *mihì manè misericor-*
 τὸ ἔλεός σου, ὅτι ἰδί σοι *diam tuam, quia in te*

animam meam, con-
fregit ad terram vi-
tam meam, habitare
fecit me in obscuris
sicut mortuos secu-
li. Et defecit in me
spiritus meus, in me-
dio mei desolabitur
cor meum. Recor-
datus sum dierū (qui
fuerunt) à principio,
meditatus sum in o-
mni opere tuo, in o-
pere manuum tuarū
meditabor. Expādi
man⁹ meas ad te, ani-
ma mea est sicut ter-
ra sitiens tibi, Selah.

Festina, exaudi me
domine, defecit spūs
meus, ne abscondas fa-
ciē tuā à me, & cōpa-
rabor descendētibus
in sepulchrū. Audi-
re fac me manē misericordiā tuā, quia in te

נִפְּשִׁי דָּכְאָה לָאָרֶץ
חַיִּתִּי הוֹשִׁיבֵנִי
בְּמַחְשָׁכִים כְּמֵתִי
עוֹלָם : וַתִּתְעַטֶּה
עָלַי רוּחִי בְּתוֹכִי
וַיִּשְׁתַּוְּמֶם לִבִּי :
זָכַרְתִּי יָמֵי מִקְדָּם
הַגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּה
בְּמַעֲשֵׂה יְדֶיךָ
אֲשׁוּחָת : פִּרְשִׁיתִי
יְדֵי אֵלַיךָ נִפְּשִׁי
כְּאֶרֶץ-עֵיפֹרָה לֹא-
סָלְחָה : מֵהָר עֵינָיו
יְהוָה כָּל־תְּהָ רוּחִי
אֶל-תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ
מִמֶּנִּי וְנִשְׁלַתִּי עִם-
יְרֵדֵי בּוֹר : הַשְׁמִיעֵנִי
בְּבִקְרַת חֶסֶדְךָ כִּי-בָהֶ

ἤλπιθα.

speraui.

Γνώρισόν μοι κύριε ὁ-
δὸν ἐν ᾗ πορεύσομαι, ne viam in quaambu-
ῶτι πρὸς σὲ ἦρα τὴν lem, quia ad te leuaui
ψυχὴν μου. animam meam.

Ἐξελῶ με ἐκ τῶν ἐχ-
θρῶν μου, κύριε πρὸς meis, domine ad te con-
σὲ κατέφυγον, δίδα- fugi, doce me vt faciā
ξόν με τὸ ποιῆν τὸ θε- volūtatem tuam, quia
λημά σου, ὅτι σὺ εἶ ὁ tu es deus meus.

θεός μου.

spiritus tuus bonus

Τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀ- deducet me in terrā re-
γαθὸν ὁδηγήσει με ἐν etā, propter nomen tuū
γῆ θύθειά, ἕνεκεν τῆ ὁ- domine viuificabis me.
νόματός σου κύριε ζή- In æquitate tua edu-
σεις με. ces de tribulatione ani-

ἐν τῇ δικαιοσύνῃ nam meam.

καὶ ἐξάξεις ἐκ θλίψεως Et in misericordia tua
τὴν ψυχὴν μου. dispdes inimicos meos.

καὶ ἐν τῷ ἔλεει σε Et perdes omnes qui
ἐξολοθρεύσεις τὸν ἐχ- tribulant animam me-
θρῶν μου. am, quia ego seruus tu-

καὶ ἀπολείς πάντας us sum.

τὸν θλίβοντα τὴν ψυ-
χὴν μου, ὅτι ἐγὼ δοῦλός σου εἰμί.

speraui, scire fac me
viam per quam am-
bulem, quia ad te le-
uaui animã meam.

Erue me ab inimi-
cis meis domine, in
te speraui.

Doce me facere vo-
luntatem tuam, quia
tu es deus meus, spi-
ritus tuus bonus du-
cet me in terram re-
ctam.

Propter nomẽ tu-
um domine viuifica-
bis me, propter iu-
stitiam tuam educes
de angustia animam
meam.

Et propter miseri-
cordiam tuam dif-
perdes omnes inimi-
cos meos, & perdes omnes hostes animæ
meæ, quia ego seruus tuus sum.

בַּמַּחֲתֵי הוֹדִיעֵנִי
דַּרְךְ עוֹ אֱלֹהִים כִּי אֵלֶיךָ
נִשְׁאַתִּי נַפְשִׁי :

הַצִּילֵנִי מֵאֵיבֵי יְהוָה
אֵלֶיךָ כִּסְתֵי :

לְמַדְנִי לַעֲשׂוֹת

רְצוֹנְךָ כִּי אֶתֶּרָה

אֱלֹהֵי רוּחְךָ טוֹבָה

תִּנְחֵנִי בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר

: לְמַעַן שִׁמְךָ יְהוָה

תַּחֲיֵנִי בְּצַדִּיקְתְּךָ

תוֹצִיאַ מִצָּרָה נַפְשִׁי :

וּבַחֲסִדְךָ תִצְמִיחַ

אֵיבֵי וְהֶאֱבַרְתָּ כָּל-

צָרָי נַפְשִׁי כִּי אֲנִי

עַבְדְּךָ :

Prover. 30
Qua sint
à deo petenda.

Δ Ὑποαἰρῶμαι
παρσίσχ. μὴ
ἀφέλης μου
χάριμ πρὸς τὸ ἀρ. θα-
νεῖμ με. μάταλον λο-
γορ καὶ ψευδίην μα-
κρόν μὲ ποίησον, πλὴν
τοῦ δὲ καὶ πενίαν μὴ μοι
δώσ. Σωτήραξορ δὲ μοι
τὰ δέοντα, καὶ τὰ αὐτὰρ
κη, ἵνα μὴ πληθῆεις
ψευδῆς γένωμαι, καὶ
εἶπω, τίς με ὄρα, ἢ πει-
νῆς γεννηθεῖς κλέψω, καὶ
ὁμώσω ὄνομα τῷ θεοῦ.

D Vo peto à te,
ne tollas à me
gratiã ante-
quam moriar ego. Ina-
nem sermonem et men-
torem longè à me fac,
diuitias autem et pau-
pertatem ne mihi dede-
ris. Constitue autem mi-
hi necessaria et suffi-
cientia, ne repletus men-
dax fiam, et dicã, quis
me videt? at pauper fa-
ctus fuerer, et iurẽ no-
men dei.

Isaia. 6.
Laudant
angeli de-
um.

A Ἅγιος, ἅγιος, ἅ-
γιος κύριος θε-
σαβωθ, πλή-
ρης πᾶσι καὶ γῆ καὶ δό-
ξης αὐτοῦ.

S Anctus, sanctus,
sanctus dominus
sabaoth. Plena
omnis terra gloria e-
ius.

Isaia. 12.
Misericor-
diam dei
Esaias ex-
collit.

E Ὑλογῆσω σε κύ-
ριε, διότι ὠργιάθης
μοι, καὶ ἀπέστρεψας

B Eedicam tibi
dñe, quoniã ira-
t⁹ es, et auertisti

D Vopostulaui à te, ne prohibeas à me antequã moriar. Verbum ociosum, et verba mendacia elonga à me: paupertatẽ & diuitias ne dederis mihi, aie me cibo quã conuenit mihi. Ne forte fatier & negẽ, & dicã: quis est dominus? Et ne forte efficiar pauper, & furer, & assumam in vanum nomen dei mei.

S Anctus, sanctus, sanctus dominus exercituum: Plena est omnis terra gloria eius.

C onfitebor tibi dñe, quãquã iratus fuisti cõtra me: auersus

שְׁתִּים

שאלתי מאתך אל-
תמנע ממני בטרם
אמות: שוא ודבר-
כזב הרחק ממני
ראש ועשר אל-
תתן לי הטרופני
לחם חקי: פן אשבוע
וכחשתי ואמרתיו מי
יהוה ופן אורש
ונגבתי ותפסתי שם
אלהי:

קדוש קדוש קדוש

יהוה צבאות מלא
כל הארץ כבודו:

אודה יהוה כי
ואנפת כי ישוב

ἤρ θυμόν σου, καὶ ἐ- *furorem tuum, et mi-*
 λήσας με. Ἰδὲ ὁ θεὸς *sertus es mei. Ecce deus*
 σωτὴρ μου, πεποιθώς *meus saluator meus cō-*
 ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ, σω *fidens ero in eo, et non*
 θήσομαι ἐρ αὐτῷ, καὶ ἔ *timebo: Quoniā gloria*
 φοβή θήσομαι, διότι ἡ *mea et laus mea domi-*
 δόξα μου, καὶ ἡ αἰνεσίς *nus, et factus est mihi*
 μου κύριος, καὶ ἐγένετο *in salutē. Et haurite a-*
 μοι εἰς σωτηρίαν. καὶ ἀν- *quā cum gaudio de fon-*
 τλήσθε ὑδωρ μετ' ὑ- *tibus saluationis. et di-*
 φροσυνῆς ἐκ τῶν *πηγῶν ces in die illa: Cōfitemi*
 τῷ σωτηρίου, καὶ ὁρεῖς ἐρ *ni domino, clamate no-*
 τῆ ἡμέρα ἐκείνη. ὑμνεῖ- *mē eius, annunciate in*
 τε κύριον, βοᾶτε τὸ ὄνο *gentibus gloriosa eius.*
 μα αὐτοῦ, ἀναγγείλατε *Memētote, quia exalta-*
 ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἔνδοξα *tum est nomē eius. Lau-*
 αὐτοῦ. μιμνήσθε, ὅτι *date nomē domini, quo*
 ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ. *niam excelsa fecit. An-*
 ὑμνήσατε τὸ ὄνομα κυ *nūciate hæc in omni ter-*
 ρίᾳ, ὅτι ὑψήλα ἐποίη- *ra. Exultate et leta-*
 σεν, ἀναγγείλατε ταῦτα *mini habitantes Sion,*
 ἐρ πάση τῇ γῆ, καὶ ἀγαλ *quia exaltatus est san-*
 λιάσατε, καὶ διφραίνεσθε *ctus Israel in medio e-*
 οἱ καρδιῶντες Σιών, ὅτι *ius.*
 ὑψώθη ὁ ἅγιος τῷ Ἰσραὴλ ἐν μέσῳ αὐτῆς.

est furor tuus, & cōsolatus es me. Ecce deus salus mea, confidam & non pauebo, quia fortitudo mea, & laus mea dominus, & fuit mihi salus. Et haurietis aquas in gaudio de fontibus salutis. Et dicetis in die illa: Confitemini domino, inuocate nomen eius. Scire facite in populis opera eius: mementote quoniam excelsum est nomen eius. Cantate domino, quoniam magnificētiā fecit: scitur hoc in vniuersa terra. Exalta vocē, & lauda habitatrix Sion, quia magnus in medio tui sanctus Israël.

אִפְדָּךְ וּתְנַחֲמֵנִי : הַלְּהֵא
אֵלֹהִים יִשׁוּעָתִי אֲבַטַח
וְלֹא אֶפְחָד כִּי־עֵינִי
וּזְמַרְתִּיהָ יְהוָה וְיִהְיֶה־לִּי
לִישׁוּעָה :
וּשְׁאַבְּתֶם־מֵי־מַיִם
בְּשִׂשׁוֹן מִמַּעֲיֵנָי
הַיִּשׁוּעָה : וְאִמְרַתֶּם
בְּיָוֵם הַהוּא הוֹדוּ
לַיהוָה קִרְאוּ בְשֵׁמוֹ
הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
עַל־וִלְתָּיו הוֹכִירוּ
כִּי נִשְׁגַּב שֵׁמוֹ : וּמְרוּ
יְהוָה כִּי גֵאוֹת עָשָׂה
מִיִּרְעַת וְאֵת בְּכָל־
הָאָרֶץ : צַהֲלִי וְרַנִּי
יֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל
בְּקִרְבְּךָ קְדוֹשׁ
יִשְׂרָאֵל :

Isaia . 25 .
 Gratias
 agit deo
 Isaias,
 quod suis
 salutē, ini-
 micis autē
 excidium
 afferat.

Κύριος ὁ θεός μου
 δοξάσω σε, ὑμνή-
 σω τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἐ-
 ποίησας θαυμασὰ πρῶ-
 γματα βασιλῶν ἀρχαί-
 αμ ἀληθινῶν. Γένοιτο
 κύριε, ὅτι ἐθῆκας πό-
 λεις εἰς χῶμα, πόλεις
 ὀχυραῖς ἧ μὴ πεσεῖν
 αὐτῶν τὰ θεμέλια, ἧ
 ἀσεβῶν πόλεις ἕως αἰῶ-
 να οὐ μὴ οἰκοδομηθῆ-
 καί ἔσονται τούτων δι-
 σσέσεις ὁ λαός ὁ πτωχός,
 καὶ πόλεις ἀνθρώπων
 ἀδικουμένων διλογί-
 σί σε. ἐγένου γὰρ πάση
 πύλῃ ταπεινῆ βοήθης.
 καὶ τοῖς ἀνιμῆσαι δι-
 ἐνδίαμ σκέπη, ἀπὸ ἀν-
 θρώπων πονηρῶν ῥύση
 αὐτοὺς σκέπη διψών-
 των, καὶ πνεῦμα ἀνθρώ-
 πων ἀδικουμένων δι-
 λογήσασί σε, ὡς ἄνθρω-
Domine deus meus
 glorificabo te, et
 laudabo nomen tuum,
 quia fecisti admirabiles
 res, cōsiliū antiquū ve-
 rū fiat. Quia posuisti ci-
 uitates in tumultū, ciui-
 tates munitas ut cade-
 rent eorū fundamēta,
 impiorū ciuitates in æ-
 ternū nō edificabūtur.
 Propter hoc benedicet
 tibi populus mēdicus, et
 ciuitates hominum ini-
 quitatē sustinētium be-
 nedicēt tibi. Fuisti enim
 omni ciuitati humili au-
 xiliator. Tristibus pro-
 pter inopiā protectio,
 ab hominibus malis li-
 berabis eos, umbracu-
 lum sitientium. Et spi-
 ritus hominum iniuri-
 am patientium benedi-
 cent tibi, quasi homi-

Domine de-
us meus es
tu, exaltabo
te, cōfitebor nomini
tuo, quoniam fecisti
mirabilia. Cōsilia q̄
dixisti à lōge, firma,
firma sunt. Quia po-
suiſti ciuitatem in tu-
mulū, urbem munitā
in ruinam, palatium
alienorū, vt non ſit ci-
uitas, in ſempiternū
non reædificabitur.
Ideo glorificabūt te
populus fortis, & ci-
uitas gentiū fortium
timebūt te. Quia fui-
ſti fortitudo paupe-
ri, & fortitudo ege-
no in tribulatione e-
ius: tegmē à turbine,
vmbra culū ab æſtu.

Spūs enī robuſtorū, ſicut ruere faciēs parie-
tē. Sicut æſtus in loco ſiccō ſonitū alienorū

וְהוֹדָה אֱלֹהֵי אֲתוֹרָה
וְאֶרְוַמְמָךְ אֲוִרָה
שִׁמְךָ כִּי עֲשִׂיתָ פֶלֶא
עֲצוֹת מִרְחֹק אֲמוֹנָה
אֱמֵן: כִּי שָׁמַתָּ מֵעִיר
לְנֵל קְרִיָה בְּצוֹרָה
לְמַפְלָה אֶרְמוֹן וְרִים
מֵעִיר לְעוֹלָם לֹא
יִבְנֶה: עַל כֵּן יִכְבְּדוּךָ
עַם-עוֹ קְרִית גּוֹיִם
עֲרִיצִים יִירָאוּךָ: כִּי-
הָיִיתָ מֵעוֹן לְדָל מֵעוֹן
לְאַבְיוֹן בְּצָר-לוֹ
מִחֲסָרָה מוֹרֵם עַל
מִתְרַבְּכֵי רוּחַ עֲרִיצִים
כְּאוֹרֵם קִיר: כְּתֹרֵב
בְּצִיּוֹן שָׁאוֹן וְרִים

ποι ὀλιγόψυχοι διψῶν
 nes pusillanimes sitien
 τες ἐν Σιών, ὅτι ῥύση
 tes in Sion. Quia libera
 αὐτὰς ἀπὸ ἀνθρώπων
 bis eos ab hominibus
 ἀσεβῶν, οἷς ἡμᾶς παρέ
 impiis, quibus nos tra
 δωκας. didisti.

Isaia. 33. **Κ**ύριος κριτὴς ἡμῶν,
 κύριος ἀρχῶν ἡ
 μῶν, κύριος βασιλεύς
 μῶν, κύριος αὐτὸς ἡ
 μᾶς σώσει.
 Dominus iudex no
 ster, dominus prin
 ceps noster, dominus
 rex noster, dominus ip
 se saluabit nos.

Isaia. 43. **Ε**γώ εἰμι, ἐγώ εἰμι
 αὐτὸς ὁ ἐξαλείφων
 τὰς ἀνομίας σου ἐνεκεν
 ἐμῆς, Ἐτὰς ἀμαρτίας
 σου ἂ μνησθήσομαι.
 συ δὲ μνησθήτι καὶ κρι
 θῶμεν ἅμα, λέγε σὺ
 τὰς ἀνομίας σου πρῶ
 τος, ἵνα δικαιοθῆς.
 Ego sum, ego sum ip
 se qui deleo iniqui
 tates tuas propter me,
 et peccatorum tuorum
 non recordabor. Tu au
 tem memento et iudi
 cemur simul, dic tu ini
 quitates tuas primus,
 ut iustificeris.

Isaia. 45. **Ε**πιστρέψατε ἐπ' ἐ
 μέ καὶ σωθήσεσθε οἱ
 ἐπ' ἐσχάτῃ τῆς γῆς. Ἐγώ
 εἰμι ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστι
 ἄλλος. Κατ' ἐμαυτῶν ὁ
 μνύω εἰ μὴ ἐξελεύσεται
 Conuertimini ad
 me et salui eritis
 qui in extremo terræ.
 Ego sum deus, et nō est
 alius. Per memetipsum
 iuro, nisi egredietur

humiliabis : sicut æ-
stus in vmbra nubis,
propago fortium hu-
miliabitur.

הַכְּנִיעַ חֶרֶב בְּצֵל
עֵב וְמִיר עֲרוּצִים
יַעֲנֶה :

DOmin⁹ enim iu-
dex noster, do-
minus legifer noster,
dominus rex noster,
ipse saluabit nos.

כִּי יַהֲוֶה שְׁפִטָנוּ
יַהֲוֶה מְחַקְקָנוּ
יַהֲוֶה מַלְכֵנוּ הוּא
יִשְׁוֹעֵנוּ :

EGo, ego ipse
deleo præuari-
cationes tuas
propter me, & pec-
catorū tuorum non
recordabor. Memo-
rare fac mihi, simus
in iudicio simul, nar-
ra tu, vt iustifices te.

אֲנִי אֶנְכִי הוּא
מִחַר פְּשָׁעֶיךָ
לִמְעַנִּי וְחַטְאֲתֶיךָ לֹא
אֶזְכֹּר : הוֹכִירָנוּ
נִשְׁפָּטָה יַחַד סֵפֶר
אֶתָּה לְמַעַן תִּצְדָּק :

Conuertimi-
ni ad me &
salui eritis o-
mnes fines terræ,
quia ego deus, & nō
est ampliùs. Per me
iuravi, quod egressum est de ore meo

כִּי אֶלֵי וְהוֹשָׁעוּ
כִּי כָל אֶפְסֵי אֶרֶץ
כִּי אֲנִי אֵל וְאֵין עוֹד :
כִּי נִשְׁבַּעְתִּי יֵצֵא מִפִּי

ἐκ σώματος μου δικαιο de ore meo iustitia, ser
 σωή, οἱ λόγοι μου οὐκ mones mei nō auerten-
 ἀρσραφήσονται, ὅτι tur, quia mihi curuabi-
 ἐμοὶ χάμψη πάντων γόνυ, tur omne genu, ἔ
 κὲ ὁμείη) πᾶσα γλῶσσ- rabit omnis lingua de-
 σα τὸν θεόν, λέγων. δι- um, dicens: iustitia ἔ
 καιοσων ἐδόξα πρὸς gloria ad eum veniet,
 αὐτὸν ἠξίη, κὲ αἰχμωθή ἔ confundantur om-
 σονται πάντες οἱ διορί nes separantes seipso
 ζοντες αὐτοὺς ἀπὸ κυ à domino. iustificabun-
 ρίου. δικαιοθήσονται) κὲ tur, ἔ in deo gloriabi
 ἐν τῷ θεῷ δοξασθή- tur omne semē filiorum
 σεταὶ πάντ' ἀπέρμα Israel.

τῷ υἱῷ ἰσραήλ.

Isaia 55.

ΖΗΤΗΣΑΤΕ τὸν κύρι- **Q**Uærite dominũ,
 ον, ἐν τῷ θεῷ θύρι- ἔ cum inue-
 σκεῖν αὐτὸν, ἠδικαλέ- neritis eum, inuocate.
 σαθε. ἠνίκα δ' ἂν ἐγγί Quando autem appro-
 ξη ὑμῖν ἀρλειπέτω ὁ quauerit vobis, relin-
 ἀσεβῆς τὰς ὁδούς αὐ- quat impius vias suas,
 τ, κὲ ἀνήρ ἀνομος τὰς ἔ vir iniquus cogita-
 βουλαῖς αὐτοῦ, κὲ ἠδι- tiones suas, ἔ conuer-
 σαρήτω πρὸς κύρι- tatur ad dominum, ἔ
 ον, κὲ ἐλειθήσεται, κὲ misericordiã consequē-
 πρὸς τὸν θεὸν ἡμῶν, tur, et ad deũ nostrum,

in iustitia verbū non reuertetur, quia mihi curuabitur omne genu, iurabit omnis lingua. Veruntamen per dominum mihi dixit dominus: Homo habens iustitias & fortitudinem usque ad eum veniet, pudore afficietur omnes qui indignantur in eum. In domino iustificabunt se, & laudabunt se omne semen Israēl.

Querite dominū dum inuenitur, inuocate eū dum est propinquus. Derelinquat impius viā suam, & vir iniquus cogitationes suas, & reuertatur ad dominū, & miserebitur eius, et ad deū nostrū,

צִדְקָהּ דְּבַר וְלֹא
יָשׁוּב כִּי-לִי תִכְרַע
כָּל-כַּף-בְּיָד תִּשְׁבַּע
כָּל-לִשׁוֹן :
אֵד בַּיהוָה לִי אָמַר
צִדְקוֹת וְעוֹ עָדִיו
יָבֹא וַיִּבְשׂוּ כָל
הַנְּחָרִים בּוֹ : בַּיהוָה
יִצְדְּקוּ וַיִּתְהַלְּלוּ כָל-
יַרְעֵי יִשְׂרָאֵל :

רָדְשׁוּ יְהוָה
בְּהִמְצְאוֹ קְרָאֵהוּ
בְּהַיּוֹחַו קְרוֹב : יַעֲזֹב
רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ
אָוֶן מִחִשְׁבֹתָיו וַיָּשָׁב
אֶל-יְהוָה וַיִּרְחַמֵהוּ
וְאֵל-אֱלֹהֵינוּ

quoniam multiplicabit ut parcat.

A Spice è caelo, et vide de habitaculo sanctitatis tuę, & glorię tuę. Vbi est zelus tuus & fortitudo tua, multitudo viscerum tuorũ, & miserationum tuarũ? Mihi cõtinuerũt se. Tu enim pater noster, quia Abraham nesciuit nos, & Israël non agnouit nos. Tu domine pater noster, redẽptor noster, à seculo est nomen tuum. Quare errare nos fecisti domine de viis tuis, indurare fecisti cor nostrum à timore tuo? Reuertere propter seruos tuos tribus hæreditatis tuę.

כִּי־יִרְבֶּה לְסִלּוֹחַ :
 חֲבֵט מִשְׁמַיִם
 וּרְאֵה מִזְכוּל
 קְדֻשָּׁה וְתַפְאַרְתְּךָ
 אֵיךָ קִנְאַתְךָ
 וּבְבוֹרְתֶיךָ חֶמּוֹן
 מַעֲיָה וְרַחֲמֶיךָ אֵלַי
 הַתְּאַפְּקוּ : כִּי־אַתָּה
 אֲבִינוּ כִּי אֲבָרְחָם
 לֹא יָדָעֵנוּ וְיִשְׂרָאֵל
 לֹא יִכְיֶרְנוּ אֶתְּךָ
 יְהוָה אֲבִינוּ נֶאֱלָנוּ
 מֵעוֹלָם שְׂמֵךְ :
 לְמַה תִּתְעַנּוּ יְהוָה
 מִדְּרָכֶיךָ תִּקְשִׁיחַ
 לִבֵּנוּ מִיִּרְאַתְךָ שׁוֹב
 לְמַעַן עֲבֹדֶיךָ שְׂבִיטֵי
 גִּתְּלָתְךָ :

A breui tēpore pos-
sederunt terrā popu-
lus sanctitatis tuę, ho-
stes nostri conculca-
uerunt sanctificatio-
nem tuam, fuimus à
seculo, vt hi quibus
non dominatus es,
non inuocatum est nomen tuum super nos.

ECce iratus es
postquā pecca-
uimus, ppter
ipfos (iustos) in secu-
lum salui fuimus. Et
fuimus vt immūdus
oēs nos, & tanquam
vestimētū inquinatū
oēs iustitię nostrę,
& decidimus veluti
foliū omnes nos, &
iniquitates nostrę tā-
quā vētus abstulerūt
nos. Et non est qui
inuocet nomē tuū, q
suscitet se ad sustinendū te. Abscōdisti enim

לְמַצְעָר יִרְשׁוּ עִם—
קִרְטָה צְרִינוּ בְּוִסְסוֹ
מִקְרָטָה : הַיּוֹנוּ
מִיָּו לָם לֹא—מִטְּלָת
בָּם לֹא—נִקְרָא טְמָה
עֲלֵיהֶם

הוּ אֲתָה קִצְפֹּת
וְנִחַטָּא בָּהֶם
עוֹלָם וְנִשְׁעֵי
וְנִהְיֵי כְּטָמֵא כְּלָנוּ
וְכַבְּדֵי עֲדֵים כָּל—
צִדְקֹתֵינוּ וְנִבְלָא
כְּעֵלְדֵי כְּלָנוּ וְעוֹנֵנוּ
כְּרוּחַ יִשְׁאֵנוּ : וְאִין—
קוֹרֵא בְּטָמָה
מִתְּעוֹרֵר לְחַחֲוִיק
בְּדֵי כִי—הַסְתַּרְתָּ

ἡ πρόσωπόν σου ἀφ' *faciem tuam à nobis,*
 ἡμῶν, καὶ παρέδωκας ἔσ *tradidisti nos pro-*
 ἡμᾶς διὰ τὰς ἀμαρτί- *pter peccata nostra.*
 ας ἡμῶν. Καὶ νῦν κύ *Et nunc domine pa-*
 ριε πατὴρ ἡμῶν σὺ, ἡ- *ter noster tu, nos au-*
 μεῖς Δὲ πηλὸς, ἔργα *tem lutum, opera ma-*
 τῶν χειρῶν σου πάν- *num tuarum omnes*
 τες ἡμεῖς. Μὴ ὀργίζου *nos. Ne irascaris no-*
 ἡμῶν σφόδρα, καὶ μὴ *bis nimis, ἔσ ne in*
 εἰ καιρῶ μνησθῆς ἀ- *tempore memineris pec-*
 μαρτιῶν ἡμῶν. Καὶ *carorum nostrorum.*
 νῦν ἐπίβλεψον κύ- *Et nunc respice domi-*
 ριε. ὅτι λαός σου πάν- *ne, quoniam populus*
 τες ἡμεῖς, πόλις τοῦ *tuis omnes nos, civi-*
 ἁγίου σου ἐγενήθη ἔ- *tas sancti tui facta est*
 ρημος, Σιών ὡς ἔρη- *deserta, Sion quasi so-*
 μος, ἐγενήθη Ἱερου- *litudo, facta est Hie-*
 ρουσαλὴμ εἰς κατάρα, *rusalem in maledictio-*
 ὁ οἶκος ἡ ἁγίου ἡμῶν *nem, domus sanctifi-*
 καὶ ἡ δόξα ἡμῶν δὴλό- *catio nostra, ἔσ gloria*
 γησαμ οἱ πατέρες ἡ- *cui benedixerūt patres*
 μῶν, ἐγενήθη πυρῆ *nostrum, facta est igne*
 σος, καὶ πάντα τὰ ἐνδο *cōbusta, ἔσ omnia glo-*
 ξα ἡμῶν σῶέπεσε, *riosa nostra cōciderūt,*

faciem tuā à nobis,
 & dissoluisti nos p-
 pter manū iniquita-
 tum nostrarū. Et nūc
 domine pater noster
 es tu: nos lutū, et tu fi-
 ctor noster, & opus
 manus tuæ oēs nos.
 Ne irascaris dñe vsq;
 valde, & ne in seculū
 memineris iniquitatis.
 Ecce respice quæso,
 populus tuus sumus
 omnes nos. ciuitates
 sanctitatis tuę fuerūt
 vt desertum, Siōn vt
 desertū fuit, Ierusalai
 desolata. Domus san-
 ctificatiōis nostrę, &
 glorię nostrę, in qua
 laudauerūt te patres
 nostri, fuit in exustio-
 nem ignis, & omne
 desiderabile nostrū
 fuit in desolationē.

פְּנֵיךָ מִפָּנֵינוּ וְתִטּוֹגֵנוּ
 בְּיַד עֲוֹנֵנוּ :

וְעַתָּה יְהוָה אֲבֵינוּ
 אֲתָה אֲנַחְנוּ חֶחֶמֶר
 וְאַתָּה יִצְרָנוּ וּמַעֲשֵׂה
 יָדֶיךָ כָּלֵנוּ :

אַל תִּקְצֹף יְהוָה
 עַד-טָאֵד וְאַל-לָעַד
 תִּזְכֹּר עֲוֹנוֹ חֶחֶמֶת
 נָא עֲסֵךְ כָּלֵנוּ :

עָרֵי קִדְשֶׁךָ הָיוּ
 מִדְבָּר צִיּוֹן מִדְבָּר
 הַיְחִתָּה יְרוּשָׁלַם
 שְׁמֵמָה : בְּיַד

קִדְשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ
 אֲשֶׁר הָלַלְוּ
 אֲבֹתֵינוּ הָיָה לְשִׁרְפֶת
 אֵשׁ וְכָל-מַחְמֵדֵינוּ
 חָיָה לְחֶרְבָה :

κὴ ἰδίᾳ πᾶσι τῶν ἄνθρωπων
 ξομῶν κύριε, κὴ ἐσιώπη-
 σαι καὶ ἐταπεινώσαι ἡμᾶς
 σφόδρα.

Et super omnibus his
 continebimus domine,
 Et tacuisti Et humiliasti
 nos valdè.

Hier. 10.
 Laudat
 dei poten-
 tiam, ido-
 torū imbe-
 cillitatem
 eleuans.

O ὅτι ἔστιν ὁμοί-
 ος σοι κύριε,
 μέγας εἶ σὺ,
 καὶ μέγα τὸ ὄνομά σου
 ἐν τῇ ἰσχύϊ, τίς οὐ φο-
 βηθήσεται σε βασιλεὺς
 ἐθνῶν; σοὶ γὰρ πρόπει,
 ὅτι ἐν πᾶσι τοῖς σοφοῖς
 τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐν πά-
 σαις ταῖς βασιλείαις
 αὐτῶν οὐκ ἔστι ὁμοίος
 σοι.

Non est similis
 tui domine,
 magnus es
 tu, Et magnum nomen
 tuum in fortitudine.
 Quis nõ timebit te rex
 gentium? tibi enim de-
 cecit, quoniam in omni-
 bus sapientibus genti-
 um, Et in vniuersis re-
 gnis eorum non est si-
 milis tibi.

Hiere. 10.
 Deprecat-
 ur dei irā

O Ἰλα κύριε ὅ-
 τι οὐχὶ τοῦ
 ἀνθρώπου ἡ
 ὁδὸς αὐτοῦ, οὐδὲ ἀ-
 νὴρ πορεύσεται καὶ κα-
 τὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ πορεύσεται
 τοῦ; παύσασθαι ἡμᾶς
 κύριε, πληρὸν ἐν κρί-
 σει καὶ μὴ ἐν θυμῷ, Et non in furore,

Scio domine quia
 non hominis via
 eius, neque vir
 ambulabit Et diriget
 gressum suum. Cor-
 ripe nos domine, ve-
 runtamen in iudicio
 non in furore,

Nunquid super his
continebis te domi-
ne, tacebis et affliges
nos vsque valde?

NOn est si-
cut tu do-
mine. Ma-
gnus es, & magnum
nomē tuum in forti-
tudine. Quis non ti-
mebit te rex gentiū?
Quia tibi conuenit
regnū. quia inter oēs
sapiētes gētiū, & in-
ter omnia regna eo-
rū, non est sicut tu.

NOui domi-
ne quòd
non est ho-
minis via eius, nec est
viri ambulantis via
eius, nec eius est vt
præparet gressū su-
um. Corripe me do-
mine, verūtamē in iudicio, nō in furore tuo,

הַעֲלֵ-אֵלֶּה תְּתַאֲפַק
יְהוָה תַּחֲשֶׁה וְתַעֲנֵנוּ
עַד-מָאֵד :

כְּמוֹד
מַאֲיִן
יְהוָה
גְּדוֹל אַתָּה וְגְדוֹל
שִׁמְךָ בְּגִבּוֹרָה :
מִי לֹא יִרְאֶה מַלְךְ
הַגּוֹיִם כִּי לֶךָ יֵאָתֶה
כִּי בְּכָל-חֲכָמֵי הַגּוֹיִם
וּבְכָל-מַלְכוּתָם
מַאֲיִן כְּמוֹד :

וַדַּעְתִּי יְהוָה כִּי לֹא
לְאָדָם דְּרָכּוֹ לֹא-
לְאִישׁ הַלֵּךְ וְהַכִּיֹּן
אֶת-צַעְדּוֹ :
יִסְרֵנִי יְהוָה אֶד-
בְּמִשְׁפַּט אֵל-בְּאִפְךָ

ἵνα μὴ ὀλίγους ἡμᾶς ὡς non paucos nos faci-
ποιήσης. cias.

Hiere. 12.
Impium pro-
spera acci-
dere mira-
bitur.

Δ Ἰκαίος εἶ κύριε ὅ-
τι ἀχολογήσομαι
πρὸς σέ, πλὴν κήμα-
τα λαλήσω πρὸς σε,
τί ὅτι ὁδοὶ ἀσεβῶν
διόδοῦνται, διθύνου-
σιν πάντες οἱ ἀθετήν-
τες ἀθετήματα, ἐφύ-
τῳσας αὐτούς, καὶ ὀριζώ-
θησιν, ἐτεκνοποιήσιν
καὶ ἐποίησιν καρπὸν, ἐγ-
γὺς εἰσὺ τὸ σῶμα αὐ-
τῶν, καὶ πύρεω ἀπὸ τῶν
νεφρῶν αὐτῶν. καὶ σὺ
κύριε γινώσκεις με, ἠ-
δεδοκίμασας τὴν καρ-

Iustus es domine,
quia respōdebo ad
te: veruntamen iu-
dicia loquar ad te, quia
via impiorum prospe-
ratur, abundantes fa-
ciunt omnes prævarti-
cates prævicationes.

Plantasti eos, ὡς radi-
cē fecerunt: filios gene-
rancrūt, ὡς fecerūt fru-
ctū: propè es tu ori co-
rū, ὡς longè à renibus
tu domine co-
gnoscis me, probasti
cor meum coram te.

Sanctifica eos in diem
occisionis, congrega
eos ut gregem ad vi-
timam.

Hier. 14.
Agnoscēs
peccatum
suum pro-
pulus ve-
niam eius
implorat.

πρόβατα εἰς σφαγὴν.
Ε Γνωμὲν κύριε ἁ-
μαρτίας ἡμῶν,

Cognovimus domi-
ne peccata nostra,

ne fortè diminuerè
facias me.

Iustus es domine,
si contendam te-
cum. Veruntamè
iudicia loquar tecū.
Quare via impiorū
prosperata est, pacē
habuerunt oēs præ-
uaricantes præuari-
cationem? Plantaſti
eos, etiam radicati
sunt, profecerunt, e-
tiam fecerūt fructū:
appè fuisti ori eorū,
& longè à renibus
eorum? Et tu domi-
ne noſti me, vidisti
me, & probaſti cor
meum tecum. Euel-
le eos ſicut oues ad
iugulationē, & præ-
para eos ad diem occiſionis.

Cognouim⁹ dñe
impietatem no

פֶּן־תִּמְעַטְנִי :

צִדִּיק אַתָּה יְהוָה

כִּי אֲרִיב אֵלֶיךָ

אֶךְ מִשְׁפָּטִים אֲדַבֵּר

אוֹתְךָ מִדוֹעַ דָּרֶךְ

רָשָׁעִים צִלְחָרָה

טָלוּ כָל־בְּנֵי בְגָד :

נִטְעַתֶם גַּם־טָרְשׁוֹ

יִלְכוּ גַם־עֵשׂוֹ פָּרִי

קָרוֹב אַתָּה בְּפִיהֶם

וְרָחוֹק מִכָּל־יִתְיָהֶם :

וְאַתָּה יְהוָה יִדְעֶתְנִי

תִּרְאֵנִי וּבַחֲנִתְ לִבִּי

אֶתְךָ הִתְקַם כְּצֹאֵן

לְטַבְחָהּ וְהִקְרַשְׁתֶּם

לְיוֹם הַרְגָהּ :

יִדְעֵנוּ יְהוָה רָשָׁעֵנוּ

ἀδικίας πατέρων ἡ- iniquitates patrum no-
μῶν, ὥτι ἠμάρτομεν strogum, quia peccavi-
ἐναντίον σου, κόπασον tis corā te, cessa pro-
διὰ τὸ ὄνομά σου. μὴ ἀ- pter nomen tuum, ne
πολέσης θρόνον δόξης perdas thronum gloriae
σθ, μνήθητι μὴ διασκέ τια, memento ne dis-
δάσης τὴν διαθήκην sipes testamentum tu-
σθ τὴν μεθ' ἡμῶν. um, quod nobiscum.

Μὴ ἔστι ἐν εἰδώλοις Nunquid est in idolis
τῶν ἐθνῶν ὑετίζων; gentium pluens? Ἔσθ
καὶ εἰ οὐρανὸς δώσει caelum dabit satieta-
πλησμονὴν αὐτοῦ, ἔ- tem suam, πόνηε tu es
χὶ σὺ εἶ αὐτὸς κύ- ipse domine deus no-
ριε ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ ὑ- ster, Ἔσθ exspectabi-
πομλοῦμί σε, ὅτι σὺ tis te, quia tu feci-
ἐποίησας ταῦτα πάν- sti haec omnia?

τα;

Hiere. 15.
Petit à
deo Hiero-
nias ut se
ab afflic-
tione li-
beret.

Κύρια μνήθητί μου, καὶ ἐπίσκεψάί με, καὶ ἀθωώσόν με ἀπὸ τῶν διωκόντων ἔσθ, ῥυθίνα με ἀπὸ τῶν ἐπικολουούντων μου, μὴ εἰς μακροθυμίαν. Γνώθι ὡς ἔλαβον patientiam. scito quod πρός σου ὀνειδισμὸν acciperis te opprobriū

Domine me-
mento mei,
et visita me,
et purifica me à per-
sequentibus me non in-
patientiam. scito quod

stram, iniquitatē patrum nostrorū, quia peccauimus tibi. Ne reprobēs propter nomē tuū, & ne deiicias foliū gloriæ tuæ. Recordare ne irrites pactum tuum nobiscū. Nunquid sunt in vanitatibus gentium qui pluere faciunt? & nūc cœli dabit imbres? Nōne tu ipse dominus deus noster? Expectauimus te. Tu enim festi omnia hæc.

TV nosti dñe recordare mei & visita me, & uindica me de inimicis meis, ne in longanimitate furoris tui suscipias me: scito qđ sustineo ppter te opprobriū.

עֲוֹן אֲבוֹתֵינוּ כִּי
חָטָאנוּ לָךְ: אֵל—
תִּנְאֵץ לְמַעַן שְׂמֶךְ
אֵל—תִּנְבֵּל כְּסֵא
כְבוֹדְךָ וְזָכַר אֵל—

תִּפְרַר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ:
הֵיטֵב בְּהַבְלֵי הַגּוֹיִם
מִגַּשְׁמִיִּם וְאִם—
הַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ רִבִּיבִים
הַלֵּא אֶתְּךָ—הוּא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִקְוֶה
—לָךְ כִּי—אֶתְּךָ עֲשִׂית
אֶת—כָּל—אֵלֶּה:

אתָּה יָדַעְתָּ יְהוָה
—וְזָכַרְתָּנִי וּפָקַדְתָּנִי
וְהִנָּקַם לִי מִרִדְפָי
אֵל—לְאָרֶץ אֲפָדָה
תִּקְחֵנִי דַע שְׂאֵתִי
עַלֶיךָ חֲרָפָה:

ὑπὲρ τῶν ἀθετάντων à reprobantibus sermo
 τῆς λόγος σου. Σωτέ- nes tuos , consume eos.
 λεσον αὐτῆς, καὶ ἔσται ὁ Et erit verbum tuum
 λόγος σου ἔμοι εἰς δι- mihi in lætitiã ἔσται
 φροσώλω, καὶ χαρὰν dium cordis mei , quo-
 καρδίας μου, ὅτι ἠδικέ- niam inuocatum est no-
 κληταὶ εἰς ὄνομά σου men tuum super me.
 ἐπ' ἔμοι, κύριε παντο- Domine omnipotens ,
 κράτορ, οὐκ ἐκάθισα non sedi in concilio lu-
 ἐν συνεδρίῳ αὐτῶν παι- dentium, sed timui à fa-
 ζόντων, ἀλλὰ ἡ δύλα- cie manus tuæ: seorsum
 βέμην ἀπὸ προσώπου sedebam, quia amaritu-
 χειρός σου, καταμόνας dine repletus um.
 ἐκαθήμην, ὅτι πικρίας
 ἐνεπλήθη.

Hierem. 16.

Κύριε ἰσχύς μου, καὶ
 βοήθειά μου, καὶ κα-
 ταφυγή μου ἐν ἡμέραι
 κακῶν.

Domine forti-
 tudo mea , et
 auxiliũ meũ,
 ἔσται refugium meum in
 die malorum.

Hierem. 17.
 Orat Hie-
 remias au-
 xilium à
 deo.

Κύριε πάντες οἱ κα-
 ταλιπόντες σε κα-
 ταιχίω θήτωσαν, ἀ-
 φρονηκότες ὑπὸ ἄλ-
 γραφήτωσαν, ὅτι ἐγ-
 κατέλιπον πηγὴν ζωῆς

Domine , om-
 nes qui dere-
 liquerunt te
 confundantur, recedentes
 in terra scribantur, quia
 dereliquerunt fontem vitæ

Inuenti sunt sermo-
nes tui, & comedi e-
os. Et fuit verbum
tuū mihi in gaudiū,
& in letitiam cordis
mei, quia inuocatū
est nomen tuū super
me domine de⁹ exer-
cituū. Nō sedi in cœ-
tu ludentiū, nec exul-
taui: propter plagā
tuā solus sedi, quo-
niā ira replesti me.

Domine fortitu-
do mea, & ro-
bur meū, & refugiū
meū in die afflictionis

O Spes Israël do-
mine, oēs qui
dereliquerunt te pu-
dore afficientur, &
recedētes à te in ter-
ra scribētur, quoniā
dereliquerūt venam
aquarum viuentium

נמצאו דבריך
ואכלם ויהי דברך
לא לששון ולשמחת
לבבי כי נקרא
שםך עלי יהוה
אלהי צבאות: לא-
ושבתו בסוד-

משחקים ואעלו
מפני ידך ברו
ושבתו כי יעם
מלאתני:

יהוה עזי ומעוזי
ומנוסי ביום
צרה

מקנה ישראל
יהוה כל עובדיך
יבשו וסורי בארץ
יכתבו כי עובו מקור
מים חיים את-

Ἰὺν κύριον. Ἰ'ασαί με κύριε, καὶ ἰαθήσομαι, σῶσόν με, καὶ σωθήσομαι, ὅτι καύχημά μου σὺ εἶ.

dominum. Sana me domine et sanabor: salua me, et saluabor, quia gloriatio mea tu es.

Hier. 18.

*Oratio
Hieremiae
aduersus
inimicos,
quib. quid
mali impē
deat praedicit.*

Εἰκούσόν μου κύριε, καὶ εἰκούσον τὸ φῶς τῆς δικαιοσύνης μου, εἰ ἅπαντα ποδίσθηται ἅντι ἀγαθῶν κακῶν, ὅτι σωελάλησαν ῥήματα κατὰ τὴν ψυχῆς μου, καὶ τὴν κόλασιν αὐτῶν ἐκρυψάμην μοι. Μνήσθητι κύριε ἐσηκόζου μου κατὰ πρόσωπόν σου, ἵνα ληῖσαι ὑπὲρ αὐτῶν ἀγάθων, ἵνα ἀσπρέψαι Ἰὺν θυμόν σου ἀπ' αὐτῶν. Ἰγὰρ ἵνα δὸς τῶν υἱῶν αὐτῶν εἰς λιμὸν, καὶ ἄθροισον αὐτοὺς εἰς χεῖρας μαχίρων. Ἰγὰρ ἵνα νεανίσκοι αὐτῶν ἄτεκνοι καὶ χήραι, καὶ οἱ ἀνδρες αὐτῶν ἐσῶσαν ἀνηρημένοι θανάτῳ, καὶ οἱ νεανίσκοι αὐτῶν τῶν πτωχότες μαχίρων

Exaudi me domine, et exaudi vocē iustificationis meae, si retribuantur pro bonis mala, quia collocuti sunt verba contra animam meam. Recordare quod steterim ego ante faciē tuam ut loquerer pro eis bona, ut auerterē indignationē tuam ab eis. Propterea lade filios eorum in famē, et congrega eos in manus gladij. Fiat uxores eorum sine filijs, et viri earum sint interfeciti morte, et iuvenes eorum cadentes gladij, et uirgines eorum, et viri eorum defuncti, et iuvenes eorum pauperes gladij.

dominū. Sana me do-
mine & sanabor: sal-
uū me fac & saluus
ero, quoniam laus
mea tu es.

A Trēde domine
ad me, & audi
vocē litigātū mecū.
Nūquid redditur p
bono malū, quia fo-
derunt foueā animæ
meæ? Recordare q̄
steterim in cōspectu
tuo, vt loquerer pro
eis bonū, vt auerterē
irā tuam ab eis. Pro-
pterea da filios eo-
rum in famē, & flue-
re fac eos per ma-
nus gladij, vt sint v-
xores eorum orba-
tæ & viduæ, & vi-
ri earum sint occisi
morte, iuuenes eo-
rum percussi gla-

יְהוָה: רַפְּאֵי יְהוָה
וְאַרְפֵּא הוֹשִׁיעֵנִי
וְאַשְׁעָה כִּי תַהֲלִיתִי
אִתָּה:

הֲשִׁיבָה יְהוָה
אֵלַי וְשִׁמְעֵ לְקוֹל
יְרִיבֵי: הַיְשָׁלִם
תַּחַת-טוֹבָה רַעְוָה
כִּי-כָרוּ שׁוֹחָה לְנַפְשִׁי
זָכַר עֲמָרִי לְפָנֶיךָ
לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם טוֹבָה
לְהֵשִׁיב אֶת-חַמְתְּךָ
מֵהֶם: לְכִן תִּן אֶת-
בְּנֵיהֶם לְרַעַב וְהַנָּרִם
עַל-יְרֵי-חָרֶב
וְתַהַיְנָרְהוּ נְשֵׂיהֶם
שִׁבְלוֹת וְאַלְמָנוֹת
וְאֲנָשֵׁיהֶם יִהְיוּ חֲרָגִי
מֹת בַּחֲוָרֵיהֶם מִכִּי-

ἐν πολέμῳ. γενήθῃτω in p̄aelio. Fiat clamor
 κραυγὴ ἐν ταῖς οἰκεί- in domibus eorum, in-
 αῖς αὐτῶν, ἐπάγα- duces super eos latro-
 γε ἐπ' αὐτοὺς ληστές nes repente, quia ag-
 ᾠφνω, ὅτι ἐχειρίσθη gressi sunt verbum in
 λόγον εἰς σύλληψίμ captionem mei, ἔλα-
 μου. Ἐπαγίδας ἔκρυ- que eos absconderunt cō-
 ψαμ ἐπ' ἐμέ. και σὺ tra me, ἔ tu domi-
 κύριε ἔγνωσ ἅ πασων ne scis omne consilium
 τῶν βουλιῶν αὐτῶν eorum aduersum me
 ἐπ' ἐμέ εἰς θάνατον, in mortem, ne mundes
 μὴ ἀθωώσης τὰς ἀδικι iniquitates eorum, ἔ
 κίας αὐτῶν, καὶ τὰς peccata patrum eorum
 ἀμαρτίας αὐτῶν ἀ- à facie tua ne deleas.
 πὸ προσώπου σου μὴ Fiat infirmitas eo-
 ἐξαλείψης. γενέσθω ἡ rum coram te, in
 ἀθένεια αὐτῶν ἐναν- tempore furo-
 τίον σου, ἐν καιρῷ θυ ris tui fac
 μῆ σου ποίησον ἐν αὐ- in eis.
 τοῖς.

Hierc. 32.
 Laus dei.

Q ὦ κύριε σὺ **Q** vi es domi-
 ἐποίησας τὸν ne deus, tu
 οὐρανὸν καὶ fecisti cœ-
 τὴν γῆν τῇ ἰσχύι lum ἔ terram forti-
 σου τῇ μεγάλῃ, καὶ tudine tua magna, ἔ

dio in prælio. Audia-
tur clamor de domi-
bus eorum: adduces
enim super eos exer-
citum repente: quia
foderunt foueam vt
caperent me, & la-
queos absconderunt
pedibus meis. Tu au-
tem domine nosti om-
ne consilium eorū
aduersum me in
mortem. Ne expies
iniquitatem eorum,
& peccatum eorum
à facie tua ne deleas.
Et sint debilitati in
conspectu tuo, in tē-
pore furoris tui fac
cum eis.

A Hah domi-
ne deus, ec-
ce tu fecisti
coelum & terrā po-
tentia tua magna,

חָרַב בַּמִּלְחָמָה :
הִשְׁמַע וְעָקַר
מִבְּתוּיָהֶם כִּי-תָבִיא
עֲלֵיהֶם גְּדוּד פְּתָאִם
כִּי-כָרוּ שׂוֹחָרִי
לְלִכְדֵּנִי וּפְתוּיִם
טָמְנוּ לְרַגְלָי: וְאַתָּה
יְהוָה יָרַעַתְּ אֶת-
כָּל-עֲצָתָם עָלַי
לְמִוְרַת אֵל-תְּכַפֵּר
עַל-עֲוֹנָם וְחָטְאֵתָם
מִלִּפְנֵיךָ אֵל-תִּמְחֵן
וְהָיוּ מִכְשָׁלִים לְפָנֶיךָ
בַּיַּעַת אִפְּךָ עֲשֵׂה
בָּהֶם:

א הוֹי אֲדָנָי יְהוִה
הֵנִּיחָ אֶתְּךָ עֲשׂוֹת
אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-
הָאָרֶץ בְּכַחַךְ הַגְּדֹל

τῷ βραχίονί σου τῷ brachio tuo excelso, ἔ-
 υψηλῶ καὶ τῷ μετε- sublimi, ἢ abscōdetur à
 ὠρῶ, οὐ μὴ ἀκριβῆ te quicquam, qui facis
 ἀπὸ σοῦ οὐ θέρ, ποιῶν misericordiã in millib⁹,
 ἔλεος εἰς χιλιάδας, καὶ ἔ qui reddis peccata
 ἀκριβοῦς ἀμαρτίας patrũ in sinum filiorum
 πατέρων εἰς κόλπους suorũ post eos. Deus ma-
 τέκνων αὐτῶν μετ' αὐ gnis et fortis, dominus
 τῆς, ὁ θεὸς ὁ μέγας, καὶ virtutum nomẽ ei, ma-
 ἰχυρὸς, κύριος μεγά- gnus cōsilio ἔ potēs o-
 λης βελῆς καὶ δυνατὸς peribus. Oculi tui aper-
 τῶς ὀφθαλμοῖς, ὁ θεὸς, ὁ μέ- ti sunt super omnes vi-
 γας, ὁ παντοκράτωρ καὶ as filiorum hominũ, vt
 μεγαλώνυμος κύριος, des vnicuique secundũ
 οἱ ὀφθαλμοί σου ἀνεῶν viã suã, ἔ secundũ fru-
 μλίνοι εἰς τὰς ὀδὸς πά- etũ ad inuentionẽ suarũ.
 τας τῶν υἰῶν τῶν ἀνθρώ- **R** Ecordare domine
 πῶν, διὲνα ἐκείτω καὶ quod factum est
 τῆν ὀδὸν αὐτοῦ. nobis, intuerẽ ἔ re-

Thren. 5.
 Petit Hie
 remias à
 deo libera-
 tionẽ pro-
 puli Iuda-
 ici.

Mνήσθη κύριε, ὁ- spice opprobriũ nostrũ.
 ἡ ἐγενήθη ἡμῶν, Hæreditas nostra versa
 ἐπίβλεψον καὶ ἴδε τὴν est alienis, domus no-
 ὄνφθισμόν ἡμῶν, κλη- stra extraneis. Pupilli
 ρονομία ἡμῶν μετ' ἐξεί-
 φη ἀλλοτρίοις, οἱ οἴκοι ἡμῶν ξένοισ· ὀφθαλοῖ

& brachio tuo extento. Non est absconditum à te quicquam. Qui facis misericordiam in millibus, & reddis poenā iniquitatis patrū in sinū filiorum post eos. Deus magnus, potens, dominus exercituū nomē eius. Magnus cōsilio, & multus opere, quia oculi tui aperti sunt super oēs vias filiorū hominū, vt des vnicuique secundum vias suas.

Recordare domine qđ fuerit nobis: aspice, & vide opprobrium nostrum.

Hæreditas nostra versa est ad extraneos, domus nostræ ad alienigenas. Pupilli

וּבְיָדְךָ הַנְּטוּיָה
 לֹא יִפְּלֵא מִמֶּךָ כֹּל
 דְּבָרִי : עָשִׂה חֶסֶד
 לְאַלְפִים וּמִשְׁלֹם
 עֵינֶיךָ אֲבוֹת אֶל-חֵיק
 בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם
 חָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוֹר
 יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ :
 גָּדוֹל הָעֶזְרָה וְרַב
 הָעֲלִוְיָה אֲשֶׁר-
 עֵינֶיךָ פְּקֻחוֹת עַל
 כָּל-דְּרָכֵי בְנֵי אָדָם
 לַתַּת לְאִישׁ כְּדְרָכָיו :
 זְכֹר יְהוָה מַה-חָזָה
 לָנוּ חֲבִיט וְרֵארוֹ
 אֶת-חֲרַפְתָּנוּ :
 נִחְלַתְנוּ נַחֲפָזָה
 לְזָרִים בְּתֵינוּ
 לְנִכְרִים : יְתוּמִים

ἐγὼ καὶ ἡ θήλυς, ἔχ' ὑπάρ φακί sumus, non est pa-
 χει πατῆρ, μητέρες ἡ- ter: matres nostrae quasi
 μῶν ὡς αἱ χῆραι, ὑ- viduae. Aquā nostrā in
 δλωρ ἡμῶν ἐρ' ἀργυρίῳ argento bibimus, ligna
 ἐπίομιλο. ξύλα ἡμῶν nostra precio venerūt
 ἐρ' ἀλλάγματι ἡλθον super collū nostrū: per-
 ὠδι τὸν ξάχιλον ἡ- secutionē passi sumus,
 μῶν, ἐδιώχθημεν, ἐ- laborauimus, non quie-
 κοπιᾶμεν, οὐκ ἀνε- uimus. Aegyptus dedit
 παύθημεν. Αἴγυπτος ἔ- manum. Assur ad satie
 δλωκε χεῖρα. Ἄσ' ἐρεῖς tatē ipsorum. Patres no-
 πλισμονίῳ αὐτῶν. οἱ stri peccauerūt & non
 πατέρες ἡμῶν ἡμαρ- sunt, nos iniquitates
 ἔρ, καὶ ἔχ' ὑπάρχουσι, eοῦν sustinuimus: serui
 ἡμεῖς τὰ ἀνομήματα dominati sunt nostri, re-
 αὐτῶν ὑπέχομεν. δι- dimens nō est de manu
 λοι ἐκυρίθου ἡμῶν, eorum. In animabus no-
 λυξέμενος ἔκ' ἐσιν ἐκ stris afferemus panē no-
 τῆς χερός αὐτῶν. ἐρ' ταῖς strum à facie gladij de-
 ψυχαῖς ἡμῶν εἰσοῖσο ferti. Pellis nostra quasi
 μεν ἄρτομ ἡμῶν ἀπὸ clibanus, euulsa sunt à
 πρῶπου ῥομφαίας facie tērestatū famis:
 τῆς ὀρήμα, τὸ δέρμα ἡ-
 μῶν ὡς κλίβανος ἐπελιώθη, συνεσώθη-
 θεν ἀπὸ πρῶπου κραταυγίῳ λιμοῦ.

fuimus absq; patre, הַיּוֹנוֹ אֵין אָב
 matres nostrę veluti אִמֵּתֵינוּ כְּאֶלְמָנוֹת :
 viduę. Aquã nostrã מִיֵּמֵינוּ בְּכֶסֶף שָׁתִינוּ
 pecunia bibimus, li- עֵיצֵינוּ בְּמַחִיר יָבֵאוּ :
 gna nostra precio ve- עַל צוֹאֲרֵנוּ נִרְדְּפֵנוּ
 nierunt. Super colla יִגְעֵנוּ לֹא הוֹנַח-לָנוּ :
 nostra persecutionē מִצָּרִים נָתַנוּ יָד
 passi sumus, labora- אֲשׁוּר לְשִׁבְעַ לֶחֶם :
 uimus, non dabatur אֲבֵתֵינוּ חָטְאוּ אֵינָם
 requies nobis. Aegy אֶנְחֵנוּ עוֹנֵתֵיהֶם
 pto dedimus manũ, סָבְלוּנוּ : עֲבָדִים
 Assyrio, vt fature- מִשְׁלוּ בָנוּ פִּרְקֵי אֵין
 mur pane. Patres no מִיָּדָם : בְּגַפְשֵׁנוּ
 stri peccauerunt, nō נִבְיָא לְחַמְנוּ מִפְּנֵי
 sunt, nos pœnas ini- חֶרֶב הַמִּדְבָּר :
 quitatũ eorũ porta- עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמְרוּ
 uimus. Serui domi- מִפְּנֵי וְלַעֲפוֹת רָעַב :
 nati sunt nobis, qui מִפְּנֵי וְלַעֲפוֹת רָעַב :
 liberaret non fuit è מִפְּנֵי וְלַעֲפוֹת רָעַב :
 manu eorũ. Cum dif מִפְּנֵי וְלַעֲפוֹת רָעַב :
 crimine vitę nostrę מִפְּנֵי וְלַעֲפוֹת רָעַב :
 afferebamus panem מִפְּנֵי וְלַעֲפוֹת רָעַב :
 nostrũ propter gla- מִפְּנֵי וְלַעֲפוֹת רָעַב :
 dium deserti. Pelles nostrę tanquã clibanus
 denigratę sunt propter exustiones famis.

Γωαῖκας ἐν Σιών ἔτα Mulieres in Sion humili
 πείνωσαν, παρθένας ἐν liauerunt, virgines in
 πόλεσιμ Ἰούδα, ἀρχον ciuitatibus Iuda. Prin-
 τες ἐν χερσὶμ αὐτῶν ἐ- cipes in manibus eorū
 κρεμάσθησαν, πρεσβύ- suspensi sunt, seniores
 Τόροι οὐκ ἐδοξάσθησαν, non sunt glorificati, ele-
 ἐκλεκτοὶ κλαυθμὸν ἐτι fletum assumpserūt,
 ἀνέλκων, ὅ νεανίσκοι ἐν iuuenes in ligno in-
 ἐν ξύλῳ ἠσθένησαν, καὶ firmati sunt, ὅ senes ἀ-
 πρεσβύται ἀπὸ πύλης porta cessauerunt. Ele-
 κτὰ ἐπαύσαν. κατῆλυσε ἐτι ex psalmis eorū ces-
 χαρὰ καρδίας ἡμῶν, sauerunt, defecit gau-
 ἐκλευθὶ ἐκ ψαλμῶν diū cordis nostri, cōuert
 αὐτῶν κατέπαυσαν, ἐ- sus est in luctū chorus
 ὁρῶν εἰς πένθος ὁ χο noster, cecidit corona ca-
 ρὸς ἡμῶν, ἔπεσε ὁ σέ- pitis nostri: ὅ autē no-
 Φανος ἡμῶν τῆς κεφαλῆς, ὅ peccauimus. pro-
 λῆς. καὶ ὅ ἡμῶν ὅτι ἡμᾶρ pterea factū est doloro
 ὅτι. πῶς τοῦτο ἐγε- sum cor nostrū, ideo con-
 νῆθη ὁδῶν, ὁδῶν καὶ tenebrati sunt oculi no-
 ἡ καρδία ἡμῶν, πῶς stri super mōtem Sion,
 τὰ τὰ ἐσκόπησαν οἱ ὄφ- quia disperuit: vulpes
 ψαλμοὶ ἡμῶν ἐπ' ὄρος pertransierunt in ea: tu
 Σιών, ὅτι ἡφανίσθη. ἀ- autē domine in eternū
 λώπεκες διήλθον ἐν αὐτῇ. σὺ ὅ κύριε εἰς αἰῶ

Mulieres in Siión affixerunt, virgines in ciuitatibus Iehudah. Principes manu eorũ suspensi fuerũt, facies senũ non glorificauerũt. Iuuenes ad molendũ tulerũt, & pueri in lignũ impigerunt. Senes de porta cessauerunt, iuuenes à cãtico suo. Cessauit gaudiũ cordis nostri, verus est in luctũ chorus noster. Cecidit corona capitis nostri. Væ nũc nobis quia peccauim⁹. ppter hoc fuit mœstum cor nostrũ, propter ista obtenebrati sunt oculi nostri. Propter mōtem Siión, q̄a desolat⁹ est, vulpes ambulauerũt in eo. Tu dñe in seculũ

נָשִׁים בְּצִיּוֹן עָנּוּ
בְּתֵלֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה:
טָרִים בְּיָרְדֵם נָתְלוּ
פְּנֵי זְקֵנִים לֹא נִהְדְּרוּ
: בְּחֹרִים מִחֹן נְשָׂאוֹ
וּנְעָרִים בְּעֵץ כְּשָׂלוֹ:
זְקֵנִים מִשַּׁעַר שָׁבְתוּ
בְּחֹרִים מִנְּגִינָתָם:
שָׁבַת מִשׁוֹשׁ לִבְנוֹ
נִחַפְּדָה לְאַבֶּל מְחֹלְלוֹ
: נִפְלְאָה עֲטִרָתָהּ
לֹא שָׁנּוּ אֹיֹבֵינוּ לָנוּ
כִּי הִטָּאֲנוּ: עַל־זֶה
הָיָה דָוָה לִבְנוֹ עַל־
אֵלֶּה חָשְׁכוּ עֵינֵינוּ:
עַל־הַר־צִיּוֹן שִׁשְׁמָמָם
שׁוֹעֲלִים הִלְכוּ־בּוֹ:
אַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם

τοικήσεις, ὁ θρόνος *permanebis, solium tu-*
 σου εἰς γενεὰν ἐν γενε- *um in generationē et*
 ἀμ. ἵνα τί εἰς νῆκος ἰδι- *generationem. Quare*
 λήσῃ ἡμῶν, καταλεί- *in perpetuum obliuiscē*
 ψεις ἡμᾶς εἰς μακρό- *ris nostri, dereliques*
 τηται ἡμερῶν; ἐπίσρε- *nos in longitudinē die-*
 ψον ἡμᾶς κύριε πρὸς *rum? Conuerte nos do-*
 σε, καὶ ἰδίς ραφισόμε- *mine ad te, et conuer*
 θα, καὶ ἀνακαίνισον *temur: in noua dies no*
 ἡμέρας ἡμῶν καθὼς *stros sicut à principio.*
 ἐμπροσθεν, ὅτι ἀπω- *Sed prouiciens re-*
 θέμενος ἀπώσω ἡμᾶς, *pulisti nos, ira-*
 ὀργίῳ ἐφ' ἡμᾶς ἕως *tus es cōtra*
 σφόδρα. *nos ve-*
hementer.

Ezech. 33.
Pœnitentem nō respuit deus

Daniel. 2.
Deo gratias agit

Daniel,
quòd sibi
regis som-
nium aper-
tuerit.

Ζ ὡ ἐγὼ, λέγει κύ-
 ριος κύριος, οὐ βύ-
 λομαι ἄνθρωπον
 τοῦ ἀσεβοῦς, ὡς ἀπο-
 στέψαι ἄνθρωπον ἀσεβῆ ἀπὸ
 τοῦ ὀλοῦ αὐτοῦ, καὶ ζῆν
 αὐτόν.

Ε ἴη τὸ ὄνομα τοῦ
 θεοῦ ἐυλογη-
 μένον, ἀπὸ τοῦ

V Iuo ego, dicit
 dominus do-
 minus, nō vo-
 lo mortem impij, quã-
 tum vt conuertatur im-
 pius à via sua, et vi-
 uat ipse.

S It nomen domini
 benedictum à se-

permanebis, folium
tuum in generatio-
nem et generationē.

Vt quid in perpetuū
obliuiscēris nostri,
dereliques nos in lō
gitudinē dierū? Con-
uerte nos domine ad
te, & conuertemur,
innoua dies nostros
sicut ab initio. Sed re-
probādo reprobasti
nos, iratus es contra nos vehementissimē.

Vlvo ego, di-
xit dominus
deus, si vo-
lo mortem impij, sed
quum auersus fue-
rit impius à via sua,
viuet.

Locut⁹ est Da-
niel, & dixit,
vt esset nomē
dei benedictum à se-

תִּשָׁב כְּסֵאֶךָ לְדוֹר
וְדוֹר: לְמַה לְנִצְחָה

תִּשְׁכַּחֵנוּ תַעֲזֹבֵנוּ
לְאַרְבַּע יָמִים: הַשִּׁיבֵנוּ
יְהוָה יֵאלֹיֶךָ וְנִשׁוּבָה

הַדָּשׁ יָמֵינוּ כְּקִדְמָה:

כִּי אִם-מָאֵס מְאִסְתָּנוּ

קִצְפָה לְעֵלֵינוּ עַד-

מְאֹד:

וְהוֹדוּ לְיְהוָה כִּי אִם-מָאֵס מְאִסְתָּנוּ

חַי-אֲנִי נְאֻם-

יְהוָה אֲדַנִּי יְהוָה אִם

אֶחְפֹּץ בְּמֹת הַרְשָׁע

כִּי אִם-בְּשׁוּב רָשָׁע

מִדְרָכֹו וְחַיָּה

עֲנָה דָנִיֵּאל

וַאֲמַר-

לְהוֹמַת שְׁמָה דֵי-

אֱלֹהֵא מְבָרַךְ מִן-

αἰῶνος, καὶ ἕως τοῦ *culo*, ἔως usque in se-
 αἰῶνος, ὅτι ἡ σοφία, *culum*, quia sapientia,
 καὶ ἡ σωφροσύνη αὐτοῦ ἔστι *intellectus*, ἔστι *for-*
 ἔστι, καὶ αὐτὸς ἀλλοιοῖ *titudo eius est*, ἔστι *i-*
 καιρὸς καὶ χρόνους, καὶ *ipse mutat tempora* ἔστι
 διδασκᾶ βασιλεῖς, καὶ με- *annos*, constituit re-
 διδασκᾶ, διδασκᾶ σοφίαν *ges* ἔστι *transfert*, dans
 τοῖς σοφοῖς, καὶ φρόνη- *sapientiam sapientibus*,
 σιν τοῖς εἰδόσι σωφρο- *prudenciam scienti-*
 σιν, καὶ αὐτὸς ἀρχα- *bis intellectum*, ipse re-
 λύπει βάθη καὶ ἀ- *uelat profunda*, et abs-
 πόκρυφα. Γινώσκων *condita*, sciens quæ in
 τὰ ἐν τῷ σκοτει, καὶ *tenebris*, ἔστι *lumē cum*
 τὸ φῶς μετ' αὐτοῦ ἐ- *eo est*. Tibi deus pa-
 σι. σὺ ὁ θεὸς πα- *trum meorum* confite-
 τέρω ἡμῶν, ἐξομολο- *or* ἔστι *laudo*, quia sa-
 γοῦμαι καὶ αἰνῶ, ὅ- *pientiam* ἔστι *virtutem*
 τι σοφίαν καὶ δυνά- *dedisti mihi*, ἔστι *nota*
 μιν ἔδωκός μοι, καὶ *fecisti mihi* quæ roga-
 ἐγνώρισάς μοι ἃ ἠξιώ- *ui à te*, ἔστι *ver-*
 βω παρὰ σοῦ, καὶ *bum regis no-*
 τὸ ῥῆμα τῆ βα- *sum feci-*
 σιλέως ἐγνώ- *sti*
 ρισάς μοι. *mibi*.

culo, & vsq; in seculum, quia sapiētia & fortitudo eius est. Et ipse mutat tēpora & ætates, remouet reges, & stare facit reges: dat sapiētiā sapientibus, & scientiā scientibus intelligen-
tiam. Reuelat profundum, nouit illud quod est in tenebris, & lux cum eo manet. Tibi deus patris mei cōfiteor, & te laudo nunc, quia sapiētiā & fortitudinem dedisti mihi, & nunc scire fecisti me, quod quæsiuimus à te, quia sermonem regis scire fecisti nos.

עֲלֵמָא וְעַד-עֲלֵמָא
 דִּי חֲכָמְתָא וְנְבוֹרְתָא
 דִּי-לֵהֱיָא : וְהוּא
 מְהַשְׁנֵי עַרְנֵי
 וּמְנֵי מְהַעֲדָה
 מַלְכִין וּמְהַקִּים
 מַלְכִין יַהֲב חֲכָמְתָא
 לְחַכְוִימִין וּמְנַדְעָא
 לְיַדְעֵי בִינָה : הוּא
 גַלְגַּל עַמִּיקְתָּא
 וּמְסַתְרָתָא יִדַע מְהַ
 בַּחֲשׂוֹכָא וְנִהוּרָא
 עִמָּה שְׂרָא : לְדִיאֲלָה
 אֲבָהָתִי מִהוּרָא
 וּמִשְׂבַּח אֲנִרָה דִּי
 חֲכָמְתָא וְנְבוֹרְתָא
 יַהֲבַת לִי וּכְעַן
 חוֹרְעַתְנִי דִּי-בְעֵינָא
 מְנַדְ דִּי-מַלְת מְלִכָא הוֹרְעַתְנָא :

*Daniel. 9.
Oratio
Danielis
qua popu-
lū à capti-
uitate Ba-
bylonica
liberari
petit.*

Κύριε ὁ θεὸς ὁ μέ-
γας καὶ θαυμαστός,
ὁ φυλάσσων τὴν δια-
θήκην σου, καὶ τὸ ἔλεος
τοῖς ἀγαπήσίν σε, καὶ τοῖς
φυλάσσουσιν τὰς ἐντο-
λάς σου. Ἡμεῖς το μὲν, ἡ-
δικήσαμεν, ἡσεβήσα-
μεν καὶ ἀπίσνημεν, καὶ
ἐξεκλίναμεν ἀπὸ τῶν
ἐντολῶν σου, καὶ ἀπὸ τῶν
κριμάτων σου, καὶ οὐκ
εἰσηκούσαμεν τῶν δό-
λων σου τῶν προφη-
τῶν, οἱ ἐλάλουμέν ἐν τῷ
ὀνόματί σου πρὸς τὰς
βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ ἄρ-
χοντας ἡμῶν, καὶ πα-
τέρας ἡμῶν, καὶ πρὸς
πάντα τὸν λαόν σου
γῆς. Σοὶ κύριε ἡ δι-
καιοσύνη, καὶ ἡμῶν ἡ
αἰχμὴ τοῦ προσώ-
που. Καὶ νῦν κύριε
ὁ θεὸς ἡμῶν ὃς ἐξήγαγες τὸν λαόν σου

Domine deus
magne et ter-
ribilis, custo-
diens testamentum tu-
um et misericordiam
diligentibus te et cu-
stodientibus mandata
tua. Peccauimus, ini-
quitate fecimus, im-
prie egimus, et reces-
simus, et declinaui-
mus à mandatis tuis, et
à iudiciis tuis. Et nō au-
diuimus seruos tuos
prophetas qui loquebā-
tur in nomine tuo ad
reges nostros, et prin-
cipes nostros, et patres
nostros, et ad omnem
populū terræ. Tibi do-
mine iustitia, et nobis
domine deus noster, qui
eduxisti populum tuum

Obscuro domine
 deus magne &
 terribilis, custodiens
 pactū & misericor-
 diā diligētibus te, &
 custodiētibus māda-
 ta tua. Peccauimus,
 & iniquitatem feci-
 mus, & impiē egi-
 mus, & rebellauim⁹,
 & recessimus à mā-
 datis tuis & iudiciis
 tuis. Et non obediui-
 mus seruis tuis pro-
 phetis q̄ locuti sunt
 in nomine tuo regi-
 bus nostris, principi-
 bus nostris, & patri-
 bus nostris, & omni
 populo terræ. Tibi
 domine iustitia, no-
 bis autem pudor fa-
 ciei. Et nunc domi-
 ne deus noster, qui
 eduxisti populū tuū

אֱלֹהֵינוּ הָאֵל
אֲנִי
הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא
הַבְּרִיָּת
לְאַהֲבָיו
מִצְוֹתָיו :
וְעֹוֵינוּ
וְהִרְשָׁעֵנוּ
וּמִרְדָּנוּ
וְסוּר
מִמִּצְוֹתֶיךָ
וּמִשְׁפָּטֶיךָ :
וְלֹא
שָׁמַעְנוּ אֶל - עֲבָדֶיךָ
הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר דִּבְרוּ
בְּשִׁמְךָ אֶל - מְלָכֵינוּ
טָרְיָנוּ וְאַבְתֵּינֵנוּ וְאֵל
כָּל - עַם הָאָרֶץ : לְךָ
אֱלֹהֵינוּ הַצְדָּקָה וְלָנוּ
בְּשֵׁת הַפָּנִים :
וְעַתָּה
אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר
הוֹצֵאת אֶת אֶרֶץ - עַמְּךָ

ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν χειρὶ de terra Aegypti, in
 κραταιᾷ, καὶ ἐποίησας manu forti et fecisti
 σεαυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἑ- tibi ipse nomen sicut di-
 μέρα αὐτῆ, ἡμάρτη- es hæc, peccauimus, ini-
 μεν, ἠνομήσαμεν, ἠδική- quæ fecimus, iniuste e-
 σαμεν. Κύριε ἐν πάσῃ- gimus. Domine in omni
 ἐλεημοσύνῃ σου ἀφ- misericordia tua auer-
 στραφήτω δὴ ὁ θυμός tatur obsecro furor tu-
 σου, καὶ ἡ ὀργή σου ἀπὸ τ- us et ira tua à ciuita-
 πόλεώς σου Ἱερουσαλήμ te tua Hierusalem non
 ὄρας ἀγία σου, ὅτι ἡμάρ te sancto tuo, quia pec-
 τμεν ἐν ταῖς ἀδικίαις cauimus in iniquitati-
 ἡμῶν, καὶ τῶν πατέρων bus nostris, et patrum
 ἡμῶν. Ἱερουσαλήμ, καὶ nostrorum. Hierusalem
 ὁ λαός σου εἰς ὀνειδισ- et populus tuus in or-
 μὸν ἐγένετο ἐν πάσι τοῖς probrium factus est in
 περικύκλω ἡμῶν. Καὶ omnibus quæ in circui-
 νυῶν εἰσέκουσον κύριε tu nostro. Et nunc ex-
 ὁ θεός ἡμῶν ἄκουσον πρὸ- audi domine deus no-
 σευχῆς τοῦ δούλου σου, ster orationē serui tui,
 καὶ τῶν δεήσεων αὐτοῦ, et deprecationes eius,
 καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσω- et ostende faciem tuā
 πόν σου ὑπὲρ τῆς ἁγίας μά super sanctuariū tuum
 σου τὸ ἔρημον ἐνεκέν σου desertū ppter te domi-
 κύριε. Κλίνον ὁ θεός μου ne. Inclina deus meus

de terra Aegypti in manu forti, & fecisti tibi nomen secundum diem hanc. Peccauimus, impiè egimus. Domine secundum omnes iustitias tuas auertatur obsecro furor tuus & ira tua à ciuitate tua Ierusaláim, monte sancto tuo.

Quia propter peccata nostra, & iniquitates patrum nostrorũ, Ierusaláim & populus tuus in opprobrium sunt cunctis in circuitu nostro.

Et nũc audi deus noster orationem serui tui, & deprecationes eius, & illustra fa-

ciem tuã super sanctuariũ tuum quod desolatum est propter dominũ. Inclina deus meus

מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיַד
חֲזָקָה וַתַּעַשׂ לָךְ

שֵׁם כִּיּוֹם הַיּוֹם חֲטָאנוּ
רַשָּׁעֵנוּ: אֲדָנָי כָּכָל-

צַדִּיקְתֶּיךָ יִשָּׁב-נָא
אִפְּךָ וַחֲמַתְךָ מֵעִירְךָ

יְרוּשָׁלַם הַר קֹדְשֶׁךָ
כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת

אֲבֹתֵינוּ יְרוּשָׁלַם
וְעַמְּךָ לְחַרְפָּה לְכָל-

סְבוּבֹתֵינוּ: וְעַתָּה
שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֵל-

תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֵל-
תַּחֲנוּנָיו וְהֵאֵר פְּנֵיךָ

עַל-מִקְדָּשֶׁךָ הַשָּׁמַם
לְמַעַן אֲדָנָי:

הִטָּה אֱלֹהֵי

ἤκουσον σου καὶ ἄκουσον, *aurem tuam et audi,*
 ἀνοιξοῦ τὰς ὀφθαλ- *aperi oculos tuos et*
 μούς σου, καὶ ἴδε τὴν ἀ- *vide desolationem no-*
 φανισμόν ἡμῶν, καὶ αἶ- *stram, et civitatis tuæ,*
 πόλεός σου ἐφ' ἧς ἐπι- *super quam inuoca-*
 κέκληται τὸ ὄνομά σου *tum est nomen tuum*
 ἐπ' αὐτῇ, ὅτι οὐκ ἔστι *super eam, quia non*
 ταῖς δικαιοσύναις ἡ- *in iustitiis nostris nos*
 μῶν ἡμεῖς ἐπιποῦμεν *proiicimus misratio-*
 τὴν οἰκισμὸν ἡμῶν *nem nostram in conspe-*
 ἐνώπιόν σου, ἀλλ' ἔστι *ctu tuo, sed in misera-*
 τοὺς οἰκισμοὺς σου *tiones tuas multas do-*
 τοὺς πολλοὺς κύριε. *mine. Exaudi domi-*
 εἰ ἄκουσον κύριε, ἰλά- *ne, placare domine, at-*
 σθη κύριε, πρόσχες *tende domine, fac et*
 κύριε, ποιήσον καὶ μὴ *ne tardaueris propter*
 χρονίσης ἐνεκέρ σου *te domine deus meus,*
 κύριε ὁ θεός μου, ὅτι *quia nomen tuum inuo-*
 τὸ ὄνομά σου ἔστι κέκλη *catum est super ciuita-*
 ται ἔστι τὴν πόλιν σου, *tem tuam, et super po-*
 καὶ ἔστι τὴν λαόν σου. *pulum tuum.*

Ioel. 1.
 Planctus
 Ioel.

Π ρὸς σέ κύριε **A** D te domine
 βοήσομαι, ὅ- **A** clamabo, quo
 τι πῦρ ἀνή- **A** niā ignis con-
 λωσε τὰ ὠραῖα αἶ- **A** sumpsit speciosa de-

aurem tuã, & audi,
aperi oculos tuos, &
vide desolationes no-
stras, & ciuitatis, su-
per quam inuocatũ
est nomen tuum.

Quia non in iustitiis
nostris prosternimus
preces nostras corã
te, sed in miserationi-
bus tuis multis.

Domine exaudi, do-
mine parce, domine
attende, & fac ne
moreris propter te-
metipsum deus me-
us, quia nomen tu-
um inuocatum est su-
per ciuitatem tuam,
& super populum
tuum.

AD te domi-
ne clamabo,
quia ignis
consumpsit pascua

אֲזַנְךָ וְשָׁמַעַתְּ פִּקְחָה
עֵינֶיךָ וּרְאֵה

שְׁמֵמֹתֵינוּ וְהָעִיר

אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֶךָ

עָלֶיהָ: כִּי לֹא עַל-

צַדִּיקֵינוּ אֲנַחְנוּ

מִפְּוֵלִים תִּתְחַנּוּנוּנוּ

לִפְנֶיךָ כִּי עַל-

רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים:

אֲדַנּוּי שְׁמֶעָה אֲדַנּוּי

סִלְחָה אֲדַנּוּי

הַקְּשִׁיבָה וְעֹשֶׂה

אֵל-תֵּאחֶר לְמַעַנְךָ

אֱלֹהֵי כִי-שְׁמֶךָ

נִקְרָא עַל-עִירְךָ

וְעַל-עַמְּךָ:

אֱלֹהֵי יְהוָה אֲקַרָּא

כִּי אֵשׁ אֶכְלָה גְּאוֹת

ὄρημου, καὶ φλόξ ἀν- serti, ἔσ flamma suc-
 ἦψε πάντα τὰ ξύλα cendit omnia ligna a-
 τοῦ ἀγροῦ, καὶ τὰ κτή gri, ἔσ iumenta cam-
 νη τοῦ πεδίου ἀνέ- pi suspexerunt ad te,
 ελεψαμ πρὸς σέ, ὅτι quoniam arefacta sunt
 ἐξηραίνθησαν ἀφίσεις emissiones aquarum,
 ὑδάτων, καὶ πῦρ κα- ἔσ ignis deuorauit spe-
 τέφαγε τὰ ὠρεῖα αἰ ciosa deserti.
 ὄρημου.

*Iona. 1.
 Orationa
 nigātium
 cum Iona.*

MΗ δα μῶς κύ- **N** Equaquā do-
 ριε' μὴ ἀχ- mine, ne pe-
 λώμεθα ἔ- reamus pro-
 νεκεμ αἰ ψυχῆς τῶ pter animam hominis
 ἀνθρώπου τύτου, καὶ huius, ἔσ ne des super
 μὴ δὴς ἐφ' ἡμᾶς αἷμα nos sanguinem iustum,
 δίκαιον, διότι σὺ κύριε quia tu domine sicut νο
 ὄρ ζόπον ἐβούλου πε- luisti fecisti.
 ποίησας.

*Iona. 2.
 Oratio Io-
 na ad deū
 de ventre
 piscis.*

E Βόησα ἐν θλίψι **C** Lamau in tri-
 μου πρὸς κύριον bulatione mea
 τῶ θεόν μου, καὶ ad dominū de-
 εἰσήκουσέ με, ἐκ κοιλί- um meum, ἔσ exaudi-
 ας ἀλλου κραυγῆς με uit me: de ventre infer
 ἠκούσας φωνῆς μου, ἀ- ni audisti vocem meā,
 πέρριψάς με εἰς βάθη plicisti me in pfundū

deserti, & flāma succendit omnes arbores agri. Etiā bestiae agri clamabunt ad te, quoniam exsiccati sunt riui aquarum, & ignis consumpsit pascua deserti.

מִדְבָּר וְלַחֲזָרָה
לְהַטִּיחַ כָּל-עֵצֵי
הַשָּׂדֶה: גַּם-בְּהֵמוֹת
שָׂדֶה תִּעְרֹג אֵלַיָּהּ
כִּי יִבְשׁוּ אֲפִיקֵי מַיִם
וְאֵשׁ אָכְלָה נְאוֹת
הַמִּדְבָּר:

Quæsumus domine, ne obsecro precamur propter animam viri istius, & ne ponas super nos sanguinem innocētem: quia tu domine sicut voluisti, fecisti.

אֲנִי יְהוָה
אֶל-נִיחַ
נִאֲבָדָה בְּנַפְשׁ הָאִישׁ
הַזֶּה וְאֶל-תִּתֵּן עָלֵינוּ
דָּם נְקִיא כִּי-אַתָּה
יְהוָה כִּי-אֲשֶׁר חָפְצָתָּ
עֲשִׂיתָ:

Clamaui in afflictione mea ad dominum, & exaudiuit me. In ventre inferi clamaui, exaudisti vocē meā. Et proicere fecisti me in profundū,

קִרְאתִי מִצָּרָה לִּי
אֶל-יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי
מִבֶּטֶן שְׂאוֹל שְׁוַעֲתִי
שָׁמַעְתָּ קוֹלִי:
וְתִשְׁלַח יָדְךָ מִצוּלָה

καρδίας θαλάσσης, cordis maris, et flumini
 καὶ ποταμοὶ ἐκύκλω- na circundederunt me,
 σάν με. πάντες οἱ με- omnes elevationes tuae,
 τεωρισμοί σου, καὶ τὰ et fluctus tui super me
 κύματα σου ἐπ' ἐμοὶ transierunt, et ego di-
 λιπῆλθον, καὶ ἐγὼ εἶ- xi: Abieci sum ex o-
 πα. ἀπώσμαι ἐξ ὀφ- culis tuis, profectò ad-
 θαλμῶν σου, ἄρα dam ut videam tem-
 πλοσθήσω τοῦ ἕδι- plum sanctum tuum.
 βλέψαι με πρὸς ναὸν Circunfusa est mihi a-
 τ' ἁγίου σου. πῶς ἐχύ qua usque ad animam,
 θη μοι ὑδωρ ἕως ψυ- abyssus vallavit me, in
 χῆς μου, ἄβυσσος ἐκύ trahit caput meum in
 κλωσέ με ἐσχάτη, ἐδυσ scissuras montium, de-
 ἠ κεφαλή μου εἰς σχισ- scendi in terram, cuius
 μάς ὀρέων. κατέβη εἰς vetes eius retinacula
 τῶν, ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς sempiterna. et ascen-
 κάρχοι αἰώνιοι. καὶ ἀ- dat ex corruptione vi-
 ναβήτω ἐκ φθορᾶς ἡ ta mea domine deus
 ζωῆ μου πρὸς σὲ κύριε meus. Quum deficeret
 ὁ θεός μου. ἐν τῷ ἐκλί à me anima mea, do-
 πειν ἀπ' ἐμοῦ τὴν ψυ- mini memoratus sum,
 χὴν μου, τοῦ κυρί- et veniat ad te o-
 ου ἐμνήθην, καὶ ἔλθοι ratio mea ad templum
 πρὸς σὲ ἡ προσευχή μου πρὸς ναὸν τὸν

in mediū mariū, et
 flumē circūdedit me.
 Omnes vnde tuæ, &
 fluctus tui super me
 trāsierunt. Ego autē
 dixi: proiectus sum ē
 cōspectu oculorum
 tuorū: verūtāme ad-
 dā vt respiciā ad tē-
 plū sanctū tuum. Cir-
 cūdederūt me aquæ
 vsque ad animā: vo-
 rago circūdedit me:
 alga alligata est capi-
 ti meo. Ad extrema
 montium descendi,
 terram clausam ve-
 stibus suis ppter me
 in seculum: & ascen-
 dere fecisti ē fouea
 vitam meā domine
 deus mi. Cū defi-
 ceret in me anima
 mea, domini recor-
 datus sum, & venit oratio mea ad templum

בְּלִבְבֵי יַמִּים וְנְהַר־
 יִסְבְּבֵנִי כָּל-
 מַשְׁבָּרֶיהָ וְגַלְיָהּ עָלַי
 עָבְרוּ: וְאֲנִי אֶמְרָתִי
 נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיהָ
 אֶדְ אֹסִיף לְהַכִּיֵּם
 אֶל-הַיִּכְלֵל קִדְשָׁהּ:
 אֶפְפוֹנֵי מַיִם עַד-
 נַפְשִׁי תְהוּם יִסְבְּבֵנִי
 סוּף חָבוּשׁ לְרֵאשִׁי:
 לְקַצְבֵי הָרִים יִרְדֹּתִי
 הָאָרֶץ בְּרַחֲמֶיהָ בְּעַרְי
 לְעוֹלָם וְתַעֲלֵא
 מִשְׁחַת חַיִּי יְהוּרָה
 אֱלֹהֵי: בְּהַתְעַטָּה
 עָלַי נַפְשִׁי אֶת-יְהוָה
 זְכַרְתִּי וְתָבוֹא אֵלַי
 תְּפִלָּתִי אֶל-הַיִּכְלֵל

ἅγιόν σου. φυλασόν. *sanctum tuum. Qui
 μνοι μάταια καὶ ψευ- custodiunt vana et
 δή, ἔλεον αὐτῶν ἕνεκα mendacia, misericordi-
 τέλιπον, ἐγὼ δὲ με- am suam reliquerunt.
 τὰ φωνῆς αἰνέσεως καὶ Ego autem in voce
 ἔξομολογήσεως θύσω laudis et confessionis
 σοι, ὅσα ἠυξάμην ἀρ- immolabo tibi, quaecun-
 δώσω σοι εἰς σωτηρί- que voui reddam pro
 αμ μοι τῷ κυρίῳ. salute domino.*

*Iona. 4.
 Oratio Iona irati,
 quod non
 impleisset
 deus quae
 ipse iussu
 illius praedixerat.*

Ω *Δὴ κύριε, ἕνεκα
 οὗτοι λόγοι
 μου, ἕνεκα ὄν-
 τός μου ἐν τῇ γῆ μου;
 διὰ τὸ πρὸς τὰς
 φουγεῖν εἰς θάλασσαν,
 διότι ἔγνω ὁ θεὸς
 ἐλεήμων καὶ οἰκτιρῶν,
 μακρόθυμος, καὶ πολ-
 λυέλεος, καὶ μετανο-
 ῶν ὑπὲρ τῶν κακίαις.
 καὶ νῦν δέσποτα κύριε
 λάβε τὴν ψυχὴν μου
 ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι καλὸν
 τὸ ἀρθάνειν με ἢ
 ζῆν.*

Ο *Domine, nō-
 ne isti sermo-
 nes mei sunt,
 adhuc existente me in
 terra mea? propterea
 praueeni fugere in Thar-
 sis, quia cognoui quod
 deus misericors et mise-
 rator, patiens et multa
 misericordiae, et agens
 paenitentiam super ma-
 litis. Et nunc domina-
 tor domine tolle animam
 meam a me, quia bonū
 mori me magis quam
 viuere.*

sanctum tuū. Custodiētes vanitates mendaces, misericordiā eius dereliquerunt.

Ego autē in voce cōfessionis immolabo tibi: quod voui reddā: salus est domini.

Obscuro domine nōne hoc est verbū meum, quum adhuc essem in terra mea? Ideo præoccupavi ut fugerem in Tharsis: quia noui quòd tu es deus clemens & misericors, longanimis & multæ misericordiæ, & pœnitēs super malo.

Et nunc domine tolle quæso animā meam à me, quia melior est mors mea, quā vita mea.

קְדֻשָׁה: מִשְׁמֵרִים

הַבְּלִי-טוֹא הַסְּדָם

יַעֲזֹבוּ: וְאֲנִי בְקוֹל

תּוֹדָה אֲזַבְּחָה-לְךָ

אֲשֶׁר נִדְרָתִי אֲשַׁלֵּמָה

יִשְׁוַעֲתָה לַיהוָה:

אֵלֵינוּ יְהוָה הַלּוֹא-

יָדָה דְבָרֵי עֵר-

הַיּוֹתִי עַל-אֲדָמָתִי

עַל-כֵּן קָדַמְתִּי

לְבִרְתֵי תַרְשִׁישָׁה

כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה

אֵל-חַנּוּן וְרַחוּם

אֲרַךְ אַפַּיִם וְרַב-

חֶסֶד וְנֶחֱם עַל-

הַרְעָה: וְעַתָּה יְהוָה

קַח-נָא אֶת-נַפְשִׁי

מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי

מִחַיִּי:

Miche. 7.
Spe p̄mis-
sionum dei
ecclesiam
cōfirmat.

Τὸς θεὸς ὡσπερ
σὺ, ἐξαίρων ἀ-
δικίας καὶ ὑπερ-
βάνων ἀσεβείας τοῖς
καταλοίποις αὐ-
κλή-
ρονομίας αὐτοῦ, οὐ σωέ-
χεν εἰς μαρτύριον ὀρ-
γῆν αὐτοῦ, ὅτι θελὼν
ἐλέους ἴδῃν, αὐτὸς ἐπι-
σρέψῃ καὶ οἰκτιρήσῃ ἡ-
μᾶς, κατακλύσει τὰς
ἀδικίας ἡμῶν, καὶ ἀ-
πορέψονται εἰς τὰ
βάθη αὐτῆς θαλάσσης
πάντα αἱ ἁμαρτίαι ἡ-
μῶν. Δώσει ἀλήθειαν
θεοῦ Ἰακώβ, ἔλεος θεοῦ
Ἀβραάμ, καὶ ἰού-
μοσερ τοῖς πατέρισιν
ἡμῶν κατὰ τὰς ἡμέρας
τὰς ἔμπροσθεν.

Abacuc 1.

Οὐχὶ σὺ ἀπαρχῆς
κύριος ὁ θεὸς ἅγι-
ός μου; καὶ οὐ μὴ ἀρ-
θάνωμεν. Κύριε εἰς
κρίμα τίταχας αὐτὸν

Quis deus sicut tu?
auferens ini-
quitates, et transcendēs
impietates his qui reli-
qui sunt hereditatis e-
ius. Non cōstituit in te-
stimonium iram suam,
quia volens misericor-
diam est. Ipse reuerte-
tur et miserebitur no-
stri, demerget iniquita-
tes nostras, et proiicien-
tur in profunda maris
omnia peccata nostra.
Dabit veritatem Ia-
cob, misericordiam A-
braham, sicut iuravit
patribus nostris iuxta
dies priores.
Nonne tu à princi-
pio domine deus
meus, sancte meus? non
moriemur. Domine in
iudicium posuisti eum,

Quis deus sicut
tu? parcens
iniquitati, & transiens
super praeuarcatione
residui hereditatis
suae. Non tenuit in
seculum furorē suum,
quoniam vult miseri-
cordiam ipse. Reuer-
tetur, miserebitur no-
stri, subiiciet iniqui-
tates nostras, & pro-
iiciet in profunda ma-
ris omnia peccata no-
stra. Dabis veritatē
Iahacób, misericor-
diā Abrahám, quam
iurasti patribus no-
stris à diebus antiq̄s.

Nonne fuisti ab
initio dominus
deus meus, sanctus
meus, non moriemur.
Domine ad iudiciū
faciendū posuisti eū,

מִי אֵל כְּמוֹךָ
נִשְׁמַח עֵוֹן

וְעֵבֶר עַל פְּשָׁע
לְשֵׁאֲרוֹת נַחֲלָתוֹ לֹא
— הַחַוִּיק לְעַד אַפּוֹ

כִּי חֶפֶץ חַסֵּד הוּא :

יָשׁוּב יִרְחַמֵּנוּ יְכַבֹּשׁ

עֲוֹנֵינוּ וְתִשְׁלִיךְ

בַּמַּצְלוֹת יָם כָּל—

חַטָּאתָם : תִּתֵּן אֶמֶת

לְיוֹעֲקָב חַסֵּד

לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר—

נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתָּיִנוּ

מִימֵי קֶדֶם :

הֲלֹוא אַתָּה

מִקֶּדֶם

יְהוָה אֱלֹהֵי קֶדְשִׁי

לֹא נָמוֹת יְהוָה

לְמַשְׁפַּט שִׁמְתוֹ

καὶ ἔπλασέ με τοῦ ἐ-
λέγχειν παιδείᾳ αὐ-
τοῦ. καὶ θαρῶς ὀφθαλ-
μὸς τοῦ μὴ ὄρα ἄρ πονη-
ρὰ, καὶ ἕδιδέπει μὲ-
πὶ πονηροῦς οὐ διυνή-
σῃ.

Abacuc 3.
Misericor-
diā dei im-
plorat Ab-
bacuc.

Κύριε εἰσκήκοα
τῆν ἀκοήν σου, καὶ
ἐφοβήθη. Κύριε κρατε-
ρόνησε τὰ ἔργα σου, καὶ
ἐξέσω. Ἐν μέσῳ δύο
ζώων γνωθήσῃ, ἐν τῷ
ἐγγίσει τὰ ἔτη ἕδιδέ-
παι, ἐμὲ παρῆναι
τὴν καιρὸν ἀναδιψή-
σῃ, ἐν τῷ ταραχθῆ-
ναι τὴν ψυχὴν μου, ἐν
ὀργῇ ἐλέος μνηθήσῃ.

Ibidem.

Εγὼ ἔν τῷ κυρίῳ
ἀγαλλιάσομαι, χα-
ρήσομαι ἕδιδέπαι θεῷ
σωτήρι μου.

Et plasmavit me ut ar-
guam disciplinam eius.

Mundus oculus ne
videat mala, et
aspiciat super
dolorem.

Domine audiui au-
ditum tuum et ti-
mui, domine considera-
vi opera tua et obstu-
pui. In medio duorum
animalium cognoscēris.
Cū appropinquaverint
anni cognoscēris, cū ad-
erit tēpus demonstrabe-
ris, cū cōturbata fue-
rit anima mea, in ira
misericordiae recorda-
beris.

Ego autem in do-
mino exultabo, gau-
debo super deo saluta-
ri meo.

& fortem ad incre-
pandū fundasti eum.
Mundus es oculis, vt
nō videas malum, &
respiciendo prauita-
tē non poteris ferre.

Domine au-
diui auditū
tuum, & ti-
mui: domine opus
tuū in medio anno-
rum viuifica illud, in
medio annorum no-
tum fac: in ira, miseri-
cordiæ recordare.

EGo autem in
domino exul-
tabo, & læta-
bor in deo salute
mea.

וְצוֹר לְהוֹכִיחַ
יִסְדָּתוֹ: טְהוֹר עֵינָיו
מִרְאוֹת רָע וְהִבִּיט
אֶל-עַמָּל לֹא תוֹכֵל

וְהוֹרָה שְׁמַעְתִּי
: שְׁמַעְךָ יִרְאֵתוֹ
יְהוָה פָּעַלְךָ בְּקִרְבִּי
שְׁנָיִם חַיִּיהוּ בְּקִרְבִּי
שְׁנָיִם תוֹרִיעַ בְּרַגְלֵנוּ
רַחֵם תִּזְכּוֹר:

וְאֲנִי בַיהוָה אֶעֱלוֹזָה
וְאֲנִי לַיהוָה בְּאֵלֵהֶי
וְשִׁעִי:

Benedi

Genes. 1.
Benedicit
deus ani-
bus & pis-
cibus.

ΚΑΙ ΒΥΛΟΓΗΣΕΝ ΑΥ-
ΤΑ Ο ΘΕΟΣ ΛΕΓΩΝ,
ΑΥΞΑΝΕΘΕ ΚΥ ΠΛΗΘΥ-
ΝΕΘΕ, ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΘΕΤΕ
ΤΑ ΎΔΑΤΑ ΕΙ ΤΑΙΣ ΘΑ-
ΛΑΣΣΑΙΣ, ΚΥ ΤΑ ΠΕΤΕΙ-
ΝΑ ΠΛΗΘΥΝΕΘΩΣΑΝ ὕδατι αἰ γῆς.

ET benedixit eis de-
us, dicens: Crescite
& multiplicamini, &
replete aquas in mari-
bus: & volatilia mul-
tiplicentur super terrā.
& omnia quae vivunt in
aeribus multiplicentur.

Ibidem.
Benedicit
deus homi-
ni, illi om-
nia subiici-
ens.

ΚΑΙ ΒΥΛΟΓΗΣΕΝ ΑΥ-
ΤΟΝ Ο ΘΕΟΣ ΛΕΓΩΝ,
ΑΥΞΑΝΕΘΕ, ΚΥ ΠΛΗΘΥ-
ΝΕΘΕ, ΚΥ ΠΛΗΡΩΘΕΤΕ ΤΗΝ
Γῆν, ΚΥ ΚΑΤΑΚΥΡΙΑΘΕ-
ΤΕ Αὐτῆν, ΚΥ ἄρχετε τῶν
ἰχθύων τῆς θαλάσσης,
ΚΥ ΠΕΤΕΙΝῶΝ τῆς οὐρα-
νῆς, ΚΥ ΠᾶΝΤΩΝ τῶν κτι-
σθῶν αἰ γῆς, ΚΥ ΠᾶΝ-
ΤΩΝ τῶν ὀρνέθων, τῶν ὀρ-
νέθων αἰ γῆς.

ET benedixit eis de-
us, dicens: Crescite
& multiplicamini, &
replete terrā, & domi-
namini ei, & imperate
piscibus maris & vola-
tilibus caeli, & omnibus
iumentis, & ovis terrae,
& omnibus reptilibus
super terrā.
& omnia quae vivunt in
aeribus multiplicentur.

Genes. 9.
Benedicit
dominus
Noe.

ΚΑΙ ΒΥΛΟΓΗΣΕΝ Ο ΘΕ-
ΟΣ ἸϋΜΝῶΕ, ΚΥ Τῶ
Υἱὸς Αὐτοῦ, ΚΥ Εἶπερ αὐ-
τοῖς, ΑΥΞΑΝΕΘΕ ΚΥ ΠΛΗ-

ET benedixit de-
us Noe, & filius
eius, et dixit e-
is: Crescite & mul-

Etiones.

ET benedixit eis, dicēdo: Crescite & multiplicare vos, & replete aquas in maribus, & volatile multiplicet se in terra.

ET benedixit eis deus, & dixit ad eos deus: Crescite et multiplicare vos, & replete terrā, & subiicite eā, et dominamini piscibus maris, & volatili cœli, & omni bestiaē reptanti super terram.

ET benedixit deus Noach, & filiis eius, & dixit ad eos: Crescite, & mul-

וּבְרַךְ אֶתְּם אֱלֹהִים
וְלֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ
וּמְלֵאוּ אֶת־הַמַּיִם
בַּיַּמִּים וְהָעוֹף
בַּאֲרֶץ :

וּבְרַךְ אֶתְּם
וְאֱלֹהִים וְלֵאמֹר
לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ
וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־
הָאָרֶץ וּכְבִשְׁתֶּה וְרֵדוּ
בְדוֹגַת הַיָּם וּבְעוֹף
הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־חַיַּת
הָרֶמֶשׂוֹת עַל־הָאָרֶץ :

וּבְרַךְ אֱלֹהִים
וְאֶת־נֹחַ וְאֶת־בְּנָיו
וְלֵאמֹר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ

θαύεσθε καὶ πληρώθη- triplicamini, et replete
 τε τὴν γῆν, καὶ κατακυ- terram, et dominami-
 ριθύθητε αὐτῇ, καὶ ὁ ni eius, et tremor ve-
 φόβος ὑμῶν, καὶ ὁ φό- ster, et timor vester
 μος ἔσται ὑπὲρ πάντων ἑστ erit super omnes besti-
 θηρίων τῆς γῆς, ἐπὶ as terra, et super om-
 πάντα τὰ ὄρνεα τοῦ νια volatilia celi, et
 οὐρανοῦ καὶ ἐπὶ πάντα super omnia quæ mo-
 τὰ κινούμενα ἐπὶ τῆς uentur super terram. Et
 γῆς, καὶ πάντας τοὺς omnes pisces maris sub
 ἰχθύας τῆς θαλάσσης- manibus vobis dedi. Et
 σης ἅπαντα τὰ ὄρνεα ὅ- omne volatile, quod est
 μιν δέλωκα, καὶ πάντα uiuens vobis erit in ci-
 ἐρπετῶν ὅ ἐστι ζῶον, ὅ- bum. Tanquam olera
 μιν ἔσται εἰς βρώσιν, herbae dedi vobis om-
 ἅς λαχάνας χόρτον δὲ nia: veruntamen car-
 δλωκα ὑμῖν τὰ πάντα, nes in sanguine ani-
 πλὴν κρέας ἐν αἵμα- mæ non comedetis, et-
 τι ψυχῆς οὐ φάγε- enim vestrum sangui-
 σθε. καὶ γὰρ τὸ ὑμέ- nem animarum vestra-
 τερον αἷμα τῆς ψυ- rum, de manu cuncta-
 χῶν ὑμῶν ἐκ χειρὸς τῆς bestiarum requiram
 πάντων τῆς θηρίων illi, et de manu homi-
 ἐκζητήσω αὐτὸ, καὶ nis fratris eius requirã
 ἐκ χειρὸς ἀνθρώπου ἀδελφοῦ ἐκζητήσω

tiplicamini & reple-
 te terrā. Et timor ve-
 ster, & pavor vester
 erit super omnē be-
 stia terrę, & super o-
 mne volatile cœli, cū
 omnibus, q̄ mouere
 faciet terra, & omni-
 bus piscibus maris, q̄
 omnia manui vestræ
 tradita sunt. Oē gref-
 sibile quod est viues
 vobis erit in escā. Si-
 cut virētē herbā de-
 di vobis omnia. Ve-
 rūtamē carnē cū ani-
 ma eius, q̄ est sāguis
 ei⁹ nō comedetis. Et
 pfecto sanguinē ve-
 strū, animarū vestra-
 rū requirā, de manu
 omnis bestię requirā
 illū, & de manu ho-
 minis, & de manu vi-
 ri fratris ei⁹ requirā

וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ :
 וּמִוְרָאֵיכֶם וְחַתְּכֶם
 יִהְיֶה עַל כָּל־תִּיַת
 הָאָרֶץ וְעַל כָּל־עוֹף
 הַשָּׁמַיִם בְּכֹל אֲשֶׁר
 תִּרְמֹשׁ הָאֲדָמָה
 וּבְכֹל־דְּגַי הַיָּם בְּיַדְכֶם
 נִתְּנוּ : כָּל־רֶמֶשׁ
 אֲשֶׁר הוּא חַי לְכֶם
 יִהְיֶה לְאֹכְלָה פִּיְךָ
 עֲשֹׂב נִתְּתִי לְכֶם אֶת־
 כָּל : אֶךְ־בְּשֵׂר
 בְּנֶפְשׁוֹ דָּמוֹ לֹא
 תֹאכְלוּ : וְאֶךְ אֶת־
 דַּמְכֶם לְנֶפְשׁוֹתֵיכֶם
 אֲדַרְשׁ מִיָּד כָּל־
 חַיָּה אֲדַרְשֶׁנּוּ וּמִיָּד
 הָאָדָם מִיָּד אִישׁ
 אֲחָיו אֲדַרְשֶׁנּוּ אֶת־

αὐτό. ὁ ἐκχέωρ αἷμα illum. Qui effuderit
 αὐθρόπου, ἀντὶ τῆ αἱ sanguinē hominis, pro
 ματος αὐτοῦ ἐκχυθῆ sanguine hominis, e-
 σεταί, ὅτι ἐν εἰκόνι θεοῦ ius effundetur: quia in
 ἐποίησα τὸ ἄνθρωπον. imagine dei feci homi-
 ὑμεῖς δὲ ἀξάνεσθε καὶ nem. Vos autē crescite,
 πληθύνεσθε καὶ πλη- et multiplicamini, et
 ρώσατε τὴν γῆν, καὶ πλη replete terram, et do-
 θύεσθε ἐπὶ ἅλ γῆς. minamini eius.

Benedicit
 Noe filiis
 Sem et Ia-
 pheth,
 Chanaan
 autē ma-
 ledicit.

Κ Αὶ εἶπεν. Εὐλογι- **Ε** T ait: Benedictus
 ῆς κύριος ὁ θεός dominus deus sem,
 ῥῦ σὴμ, καὶ ἔσαι χαναν- et erit Chanaan ser-
 ἄρ παῖς αὐτοῦ. πλά- uis domesticus eius. Di-
 τώσαι ὁ θεός τῷ Ἰά- latet deus Iapheth, et
 φεδ, καὶ κατοικήσῃ habitet in domibus se,
 τω ἐν τοῖς σκηνώμασι et erit Chanaan ser-
 ῥῦ σὴμ, καὶ γενήσῃτω uis eorum,
 χαναν ἄρ παῖς αὐτοῦ.

Genes. 14
 Benedicit
 Melchise-
 dech A-
 brahamo.

Κ Αὶ διλόγησε ῥῆ **Ε** T benedixit ei Mel-
 ἄβραμ, καὶ εἶπεν. chisedec, et dixit:
 διλογημένος ἄβραμ Benedictus Abram deo
 τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ ὃς altissimo, qui creavit
 ἐκτίσε τὸ οὐρανὸν καὶ τὴν caelum et terrā. et be-
 γῆν, καὶ διλόγη ῆς ὁ θεός nediectus dominus deus
 ὁ ὑψίστος, ὃς παρέδωκε altissimus, qui tradidit

animã hominis. Qui effuderit sanguinem hominis per hominem, sanguis eius effundetur, quia ad imaginẽ dei fecit hominem. Et vos crescite & multiplicamini, generamini in terra, & multiplicamini in ea.

Benedictus dominus deus Sem, & sit Chenahan seruus eis. Dilatet deus Iephet, & habitet in tabernaculis Sē: & sit Chenahã seruus eis.

Et benedixit ei, & dixit: Benedictus Abrahamã deo altissimo possessori cœli, & terrę. Et benedictus deus altissimus qui tradidit

נפש האדם: שפך
דם האדם באדם
דמו ישפך כי בצלם
אלהים עשה את
האדם: ואתם פרו
ורבו שרצו בארץ
ורבו בה:

ברוך יהוה אלהי
שם ויהי כנען
עבד למו: יפוח
אלהים ליפת וישכון
באהלי שם ויהי
כנען עבד למו:

ויברכהו ויאמר
ברוך אברהם לאל
עליון קנה שמים
וארץ: וברוך אלה
עליון אשר

Τὸς ἐχθροὺς σου ὑποχρεῖ inimicos tuos captiuos
 ἔσονται. ὃ ἔδωκεν αὐτῷ tuos. Et dedit ei Abrahā
 δεκάτην ἀπὸ πάντων. decimam ex omnibus.

Gene. 24.
 Seruus Ab-
 rahā gra-
 tias agit
 deo.

ΕΥλογητὸς κύριος ὁ **B**enedictus dominus
 θεὸς ὁ κύριός μου deus domini mei
 Ἀβραάμ, ὃς οὐκ ἔγκα- Abrahā, qui non reliqui-
 τέλιπε τὴν δικαιοσύ- sti iustitiam tuam Et
 νίαν καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀ- veritatē à domino meo
 πὸ ὁ κύριός μου, ἐμὲ δὲ- Abrahā, meque prospe-
 ῶδωκε κύριος εἰς οἶ- rē duxit dominus ad
 κομὴν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυ- domum fratris domini
 ρίου μου. mei.

Rebecca
 parētes ei
 prospera
 precātur.

ΚΑὶ θιλόγησαν ἡ **E**T benedixerūt Re-
 βέκκα, καὶ εἰ- beccam sororē eo-
 παρ αὐτῆ. ἀδελφὴ ἡ- rum, Et dixerūt ei: So-
 μῶν εἶ. γίνε εἰς χιλιά- ror nostra es, fias in mi-
 δας μυριάδων, ὃ κλη- lia decē miliū, Et ha-
 ρονομησάτω τὸ σπέρμα reditet semen tuū ciui-
 σου τὰς πόλεις τῶν ὑ- tates aduersariorum.
 πεναντίων.

Genes. 27.
 Isaac be-
 nedicit fi-
 lio suo Ia-
 cob.

ΚΑὶ δώη σοι ὁ θεὸς **E**T dabit tibi deus
 ἀπὸ οὐραυτοῦ ἰσχύος ἀπὸ πinguedine terrae, Et
 ἕρπυλλον, ὃ ἀπὸ οὐραυτοῦ ποί- multitudinē frumētī et
 πητος οὐραυτοῦ γῆς, καὶ πληθὺν vini: Et seruiant tibi
 θεὸς σίτου καὶ οἴνου. καὶ δούλωσάτωσάν σοι

hostes tuos in manu
tua. Et dedit ei deci-
mam de omnibus.

Benedictus domi-
nus deus domini
mei Abrahã, qui nõ
dereliquit misericor-
diã suam, & veritatẽ
suã à domino meo.
Peregrinãtem duxit
me dñs ad domum
fratrũ domini mei.

ET benedixerunt
Ribcha, & dix-
erunt ei: Soror nostra
es. Sis in mille decẽ
miliũ, & hæredi-
tet semen tuum por-
tam odio habẽtium
cum.

ET det tibi deus
de rore cœli,
& de pingue-
dinibus terre, & mul-
titudinẽ frumenti &

צָרָה בְּיָדָהּ וַיִּתֶּן
לָהּ מַעֲטֵר מְכֹל :

בְּרֹךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲדֹנָי אַבְרָהָם
אֲשֶׁר לֹא-עָזַב חֶסְדּוֹ
וְאֱמֶתוֹ מֵעַם אֲדֹנָי
אֲנֹכִי בְּיָרֵךְ נַחְנוּ
יְהוָה בַּיּוֹם אֲחֵי
אֲדֹנָי :

וַיְבָרְכוּ אֶת-רַבְקָה
וַיֹּאמְרוּ לָהּ אַחֲתָנוּ
אֵת הַיּוֹם הַזֶּה לְאֵלֵינוּ
רַבְּבָה וַיִּירַשׁ זָרְעֶךָ
אֶת שְׂעַר שָׁנָאיוֹ :

וַיִּתֵּן לָהּ הָאֱלֹהִים
מִטַּל הַשָּׁמַיִם
וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב
רִגְזוֹתֵירֹשׁ : יַעֲבֹדֶךָ

& vini noui. Seruiant tibi

ἔθνη, καὶ προσκυνῶσιν ἄ gentes, et adorabunt
 πᾶσαν σοὶ ἀρχόντες, καὶ principes: et esto do-
 γίνῃς κύριος τῷ ἀδελφῷ minus fratris tui, et
 σὺ, καὶ προσκυνήσουσιν adorabunt te filij pa-
 σοι οἱ υἱοὶ τῷ πατρὶ σὺ, tris tui. Qui maledi-
 ὁ καταρώμενός σε, ὡς maledixit tibi, maledictus:
 κατὰ χάριν, ὁ δὲ εὐλο- at benedicens tibi, be-
 γῶν σε, εὐλογημένος. nediectus.

Isaac be-
 nedicat E-
 san.

Ἰδὲ ἀπὸ οὐρα πύθης **E**cce de pinguedine
 τῆς γῆς ἔσται ἡ καλλι- terre erit habita-
 σίς σου, καὶ ἀπὸ οὐρα δρό- tio tua, et de rore celi
 σου τῷ ἔρανε ἀνωθεν, desuper, et in gladio tuo
 καὶ ἐπὶ τῇ μαχαίρᾳ σου viues, et fratri tuo ser-
 ζήσῃ, καὶ τῷ ἀδελφῷ σου uies. Erit autē quādo
 πληθύσῃς. ἔσται ἡ νίκη deponas et detrahas
 ἐὰν κατέλῃς καὶ ἐκλύ- iugū eius de collo tuo.
 σῇς τὸν ζυγὸν αὐτῷ ἀ-
 πὸ τῆς ξαχίλου σου.

Genes. 28.
 Isaac ite-
 rū benedi-
 cit Iacob.

A T deus meus
 benedicat ti-
 bi fili, et mul-
 tiplicet te, et eris in cō-
 gregationem gentium,
 et dabit tibi benedi-
 ctionem Abraam patris
 mei tibi, et semini tuo
 ἀμρὺ πατρὸς μου, σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου,

populi, et incuruent se tibi populi: esto dñs fratribus tuis, & incuruent se tibi filij matris tuæ. Maledicentes tibi maledicti erūt, & benedicētes tibi benedicti.

ECce de pinguedinibus terræ erit habitatio tua, & de rore cœli desuper. In gladio tuo viues, & fratri tuo seruiēs. Et erit quādo dominaberis, frāges iugum eius à collo tuo.

ET deus oipotens benedicat tibi, et crescere faciat te, & multiplicare faciat te, & sis in cœtū populorum. Et det tibi benedictionē Abrahā, tibi, et semini tuo

עַמּוּם וַיִּשְׁתַּחֲוּ לְךָ
לְאֲמּוּם הוּא גְבוּר
לְאֲחִיךָ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לְךָ
מִנֵּי אִמָּה אֲרִיכָה
אֲדוּר וּמְבַרְכָה
בְּרִיךְ:

רְגֵל מִשְׁמַנֵּי
הָאָרֶץ יִהְיֶה
מִשְׁבָּךְ וּמִטָּל

הַשָּׁמַיִם מֵעַל: וְעַל-
חַרְבְּךָ תַּחֲיֶה וְאֶת-
אֲחִיךָ תַעֲבֹד וְהָיָה
כַּאֲשֶׁר תִּרְיֹד וּפָרַקְתָּ
עָלָיו מֵעַל צוּאֲרָךְ:

וְאֵל שְׂדֵי יְבָרַךְ
! אֶתְךָ וַיִּפְרֹךְ וַיִּרְבֶּךָ
וְהָיִיתָ לְקָהָל עַמּוּם:
וַיִּתֵּן לְךָ אֶת-בְּרַכְתּוֹ
אֲבָרְחָם לְךָ וּלְזַרְעֶךָ

μετὰ σέ κληρονομή- post te, ad hereditan-
σαι τὴν γῆν ἣν πα- dum terram incolatus
ροικήσεώς σου, ἣν ἔ- tui, quam dedit deus
δωκεν ὁ θεὸς Ἰσρα- Abraam.
Ἰσραάμ.

Genes. 35.
Benedicit
deus Iac-
cob.

Eἶπε δὲ αὐτῷ ὁ **D**ixit autem ei
θεός. Ἐγὼ ὁ θε- deus: Ego de-
ός σου. αὐξάνου us tuus, cre-
κὲ πληθύνου, ἔθνη κὲ sce, ἵνα multiplicare, ge-
σωαγωγὰ ἐθνῶν ἔ- tes ἵνα congregationes
σονται ἐκ σοῦ, κὲ βα- gentium erunt ex te, ἵνα
σιλεῖς ἐκ σοῦ ὅσφύος reges de lumbis tuis exi-
σου ἐξελεύσονται, κὲ bunt, ἵνα terram quam
τὴν γῆν ἣν δέδωκα τῷ dedi Abraam ἵνα Isaac
Ἰσραάμ κὲ Ἰσραάκ, σοὶ tibi dedi eam, tibi erit,
δέδωκα αὐτῇ, κὲ σοὶ ἵνα semini tuo post te
ἔσται, κὲ τῷ σπέρματι dabo terram hanc.
σε μετὰ σέ δώσω τὴν γῆν ταύτην εἰς ταῖς γε-
νεὰς αἰώνων.

Genes. 43
Iacob eἰ-
tibus in
Aegyptiū
liberis be-
ne precas-
tur.

Oὁ δὲ θεός μου **A**T deus meus
δώκῃ ὑμῖν χά det vobis gra-
ριμ ἐναντίου μου tiā coram ho-
ἀνθρώπων, κὲ ἀρσείλαι mine, ἵνα remittat fra-
τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν trem vestrum unum et
ἕνα, ἵνα Ἰσρααμίν. Beniamin.

tecum, vt hæreditate accipias terrâ peregrinationum tuarum, quã dedit deus ipsi Abraham.

Ego sum deus omnipotens, cresce, & multiplica te. Gens & cœtus gentium erit ex te, & reges è lumbis tuis egredientur. Et terram quam dedi Abraham & Ischah tibi dabo, & femini tuo post te dabo terram.

ET deus omnipotens det vobis misericordias ante virum, & dimittat vobis fratrem vestrum alium & Benjamin.

אֶתְּךָ לְרִשְׁתְּךָ אֶת—
אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר—
נָתַן אֱלֹהִים
לְאַבְרָהָם:

אֲנִי אֵל שְׂדֵי פְרָה
וְרִבְחָה גֹי וְקָהֵל
גֹיִם וְהִינֵה מִמֶּךָ
וּמַלְכִים מִחֲלָצֶיךָ
יֵצְאוּ: וְאֶת־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם
וְלִיִצְחָק לָךְ אֶתְנַנֶּה
וְלִזְרַעֲךָ אַחֲרַיִךָ אֶתֵּן
אֶת־הָאָרֶץ:

וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לְכֶם
רַחֲמִים לְפָנֵי הָאֵשׁ
וְשַׁלַּח לְכֶם אֶת—
אֶחָיִכֶם אַחֵר וְאֶת—
בְּנֵימִין:

Genes. 49 **Ε**Κάλεσε δὲ Ἰα- **V**ocauit autē
 Iacob li- **Ε**κώβ τοὺς υἱοὺς **I**acob filios su-
 beris fau- **Ε**αὐτοῦ, ἔειπε **os**, **Ε**t ait: Cō-
 sta preca- **σω**άχθητε, ἵνα ἐγὼ **gregamini**, vt annun-
 tur, predi **ἀναγγείλω** ὑμῖν τί ἀ- **ciem** vobis, quod occur-
 citq; quid **πανθήσει** ὑμῖν ἐπ' ἐσ- **ret** vobis in nouissimis
 eis euentu **χάτων** τῶν ἡμερῶν. **diebus**. Congregamini
 rum esset. **σω**άχθητε ἑκὼς ἑ- **Ε**t audite filij Iacob,
 τε υἱοὶ Ἰακώβ, ἀκούσατε **audite** Israel patrē ve-
 πδὲ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. **strum**. Ruben primo-
 ῤουβὶμ πρῶτότοκός **genitus** meus, tu forti-
 μου, σὺ ἰσχύς μου, καὶ **tudo** mea, **Ε**t princi-
 ἀρχὴ τέκνων μου, σκλη **rium** filiorum meorum.
 ρῶς φέρεσθαι, ἑσκλη **durus** ad ferendum,
 ρῶς ἀνδράδης ἐξύβρι **Ε**t durus, contumax
 ἄσ. ὡς ὕδαρ μὴ ἐκ- **iniuriam** fecisti: sicut a-
 ζέσης. ἀνέβης γὰρ ἐ- **qua** non efferueas: a-
 πὶ τῆρ κοίτῃ τοῦ πα- **scendisti** enim super cu-
 τρὸς σου, τότε ἐμίανας **bile** patris tui, tunc ma-
 τῶν στραμνῶν, οὐ ἀνέ- **culasti** stratum, quo a-
 βης. Συμεὼν καὶ Λευὶ **scendisti**. Simeon **Ε**t Le-
 ἀδελφοὶ, σωετέ- **ui** fratres consumma-
 λεσαμ ἀδικίαν ἐξ αἰ- **uerūt** iniquitatem pro-
 ρέσεως αὐτῶν. εἰς βοῦ **positi** sui. In consili-
 λῆρ αὐτῶν μὴ ἔλθοι **um** eorum non veniat

ET vocavit Iacob filios suos, et dixit: Congregate vos, & nunciabo vobis quod eveniturum est vobis in novissimis diebus.

Congregate vos, & audite filij Iacob, & audite Israël patrem vestrum. Reuben primogenitus meus, tu fortitudo mea, & roboris mei, excellēs dignitate, & excellēs fortitudine, labilis vt aqua, nō habebis excellentiā, quia ascēdisti cubile patris tui: tunc polluisti stratū meum, excisum fuit.

Simhon & Leui fratres, arma iniquitatis, in habitationibus suis. In secretum eorum non veniat

וְיִקְרָא יַעֲקֹב אֶל־
בְּנָיו וַיֹּאמֶר הֲאִסְפוּ
וְאֲנִידֶרְהוּ לָכֶם אֶת־
אֲשֶׁר־יִקְרָא אֶתְכֶם
בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים׃
הִקְבְּצוּ וּשְׁמְעוּ בְנֵי־
יַעֲקֹב וּשְׁמְעוּ אֶל־
יִשְׂרָאֵל אֲבוֹתְכֶם׃
רְאוּבֵן בְּכֹרִי אֶתְדַרְ
כְּתִי וְרֵאשִׁית אוֹנִי
יֵתֵר שְׂאֵת וַיֵּתֵר עֵוֹ׃
פָּחוּ כַּמַּיִם אֶל־
תוֹתֵר כִּי עֲלִיתָ
מִשְׁכְּבֵי אֲבוֹתֶיךָ אֵוֹ
חֲלַלְתָּ יְצוּעֵי עֲלֵהּ׃
שְׁמְעוּ וְלוֹי אֶתִּים
כָּלֵי חַמְסִם מִכֶּרְתֵי הֵם
׃ בְּסֻדְרָם אֶל־תֵּבֵא

ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἐπὶ τῇ anima mea, Ἔ in cœ-
 συστάσει αὐτῶν μὴ ἐρεί- tum illorum non cōten-
 σαι τὰ ἥπατά μου, ὅτι dat iecora mea, quia in
 εἰ τῷ θυμῷ αὐτῶν ἀπὸ furore suo interfecerūt
 κτεῖναν ἀνθρώπους, καὶ εἰ homines, Ἔ in cōcupi-
 τῇ ὑδθυμίας αὐτῶν εἰδυ scentia sua subneruave-
 ροκόπρατον ταῦρον. ὑδι runt taurum. Maledi-
 χατάρχτος ὁ θυμὸς etus furor eorum, quia
 αὐτῶν, ὅτι αἰθάλης καὶ ἡ pertinax: Ἔ ira eorū,
 μιλῶν αὐτῶν, ὅτι ἐσκλη- quia indurata est. Di-
 ρωθή. Διαμεριῶ αὐτοὺς uidam eos in Iacob, Ἔ
 εἰ Ἰακώβ, καὶ διασπέρω dispergā illos in Israel.
 αὐτοὺς εἰ Ἰσραήλ. Ἰού- Iuda te laudabunt fra-
 δα, σὲ αἰνέσουσιν οἱ ἀ- tres tui: manus tuae sup-
 δελφοί σου, αἱ χεῖρες dorsum inimicorū tuo-
 σα ἐπὶ νῶτα τῶν ἐχθρῶν rū: adorabūt te filij pa-
 σα. Πρῶσκωήσασί σε tris tui, catulus leonis
 οἱ υἱοὶ τῶ πατρὸς σα. σκύ Iuda. Ex germie fili mi
 μνος λέοντος Ἰούδα, ἐκ ascēdisti, recūbens dor-
 βλαστῶν ὑέμα ἀνέβης, ministi vt leo, Ἔ sicut
 ἀναπεσῶν ἐκοιμήθη catulus leonis. Quis sus-
 ὡς λέων καὶ ὡς σκύ- citabit eum? Nō deficiet
 μνος. Ἦς ἐγερῆ αὐτόν; princeps ex Iuda, Ἔ
 οὐκ ἐκλείψει ἀρχῶν dux ex fautorib⁹ eius,
 ἐξ Ἰούδα, ὁ ἡγόμενος ἐκ τῶν μητρῶν αὐτοῦ,

d anima mea, coetui
 eorum non vniatur
 gloria mea. Quia in
 furore suo occide-
 runt virū, & volunta-
 te sua eradicauerunt
 murum. Maledictus
 furor eorū quia per-
 tinax, & ira eorum,
 quia indurata est.
 Diuidā eos in Iaha-
 cob, & dispergā eos
 in Israēl. Iehudah es
 tu, laudabunt te fra-
 tres tui. Manus tua
 erit in ceruice inimi-
 corū tuorū. Incurua-
 būt se tibi filij patris
 tui. Vt catulus leonis
 Iehudah. A praeda fi-
 li mi ascēdisti, incur-
 uauit se, cubauit si-
 cut leo, sicut leo ma-
 ior. Quis suscitabit eum? Non recedet vir-
 ga ex Iehudah, & legislator de pedibus eius,

נִפְשֵׁי בְּקִהְלָם אֶל—
 תִּחַד כְּבוֹדִי כִּי בְּאִפְסִם
 הָרְגוּ אִישׁ וּבְרַצְנָם
 עָקְרוּ—שׁוֹר: אֶרְוֹר
 אִפְסִם כִּי עָוֹ וְעִבְרָתָם
 כִּי קָשְׁתָּהּ אֶחְלֶקֶם
 בְּיַעֲקֹב וְאִפְיֹצִים
 בְּיִשְׂרָאֵל: יְהוּדָה
 אֶתָּה יוֹרֵד אֶחֱיָה יֵרֵד
 בְּעַרְפֵּי אִבְיָה יִשְׁתַּחֲוּ
 לָךְ בְּנֵי אֲבִיָּה: גֹּר
 אֶרִיָּה יְהוּדָה מִטָּרֵף
 בְּנֵי עֲלִיתָ כָּרַע רַבָּץ
 כְּאֶרִיָּה וּכְלָבִיא מִי
 יִקְיִמְנוּ: לֹא יִסּוֹר—
 שֵׁבֶט מִיְהוּדָה
 וּמַחֲקֵק מִבְּיַד רַגְלָיו

ἕως ἂν ἔλθῃ τὰ ἄρ- donec veniant repositi-
 κείμια αὐτοῦ, Ἐαὐ- ta ei: Ἔ ipse expesta-
 ῖς πρὸς δλοκία ἐθνῶν, tio gentium, ligans ad
 δεσμῶν πρὸς ἄμ- vineam pullum suum,
 πελορ ῖν πῶλορ αὐ- Ἔ rampino pullum a-
 ρῦ, Ἐ τῆ ἔλικι ῖν πῶ- sine sua: lauabit in vi-
 λορ ῖν ὄνου αὐτοῦ. πολυ- no stolam suam, Ἔ in
 νεῖ ἐν οἴνω τῆρ σολῆρ sanguine vinee pallium
 αὐτοῦ, Ἐ ἐν αἵματι suum. Pulchri oculi e-
 σαφυλῆς τῆρ πῶλο- ius prae vino, Ἔ albi
 λῆρ αὐτοῦ. χαροποιοὶ οἱ dentes eius quàm lac.
 ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ Zabulon maritimus ha-
 οἴνου, καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόν bitabit Ἔ ipse iuxta
 τες αὐτοῦ ἢ γάλα. Ζαβὺ portum nauium, Ἔ ex-
 λῶν παράλιος καὶ- tendet usque ad sido-
 κήσει καὶ αὐτοῦ παρ' ὄρ nem. Issachar bonum
 μον πλοίου, Ἐ παρ- concupiuit, requiescens
 τενεῖ ἕως σιδῶνος. Ἰ (ἄ- inter fortes. Et vi-
 χαρ ἔ καλὸν ἐπεθύ- dens requiem quòd
 μισερ, ἀναπαύομε- bona, Ἔ terram quòd
 νος ἀνὰ μέσορ τῆρ κλή pinguis, supposuit hu-
 ρωρ. Ἐ ἰδῶν τῆρ ἀνά- merum suum ad labo-
 παυσιν ὅτι καλή, Ἐ randum, Ἔ factus est
 τῆρ γῆρ ὅτι πίσωρ, ὕ-
 πῶθῃκε τ' ὤμον αὐτοῦ εἰς τ' πονεῖρ, καὶ ἐβλήθη

donec veniat Siloh, & ei erit aggregatio populorum. Ligans ad vitem pulchrum suum, & ad rimum filium asinae suae. Lauit in vino vestimentum suum, & in sanguine vuarum operimentum suum. Rubicundior oculis vino, & candidior dentibus lacte. Zebulun iuxta portum marinum habitabit, & erit iuxta portum nauium, et terminus eius vsque ad Sidon. Issachar vt asinus fortis, cubans inter duos terminos. Et vidit requiem quod esset bona, & terram quod esset pulchra, & inclinavit humerum suum ad portandum, & fuit tri-

עד כי יבא שילה
ולו יקחת עמים:
אשרי לפני עיררה
ולשרקה בני אתנו
כבם ביון לבשו
וקדם ענבים סותה:
חכלולי עינים מיון
ולבן שנים מחלב:
זבולן לחוף ימים
ישכון והוא לחוף
אנית וירכתו על
צירן: יששכר חמר
גרים רבץ בין
המשפתים: וירא
מנחה כי טוב ואת
הארץ כי נעמה ויט
שכמו לסבל ויהי

ἀνὴρ γεωργός. Δὰμ κρι vir agricola. Dan iudi
 νεὶ τὸν λαὸν αὐτῷ, ὡς εἰ cabit populum suum, si
 εἰ μίᾳ φυλῇ εἰ ἰσρα- cut εἷς vna tribus in Is
 ἡλ. εἰ ἐγενήθη τῷ Δὰν rael: εἷς fiat Dan colu-
 ὄφεις ἐφ' ὁδοῦ, ἐγκαθή- ber in via, insidens in
 μλος ἐπὶ ῥίβω, δάκνων semita, mordens calca-
 πτέρναν ἵππου. εἰ πε- neum equi: et cadet e-
 σείται ὁ ἵππος εἰς τὰ ques retrorsum, saluta-
 ὀπίσθια, τὴν σωτηρίαν te exspectans domini.
 πειρῶν κυρίσ. Γὰδ Gad tentatio tentabit
 πειρατήριον πειρα- eum: ipse autem tenta-
 τέυσει αὐτόν. αὐτὸς bit eum iuxta pedes.
 δὲ πειρατέυσει αὐτῷ Aser pinguis eius pa-
 κατὰ πόδας. Αἰσὴρ, nis, εἷς ipse dabit ci-
 πίωμ αὐτῷ ὁ ἄρτος, bum principibus. Ne-
 καὶ αὐτὸς θαλάσσει phthali truncus remis-
 ξοφὴν ἄρχουσι. Ne- sus porrigens in germi-
 φθαλεῖμ σέλεχος ἀ- ne pulchritudinem. Fi-
 νειμῶν, ἐπιβιβούς lius auctus Ioseph, fili-
 ἐν τῷ γενήματι κάλ- us auctus desiderabi-
 λος. Ιωσήφ υἱὸς ἡυ- lis, filius meus iunior ad
 ξημῶν, ζηλωτὸς, υἱὸς me reuertere, in quem
 μου νεώτατος, πρὸς με consulentes conuiciati
 ἀνάσρευον, εἰς ὃν θα- sunt: et insidiati sunt ei
 βουλομένοι ἐλοιπόρουω, εἰ ἐνείχον αὐτῷ

buto seruiēs. Dan iudicabit populū suū sicut vna è tribubus Israēl. Erit Dā vt serpēs iuxta viā, vt cerastes iuxta semitā, mordēs calcaneos equi, et cecidit equitās ipsum retrorsum. Salutē tuā expectaui dñe. Ghad exercitu superabit eū, & ipse superabit demū. Ex Aser erit pinguis panis eius, & ipse dabit delicias regis. Naphthali vt cerua dimissa, qui dat eloqa pulchritudinis. Vt ramus crescēs Ioseph, vt ram⁹ fructificās iuxta fontē, filiaē incedebāt super murū. Et amaritudine affecerūt eū, & iaculauerūt eum,

לִמַּס עֵבֶר : דָּן יִרְוֶה
 עִמּוֹ כְּאַחַד שְׁבֵטֵי
 יִשְׂרָאֵל : יְהוּדָה
 נָחֵשׁ עָלַי דָּרָךְ
 שֶׁפִּיפֹן עָלַי אֶרְחַח
 חֲנֹשֶׁת עֵקְבַי סוּם
 וַיִּפֹּל רֶכְבּוֹ אַחֹר :
 לִישׁוּעָה קוֹיֹתִי
 יְהוּדָה : גֵּר גֵּרֹד
 יְגוּדְנוּ וְהוּא יִגְר עֵקֶב :
 מֵאֲשֶׁר שִׁמְנָה
 לֶחֶמוֹ וְהוּא יִתֵּן
 מֵעֲדֵנַי מֶלֶךְ :
 נִפְתָּלִי אֵילָה שְׁלַחָה
 הִנְתֵּן אֲמֵרֵי שִׁפְרָה :
 בֵּן פְּרֹחַת יוֹסֵף בֵּן
 פְּרֹחַת עָלַי עֵינַי בְּנֹת
 צִעְדָה עָלַי שׁוֹר :
 וַיִּמְרְרוּ וְרָכּוּ

κύριοι τοξευμάτων, κὶ *domini sagittationum*.
 σωεξίβη μὲν κρείττος εἶ *contriti sunt cū for-*
 τὰ τόξα αὐτῶν, κὶ ἐξε- *titudine arcus eorum,*
 λύθη τὰ νῦρα βρα- *εἶ dissoluti sunt nervi*
 χιόνων χερῶν αὐτῶν, *brachiorū manuum eo-*
 ραὶ χεῖρα δυνάσταια *rum per manum poten-*
 κώβ. ἐκεῖθεν ὁ καλί- *tis Iacob. Inde corrobo-*
 ρύσας Ἰσραὴλ παρὰ *rator Israel à deo pa-*
 θεοῦ τὸ παῖός σου, κὶ *tre tuo, εἶ adiuvit te*
 ἐβοήθησέ σοι ὁ θεὸς ὁ *deus meus, εἶ benedi-*
 ἐμός, καὶ εὐλόγησέ σε *xit tibi benedictionem*
 εὐλογίαν ἔρχαντα ἀνω- *cæli desuper, εἶ bene-*
 θεν, κὶ εὐλογίαν γῆς ἐ- *ditionem terræ haben-*
 χέσης πάντα. εἶνεκεν *tis omnia. Propter be-*
 εὐλογίας μαςῶν κὶ μή *nedictionem vberū εἶ*
 ξας, εὐλογίας πατρός *vulva, benedictionē pa-*
 σου κὶ μητρός σου, ὑ- *tris et matris tuæ. Con-*
 πούχουσε μὲν ἐπὶ εὐλογί- *fortatus est super bene-*
 αῖς ὄρεων μονίμων, κὶ *ditiones montiū stabi-*
 ἐπὶ εὐλογίαις θηνῶν *lium, εἶ in benedictio-*
 αἰωνίων, αἷ ἔσονται *nibus colliū æternorū,*
 ὡς κεφαλῆν Ἰωσήφ, ἧ *erunt super caput Io-*
 καὶ ὡς κορυφῆς ὧν ἡ- *seph, εἶ super verticē*
 γήσατο ἀδελφῶν. *quibus præfuit fratrū.*

& odio habuerūt eū sagittarij. Et habitauit in forti loco arcus eius, et roborauerunt se brachia manuum eius è manib⁹ potētis Iahacob, inde pascens lapidem Israēl. A deo patris tui, & adiuuabit te: & ab omnipotente, & benedicet tibi benedictionib. coeli sursum: benedictiōibus abyssi cubantis deorsum, benedictiōibus vberum, & vuluæ. Benedictiōes patris tui fortiores fuerunt benedictionibus genitorum meorū, vsque ad terminum collium perpetuorum erunt super caput Ioseph, & super verticem Nazaræi fratrum eius.

וַיִּשְׁטַמְהוּ בְּעַלְי
 חַצְיִים : וַתִּשְׁכַּב
 בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ וַיִּפְּאוּ
 זְרַעֵי יָדָיו מִיַּד אֲבִיר
 יַעֲקֹב מִשָּׁם רַעַח
 אֲבֹן יִשְׂרָאֵל : מֵאֵל
 אֲבִיהַ וַיַּעֲזֹרֵהּ וְאֶרֶץ
 שָׂדֵי וַיְבָרְכֶהּ בְּרִכַּת
 שָׁמַיִם מֵעַל בְּרִכַּת
 תְּהוֹם לְבַצֵּת תַּחַת
 בְּרִכַּת שָׂדֵי וְרַחֵם :
 בְּרִכַּת אֲבִיהַ נָבְרוּ
 עַל־בְּרִכַּת הוֹרֵי
 עַד תְּאוֹרֵת נִבְעֹת
 עוֹלָם תְּהוֹיוּ
 לְרֵאשִׁית יוֹסֵף
 וּלְקֶדְקֵד נוֹר אֶחָיו :

Βενιαμὴν λύκος ἄρ- *Beniamin lupus rapax,*
 παξ δ' ἔτι πρῶτον ἔδετα *manè comedet ad-*
 ἔτι, καὶ εἰς τὸ ἑσπέρ- *huc, et ad ve-*
 ρας διαδώσει *speram distri-*
 τροφήν. *buet escā.*

Exod. 18.

Iethro

gratias ag-

git deo ob

liberatū

populū Is-

rael.

Εὕλογητός κύρι-
 ος ὅτι ἐξείλετο
 τὸν λαὸν αὐτῶν
 ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυ-
 πτίων, καὶ ἐκ χειρὸς
 Φαραώ. Νῦν ἔγνω
 ὅτι μέγας κύριος
 παρὰ πάντας
 τοὺς θεούς,
 ἕνεκα
 τούτου ὅτι ἐ-
 πέθευθε αὐτοῖς.

Benedictus do-
 minus, quòd e-
 ruit populum su-
 um de manu Aegyptio-
 rum, et de manu Pha-
 raonis : nunc cognovi,
 quòd magnus domi-
 nus super omnes
 deos, propter
 hoc, quod su-
 perbè ege-
 runt eis.

Numer. 6.

Benedicē
 di populi
 modis.

Εὕλογήσαι σε κύ-
 ριος καὶ φυλά-
 ξαι σε, ἰδιφά-
 να κύριος τὸ πρόσω-
 πομαὐτῶν ἐπὶ σέ, καὶ
 ἐλεήσαι σε. ἐπάρατι κύ-

Benedicat tibi
 dominus, et cu-
 stodiat te: illumi-
 net dominus vultū suū
 super te, et misere-
 tur tui: eleuet dominus

Bēiamin vt lupus rapiet, manè comedet prædam, & vesperi diuidet spolia.

Benedictus dominus qui eripuit vos è manu Aegyptiorū, & è manu Parhoh, qui eruit populum è manu Aegyptiorū. Nūc cognoui, quòd magnus est dominus præ omnibus diis, eò quòd superbè egerunt contra eos.

Benedicat tibi dominus, & custodiat te. Lucere faciat dominus faciem suam super te, & misereatur tui. Eleuet dominus

בְּנֵימִין וְאֵבֶב יִטְרֹף
בַּבֶּקֶר יֹאכַל עֵד
וְלַעֲרֵב יַחֲלֹק טַלְלִים :

יְהוָה
בְּרֹוךְ אֲשֶׁר
הֲצִיל אֶתְכֶם מִיַּד
מִצְרַיִם וּמִיַּד פַּרְעֹה
אֲשֶׁר הֲצִיל אֶת
הָעָם מִתַּחַת יַד
מִצְרַיִם : עַתָּה
יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל
יְהוָה מִכָּל־הָאֱלֹהִים
כִּי בִדְבַר אֲשֶׁר זָרוּ
עָלֵיהֶם :

יְבָרֶכְךָ
יְהוָה וְיִשְׁמְרֶכָּךָ : יָאֵר
יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ
וְיַחַנְךָ : יֵשָׂא יְהוָה

ριος δ' πρόσωπον αὐτῷ vultum suum super te,
 ἰδὲ σε, καὶ δώη σοι εἰρήνην et det tibi pacem. Et
 ἔπιθῃσι δ' ὄνομα μου ἰδὲ υἱοὺς Ἰσραὴλ, et
 ἔγωγε κύριος ego benedicam eis.

βύλοῦ αὐτῶν.

Deuter. 1.
 Benedicit
 Moses popu-
 lo Isra-
 el.

Κ Ὑριος ὁ θεὸς τῶν
 πατέρων ὑμῶν,
 προθεῖν ὑμῖν ὡς ἐστὶν
 χιλιοπλασίως, καὶ βύ-
 λοῦσαι ὑμᾶς, ὡς
 ἐλάλησε ἡμῖν.

Dominus de-
 us patrum ve-
 strorum ad-
 dat vobis, ut sitis mil-
 lies pluries, et benedi-
 cat vobis sicut loqui-
 tus est vobis.

Deuter. 7
 Benedi-
 ctio serva-
 tibus pra-
 cepta.

Κ αὶ ἀγαπήσει σε,
 καὶ βύλοῦσαι σε,
 καὶ πληθυνεῖ σε, καὶ βύλο
 ἡσὶ τὰ ἔσθονα αὐ-
 λίας σου, καὶ τὰ καρπὸν
 αὐ-
 γῆς σου, τὸ σῖτόν σου,
 καὶ τὸν οἶνον σου, καὶ τὸ
 ἔλαιόν σου, τὰ βου-
 κόλια τῶν βοῶν σου, καὶ
 τὰ ποίμνια τῶν προβά-
 των σου, ἰδὲ αὐ-
 γῆς ἧς ὁμοσε κύριος τοῖς
 πατέράσι σου. δέξαι σοι,

Et diliget te, et
 benedicet tibi,
 et multiplicabit te,
 et benedicet
 fietibus ventris tui, et
 fructui terrae tuae, fru-
 ctui vineae tuae, et vino
 tuo, et oleo tuo, et ar-
 mentis bouum tuorum,
 et gregibus ovium tua-
 rum super terra, quam
 iuravit dominus patri-
 bus tuis ut daret tibi.

faciem suã ad te, & ponat tibi pacem. Et ponãt nomẽ meum super filios Israel, et ego benedicam eis.

DOmin⁹ deus patrũ vestrorũ addat super vos, sicut estis mille vicibus, et benedicat vobis, quẽ admodũ locutus est vobis.

ET diliget te, et bñ dicet tibi, et multiplicare faciet te, & benedicet fructui vētris tui, et fructui terre tuę, frumẽto tuo, & vino tuo, & oleo tuo, primogenito bovm tuorũ, & gregibus pecudũ tuarum super terram super quam iuravit patrib⁹ tuis, vt daret tibi.

פָּנָיו אֵלַיךָ וְיָשֶׁם

לְךָ שְׁלוֹם: וְשָׂמוּ

אֶת־שְׁמוֹ עַל־בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם:

יְהוָה אֱלֹהֵי

אֲבֹתֵיכֶם

יִסַּף עֲלֵיכֶם כָּכֶם

אֶלֶף פְּעָמִים וַיְבָרֶךְ

אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר

לָכֶם:

וַיֶּחֱבֶבְךָ וַיְבָרְכֶךָ

וַיְהַרְבֶּכָה וַיְבָרֶכְךָ פְּרִי־

בִּטְנֶךָ וּפְרִי־אֲדָמָתְךָ

דִּגְנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ

וַיַּצְחִלֶיךָ שֶׁנֶּרֶךְ

אֶל־פִּיךָ וְעָשְׂתָּרֶכֶת

צִאָנְךָ עַל־הָאֲדָמָה

אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע

לְאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לְךָ:

καὶ εὐλογητὸς ἔσῃ παρὰ πάντων τῶν ἔθνων. οὐκ ἔσαι ἐν ὑμῖν ἄγονος, οὐδὲ στείρα, καὶ ἐν τοῖς κτήνεσί σου. καὶ πώλεται κύριος ὁ θεός σου ἀπὸ σὺ πάντων μαλακίαι, καὶ πάσης νόσου Αἰγύπτου τὰς πονηρὰς ἄσθενείας, καὶ ὅσα ἐγνωσθήσονται ἐπὶ σὲ, καὶ ἐπιθήσονται ἐπὶ πάντας τοὺς μισοῦτάς σε, καὶ φαγῆ πάντα τὰ σκύλα τῶν ἐθνῶν, ἃ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμὸς σου ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ λατρεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι σκύλωμα τῶν ἔσονται.

Deute. 28.
Promittitur benedictiones servatib. praecepta.

Εὐλογημένος σὺ ἐν πόλει, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν ἀγρῷ, εὐλογημένα τὰ ἔργα

Benedictus tu in civitate, et benedictus tu in agro: benedicta opera

Benedictus eris præ
omnibus populis.

Non erit in te steri-
lis aliquis, & sterilis
aliqua, & in anima-
li tuo. Et remouebit
dominus à te omnē
infirmi-
tatem, & om-
nes ægritudines
Aegypti malas quas
nosti. Non ponet eas
in te: sed ponet eas in
omnibus odio habē-
tibus te. Et consu-
mes omnes populos
quos dominus deus
tuus dat tibi. Nō par-
cet oculus tuus eis,
neq; coles deos eo-
rum, quia laqueus
sunt tibi.

Benedictus eris in
ciuitate, & bene-
dictus eris in agro.

Benedictus fructus

בְּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל-

הָעַמִּים לֹא-יְהִי־

בְּךָ עֵקֶר וְעֵקֶרֶת

וּבְכַחֲמֶתְךָ: וְהִסִּיר

יְהוָה מִמֶּךָ כָּל-חַלִּי

וְכָל-מַדְוֵי מִצְרַיִם

הָרָעִים אֲשֶׁר יִרְעֶת

לֹא יִשְׁיִמֶם בְּךָ

וְנָתַנְם בְּכָל-שָׁנָאִיְךָ:

וְאָכַלְתָּ אֶת-כָּל-

הָעַמִּים אֲשֶׁר יְהוּה

אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ לֹא-

תַּחֲסוּ עֵינֶיךָ עֲלֵיהֶם

וְלֹא תַעֲבֹד אֹת-

אֱלֹהֵיהֶם כִּי-מִקֶּשׁ

הוּא לְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה בְּעִיר

וּבְרוּךְ אַתָּה

בַּשָּׂדֶה: בְּרוּךְ פְּרִי-

αὐτῆς κοιλίας σου, καὶ τὰ *ventris tui, et fructus*
 γενήματα αὐτῆς γῆς σου, *terra tua: armenta bo-*
 υνῶν σου, καὶ τὰ βεκόλια τῶν βοῶν *um tuorum, et caula*
 ὄρων σου, καὶ τὰ ποιμνία *ovium tuarum: bene-*
 τῶν προβάτων σου, ὅτι *dicta horrea tua, et*
 λογημῶνα αἰ ἀρχῆς *reliquia tua. Benedi-*
 καί σου, τὰ ἐγκρατα *ctus tu in ingressu tuo,*
 λείμματά σου, ὅτι *logi et benedictus tu in e-*
 μνός σου ἐν τῷ εἰσπο *gressu tuo. Dabit do-*
 ρύεσθαι σε, καὶ ὁ *minus deus tuus inimi-*
 μνός σου ἐν τῷ ἐκπο *cos tuos qui consurgēt*
 ρύεσθαι σε. παραδῶ *tibi, confractos ante fa-*
 σοι κύριος ὁ θεός σου *ciem tuam: in via una*
 ἐχθρός σου ἐναν *venient contra te, et*
 δεσηκότης σοι, σωτε *in septem viis fugient*
 ξιμμένους πρὸ προσώ *à facie tua. Emitteret do-*
 που σου. ὁ δὲ μᾶ ἐξε *minus super te benedi-*
 λύσον) πρὸς σέ, καὶ ἐν *ctionem in cellariis tu-*
 ἐπιὰ ὁδοῖς φύξονται *is, et in omnibus, ubi-*
 ἀπὸ προσώπου σου. *cūque inteceris manum*
 ἀρσεῖλαι κύριος ἰδί *tuam: et benedicet ti*
 σέ τῆν ὀλογίαν ἐν τοῖς *bi in terra, quam do-*
 ταμείοις σου, καὶ ἐν πᾶ *minus deus tuus dat*
 σιρῶ ἀμ ἰδιβάλης τῆν
 χεῖρά σου ἰδί τῆ *gῆς, ἧς κύριος ὁ θεὸς δίδωσίν*

vētris tui, & fructus
 terræ tuæ, & fructus
 animalis tui, foetus
 boum tuorū, & gre-
 gum pecudum tua-
 rū. Benedictum cani-
 strum tuum, & reli-
 quię tuę. Benedictus
 eris, quando ingre-
 dieris: & benedictus
 eris, quando egre-
 dieris. Dabit domi-
 nus hostes tuos sur-
 gentes aduersum te,
 percussos coram te.
 Per viam vnā egre-
 dientur ad te, & per
 septē vias fugient co-
 rā te. Præcipiet do-
 minus vt sit tecū be-
 neditio in cellariis
 tuis, et in omnibus in
 quæ mittes manus
 tuas, & benedicet
 tibi in terra, quam dominus deus tuus dat

בְּטֵנָה וּפְרֵי אֲדָמָתָהּ

וּפְרֵי בְהֵמָתָהּ שָׁנָר

אֶל־פִּיהָ וְעִשְׂתָּרוֹת

צִאָּנָה : בְּרוּךְ טִנְיָאָהּ

וּמִטְאֲרֹתָהּ : בְּרוּךְ

אֶתָּה כְּבֹאֶהּ וּכְרוּךְ

אֶתָּה בְּצֵאתָהּ :

יִתֵּן יְהוָה אֶת־אֵיבֶיךָ

הַקָּטָנִים עֲלֶיךָ

נֹגְפִים לְפָנֶיךָ בְּדַרְךְ

אֶחָד יֵצְאוּ אֵלֶיךָ

וּבְטַבְעָה דְרָכִים

יֵנוּסוּ לְפָנֶיךָ : יֵצְאוּ

יְהוָה אֶתָּה אֶת־

חֲבֵרְכָהּ בְּאֶסְמֶיךָ

וּבְכָל מִשְׁלַח יָדֶךָ

וּבִבְרָכָהּ בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן

לְךָ

σοι, ἀναστήσά σε κύρι- tibi. Suscitet te domi-
 ος ὁ θεός σου ἐαυτῷ sibi po-
 λαὸν ἁγίον, ὃν ἔδω- pulum sanctum, sicut is-
 πορ ὤμοσε τοῖς πατέ- rauit patribus tuis. Si
 ρισ σου. Ἐὰν εἰσακούσης audieris vocem domi-
 νῆ φωνῆς κυρίου τοῦ ni dei tui, ἔσ' ambula-
 θεοῦ σου, καὶ πορεύθῃς ueris in viis eius, et vi-
 ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, debunt te omnes gen-
 καὶ ὀφονταί σε πάντα tes terræ, quòd nomen
 τὰ ἐθνη αἰ γῆς, ὅτε εἰ domini inuocatum sit
 ὄνομα κυρίου ἐπικέ- tibi, ἔσ' timebunt te.
 κληταί σοι, καὶ φοβη- Et abundare faciet te
 θήσονται σε. καὶ πλη- dominus deus tuus in
 θωεῖ σε κύριος ὁ θεός bonis fructibus vteri
 σου, εἰς ἀγαθὰ, ἵνα tui, ἔσ' in fructibus in-
 τοῖς ἐκγόνοις αἰ κοιλί mentorum tuorum, ἔσ'
 ας σου, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐκ- in fructibus terræ tuæ,
 γόνοις τῆς κτηνώου σα, in terra, quam iurauit
 καὶ ἐπὶ τοῖς ἔθνεσιν αἰ dominus patribus tuis
 γῆς σα, ἐπὶ αἰ γῆς σα, vt daret tibi. Aperiat
 ἡς ὤμοσε κύριος τοῖς πα- tibi dominus thesaurũ
 τράσι σου δίδναί σοι. suum bonũ, cælũ, vt tri-
 ἀνοίξαι σοι κύριος ἔρ- buat pluuiã terræ tuæ
 θησάτω αὐτῷ ἔρ- ἀ-
 γαθὸν, ἔρ- ἄριστον, δίδναι ἔρ- ὑετὸν τῇ γῆ σα

tibi. Statuet te dominus sibi in populum sanctum quem ad modum iurauit tibi, si custodieris precepta domini dei tui, & ambulaueris in viis eius. Et videbunt omnes populi terrae, quod nomen domini inuocatum est super te, & timebunt a te. Et abundare faciet te dominus in bono, in fructu ventris tui, & fructu animalis tui, & fructu terrae tuae, super terram super quam iurauit dominus patribus tuis, ut daret tibi. Aperiet dominus tibi thesaurum suum bonum, coelum, ut det pluuiam terrae tuae,

לְךָ : יְקוּמָךְ יְהוָה
 לֹא לְעַם קְדוֹשׁ
 כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ כִּי
 תִשְׁמַר אֶת-מִצְוֹת
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 וְהִלַכְתָּ בְּדַרְכָיו :
 וְרָאוּ כָל-עַמֵּי הָאָרֶץ
 כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא
 עָלֶיךָ וְיִרְאוּ מִמֶּךָ :
 וְהוֹתִרְךָ יְהוָה
 לְטוֹבָה בְּפִרְיֵי בִטְנְךָ
 וּבְפִרְיֵי בְהֵמָתְךָ
 וּבְפִרְיֵי אֲדָמָתְךָ עַל
 הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
 יְהוָה לְאַבְתָּיִךָ לֵאמֹר
 לְךָ : יִפְתַּח יְהוָה
 לְךָ אֶת-אוֹצְרוֹ
 הַטּוֹב אֶת-הַשָּׁמַיִם
 לְתֵת מִטֶּר-אֲרָצְךָ

ἐπὶ καιροῦ αὐτοῦ. Εὐλο *in tempore suo. Benedi*
 γήσαι πάντα τὰ ἔργα *cat cūctis operibus ma-*
 τῶν χειρῶν σου, καὶ δα *num tuarū, et fæne-*
 ρειεῖς ἐθνεσι πολλοῖς, *tabis gētibus multis, tu*
 σὺ δὲ οὐ δανειῆ. καὶ ἄρ *verò non fænus acci-*
 ξῆς σὺ ἐθνῶν πολλῶν. *ries: et imperabis tu*
 σοῦ δὲ οὐκ ἄρξῃσι. καὶ *gentibus multis, tibi au-*
 τασήσαι σε κύριος ὁ θε *tem non imperabunt.*
 ὅς σου εἰς κεφαλὴν, καὶ *Constituatur te dominus*
 μὴ εἰς ὄπισθεν, καὶ ἔσῃ τό *deus tuus in caput, et*
 τε ἐπάνω, καὶ οὐκ ἔσῃ *non in caudam: et eris*
 ὑπὸ κατώ. ἐὰν εἰσα *tunc suprâ, et non e-*
 κούσης τῶν ἐντολῶν *ris subter, si audieris*
 κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅ *mandata domini dei*
 ἃ ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι *tui, quæcunque ego*
 σήμερον, φυλάσσει καὶ *præcipio tibi hodie, ut*
 ποιῆς, οὐ παραβήσῃ *custodias et facias.*
 ἀπὸ πάντων τῶν λόγων *Non declinabis ab om-*
 ὧν ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι *nibus sermonibus, quos*
 σήμερον, δεξιὰ ἢ ἀρι *ego præcipio tibi hodie,*
 στερά, πορεύεσθαι ὀπίσω *ad dexteram vel ad si-*
 θεῶν ἑτέρων λαῶν *nistrâ, ut eas post deos*
 αὐτοῖς. *alienos, ut seruias eis.*
Κύριος ἐρσινὰ ἦ **Δ**ominus in Sina ve
 κη, καὶ ἐπέφανεν **nit, et apparuit**

Dente. 33.
 Moses ante
 mortē
 singulis
 tribubus
 Israel be-
 nedicis.

in tēpore suo, & be-
 nedicat omni operi
 manus tuę, & mutua
 bis gētibus multis, et
 tu non accipies mu-
 tuū. Et ponet te do-
 minus in caput, &
 non in caudam, & e-
 ris duntaxat sursum,
 et non eris deorsum,
 si obedieris præce-
 ptis domini dei tui,
 quę præcipio tibi ho-
 die, vt custodias, &
 facias, & non recef-
 feris ab omnibus ver-
 bis, quę præcipio vo-
 bis hodie ad dexte-
 ram & ad sinistram,
 eūdo post deos alie-
 nos, vt colatis eos.

בְּעֵתוֹ וּלְבָרֶךְ אֶת
 כָּל־מַעֲשֵׂי יָדָךְ
 וְהַלְוִית גּוֹיִם רַבִּים
 וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה:
 וְנָתַתְּךָ יְהוָה לְרֹאשׁ
 וְלֹא לְוָנָב וְהָיִיתָ רַק
 לְמַעַלָּה וְלֹא תִהְיֶה
 לְמַטָּרָה כִּי־תִשְׁמַע
 אֶל־מִצְוֹתַי יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אֲנִי
 מְצַוְךָ הַיּוֹם לִשְׁמֹר
 וּלְעֲשׂוֹת: וְלֹא־
 תִסּוּר מִכָּל־
 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אֲנִי
 מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם
 יְמִין וּשְׂמֹאל לְלַכֵּת
 אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעַבְדָּם:

Dominus de Si-
 nai venit, et ort'

מִסִּינַי
 בָּא וְוָרַח
יְהוָה

ἐκ Σείρ ἡμῶν, καὶ κα- de Seir nobis, ἔσ-
 τέσπευσεν ἐξ ὄρους Φα stinavit de monte Pha-
 ραὶν, σὺν μυριάσι χιλι- ran, cum milibus Ca-
 λησι, ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ des, à dextris eius an-
 ἄγγελος μετ' αὐτοῦ, geli cum eo, ἔσ-
 ῶ ἐφείρατο τὸ λα- cit populo suo, ἔσ-
 οῦ αὐτοῦ, καὶ πάν- nes sanctificati in ma-
 τες οἱ ἡγιασμένοι ὑ- nibus tuis. Hi sub te
 πὸ τὰς χεῖρας σου, sunt: ἔσ- suscepit de
 καὶ οὗτοι ὑπὸ σέ εἰ- sermonibus eius legem,
 σι, καὶ ἐδέξατο ἀπὸ quam praecepit nobis
 τοῦ λόγου αὐτοῦ νό- Moyses, hereditatem
 μον, ὃν ἐνετείλατο ἡμῶν multitudinis Iacob.
 Μωϋσῆς, καὶ κλη- Et erit in armato prin-
 ρονομίαρ συναγωγῆς ceps, congregatis princi-
 Ἰακώβ. Καὶ ἔσαι ἐν ribus populorum simul
 τῶ ἡγαπημένω ἄρ- cum tribubus Israel.
 χωρ, συναχθέντων Vinat Ruben, ἔσ-
 ἄρχόντων λαῶν ἄ- moriatur, ἔσ-
 μα φυλαῖς Ἰσραὴλ. sit multus in numero.
 Ζήτω Ρουβὴν, καὶ μὴ Et haec Iudae. Audi do-
 ἄρξανέτω, καὶ Συ- mine vocem Iudae, ἔσ-
 μέων ἔστω πολὺς ἐν ἀριθμῶν, καὶ αὕτη Ἰού-
 δα. εἰσάκουσον κύριε φωνῆς Ἰούδα, καὶ

est è Sehir eis. Illuxit
 è monte Paran, & ve-
 nit cū decē millibus
 sanctorū. A dextera
 eius ignea lex eis.

Etiam diligit popu-
 los. Omnes sancti e-
 ius, sunt in potestate
 tua, & ipsi qui con-
 iuncti sunt ad pe-
 dem tuum, accipient
 de eloquiis tuis. Le-
 gem præcepit no-
 bis Moseh, hæredi-
 tatem congregatio-
 nis Iahacob. Et fuit
 in Israël rex, quando
 congregauerūt se ca-
 pita populi, pariter
 tribus Israël. Viuat
 Reuben, & non mo-
 riatut, nec sint popu-
 li eius numerabiles.
 Et hæc ipsi Iehudah.

Et dixit: Audi domine vocem Iehudah, &

מִשְׁעֵיִל לָמוֹ הוֹפִיעַ
 מֵהַר פָּאָרוֹ וְאֶתְרָה
 מִרְבַּבַּת קִדְשׁ מִיַּמֵּינוֹ
 אֵשׁ דָּרַת לָמוֹ :

אֵף חִבְבַּ עַמִּים כָּל-
 קִדְשָׁיו בְּיָדָהּ וְהֵם
 תָּכּוּ לְרַגְלָהּ וְשֵׁנָה
 מִדְּבַר־תִּיקָה : תּוֹרָה
 צִוְּהָ לָנוּ מִשְׁרָה
 מוֹרְשָׁה קַח־לָהּ
 יַעֲקֹב : וַיְהִי בּוֹשְׁרוֹן
 מֶלֶךְ בְּחַתְאֶסֶף

רָאשֵׁי עַם יַחַד שְׁבַטֵי
 יִשְׂרָאֵל : יְהִי רֵאוּבֵן
 וְאֵל-יָמֹת וַיְהִי מֵתוֹ
 מִסְפָּר : וְוָאֵה
 לִיהוּדָה וַיֹּאמֶר שְׁמַע
 יְהוָה קוֹל יְהוּדָה

εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ εἰ- ad populum suum in-
 σέλθουσιν. αἱ χεῖρες troducantur, manus e-
 αὐτῶν διακρινοῦσιν αὐ- ius diiudicabunt ei, ἔ-
 τό, καὶ βοηθὸς ἐν τῷ adiutor ex aduersariis
 ἐχθρῶν αὐτοῦ ἔσῃ. καὶ eius eris. Et Levi ait:
 τῷ Ἀβυὶ εἶπε. Δότε Ἀβυὶ Date Levi manifesta-
 δήλους αὐτοῦ, καὶ ἀλή tiones eius, ἔ-
 θειαν αὐτοῦ τῷ ἁ- tem eius viro sancto,
 δεῖ τῷ ἁ- ἰσίου, ὃν ἐπέ- quem tentauerunt eum
 ραθῶν αὐτὸν ἐν πεί- in tentatione. Conui-
 ρα, ἐλοιθόρησαν αὐ- ciati sunt ei ad aquam
 τὸν ἐφ' ὑδατος ἁυλο contradictionis. Qui di-
 γίας. ὁ λέγων τῷ πα- cit patri suo ἔ-
 τρι αὐτοῦ καὶ τῇ μητρί sua, non vidi te: ἔ-
 αὐτοῦ, ἔχ' ἐώραγά σε, tres suos non cognouit,
 καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐ- ἔ-
 τοῦ οὐκ ἐπέγνω. ἐφύ- gnouit: custodiuit e-
 λαξε τὰ λόγια σου, loquia tua, ἔ-
 καὶ τὴν διαθήκην σου tuam seruauit: osten-
 τήρησε. διηλώσουσι τὰ dent iustificationes tu-
 δικαίωματά σου τῷ as Iacob, ἔ-
 ἱακώβ, καὶ τὸν νόμον am Israel. Ponent thy-
 σου τῷ Ἰσραήλ. ὑπὸ- miama coram te sem-
 θήσουσι θυμιάμα ἐν per in altari tuo.
 ὄργῃ σου ἀπ' παντὸς ἐπὶ τῷ θυσιαστηρίῳ σου.

ad populū suum in-
 troduc eum. Manus
 eius cōtendent sibi,
 & auxilium ab hosti-
 bus eius, eris. Et ad
 Leui dixit: Perfectio-
 nes tuæ, & doctrinæ
 tuæ erunt viro mise-
 ricordia tuo, quē ten-
 tasti in loco tētatio-
 nis, cōtendere fecisti
 eum iuxta aquas cō-
 tentionis. Qui dicit
 patri suo, & matri
 suæ, nō vidi eū, et fra-
 tres suos non agno-
 vit, et filios suos non
 cognouit, quia custo-
 dierunt eloquiū tuū,
 & pactū tuum serua-
 bunt. Docebunt iu-
 dicia tua Iahacob, et
 legē tuam Israēl. Po-
 nēt suffitum in nari-
 bus tuis, & holocaustum super altare tuum.

וְאֶל-עַמּוֹ תְּבִיאֵנוּ
 יָדָיו רַב לֹא וְעֹזֶר
 מִצָּרָיו תִּהְיֶיהָ: וּלְלוֹי
 אָמַר תְּמִידָה וְאוֹרִידָה
 לְאִישׁ חֲסִידָה אֲשֶׁר
 נָסִיתוֹ בְּמִסְרָה
 תְּרִיבֶהוּ עַל-מִי
 מְרִיבָה: הָאֵמַר
 לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא
 רָאִיתִיו וְאֶת-אֶחָיו
 לֹא הִכִּיר וְאֶת-בְּנָיו
 לֹא יָדַע כִּי שָׁמְרוּ
 אִמְרֹתָהּ וּבְרִיתָהּ
 יִנְצְרוּ: יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיהָ
 לְיַעֲקֹב וְתוֹרֹתָהּ
 לְיִשְׂרָאֵל יְשִׁימוּ
 קְטוֹרֶה בְּאַפָּהּ וּבְלִיל
 עַל-מוֹבְחָהּ:

Benedic domine sub
 stantiæ eius, & operi
 manuū eius compla
 ceas. Trāsfige lūbos
 inimicorū eius, et o-
 dio habētium eū, ne
 surgāt. Ad Biniamin
 dixit: Dilectus domi
 ni habitavit cōfiden
 ter iuxta eū, tegēs eū
 tota die, & inter hu
 meros ei⁹ habitavit,
 Et ad Ioseph dixit:
 Benedicta à domino
 terrā eius, & de deli
 catis cœli, de rore, et
 de voragine cubāte
 deorsum. Et de deli
 catis fructibus solis,
 & de delicatis fructi
 bus maturis lunarū.
 Et de vertice mōtiū
 oriētaliū, et de delica
 tis montiū perpetuo
 rū. Et de delicatis terrę, & plenitudine eius,

בְּרַךְ יְהוָה חֵילוֹ
 וּפְעֵל יָדָיו תִּרְצֶה
 מִחַץ מִתְנַיִם קָמְיוֹ
 וּמִשְׂנְאָיו מִן־יְקוּמוֹן :
 לְבְנֵימִן אָמַר יְרִיר
 יְהוָה יִשְׁכֵּן לְבִטְחָה
 עֲלָיו חֶפְזָה עֲלָיו כָּל־
 הַיּוֹם וּבֵין כִּתְפוֹי
 שִׁכּוֹן : וּלְיוֹסֵף אָמַר
 מְבֹרָכַת יְהוָה אֲרֶצוֹ
 מִמְּגַד שָׁמַיִם מִטָּל
 וּמִתְהוֹם לְבָצֵר
 תַּחֲרוֹת : וּמִמְּגַד
 תְּבוֹאֹת שֶׁשֶׁשׁ וּמִמְּגַד
 גְּרֵשׁ יִרְחִים : וּמִרְאֵשׁ
 הַרְרֵי־קָדֶם וּמִמְּגַד
 גְּבְעוֹת עוֹלָם :
 וּמִמְּגַד אֲרֶץ וּמִלְאָה

σεως, κὴ τὰ δευτὰ ἐν τῷ *dine: est acceptabilia ei*
 ὄφθέντι ἐν τῇ βάτῳ, *q̄ apparuit in rubo, ve*
 ἔλθοιθων ἐπὶ κεφαλῶν *niāt sup̄ caput Ioseph,*
 Ἰωσήφ. κὴ ἐπὶ κορυφῆς *est super verticē glori*
 ὁξασθεῖς ἐν ἀδελ- *ficatus in fratribus. Pri*
 φοῖς. πρῶτόγονος ταύ- *mogenit⁹ tauri pulchri*
 ρος ἔκκαλος αὐτοῦ, κέ- *tudo eius, cornua rhino*
 ρατα μονοκέρωτος τὰ *cerotis cornua illius, in*
 κέρατα αὐτοῦ, ἐν αὐτοῖς *ipsis gentes cornu petet*
 ἔθνη κεραιεῖ, ἅμα ἐ- *simul usq; ad terminū*
 ως ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς. *terræ. Hæc milliaria E-*
 αὐτῆς μυριάδες Ἐφρα- *phraim, est hæc millia*
 ἰμ, κὴ αὐτῶν χιλιάδες *Manasse. Et Zabulon*
 Μανασσῆ. κὴ τῷ Ζαβυ- *ait: Letare Zabulon in*
 λῶν εἶπερ· διφραίνθη- *exitu tuo, est Issachar*
 ἰ Ζαβυλῶν ἐν ἐξοδίᾳ *in tabernaculis tuis gē-*
 σου, ὅτι Ἰσάχαρ ἐν τοῖς *tes perdēt, et invocabi*
 σκλωμάσιν αὐτοῦ, ἐ- *tus illic, est immolabitis*
 θνη ἐξολοθρεύσουσι. κὴ *victimas iustitiæ, quo-*
 ἐπιγαλέσεσθε ἐκεῖ, ὅτι *niam diuitias maris su*
 δύσετε ἐκεῖ δύσιν δι- *getis, est in abūdantia*
 καιοσύνης, ὅτι πλεῖστος *maritimā habitātium.*
 Γαλασθῆς θηλάσει *Et Gad ait: Benedixis*
 σε, κὴ ἐμπορία ἀπὸ ἐθνῶν *παράλιον κεραι-*
 κοῦντων. κὴ τῷ Γάδ εἶπερ· *εὐλογημένος*

et voluntate habitatoris rubi, veniat super caput Ioseph, & super verticem Nazaræi è fratribus eius. Primogeniti bovis habet decorem, & cornua vnicornis cornua eius. Iphis populos cornu petet pariter vsque ad fines terrę. Et isti sunt decem milia Ephraim, & sunt milia Manasseh. Et ipsi Zebulũ dixit: Lætare Zebulũ, quãdo egredieris, & Issachar in tabernaculis tuis. Populos ad montẽ vocabunt, ibi sacrificabũt sacrificia iustitię, quia affluentia marium surgẽt, et tectos thesauros arenæ. Et ad Ghad dixit: Benedictus di-

וּרְצוֹן שְׁכֵנֵי סְנֵה
 תְּבוֹאֲהֶרָה לְרֹאשׁ
 יוֹסֵף וּלְקֶדֶד נְוִיר
 אֶחָיו : בְּכוֹר שׁוֹרוֹ
 חֶדְרָה לֹא וְקֶרְנֵי רֵאִם
 קֶרְנָיו בָּהֶם עֵמִים
 יִנְגַח יַחְדָּו אֶפְסֵי
 אֶרֶץ וְהֵם רִבְבוֹת
 אֶפְרַיִם וְהֵם אֶלְפֵי
 מְנַשֶּׁה : וְלִזְבוּלָן
 אָמַר שְׂמַח זְבוּלָן
 בְּצֵאתְךָ וַיִּשְׁשֶׁבֶר
 בְּאֶהְלִיךָ : עֵמִים
 הֵרֶ-יִקְרְאוּ שָׁם
 יִזְבְּחוּ וּבְחֵי צֶדֶק כִּי
 שִׁפְעוּ יָמִים יִזְקֹו
 וְשִׁפְנֵי טְמוּנֵי חוֹל :
 וּלְגַד אָמַר בְּרוּךְ

ἐμπλατῶωργὰδ, ὡς dilatās Gad, quasi leo
 λέωμ ανεπαύσθη, σιω requieuit, cōterēs bra-
 ζίλας βραχίονα καὶ chiū εἶ principē. Et vi-
 ἀρχόντα. καὶ εἶδεν ἀπαρ dit principatū suū, quo
 χιὼ αὐτῷ, ὅτι ἐκεῖ ἐμε niā illic diuisa est terra
 ρίαθῃ γῆ ἀρχόντων σιω principum cōgregato-
 ηγμένωμ ἅμα ἀρχη- rum simul cum principi-
 τοῖς λαῶν. δικαιοσύ- bus populorū. Iustitiā
 νιω κύριος ἐποίησε, καὶ dominus fecit, εἶ iudi-
 κείσιν αὐτῷ μετ' Ἰσρα- cium suum cum Israel.
 ἦλ. καὶ τῷ δὰρ εἶπερ. Et Dan ait: Dā catulus
 δὰρ σκύμνος λέοντος, leonis, εἶ saltabit ex
 καὶ ἐκπηδήσει ἐκ τῷ βα Bafan. Et Nephthalim
 ἔαν. καὶ τῷ νεφθαλεῖμ dixit: Nephthalim abū
 εἶπερ. Νεφθαλεῖμ πλι dantia susceptibilium,
 σμονὴ δεκτῶν, καὶ ἐμ- εἶ impleatur benedi-
 πληθήτω βύλογίας πε ctione à domino, mare
 ρὶ κυρίῳ, θάλασσαν καὶ εἶ meridiem posside-
 λίβα κληρονομήσει. καὶ bis. Et Aser ait: Bene-
 τῷ Ἀσεὶρ εἶπερ. βύλο- dictus à filius Aser, εἶ
 γη βύλος ἀπὸ τέκνων Ἀ- erit placens fratribus
 σῆρ, καὶ ἔσται δεκτὸς τοῖς suis, tingens in oleo pe-
 ἀδελφοῖς αὐτῷ, βάψῃ dem suum: ferrum εἶ
 εἰ ἐλαία, ἔμ πόδα αὐ- es calceamentum eius
 τῷ, σίδηρος εἶ χαλκὸς εἶ ὑπόδημα αὐτῷ

latare faciēs Ghad,
 sicut leo habitauit,
 & rapiet brachium
 etiā verticē. Et vidit
 principiū sibi quòd
 ibi esset pars legisla-
 toris tecti, & venit
 cum principibus po-
 puli: iustitiā domini
 fecit, & iudicia eius
 cū Israēl. Et ad Dan
 dixit: Dan vt catulus
 leonis saltabit è Ba-
 san. Et Naphtali di-
 xit: Naphtali satur vo-
 luntate, & plenus be-
 nedictione domini.
 Occidentē & meri-
 diē posside. Et ad A-
 ser dixit: Benedictus
 præ filiis Aser, sit pla-
 cēs fratribus suis, &
 tingens in oleo pedē
 suum. Ferrum & æs
 calceamenta tua,

מֵרְחִיב נֶגֶד פְּלִבְיָא
 שָׁכַן וְסָרַף זְרוּעֵ אֵף
 — קִדְקֵד: וַיֵּרָא
 רֵאשִׁית לֹא כִי — שָׁם
 חֵלְקַת מְחַקֵּק סָפוּז
 וַיֵּתֵא רֵאשִׁי עִם
 צְדָקַת יְהוָה עֲשֶׂה
 וּמִשְׁפָּטָיו עִם —
 יִשְׂרָאֵל: וּלְדָן אָמַר
 דָּן נֹר אֲרִיָּה יוֹנֵק
 מִן־הַבֶּשֶׂן: וּלְנַפְתָּלִי
 אָמַר נַפְתָּלִי שְׁבַע
 רְצוֹן וּמֵלֵא בְרַכְת
 יְהוָה יָם וְיָרְוֹם
 יִרְשָׁה: וּלְאַשֵׁר
 אָמַר בְּרוּךְ מִבְּנֵי־ם
 אֲשֶׁר יְתִי רְצוֹי אֲחִיו
 וְטַבַּל בְּשֶׁמֶן רַגְלָיו:
 בְּרִזָּל וְנַחֲשֶׁת מִנְעֵלָךְ

ἔσοι, Ἐὼς αἱ ἡμέραι *erit: et sicut dies tui for-*
 σα ἡ ἰχὺς σου. Ἐκ ἔσιρ *titudo tua. Nō est sicut*
 ὡσπερ θεὸς ἡγάπη- *deus dilecti, qui ascēdit*
 μίνα, ὁ ὑψιβαίνων ἐπὶ *in cœlū auxiliator tu-*
 ῶν οὐρανῶν, βοηθός *us, ἔσ magnificus fir-*
 σου, Ἐὶ ὁ μεγαλοπρε- *mamēti. Et teget te dei*
 πῆς ἡ δόξα σου. καὶ *principatus, et sub for-*
 σκεπάσει σε θεοῦ ἀρ- *titudine brachiorū sem-*
 χῆς, Ἐὶ ὑπὸ ἰχὺ βρο- *piternorū, ἔσ eiciet à*
 χιόνων ἀεννάων, Ἐὶ ἐκ- *facie tua inimicū, dicēs:*
 βαλεῖ ἀπὸ προσώπου *Pereas. Et habitabit Is-*
 σου ἐχθρῶν, λέγων ἄ- *rael solus confidenter.*
 πόλοιο. Ἐκ κατασκιωώ *Fons Iacob in frumen-*
 σι Ἰσραὴλ, μόνος πε- *to ἔσ vino, ἔσ cœlum*
 ποιθῶς, ἐπὶ τῆς γῆς Ἰα- *ei caligans rore. Bea-*
 κώβ. ἐπὶ σίτου Ἐὶ οἴνου, *tus tu Israel, quis simi-*
 καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτῶ *lis tibi popule, qui sal-*
 σωνεφῆς δρόσω. μα- *uarius à domino? Scuto*
 κέρειος εἶ Ἰσραὴλ, τίς *teget auxiliator tuus,*
 ὁμοίος σοι, λαός σω- *ἔσ gladius gloria tua.*
 ζόμενος ὑπὸ κυρίου; Ὑ- *Et negabunt te inimici*
 περραπιεῖ ὁ βοηθός *tui, ἔσ tu super collum*
 σα, Ἐὶ ἡ μάχηρα καὶ *eorum calcabis.*
 χιμάσου, Ἐὶ ψύσσονται σε οἱ ἐχθροί σου, Ἐὶ
 σὺ ῶν τραχίλοισιν αὐτῶν ὑψιθήσῃ.

& sicut dies tui fortitudo tua. Nō est sicut deus ō Israël, equitās cœlum in auxilium tui, et magnificentia sua cœlos. Habitataculū habet deus ab initio, & sub brachiis seculi. Et eiecit à facie tua inimicū, & dixit: Disperde. Et habitavit Israël cōfīdēter solus. Iacob ad terram frumenti, & vini. Etiā cœli eius stillabunt rorem. Beatus es Israël, quis sicut tu popule qui seruat⁹ es per dominum, scutum auxiliij tui, et qui est gladius excellentiæ tuæ. Et negabūt inimici tui te, & tu super excelsa eorum calcabis.

וְכִימִיָּה דְבִאָּה : אֵין
כַּאֲל יִשְׂרָאֵל רַב־
שָׁמַיִם בְּעֹרֶה
וּבְנֵאוֹתוֹ שְׁחֻקִּים :
מֵעַנְהָ אֱלֹהֵי קָדְשׁ
וּמִתַּחַת וְרַעַת עוֹלָם
וַיִּגְרֹשׁ מִפְּנֵיהֶ אֹיִב
וַיֹּאמֶר הַשָּׁמַר :
וַיִּשְׁכֵּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח
בְּדָר עֵיו יַעֲקֹב אֶל-
אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אֶה
שָׁמַיִם יַעֲרֹפוּ מִל :
אֲשֶׁר־יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל מִי
כְמוֹהֶ עִם נוֹשֵׁעַ
בַּיְהוֹרָה מִגֵּן עֹרֶה
וְאֲשֶׁר-חָרַב גְּאוֹתָהּ
וַיִּכְחָשׁוּ אִיבֵיהֶ לָךְ
וְאַתָּה עַל-בְּמוֹתֵימוֹ
תִדְרֹךְ :

3. Reg. 1.
Felix re-
gnū precā
tur serui
Davidis,
eius filio
Solomoni

A Γαθώαι ὁ θε-
ὸς ἢ ὄνομα σο-
λομῶντος ἢ
ἡοῦ σου ὑπὲρ ἢ ὄνο-
μά σου, καὶ μεγαλύ-
ναι ἢ θρόνον αὐτοῦ
ὑπὲρ ἢ θρόνον σου. Et adoravit rex in le-
κῆ προσεκώνησε ὁ βα-
σιλεύς ὑπὸ τῷ κοίτῳ
αὐτοῦ, καὶ ἔτι εἶπεν
ὁ βασιλεύς· ὁ λόγος
κύριος ὁ θεὸς Ἰσρα-
ἡλ, ὃς ἔδωκε σήμερον
ἐκ τῆς σπέρματός μου καὶ θρόνον ἐπὶ θρόνου
μου, οἱ ὀφθαλμοί μου βλέπουσι.

Deū lau-
dat Da-
vid, quod
successorē
habeat.

Nehem. 9
Laudat
& benedi-
cit deum
Nehemias,
eius in
Israel cō-
memorās
beneficia.

A Ἄσῃτε, καὶ ὁ-
λογεῖτε τὸ κύ-
ριον θεόν ἡ-
μῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος,
καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. καὶ
εὐλογήσουσιν ὄνομα
δόξης σου, καὶ ὑψώ-
σουσιν ἐπὶ πάση εὐ-
λογία καὶ αἰνέσει. καὶ εἶ-
πεν Ἐσδρας· Σὺ εἶ αὐτὸς κύριος μόνος. σὺ

Surgite benedici-
te domino deo no-
stro ab aeterno et
vsque in aeternū. Et be-
nedicent nomini gloriae
et exultabūt in o-
mni benedictiōe & lau-
de. Et dixit Esdras: Tu
es ipse dominus solus, tu

Benefaciat de^o nomini Selo-
moh magis q̃
nomini tuo, & ma-
gnificet solium eius
magis q̃ solium tuū.
Et incuruauit se rex
super lectum. Et etiā
sic dixit rex: Benedi-
ctus dominus deus
Israël, qui dedit ho-
die sedentem super
thronum meum, &
oculi mei vident.

Surgite, bene-
dicite domino
deo vestro à se-
culo, & vsque in se-
culum. Et benedi-
cant nomini gloriae
tuae: & excelsu su-
per omnem bene-
dictionem, & lau-
dem. Tu ipse do-
mine solus, tu fe-

וַיָּשִׁיב אֱלֹהִים
אֶת-שֵׁם

שֶׁל־מֶלֶךְ מִשָּׁמַיִךְ

וַיִּגְדֵּל אֶת-כִּסְאוֹ

מִכִּסְאוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ

הַמֶּלֶךְ עַל-הַמִּשְׁכָּב

: וְגַם-כָּכָה אָמַר

הַמֶּלֶךְ בְּרוּךְ יְהוָה

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר

נָתַן הַיּוֹם יָשִׁיב עַל-

כִּסְאִי וְעֵינַי לְאוֹת :

קוֹמוּ בְּרַכּוּ אֶת

יְהוָה

אֱלֹהֵיכֶם מִן-הָעַלְמִים

עַד-הָעוֹלָם וַיְבָרְכוּ

שֵׁם כְּבוֹדָהּ וּמְלֻמָּהּ

עַל-כָּל-בְּרָכָה

וַתְּהַלֵּלָהּ: אֲתָהּ הוּא

יְהוָה לְבָרָךְ אֶתְּ

ἐποίησας Ἰμ οὐρανόν, fecisti caelum ἔσ caelum
 ἔσ Ἰμ οὐρανόν Ἰμ οὐ- cæli, omnes exercitus
 ρανού, καὶ πάντα τὴν eorum, terræ ἔσ omnia
 σάσιμ αὐτῶν, τὴν γῆν, quotquot sunt in ea, ma-
 κῆ πάντα ὅσα ἔστιν ἐν ria ἔσ omnia q̄ in eis.
 αὐτῆ, τὰς θαλάσσας, Et tu viuificas omnia,
 κῆ πάντα τὰ ἐν αὐ- et te adorant exercitus
 ταῖς, ἔσ σὺ ζωοποιεῖς cælorum. Tu es domi-
 τὰ πάντα, ἔσ σοὶ προ- ne deus, tu elegisti A-
 σκωῖσιν αἰσραῖα ἔσ bram, ἔσ eduxisti eum
 τῶν Ἰρανών. σὺ εἶ κύ- de regione Chaldæo-
 ριεὸ θεός, σὺ ἐξελέξω rum, et imposuisti ei no-
 Ἄβραάμ, ἔσ ἐξήγαγες men Abraam, ἔσ inue-
 αὐτὸν ἐν αὐτῇ χώρῃ nisti cor eius fidele co-
 τῶν χαλδαίων, ἔσ ἐπέ- ram te. Et disposuisti
 θηκῆς αὐτῷ ὄνομα Ἄ- ad eum fædus, vt da-
 βραάμ, ἔσ δῦρες τῆν res ei terram Chana-
 κερδίαν αὐτῶν πεισῆν næorum, ἔσ Chetta-
 ἐνώπιόν σου, ἔσ Διέσου orum, ἔσ Amorrahæo-
 περὶς αὐτῶν Δαθίλιν, rum, ἔσ Pherææorū,
 Διναί αὐτῶν τὴν γῆν ἔσ Iebusæorum, ἔσ
 Χαναναίων, ἔσ Χετταί- Gergesæorum, ἔσ vt
 ων, ἔσ Ἀμορραίων, ἔσ dares eam semini eius.
 Φερεζαίων, ἔσ Ἰεβουσαι-
 ων, ἔσ Γεργεσαίων, ἔσ τῶ ἀπέρματι αὐτῶν.

cisti cœlum, cœlum
cœlorum, & om-
nem exercitum eo-
rum, terram, & vni-
versa quę sunt in ea:
maria, & vniuersa
quę sunt in eis, & vi-
uificas omnia hæc, et
exercitus cœli tibi se
incuruant. Tu ipse
domine deus elegi-
sti Abrã, & eduxisti
eũ de Vr Chasdim: et
posuisti nomen eius
Abraham. Et inueni-
sti cor eius fidele co-
ram te, & percussisti
cũ eo fœdus, vt da-
res terram Chenaha-
næi, Chittæi, Emo-
ræi, Perizæi, Iebu-
fæi, & Ghirgafæi, vt
dares semini eius.

עָשִׂיתָ אֶת-הַשָּׁמַיִם
שָׁמַיִם הַשָּׁמַיִם וְכָל-
צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל-
אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיּוֹמִים
וְכָל-אֲשֶׁר בָּהֶם
וְאֵתָה מְחִינָה אֶת-
כָּלָם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם
לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים: אֵתָה
הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם
וַחֲצִאתוֹ מֵאוּר-
כַּשְׁדִּים וְשָׂמְתָ שְׁמוֹ
אַבְרָהָם: וּמָצָאתָ
אֶת-לִבּוֹ נֶאֱמָן
לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת עָמוֹ
חֲבָרִית לָתֵת אֶת-
אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחֲתִי
הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִי
וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָשִׁי

לְתֵת לְיִרְעוֹ

Ἐστῆρας ἐδὲ λόγους Et statuisti verba tua,
 σου, ὅτι δίκαιος σὺ, quoniam iustus tu, ἔσ
 καὶ εἶδες τὴν ταπεινότητα πατέρων ἡ- vidisti humilitatem pa-
 τέρων σου ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ gyp̄to, et clamorem eo-
 τὴν κραυγὴν αὐτῶν super ma- rum audisti super ma-
 ἡσῆρας ἐπὶ θαλάσσαν re rubrum. Et dedisti
 ἄσημα. καὶ ἔδωκας signa ἔσ portenta in
 σημεῖα ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Aegypt̄o, in Pharaone,
 Φαραῶ, ἐν πᾶσι τοῖς et in omnibus seruis e-
 παισὶν αὐτοῦ, καὶ ἐμ ius, ἔσ in omni popu-
 παντὶ τῆς γῆς lo terræ illius: quoni- am cognouisti quòd su-
 αὐτοῦ, ὅτι ἔγνωσαν ἔσ perbierant super eos,
 ἐπὶ αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν σε- ἔσ fecerunt tibi ip̄si no-
 αὐτῶ ὄνομα ὡς ἡμέ- men sicut dies hæc. ἔσ
 ρα αὐτῆ. καὶ τὴν θαλάσσαν ἐξήρασαν ἐνώ- is, ἔσ transierunt in
 πῶριον αὐτῶν, καὶ πα- medio maris in sicco,
 ρήλασαν ἐν μέσῳ ἔσ persequentes eos
 θαλάσσης ἐν ξηρασίᾳ, proiecisti in profun- dum, tanquam lapi-
 ἐδὲ καταλιώκον- dum, tanquam lapi-
 τας αὐτῶν ἐξήρασαν eis dem in aqua valida.
 βόθρων, ὡσεὶ λίθον ἔσ in columna nubis
 ἐν ὕδατι σφοδρῶ, καὶ ἐν σύλῳ νεφέλης

Et confirmasti verba tua : quia iustus es, & vidisti afflictionem patrum nostrorum in Aegypto, clamoremque eorum audisti in mari Suph. Et dedisti signa & portenta in Parhoh, & in vniuersis seruis eius, & in omni populo eius. Cognouisti enim, quòd superbe egerant contra eos, & fecisti tibi nomen secundum diem hanc. Et mare diuisisti ante eos, et transierunt per medium maris in siccitate, et persecutores eorum proiecisti in profunda, tanquam lapidem in aquas validas. Et in columna nubis du-

וַתְּקַם אֶת־דְּבָרֶיךָ
כִּי צַדִּיק אַתָּה :
וַתִּרְאֶה אֶת־עֵינֵי
אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם
וְאֶת־זַעַקְתָּם שֹׁמְעֵת
עַל־יַם־סוּף : וַתִּתֵּן
אֹתוֹת וּמִפְתֹּיִם
בְּפָרְעוֹה וּבְכָל־
עַבְדָּיו וּבְכָל־עַם
אֶרֶצוֹ כִּי יָדְעוּתָּה כִּי
הַזִּידוֹן עָלֵיהֶם וַתַּעַשׂ
לָךְ שֵׁם כְּהַיּוֹם
הַזֶּה : וְהַיָּם בְּקַעַת
לִפְנֵיהֶם וַיַּעֲבְרוּ
בְּתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבֶּשֶׁה
וְאֶת־רֶדְפֵיהֶם
הִשְׁלַכְתָּ בְּמַצּוֹלֹת
כַּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם
עֲזוּיִם : וּבְעַמּוּד עָנָן

ὡδήγησάς αὐτοὺς ἡμέ- duxisti eos die, et in
 ρας, καὶ ἐν σύλω πυ- columna ignis nocte,
 ρὸς τὴν νύκτα, καὶ φω- vt illuminares eis vi-
 τίσαι αὐτοὺς τὴν ὁδὸν am, in qua ibunt in
 ἐν ἣ πορεύονται ἐν ea. Et super montem
 αὐτῆ. καὶ ὑπὸ ὄρος Σινὰ Sinai descendisti, et
 λατῆρας, καὶ ἐλάλη- loquutus es ad eos de
 ρας πρὸς αὐτοὺς ἐξ οὐ- cælo, et dedisti eis iu-
 ραντοῦ, καὶ ἐδωκας αὐ- dicia recta, et leges
 τοῖς κρίματα βίβρα, veritatis, præcepta et
 καὶ νόμους ἀληθείας, mandata bona. Et sab-
 βρατάγματα, καὶ ἐι- batum tuum sanctum
 ρλαὶς ἀγαθὰς, καὶ ἡ notificasti eis, manda-
 τὰ βρατῶν σου καὶ ἀγίον ta, et præcepta, et
 ἐγνώρισάς αὐτοῖς. ἐν- legem præcepisti eis in
 ρλαὶς, καὶ πρῶταγμα- manu Moysi serui tui.
 τα, καὶ νόμον ἐνετεί- Et panem de cælo de-
 λω αὐτοῖς ἐν χειρὶ Μω- disti eis in cibum eo-
 υσῆ καὶ ὕδρου σου. καὶ rum, et aquam de
 ὄρωτον ἐξ οὐρανοῦ ἐ- petra eduxisti eis in
 δωκας αὐτοῖς εἰς σίβ- sitim eorum. Et dixi-
 διοσίαν αὐτῶν, καὶ ὑδάτω sti eis vt ingrederen-
 ἐν πέτρῃς ἐξήνεγκας tur ad hæreditandum
 αὐτοῖς εἰς δίκην αὐτῶν.
 καὶ εἶπας αὐτοῖς εἰσελθεῖν κληρονομηῆσαι

xisti eos per diem, et
in colūna ignis per
noctē, vt illucescere
faceres eis viam per
quā ambulaturi e-
rāt. Et super mōtem
Sinai descēdisti, et lo-
cutus es eis è cœlo,
& dedisti eis iudicia
recta, & leges veras,
statuta, & præcepta
bona. Et sabbatum
sanctū tuū notificasti
eis, et p̄cepta et statu-
ta, et legē p̄cepisti eis
per manū Moſeh ser-
ui tui. Et panē de cœ-
lo dedisti eis in fame
eorum, & aquam è
petra eduxisti eis in
ſiti eorum, & dixisti
eis, vt ingrederen-
tur ad poſſidendum

לָהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת

הַנְּחִיתָם יוֹמָם
וּבַעֲסוֹר אֵשׁ לַיְלָה
לְהַאֲוִיר לָהֶם אֶת-
הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ-
בָּהּ: וְעַל הַר-סִינַי
יָרַדְתָּ וּדְבַר עֲמָהֶם
מִשְׁמַיִם וַתֵּתֵן לָהֶם
מִשְׁפָּטִים וְיִשְׂרָיִם
וְתוֹרוֹת אֶמֶת חֻקִּים
וּמִצְוֹת טוֹבוֹת:

וְאֶת-שַׁבַּת קֹדֶשְׁךָ
הוֹרַעְתָּ לָהֶם וּמִצְוֹת
וְחֻקִּים וְתוֹרָה צוֹיֵת
לָהֶם בְּיַד מֹשֶׁה
עַבְדְּךָ: וְלַחֵם

מִשְׁמַיִם נָתַתָּה לָהֶם
לָרַעֲבָם וּמַיִם מִסֶּלַע
הוֹצֵאתָ לָהֶם
לְצַמְאֵם וַתֵּאמֶר

τὴν γῆν εἰς ἣν ἐξέτει- terram, in quam exten-
 νας τὴν χεῖρά σου, δι᾽ disti manum tuam, vt
 ναὶ αὐτοῖς. καὶ αὐτοὶ dares eis. Et ipsi ἔρα-
 καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν υ- tres nostri superbierūt,
 πώρην φανύσαντο, καὶ ἔρα indurauerunt cer-
 ἐσκήρωσαν τὴν ἑα- uicem suam, ἔρα non αυ-
 χηλοῦν αὐτῶν, καὶ οὐκ dierunt mandata tua.
 ἠκούσαν τῶν ἐντολῶν Et renuerunt vt audi-
 σου, καὶ ἀνέθυγον τοῦ rent, ἔρα non recorda-
 εἶρα κοῦσαι, καὶ οὐκ ἐ- tisunt mirabilium tuo-
 μνήσθησαν τῶν θαυμα- rum quæ feceras in eis.
 σίω σου, ὧν ἐποίησας Et indurauerunt cerui
 ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐσκήρω- cem suam, ἔρα dederūt
 ναὶ τὴν τράχηλον ἐ- principium, vt conuer-
 αυτῶν, καὶ ἐδίωξαν αὐ- terentur in seruitutem
 χὴν ἰδὲς εἶσαι εἰς δι᾽ suam in Aegypto. Et
 λείαν αὐτῶν ἐν Αἴγυ- tu deus dimittens pec-
 πτω. Ὁ σὺ ὁ θεὸς ἀ- cata, misericors ἔρα de
 φίωρ ἁμαρτίας, ἐλεή mens, longanimis ἔρα
 μωρ, καὶ οἰκτίρωμωρ, multa miserationis, ἔρα
 μακρόθυμος, καὶ πολυ nō dereliquisti eos. Ad-
 ἐλεως, καὶ οὐκ ἐγκα- huc autem ἔρα fecerūt
 τέλιτος αὐτοῦς. ἔτι sibi vitulum conflati-
 λὲ καὶ ἐποίησαν αὐ- lem, ἔρα dixerunt: Isti
 τοῖς μόχου χωνοῦ τὴν, καὶ εἶπαμ. Οὗτοι

terram, super quam
 leuasti manum tuã,
 vt traderes eis. Et i-
 pſi, & patres noſtri
 ſuperbè egerunt, &
 indurauerunt cerui-
 cem ſuam, & non au-
 dierũt præcepta tua:
 Et renuerunt audi-
 re, nec ſunt recor-
 dati mirabiliũ tuo-
 rum, quæ feceras cū
 eis, & indurauerunt
 ceruicẽ ſuam, & po-
 fuerunt caput, vt re-
 uerterentur ad ſerui-
 tutem ſuam, cum re-
 belliõẽ ſua. Et tu de-
 us propitiationũ, cle-
 mens, & miſericors,
 lōganimis, & multæ
 miſericordię, nõ de-
 reliquiſti eos. Inſu-
 per quãdo fecerunt
 ſibi vitulum conflatilem, & dixerunt: Iſte eſt

אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
 נִשְׂאת אֶת־יָדְךָ
 לָתֵת לָהֶם: וְהֵם
 וְאֲבוֹתֵינוּ הוֹדוּ וַיִּקְשׁוּ
 אֶת־עַרְפָּם וְלֹא־
 שָׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתֶיךָ:
 וַיִּמְאַנּוּ לִשְׁמֹעַ וְלֹא־
 זָכְרוּ נֶפֶל אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר־
 עָשִׂיתָ עִמָּהֶם וַיִּקְשׁוּ
 אֶת־עַרְפָּם וַיִּתְּנוּ־
 רֹאשׁ לְשׁוֹבֵב
 לְעִבְרָתָם בְּמַרְיָם
 וְאַתָּה אֱלֹהֵי סְלוּחֹת
 חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ־
 אַפַּיִם וְרַב־חַסֵּד
 וְלֹא עֹזֶבְתָּם: אֶף־כִּי־
 עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל
 מִסִּכְרָת וַיֹּאמְרוּ וְהֵ

οἱ θεοὶ οἱ ἐξάγοντες ἡ- dei qui eduxerunt nos
 μᾶς ἐξ Αἰγύπτου. καὶ ἐ- de Aegypto. Et fecerūt
 ποίησαν παρεργισμὰς irritationes magnas.
 μεγάλους. Ἐὶ σὺ ἐμοὶ- Et tu in misericordiis
 κληρομοῖς σου τοῖς με- tuis magnis non dereli-
 γάλοις, οὐκ ἐγκατέλι- quisti eos in deserto,
 πεις αὐτοῦ ἐν τῇ ὀρή- columnā nubis non de-
 μω. Ἐν σύλῳ αὐ- clinasti ab eis die, vt
 φέλις οὐκ ἐξέκλινας duceret eos in via. Ἐ
 ἀπὸ αὐτῆς, ἡμέρας ὀ- columnam ignis per no-
 δηγῆσθαι αὐτοῦ ἐν τῇ ὀ- etem, vt illuminaret e-
 δῶ, καὶ ἔν σύλῳ τῆς πυ is viam in qua ibunt
 ρὸς τῆς νύκτα, φωτί- in ea. Et spiritum tuum
 ζειν αὐτοῦ τῆς ὁδοῦ, bonum dedisti, vt pru-
 ἐρῆ ἢ πορεύσοντ' ἐν αὐ- dentes faceres eos. Et
 τῆς, καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ manna tuum non pro-
 ἄγαθόν ἐδίωκας, σωε hibuisti ab ore eorum,
 ἴσαι αὐτῶν. Ἐὶ μὴν- Ἐ aquam dedisti eis
 να σου οὐκ ἀφυσέρη- in siti eorum. Et qua-
 ρας ἀπὸ στόματος αὐ- draginta annis pavi-
 τῆς, καὶ ὕδωρ ἐδίωκας sti eos in deserto, non
 αὐτοῖς ἐν τῷ δόξῃ αὐ- defuit eis quicquam.
 τῶν. καὶ τεσσαράκοντα vestimenta eorum
 ἔτη διέθρεψας αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὐχ
 ὑσέρησεν αὐτοῖς οὐδὲν. ἱμάτια αὐτῆς

deus tuus qui ascendere fecit te e terra Aegypti, feceruntque blasphemias magnas.

Tu propter misericordias tuas multas non dereliquisti eos in deserto, columna nubis non recessit ab eis per diem, ut duceret eos per viam, & columna ignis per noctem, ut lucere faceres eis, et viam per quam ambulaturi erant. Et spiritum tuum bonum dedisti ad erudiendum eos, & Mantuum non prohibuisti ab ore eorum, & aquam dedisti eis in siti eorum. Et quadraginta annis pavisti eos in deserto. Non eguerunt, vestimentum

אלהיה אשר העלה
מארץ מצרים ויעשו
נאצות גדולות:

ואתה ברחמיה
הרבים לא עזבתם
במדבר את עמוד
הענן לאמר
מעליהם ביוםם
להנחתם בהדרך
ואת עמוד האש
בלילה להאיר להם
ואת הדרך אשר
ילכו בה: ורוחך
הטובה נתת
להשכילם ומנך לא
מנעת מפניהם ומים
נתת להם לצמאם
: וארבעים שנה

כלכלתם במדבר לא חסרו שלמתייהם

οὐκ ἐπαλαιώθησαν, non inueterauerunt,
 καὶ ὑποδήματα αὐ- est calceamenta eo-
 τῶν οὐ διερρέαγαν, rum non interrupta
 καὶ ἔδωκας αὐτοῖς βα sunt. Et dedisti eis re-
 σιλείας, καὶ λαοὺς διε- gna, est populos par-
 μέριξας αὐτοῖς. Ὡς ἐ- titus es eis, est hære-
 κληρονόμησαν τὴν γῆν ditauerunt terram Se-
 σιών βασιλέως ἐσε- on regis Essebon, est
 βώμ, καὶ τὴν γῆν Ὠγ βα terram Og regis Ba-
 σιλέως φιλ Βαθίμ. καὶ san. Et filios eorum
 ἔφυσες αὐτῶν ἐπλή- multiplicasti sicut stel-
 θωας ὡς τὰς ἀστέρας las cæli. Et adduxi-
 τῶν οὐρανοῦ, Ὡς εἰσή- sti eos in terram, quam
 γαγες αὐτοῖς εἰς τὴν dixisti patribus eo-
 γῆν ἢμ εἶπας τοῖς πα- rum ut ingrederen-
 τράσιμ αὐτῶν, καὶ ἐ- tur est hereditarent.
 κληρονόμισαν αὐτῶν. Et ingressi sunt filij e-
 καὶ ἐξέτριψας ἐνώπι- orum, est hereditaue-
 ον αὐτῶν ἔφυσ κατοι- runt terram, est con-
 κοῦντας τὴν γῆν τῶν trivisti coram eis hæ-
 Χαναναίων, καὶ ἔδω- bitantes terram Cha-
 κας αὐτῶν εἰς τὰς χεῖ nanæorum, est dedisti
 ρας αὐτῶν, Ὡς τὰς βασι- eos in manus eorum, et
 λείας αὐτῶν, Ὡς τὰς λαοὺς reges eorū, et populos

non inueterauerunt,
 & pedes eorum non
 tumuerunt. Et dedi-
 sti eis regna, & di-
 uisisti eos, vt essent
 ad angulum vnum:
 & possederunt ter-
 ram Sichon, & ter-
 ram regis Chesbon,
 & terram Hagh re-
 gis Basan. Et filios
 eorum multiplicasti
 sicut stellas coeli, &
 adduxisti eos ad ter-
 rā de qua dixeras pa-
 tribus eorū, vt ingre-
 deretur ad possiden-
 dum. Et venerunt fi-
 lij, & possederūt ter-
 ram, et humiliasti co-
 ram eis habitatores
 terræ Chenanæorū,
 et dedisti eos in ma-
 nu eorum, & reges
 eorum, & populos

לֹא כָּלוּ וְרַגְלֵיהֶם לֹא
 בָּצְקוּ: וַתִּתֵּן לָהֶם
 מִמַּלְכוֹת וְעַמִּים
 וַתַּחֲלֶקֶם לְפָאֵרָה
 וַיִּירָשׁוּ אֶת-אֶרֶץ
 סִיחֹן וְאֶת-אֶרֶץ
 מֶלֶךְ חֶשְׁבֹן וְאֶת-
 אֶרֶץ עֹג מֶלֶךְ-
 הַבָּשָׁן: וּבְנֵיהֶם
 הִרְבִּיתָ כְּכִכְבֵּי
 הַשָּׁמַיִם וַתְּבִיאֵם אֶל-
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר-אָמַרְתָּ
 לְאֲבֹתֵיהֶם לָבוֹא
 לְרִשְׁתָּ: וַיָּבֹאוּ הַבָּנִים
 וַיִּירָשׁוּ אֶת-הָאָרֶץ
 וַתַּכְנִיעַ לְפָנֵיהֶם אֶת-
 יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִים
 וַתִּתֵּנֵם בְּיָדָם וְאֶת-
 מַלְכֵיהֶם וְאֶת-עַמְּמֵי

terræ , vt facerent in
eis secundum volun-
tatem suam, & cepe-
runt vrbes munitas,
& humū pinguem,
& possederunt do-
mos plenas omni bo-
no, cisternas excisas,
vineas, & oliueta, &
arbores fructiferas
in multitudine . Et
comederūt et satura-
ti sunt, & impingua-
ti sunt, & delitiis af-
fluxerūt ppter boni-
tatē tuā magnā . Et
irritauerūt, et rebel-
lauerunt cōtra te, &
proiecerūt legē tuā
post tergū suum, &
prophetas tuos occi-
derunt, qui testifica-
bātur eis, vt cōuerte-
rent eos ad te, & fe-
cerunt cōuicia in deū magna. Et dedisti eos

הָאָרֶץ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם
בְּרִצּוֹנָם : וַיִּלְכְּדוּ
עָרִים בְּצוּרָה וַאֲדָמָה
שְׂמֵנָה וַיִּוְרְטוּ בָתֵּימָם
מִלְּאִים - כָּל - טוֹב
בְּרוּרֵת חֲצוּבִים
בְּרִמּוֹם וַיִּוְחֲתוּם וַיַּעַץ
מֵאֲכָל לֶחֶב וַיֹּאכְלוּ
וַיִּשְׂבְּעוּ וַיִּשְׂמְיֵנוּ
וַיִּתְעַדְנוּ בְּטוֹבָה
הַגָּדוֹל : וַיִּמְרוּ וַיִּמְרְדוּ
בְּךָ וַיִּשְׁלְכוּ אֶת -
תּוֹרַתְךָ אַחֲרֵי גֵוִם
וְאֶת - נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ
אֲשֶׁר - הֵעִירוּ בָּם
לְהַשְׁיֵבָם אֵלֶיךָ
וַיַּעֲשׂוּ נִפְצוּרֵת
גְּדוֹלָת : וַתִּתְּנֵם

Et dedisti eos

ἐν χειρὶ θλιβόντων αὐτὸν *in manus affligentium*
 τοὺς. Ἐθλίψαν αὐ- *eos, et afflixerunt e-*
 τοὺς, καὶ ἀνεβόησαν *os. Et clamauerunt ad*
 πρὸς σὲ ἐν καιρῷ θλί- *te in tempore tribula-*
 ψεως αὐτῶν, καὶ σὺ ἐξ *tionis suae. Et tu de cae-*
 οὐρανοῦ σου ἤκουσας, *lo tuo exaudisti eos,*
 Ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς *et in miserationibus*
 μεγάλοις ἔδωκας αὐ- *tuis magnis dedisti eis*
 τοῖς σωτηρίαν, Ἐσω- *saluatores, et salua-*
 σας αὐτοὺς ἐκ χειρὸς *sti eos de manu affli-*
 θλιβόντων αὐτῶν. καὶ ὡς *gentium eos. Et post-*
 ἀνεπαύσατο, ἐπὶ ἧρε- *quam quieuerunt, re-*
 ψαυποιήσαι ἃ ποιη- *uersi sunt ut facerent*
 ρὸν ἐνώπιόν σου, Ἐγ- *malū coram te. Et dere-*
 κατέλιπες αὐτοὺς εἰς *liquisti eos in manus i-*
 χείρας ἐχθρῶν αὐτῶν, *nimicorum suorum, et*
 Ἐκατήρξαν ἐν αὐτοῖς. *dominati sunt in eis. Et*
 καὶ πάλιν ἀνεβόησαν *rursus clamauerunt ad*
 πρὸς σὲ, καὶ σὺ ἐξ οὐ- *te, et tu de caelo exau-*
 ρανοῦ εἰσήκουσας, Ἐ- *disti et liberaſti eos in*
 ἐρέουσιν αὐτοὺς ἐν οἰ- *misericordiis tuis mul-*
 κτιρμοῖς σου πολλοῖς. *tis: et in tempori-*
 καὶ ἐπεμαρτύρω αὐ- *bis contestatus es eos,*
 τοῖς ὡδιστέσαι αὐ- *ut conuerterentur i-*
 τοὺς εἰς τὸν νόμον σου, *psi in legem tuam.*

in manum hostium
 suorum, & afflixerunt
 eos. Et in tempore
 tribulationis suae
 clamauerunt ad te,
 & tu de caelo audi-
 sti, & secundum mi-
 serationes tuas mul-
 tas dedisti eis serua-
 tores, & seruauerunt
 eos de manu hostium
 suorum. Et cum fuisset
 requies eis, reuer-
 si sunt ad faciendum
 malum coram te, & de-
 reliquisti eos in ma-
 nu inimicorum suorum,
 & dominati sunt eis.
 Et conuersi sunt, &
 clamauerunt ad te, &
 tu de caelo exaudisti
 & eruisti eos secun-
 dum miserationes tuas
 multis temporibus. Et
 contestatus es eis, ut
 rediret ad legem tuam,
 sed ipsi superbe egerunt.

בְּיַד צָרֵיהֶם וַיִּצְרוּ
 לָהֶם וּבָעַת צָרָתָם
 יִצְעֲקוּ אֵלַיךָ וְאֶתְהַ
 מִשְׁמַיִם תִּשְׁמָע
 וּכְרַחֲמֶיךָ הַרְבֵּי
 תַתֵּן לָהֶם מִוִּשְׁעֵי
 וּוִשְׁעֵי עוֹם מִיַּד צָרוֹתָם
 : וּכְנֹחַ לָהֶם וַיָּשׁוּבוּ
 לַעֲשׂוֹת רָע לְפָנֶיךָ
 וַתַּעֲזֹבֵם בְּיַד אִיְבֵיהֶם
 וַיִּרְדּוּ בָהֶם וַיִּשְׁוּבוּ
 וַיִּזְעֲקוּךָ וְאֶתְהַ
 מִשְׁמַיִם תִּשְׁמָע
 וַתִּצִּילֵם כְּרַחֲמֶיךָ
 רַבּוֹת עֵתִים : וַתַּעֲד
 בָהֶם לְהָשִׁיבָם אֶל-
 תּוֹרָתְךָ וְהִטָּה הוֹיָרוּ

καὶ οὐκ ἤκουσαν, ἀλλ' ἐν ἔσ non audierūt man-
 ταῖς ἐν βλαῖς σου ἐκεί data tua, et in iudiciis
 μασιν ἠμάρτυσαν, ἃ suis peccauerūt, quæ cū
 ποιήσας αὐτὰ ἄνθρω- fecerit ea homo, vivet
 πος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. in eis. Et dederunt hu-
 ἐδέλωκαν νότον ἀπει- merū inobediētē, ἔ
 δουῶτα, καὶ ξάχιλον cervicem suam indura-
 αὐτῶν ἐσκλήρωσαν, ἐ uerūt, ἔ non audierūt,
 οὐκ ἤκουσαν. καὶ εἰλυ- Et longanimis fuisti su-
 ρας ἐπ' αὐτοῖς ἔτη πολ per eos annis multis, et
 λαί. καὶ ἐπεμαρτύρω pertraxisti super eos an-
 αὐτοῖς ἐν πνεύματι nos multos. Et contesta-
 σου, ἐν χειρὶ προφητῶν tus es eos in spiritu tuo
 σου, καὶ οὐκ ἐνωτίσασαν in manu prophetarum
 το. καὶ ἐδέλωκας αὐ- tuorū, ἔ non auribus
 τοῦς ἐν χειρὶ λαῶν αὐ per ceperūt, ἔ dedisti
 γῆς, καὶ σὺ ἐν οἰκτιρ- eos in manus populorū
 μοῖς σου τοῖς πολλοῖς terræ. Et tu in miseri-
 οὐκ ἐποίησας αὐτοῖς eis cordis tuis plurimis non
 σωτέλειαν, ἐ οὐκ ἐγ- fecisti eos in consum-
 κατέλιπες αὐτοῖς, καὶ ptionem, ἔ non dere-
 ὅτι ἰχυρὸς εἶ καὶ ἐλε- liquisti eos, quoniā for-
 ἡμῶν, καὶ οἰκτιρῶν. tis es, ἔ misericors, et
 καὶ νῦν ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ clemens. Et nunc deus
 ἰχυρὸς, ὁ μέγας, ὁ noster fortis, magne,

& non audierunt præcepta tua, & in iudiciis tuis peccauerunt, quæ faciet homo, & viuet in eis: & dederunt humerum recedentem, & ceruicem suam indurauerunt, & non audierunt. Et protraxisti super eos annos multos, & cōtestatus es eos spiritui tuo per manum prophetarum tuorum, & non auscultauerunt, & tradidisti eos in manum populorum terrarū. Et propter misericordias tuas multas nō fecisti eos in cōsumptione, & nō dereliquisti eos, quia deus clemens, & misericors es. Et nunc deus noster deus magne, fortis

וְלֹא־שָׁמְעוּ לְמִצְוֹתֶיךָ
 וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ חָטְאוּ—
 בָּכֶם אֲשֶׁר—יַעֲשֶׂה
 אָדָם וְחִיָּה בָהֶם
 וַיִּתְּנוּ כַתֵּף סוּרָרֶת
 וַעֲרָפֹם הַקָּשׁוּ וְלֹא־
 שָׁמְעוּ: וַתִּמְשַׁךְ
 עֲלֵיהֶם שָׁנִים רַבּוֹת
 וַתִּעַר בָּכֶם בְּרוּחֶךָ
 בְּיַד־נְבִיאֶיךָ וְלֹא־
 הֶאֱזִינוּ וַתִּתְּנֵם בְּיַד
 עַמֵּי הָאָרֶץ:
 וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּיִם
 לֹא־עָשִׂיתָ כָּלָה
 וְלֹא עֲזַבְתָּם כִּי־אֵל־
 חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:
 וַעֲתָה אֶלְהִינוּ הָאֵל
 הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר

κραταίος, καὶ ὁ φοβε- potēs, et *terribilis*, ἐν
 ρός, φυλάσσων τὴν ἐλπί- stodiens pactum tuum
 σὴν ἡμῶν, καὶ ἡ ἐλεός σου, et *misericordiam tu-*
 μὴ ὀλιγωθήτω ἐνώπιόν σου, *am, ne diminuat* co-
 σου πᾶς ὁ μόχθος, ὃς ἐπι- ram te omnis labor qui
 ρεν ἡμᾶς καὶ τὰς βασι inuenit nos, et *reges*
 λεῖς ἡμῶν, καὶ τὰς ἀρχὰς nostros, et *principes*
 χοντας ἡμῶν, καὶ τὰς ἱε- nostros, et *sacerdo-*
 ρεῖς ἡμῶν, καὶ τὰς προ- tes nostros, et *pro-*
 φήτας ἡμῶν, καὶ τὰς πα- phetas nostros, et *pa-*
 τέρας ἡμῶν, καὶ ἐν παντί tres nostros, et in omni
 τῷ λαῷ σου, ἀπὸ ἡμε- populo tuo, à diebus re-
 ρῶν βασιλέων Ἀσσυρί- gis Assur et usq; in diē
 καὶ ἕως αὐτῆς ἡμέρας ταύτης hanc. Et tu iustus es in
 τῆς, καὶ σὺ δίκαιος εἶ ἐν omnibus venientibus su-
 πὲρ πάντων τοῖς ἔργοις meis. Et tu iustus es in
 νοῖς ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι ἀλή- fecisti, et nos peccavi-
 θῆσαν ἐποίησας. καὶ ἡμεῖς mus. Et reges nostri, et
 ἐξημέρωμεν, καὶ οἱ βασι principes nostri, et *sa-*
 λεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ ἀρχον- cerdotes nostri, et *pa-*
 τες ἡμῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς ἡ- tres nostri non fecerūt
 μῶν, καὶ οἱ πατέρες ἡ- legē tuam, et non at-
 μῶν οὐκ ἐποίησαν ἵνα tenderunt mādāta tua
 νόμον σου, καὶ ἡ προση- et *testimonia tua*, quia
 χον τὰς ἐντολὰς σου, καὶ τὰ μαρτύριά σου,

& terribilis, custodiens pactum & misericordiam, ne diminuatur coram te omnis labor qui inuenit nos, reges nostros, principes nostros, sacerdotes nostros, prophetas nostros, patres nostros, & omnem populum tuum à diebus regum Assur vsque ad diem hanc. Et tu iustus in omni quod venit super nos, quia veritatem fecisti, & nos impiè egimus. Et reges nostri, principes nostri, sacerdotes nostri, & patres nostri non fecerunt legem tuam, & non attenderunt præceptis tuis, & testimoniis tuis, quæ te-

וְהַנּוֹרָאָה שׁוֹמֵר
הַבְּרִית וְהַחֶסֶד אֶל-
וּמַעַט לְפָנֶיךָ אֶרֶץ
כָּל-הַתְּלָאָה אֲשֶׁר-
מָצְאָתָנוּ לְמַלְכֵינוּ
לְשָׂרֵינוּ וּלְכַהֲנֵינוּ
וּלְנְבִיאֵינוּ וּלְאַבְתֵּינוּ
וּלְכָל-עַמֶּךָ מִיָּמֵי
מַלְכֵי אַשּׁוּר עַד הַיּוֹם
הַזֶּה: וְאַתָּה צְדִיק
עַל כָּל-הַבָּא עָלֵינוּ
כִּי-אָמַת עֲשִׂיתָ
וְאַנְחָנוּ הִרְשַׁעְנוּ:
וְאַתְּ-מַלְכֵינוּ שָׂרֵינוּ
כַּהֲנֵינוּ וְאַבְתֵּינוּ לֹא
עָשׂוּ תוֹרָתְךָ וְלֹא
הִקְשִׁיבוּ אֶל-מִצְוֹתֶיךָ
וְלִעֲדוֹתֶיךָ אֲשֶׁר-

ἁλιεμαρτύρω αὐ- *testificatus es eis: Et*
 τοῖς . καὶ αὐτοὶ ἐν βα- *ipsi in regno tuo Et in*
 λείᾳ σου , καὶ ἐν ἀγα- *bonitate tua multa,*
 θωσώῃ σου τῇ πολ- *quam dedisti eis, Et*
 λῇ, ἢ ἐδωκας αὐτοῖς, *in terra lata Et pin-*
 καὶ ἐν τῇ γῆ πλατεία *gui, quam dedisti co-*
 καὶ λιπαρᾷ ἢ ἐδω- *ram eis, non serwie-*
 κας ἐνώπιον αὐτῶν, *runt tibi, Et non re-*
 οὐκ ἐδούλευσαν σοι, *uersi sunt à studiis su-*
 καὶ οὐκ ἐπέσρεψαν ἅ- *is prauis. Ecce sumus*
 ποδὲ ὑπὸ τῆς δουμάτων *hodie serui, Et terra,*
 αὐτῶν τῶν πονηρῶν. *quam dedisti patri-*
 ἰδοὺ σήμερον ἐσμὲν *bus nostris ut come-*
 δούλοι, καὶ ἡ γῆ ὑπο- *derent fructum eius,*
 ἐδωκας τοῖς παῖσιν ἅ- *Et bona eius, Et ec-*
 σιν ἡμῶν φαγεῖν ἔμ- *ce sumus serui in ea,*
 καρπὸν αὐτῆς, τοῖς βα- *Et fructus eius mul-*
 σιλοῦσιν οἷς ἐδωκας *ti facti sunt regibus.*
 ἐφ' ἡμᾶς, ἐν ἁμαρτί- *quos dedisti super nos*
 αῖς ἡμῶν, καὶ ὑπὸ τὰ *in peccatis nostris, Et*
 σώματα ἡμῶν ἐξου- *in corporibus nostris*
 σιάζουσι, καὶ ἐν κτή- *dominantur, Et in iu-*
 νεσιν ἡμῶν ὡς ἀρεσὸν *mentis nostris, ut pla-*
 αὐτοῖς, καὶ ἐν θλί- *citum eis, Et in tri-*

stificat⁹ es eis. Et ipsi
 in regno suo, et in bo-
 nitate tua multa quā
 dedisti eis, et in terra
 lata, et pingui, quam
 tradideras corā eis,
 non seruierunt tibi,
 & non sunt conuersi
 ab operibus suis ma-
 lis. Ecce hodie ser-
 uii sumus, & in terra
 quā dedisti patribus
 nostris, vt comede-
 rēt fructū eius, & bo-
 nitatē eius, ecce ser-
 uii sumus. Et fructus
 eius multus regibus
 quos posuisti super
 nos propter pctā no-
 stra, & corporib. no-
 stris dominantur, &
 iumētis nostris secū-
 dū volūtatem suam,
 העירות בהם : והם
 במלכותם ובטובך
 הרב אשר נתת
 להם ובארץ הרחבה
 והשמנה אשר
 נתתה לפניהם לא
 עבדוה ולא שבו
 ממעלליהם הרעים :
 הנה אנחנו היום
 עבדים והארץ אשר
 נתת לאבותינו לאכל
 את פריה ואת
 טובה הנדה אנחנו
 עבדים עליה :
 ותבואתה מרבדה
 למלכים אשר
 נתתה עלינו
 בחטאותינו ועל
 גויתנו משלים ובבהמתנו כרצונם

Ἰει μεγάλη ἐσμὲν. *bulatiōe magna sumus.*

*1. para. 29
Gratias ago
git deo
David, or
ratque ut
filio Salo-
moni ad-
sit.*

Εὐλογητὸς εἶ κύριε ὁ
θεὸς Ἰσραὴλ ὁ πα-
τὴρ ἡμῶν ἀπὸ τῆς αἰῶ-
νος, ἕως τῆς αἰῶνος.
σοὶ κύριε ἡ μεγαλοσύ-
νη καὶ ἡ δυνάμις, καὶ ἡ
καύχημα, καὶ ἡ νίκη, καὶ
ἡ ἐξομολόγησις, καὶ ἡ ἰ-
σχὺς. ὅτι σὺ πάντων τῶν
ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ
τῆς γῆς δεσπόζεις. ἀπὸ
προσώπων σου ταράσσει
ταὶ πᾶς βασιλεύς καὶ
ἔθνος. σοὶ κύριος ἡ βασι-
λεία, καὶ ἡ ἐπαρσις εἰς
πάντα. καὶ εἰς πᾶσαν ἄρ-
χήν. παρὰ σοῦ ὁ πᾶν-
τος καὶ ἡ δύναμις. σὺ πάν-
των ἀρχῆς κύριε ἐν ἅρ-
χωι πάσης ἀρχῆς, καὶ
ἐν χερσίν σου ἰσχὺς καὶ δύ-
νασις, καὶ ἐν χερσίν σου ἔ-
λεος παντοκράτορ, μεγαλωῦναι καὶ ἰσχύσαι
τὰ πάντα. καὶ νῦν κύριε ἐξομολογέμεθά σοι.

bulatiōe magna sumus.

Benedictus es domi-
ne deus israel pater
noster ab eterno et us-
que in eternū. Tibi do-
mine magnitudo, et po-
tētia, et magnificētia,
et victoria, et cōfes-
sio: quonia tu cunctorū
quae in caelo et in terra
dominaris. Tibi domi-
mine regnum, et exal-
tatio in omnia et in o-
mnē principatū. A te di-
uitiae et gloria à facie
tua, tu omniū domina-
ris domine princeps o-
mnis imperij. Et in ma-
nu tua fortitudo et po-
tentia, et in manu tua
magnificare et fortifi-
care omnia. Et nunc do-
mine confitemur tibi,
leues et omnipotens, magnificari et
potentia tua omnia.

& in tribulatiōe magna sumus.

Benedictus es domine deus Israël patris nostri à seculo vsq; in seculum. Tibi domine magnificentia, & potentia, & gloria, & victoria, & honor. Cuncta enim q̄ in caelo sunt & terra, tua sunt. Tuū est domine regnum & exaltatio super omnem principem. Et diuitię, et gloria à facie tua, et tu domina ris omibus. Et in potestate tua, virtus, & fortitudo. Et in potestate tua est magnificare, & confortare omnia. Et nunc deus noster confitemur,

וּבְצָרָה וְדָלָה
אֲנַחְנוּ :

בְּרֹךְ אַתָּה
יְהוָה :

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבוֹנוּ
מֵעוֹלָם וְעַד-עוֹלָם :

לְךָ יְהוָה חַגְדָּלָה
וְהַגְבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת
וְהַנִּצָּח וְהַהוֹר כִּי-

כָּל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ
לְךָ יְהוָה חַמְּלָכָה
וְהַמְּתַנְשֵׂא לְכָל-

לְרֹאשׁ : וְהַעֲשֶׂה
וְהַכְּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ
וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל-

וּבְיָדְךָ כֹּחַ וְגְבוּרָה
וּבְיָדְךָ לְגִבּוֹר וּלְחַיִּיק
לְכָל : וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְךָ

καὶ αἰνοῦμεν τὸ ὄνομα σου *laudamus nomē glo-*
 ρίας σου. *ria tua. Quoniam quis*
 καὶ τίς εἰμὶ ἐγώ, τίς ὁ *sum ego, et quis popu-*
 λός σου, ὅτι ἰσχύθη *lus meus, quoniam pro-*
 μίθε προθυμηθῆναι σοὶ *tuimus promittere spē-*
 τὰ ταῦτα; ὅτι πάντα *te tibi sic? quoniam tua*
 τα, καὶ ἐκ τῶν σῶν *sunt omnia, et ex tuis*
 δώκαμεν σοὶ, ὅτι πά- *dedimus tibi. Quoniam*
 ροικοὶ ἐσμὲν ἐναντίον *peregrini sumus coram*
 σου, καὶ παρενοικώ- *te, et advena sicut o-*
 τες, ὡς πάντες οἱ πατέ- *mnes patres nostri, et*
 ρες ἡμῶν, ὡς σκιά αἱ *sicut umbrae dies no-*
 ἡμέραι ἡμῶν ὑπὲρ *stri in terra, et non est*
 γῆς, καὶ οὐκ ἔστιν ἄνω- *mora. Domine deus no-*
 μονή. κύριε ὁ θεὸς ἡ- *ster ad omnem multitu-*
 μῶν, πρὸς πάντας τὴν *dinē hanc, quam pa-*
 θος τῆς οἰκοδομῆς σου *travimus tibi ad aedifi-*
 καδομῆς θῆναι οἶκόν σου *candum domum no-*
 ὀνόματι τῆς ἀγίας σου, *mini tuo sancto, de ma-*
 ἐκ χειρὸς σου ἔστι, καὶ *nu enim tua est, et*
 σοὶ πάντα. καὶ ἔγ- *tua sunt omnia. Et sciui-*
 νων κύριε, ὅτι σὺ εἶ ὁ *domine, quoniam tu es*
 τὰς καρδίας, ὁ δὲ *probanz corda, et di-*
 καιοσώων ἀγαπᾷς. *ct ligens iustitiam: et ego*

& laudamus nomen
 gloriæ tuæ. Quis e-
 nim ego sum, et quis
 est populus meus, &
 obtineamus potētiam
 ad sponte offerendū
 secundū hoc. A te e-
 nim sunt omnia, &
 de manu tua dedi-
 mus tibi. Peregrini
 enim sumus corā te,
 & aduenæ sicut om-
 nes patres nostri. Di-
 es nostri sicut umbra
 super terrā, & nō est
 expectatio. Domine
 deus noster omnis
 copia hæc, quam pa-
 rauimus ad ædifican-
 dum tibi domū no-
 mini sancto tuo, de
 manu tua est, & tua
 sunt omnia. Noui
 autē deus mi, quòd
 tu probas cor, & rectitudines voles. Ego

וּמְהַלְלִים לְשֵׁם
 תְּפִאֲרֹתֶיךָ : וְכִי מִי
 אֲנִי וּמִי עַמִּי כִּי-
 נִעְצֹר כָּח לְהִתְנַדֵּב
 כָּוֹאת כִּי-סִמְךָ הַכֹּל
 וּמִיָּדֶךָ נִתְּנוּ לְךָ : כִּי-
 נָתַתָּ אֶנְחָנוּ לְפָנֶיךָ
 וְחַוְשָׁבִים כָּכָל-
 אֲבוֹתֵינוּ כִּצְלוּ יַמֵּינוּ
 עַל-הָאָרֶץ וְאִין
 מְקוֹחַ : יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 כָּל הַהֶסֶזֶן הוּא אֲשֶׁר
 חָכְוָנוּ לְבָנוֹת-לְךָ
 בַּיִת לְשֵׁם קֹדֶשְׁךָ
 מִיָּדֶךָ הוּא וְלֶךָ הַכֹּל :
 וַיִּרְעֵתִי אֱלֹהִי כִי
 אֶתְּרֶה בַּחֵן לְבָבִי
 וּמִיִּשְׁרָיִם תִּרְצֶה אֲנִי

ἀπλότητι καρδίας in simplicitate cordis.
 προθυμήθην ταῦτα mei pröptè obtuli hæc
 πάντα· καὶ νῦν ἅμολα- vniuersa . Et nunc po-
 ὄν σου ἅμολα- pulum tuum qui reper-
 ὦδε, εἶδον ἐν εὐφρο- tus est hïc, vidi in gau-
 σωίῃ προθυμήθην ταῦτα dio promptè offerre ti-
 σοι. bi.

Ruth. 4.
 Bethlee-
 mitæ fe-
 lix matris
 moniū pre-
 catur Bo-
 oλ, ducēti
 Nohemin

ΔΩ' η κύριος τῆν γυ
 ναῖκα σου τῆν εἰς
 πορευομένην εἰς ἅμ
 οἶκόν σου, ὡς ῥαχὴλ
 ὡς Λείαν, αἱ ὠκοδό-
 μιθων ἀμφοτέρω ἅμ
 οἶκον Ἰσραήλ, καὶ ἐποίη-
 θων Διὸν ἀμμ ἐν Ἐφρα-
 θά, ὡς ἔσαι ὄνομα ἐν
 Βηθλεέμ. ὡς γένοιτο ὁ
 οἶκός σου, ὡς οἶκος Φα-
 ρές, ὃν ἔτεκε Θάμαρ τῷ
 Ἰούδα. ἐκ τοῦ ἀπέρ-
 ματός σου δώσει σοι
 κύριος ἐκ αὐτῆς παιδί-
 σκας ταύτης τέκνα.

Et dominus
 uxorem tuā,
 quæ ingredi-
 tur in domum tuam si-
 cut Rachel, et sicut Li-
 an, quæ ædificauerunt
 vtraque domum Isra-
 el: et faciat virtutem
 in Ephrata, et erit no-
 men in Bethleem . Et
 fiat domus tua vt do-
 mus Phares, quem pe-
 perit Thamar Iuda.
 De semine tuo det tibi
 dominus de puella hac
 filios.

in rectitudine cordis
mei sponte obtuli v-
niuersa hæc, & nunc
populum tuum, qui
reperi sunt hic, vidi
cū gaudio ad sponte
offerendum tibi.

D Et dominus
mulierem quæ
ingreditur
domum tuam sicut
Rachel, & sicut Le-
ah, quæ ædificaue-
runt domū Israēl, &
fac virtutem in E-
phratah, & celebra
nomē in Bethlechē.
Et sit domus tua si-
cut domus Peres,
quem peperit Tha-
mar ipsi Iehudah, de
semine quod dede-
rit dominus tibi de
puella hac.

בְּיָשָׁר לְבָבִי
הִתְנַדַּבְתִּי כָּל-אֵלֶּה
וְעַתָּה עִמָּךְ הִנְמַצְאוּ
פֶּה רָאִיתִי בְשִׁמְחָה
לְהִתְנַדֵּב לָךְ:

יִתֵּן יְהוָה אֶת-
הָאִשָּׁה

הַבָּאָרָה אֶל-בֵּיתְךָ
כְּרַחֵל וְכִלְאָה אֲשֶׁר
בָּנוּ שְׂתוּיָהֶם אֶת-בְּיֹת
יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה-חֵיל
בְּאֶפְרַתָּה וּקְרֵא-שֵׁם
בְּבֵיִת לֶחֶם: וְיִהְיֶה
בֵּיתְךָ כְּבֵיִת פֶּרֶץ
אֲשֶׁר-וָלְדָה תָמָר
לְיְהוּדָה מִן-הַזֶּרַע
אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לָךְ
מִן-הַנְּעָרָה הַזֹּאת:

Can

Exodi. 15.
Moses &
populus Is-
rael deo
gratias au-
gunt ob
submersos
Aegypti-
os.

Α "Σωμην τῷ κυ-
ρίῳ, ἐν δόξῳς
γάρ δεδιόξα-
σαι, ἵππου καὶ ἀναβά-
τιν ἔρριψεν εἰς θάλασ-
σαν. Βοηθὸς καὶ σκεπα-
σῆς ἐγένετό μοι εἰς σω-
τηρίαν. ὁ τὸς με θεὸς, ἐ-
δοξάσω αὐτὸν, θεὸς ἰ-
σχυρὸς με, καὶ ὑψώσω
αὐτόν. κύριος σωτή-
ρων πολέμων, κύριος
ὄνομα αὐτῷ, ἄρματα
Φαραῶ, ἐπὶ τὴν θάλασσαν
αὐτῶ ἔρριψεν εἰς θά-
λασαν, ἐπιλέκτους ἀνα-
βάτας ἔρριψεν κατε-
πόντισεν ἐν ὄρυθρῳ θα-
λάσῃ, πόντω ἐκάλυ-
ψεν αὐτούς, κατέλυ-
σεν εἰς βυθὸν ὡσεὶ λί-
θος. ἡ δεξιὰ σου κύριε
δεδιόξαται ἐν ἰσχύϊ.

C Antemus domino,
glorioso enī glorifi-
catus est, equū et ascē-
sorē deiecit in mare. Au-
gustator & p̄tector fa-
ctus est mihi in salutē.
Hic meus dominus, &
glorificabo eū: deus pa-
tris mei, & exaltabo
eum. Dominus cōfrin-
gens bella, dominus no-
mē illi, currus pharaōis,
& exercitū eius deie-
cit in mare. Electos a-
scēsores duces submer-
sit in rubro mari, pon-
to cooperuit eos, de-
scenderunt in profun-
dum quasi lapis. Dexte-
ra tua domine glorifi-
cata est in fortitudine.

tica.

CAntabo do-
 mino, q̄a ma-
 gnificando
 magnificatus est, e-
 quū & ascēforē eius
 piecit in mare. For-
 titudo mea, & laus
 dñs, & fuit mihi in sa-
 lutē. Iste deus meus,
 & tabernaculū faciā
 ei: iste de patris mei,
 & exaltabo eū. Dñs
 vir bellator, domin⁹
 nomen eius. Currus
 Parhoh, & exercitū
 eius deiecit in mare,
 et electi principes e-
 ius submersi sunt in
 mari Suph. Gurgites
 operuerunt eos, de-
 scēderūt in profunda tanquā lapis. Dexterā
 tuā domine magnificata est in fortitudine,

אֲשִׁירָה לַיהוָה
 כִּי־נִאֲמָה נִאֲמָה סוֹס
 וְרִכְבּוֹ רָמָה בַּיָּם :
 עָוִי וְזָמַרְתָּ יְהוָה וַיְהִי־
 לִי לַיְשׁוּעָה זֶה אֱלֹהֵי
 וְאֵנוּהוּ אֱלֹהֵי אָבִי
 וְאֶרְמְנָהוּ : יְהוָה
 אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה
 שְׁמוֹ : מִרְכַּבַּת פָּרְעֹה
 וַחֲיָלוּ יָרְדָה בַּיָּם
 וּמִבְחַר שְׁלֹשִׁי מִבְּעוֹ
 בַּיָּם־סוֹף : תְּהַמֵּת
 יִכְסִימוּ יָרְדוּ בַּמַּצּוֹלֹת
 כְּמוֹ־אֶבֶן : יִמְיִנְךָ
 יְהוָה נִאֲדָרִי בַכַּחַ

ἡ δεξιὰ σου χεὶρ κύριε *Dextera tua manus do-*
 ἔθραυσεν ἐχθρούς, Ἐτῶ *mine fregit inimicos, et*
 πλήθει αἰ δόξης σου *multitudine gloriae tuae*
 σωέξει. *franges* τὸς ὑπε- *cōtriviisti aduersarios.*
 ναυτίους. ἀπέστειλες τὴν *Misisti irā tuā, et deuo-*
 ὀργήν σου, κατέφαγε *rauit eos tanquā stipu-*
 αὐτούς ὡσεὶ κάλαμω, *lam, et per spiritū irae*
 Ἐσχέπη πνεύματος ἡ *tua diuisa est aqua. Cō-*
 μῆσθε διέση ἢ ὑδωρ. *glutinatae sunt quasi*
 ἐπάγη ὡσεὶ τεῖχος τὰ *murus aquae, cōglutina-*
 ὑδατα, ἐπάγη καὶ τὰ κύ- *tae sunt et undae in me-*
 ματα ἐν μέσῳ αἰ θα- *dio maris. Dixit inimi-*
 λίας. εἶπεν ὁ ἐχθρὸς, *cus, persequēs cōprehē-*
 διώξας καταλήφο- *dam, diuidā spolia, satu-*
 μοι, μεριῶσιν ὑλῆς, ἐμ- *tabo animā meā. Inter-*
 πλήσω τὴν ψυχὴν μου, *ficiā gladio meo, domi-*
 ἀνελεῖ τὴν μαχαίρα μου, *nabitur manus mea.*
 κυριεύσει ἡ χεὶρ μου. *Misisti spiritū tuū, coo-*
 ἀπέστειλες τὸ πνεῦμά *peruit eos mare, sub-*
 σου, ἐκάλυψεν αὐτούς *mersi sunt tanquā plū-*
 θαλάσσεια, ἐλυσαρ *bū in aqua uehementi.*
 ὡσεὶ μόλιβδος ἐν ὑ- *Quis similis tibi in diis*
 दाति σφοδρῶ. τίς ὁ- *domine? quis similis ti-*
 μοίός σοι ἐν θεοῖς κύ- *bi, glorificat⁹ in sanctis,*
 ριε, τίς ὁμοίός σοι, δεδοξασμένος ἐν ἁγίοις,

dextera tua dñe con-
 fregit inimicū. Et in
 multitudine magnifi-
 cētīę tuæ, diruisti in-
 surgētes cōtra te: mi-
 sisti irā tuā, quæ de-
 uorauit eos sicut sti-
 pulā. Et per ventū fu-
 roris tui coaceruatę
 sunt aquæ, steterūt si-
 cut aceruus fluenta,
 coagulati sunt gurgi-
 tes in corde maris.
 Dixit inimic⁹, perse-
 quar, cōprehendā, di-
 uidā spolia, implebi-
 tur de eis anima me-
 a, euaginabo gladiū
 meū, perdet eos ma-
 nus mea. Flauisti spi-
 ritu tuo, operuit eos
 mare, absorpti sunt
 tanquā plumbum in
 aquis vehemētibus. Quis sicut tu in diis do-
 mine, quis sicut tu magnificus in sanctitate,

יְמִינֶךָ יְהוָה תִּרְעֶץ
 אוֹיְבֶיךָ וּבִרְכַּב גְּאוֹנֶךָ
 תִּהְרַס קִמְיֶךָ תִּשְׁלַח
 חֲרֹנֶךָ וְאֶכְלְמוּ בְּקֶשֶׁת
 וּבְרֹוח אִפְיֶךָ נִעְרְמוּ
 מִיָּם נִצְבוּ כְּמוֹ-גֵר
 נוֹלִים קָפְאוּ תִהְיֶה
 בְּלִבַּיִם : אָמַר אוֹיְבֶיךָ
 אֶרְדֶּף אֲשׁוּג אֶחְלַק
 שְׁלַל תִּמְלֶאמוּ נַפְשֵׁי
 אֶרְיִק חֲרָבִי

תּוֹרֵשׁמוּ יְדֵי נְשֻׁפֹת
 בְּרוּחֶךָ כִּסְמוּ יָם
 צָלְלוּ כְּעוֹפֹרֶת בְּמַיִם
 אֶדְיָרִים : מִי-כְּמַכָּה
 בְּאֵלִים יְהוָה מִי
 כְּמַכָּה נְאֻר בְּקֶדֶשׁ

θαυμασὸς ἐν λόγοις, mirabiliter, gloriosè facta
 ποιῶν τέρατα; ἐξέτει- ciens miracula? Ex-
 νους τῆν δεξιάν σου, κατέ tendisti dexteram tu-
 πικῶν αὐτῶν γῆ. ὥδλήγει am, absorbuit eos ter-
 ρας τῆ δικαιοσύνη σου ra. Deduxisti iustitia
 τὸ λαόν σου τὸν, ὃν ἐ- populum tuum hunc,
 λυξώσω, παρεκάλει- quem redemisti, aduo-
 ρας τῆ ἰαχύϊ σου εἰς κα- casti fortitudine tua in
 τάλυμα ἁγίου σου. ἦκυσ diversoriū sanctum tu-
 ραν ἔθνη ἐὼρσίωθων, um. Audierunt gen-
 ὥδίνες ἔλαβον καὶ βι- tes et iratae sunt, do-
 κοῦντας φυλισιείμ. τό lores ceperunt habi-
 τε ἔαυθεν ἠγεμόνες tantes Philistiim.
 Ἐδῶμ, καὶ ἄρχοντες Tunc festinauerunt di-
 Μωαβιτῶν, ἔλαβεν ces Edom, et princi-
 αὐτοὺς ξόμος. ἔτακην- pes Moabitarum, acce-
 ραν πάντες οἱ καρι- pit eos tremor. Lique-
 κοῦντες Χαναάν, ὕψι- facti sunt omnes habi-
 τῶσσι ἐπ' αὐτοὺς φό- tantes Chanaan, irru-
 βθη καὶ ξόμος. με- at super eos timor et
 γέθει βραχίονός σου tremor: Magnitudine
 ἀρλιθῶ θήτωσιν, ἔ- brachij tui fiant ut lapi-
 ῶσιν ἄν παρέλθῃ ὁ λα- des, donec pertranscat
 ὅς σου οὕτως ὃν ἐκ- populus tuus hic, quem
 τίσω. εἰσαγαγὼν κα- possedisti. Introducens

terribilis laudibus,
 faciens mirabilia?
 Extendisti dexteram
 tuam, deglutiuit eos
 terra. Duxisti in mise-
 ricordia tua populū
 hunc, quem redemi-
 sti, duxisti in fortitu-
 dine tua ad habita-
 culū sanctitatis tuæ.
 Audierunt populi, i-
 rati sunt, dolor ap-
 prehendit habitato-
 res Palæstinæ. Tunc
 territi sunt principes
 Edom, robustos Mo-
 ab apprehendit tre-
 mor, dissoluti sunt
 oēs habitatores Che-
 nahā. Cecidit super
 eos terror, & pauor
 in magnitudine bra-
 chij tui. Tacuerunt tanquā lapis, donec trās-
 iret populus tuus domine, donec transfiret
 populus iste, quem possedisti. Introduce s,

נֹרָא תַחֲלֵת עֵטָה —
 פִּלְאָה : גְּטִיֹת יַמִּינֶךָ
 תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ : נְחִיֹת
 בְּחֶסֶדְךָ עִסְוּ גְּאֻלֹת
 יִהְיֶה בְעֵינֶיךָ אֶל נוֹה
 קִרְטָה : שָׁמְעוּ עַפְיִים
 יִרְגְּזוּן תִּיל אֲחֹוֹ יִשְׁבִי
 פִלְשֶׁת : אֹו נִבְהָלוּ
 אֱלֹוֹפֵי אֲדוֹם אֵילֵי
 מוֹאָב יִאֲחֹמוּ רַעַר
 נִמְגוּ כָל יִשְׁבִי כְנַעַן :
 תִּפֹּל עַל יְהֵם אִיִּמְתָּה
 וּפִחַר כְּגִדֵל זְרוּעָה
 יִדְמוּ כִאֲבוּ עַד יַעֲבֹר
 עִסְוּ יְהוֹה עַד יַעֲבֹר
 עִסְוּ קִנִּיֹת : תִּבְאֵמוּ

καταφύτλισον αὐτῶς planta eos in mote hæ-
 εις ὄρθ κληρονομίας redivitatis tuæ, in para-
 σα, εις ἐπιμονοκαρικη tum habitaculū tuum,
 τήριόν σου, ὃ κατεργ- quod operatus es. do-
 γάσω κύριε, ἅγίασμα mine: sanctuarium do-
 κύριε, ὃ ἡρίμα(α) αἰ mine, quod parauerūt
 χεῖρές σου. κύριος βα- manus tuæ. Dominus
 σιλδύωμ ἕμ αἰῶνα, καὶ regnās in seculum, ἔσ
 ἐπ' αἰῶνα, ἔξυ. ὄυ ει- in seculum, ἔσ ultra.
 σῆλθω ἰππος φαραῶ Quòd ingressus est equus
 σω ἄρμασι ἐναβά Pharaonis cū curribus
 ταις εις θάλασσαν, ἔσ ascensoribus in ma-
 ἐπήγαγον ἐπ' αὐτῶν κύ re, ἔσ super duxit su-
 ριος τ' ὑδωρ τ' θαλάσ- per eos dominus aquā
 σης. οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ maris: at filij Israel am-
 ἐπορεύθησαν διὰ ξη- bulauerunt per siccum
 ρῶς ἐμ μέσῳ αὐθιχα- in medio maris.
 λῶσσης.

Deute. 32.
 Moses dei
 nomen ex
 tollit.

Πρόσεχε ἔργα νὲ καὶ **Α**ττὲδε cælum
 λαλήσω, καὶ ἀ- ἔσ loquar, et
 κουέτω γῆ ῥήματα ἐκ verba ex ore meo.
 σώματός μου. Γροσλο- Exprectetur vt pluuia
 κῆστω ὡς ὑετός τ' ἀ- doctrina mea, et descē
 πόφθεγμα μου, καὶ dāt vt ros verba mea,
 καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματά μου,

& plantabis eos in monte hæreditatis tuæ, loco habitationis tuæ, quem operatus es domine, sanctuarium domine, quod firmauerunt manus tuæ. Dominus regnabit in seculū, & in perpetuum.

Quia ingressi sunt equi Parhoh cū curribus suis, & equitibus suis in mare, & redire fecit dominus super eos aquas maris, & filij Israël ambulauerunt per siccum in medio maris.

AVribus percipite coeli, & loquar, audiat terra eloquia oris mei. Stillabit vt pluuia doctrina mea, fluet vt ros eloquiū meum,

וְתַטְעֵמוּ בְהַר
נַחֲלָתְךָ מְכוּן
לְשִׁבְתְּךָ פַּעֲלֵת יְהוָה
מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי כּוֹנֵנוּ
יְרֵיָהּ : יְהוָה יִמְלֶךְ
לְעוֹלָם וָעֶד : כִּי בָא
סוּם פִּרְעֹה בְּרֶכְבּוֹ
וּבַפָּרָשָׁיו בַּיָּם וַיֵּשֶׁב
יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת־מֵי
חַיִּים וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
הֵלְכוּ בַיַּבְשָׁה בְּתוֹךְ
הַיָּם :

האֲוִינוּ הַשָּׁמַיִם
וְאֲדַבְרָה וְתִשְׁמַע
הָאָרֶץ אִמְרֵי־פִי :
יַעֲרַף כַּמָּטָר לִקְחֵי
תוֹל כַּמָּטָר אִמְרֵתִי

ὡσεὶ ὄμβρος ἐπ' ἄβρω- quasi imber super her-
 σιμ, καὶ ὡσεὶ νιφετὸς ἐ- bam, et quasi stilla su-
 πὶ χόρτον, ὅτε ὄνομα per gramen, quoniam no-
 κυρίου ἐκάλειθα. Δό- men domini inuocaui.
 τε μεγαλοσώλιον θεῷ Date magnificentiam
 θεῷ ἡμῶν. Θεὸς, ἀ- deo nostro. Deus, vera
 λιθινὰ τὰ ἔργα αὐ- opera eius, et omnes
 τῶν, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ viae eius iudicium. De-
 αὐτῶν κρίσεις. Θεὸς πι us fidelis, et non est ini-
 στός, εἰ οὐκ ἔστιν ἀδι- quitas in eo: iustus et
 κία ἐν αὐτῷ, δίκαιος rectus dominus.
 καὶ ὁσιος ὁ κύριος.

Indic. 5.
 Canticum
 Debore
 deo gratias
 agentis
 ob partā
 victoriā.

ΕΝ θεῷ ἀρχα-
 ἔδαι ἀρχηγούς
 ἐν Ἰσραὴλ ἐμ-
 προαιρέσει λαοῦ, δι-
 λογεῖτε κύριον. ἀκού-
 θετε βασιλεῖς, εἰ σὺ-
 τίσαθε σατραπίαι,
 ἐγὼ θεῷ κυρίῳ ἄσο-
 μαί, καὶ ψαλλῶ θεῷ
 θεῷ Ἰσραὴλ. Κύριε tu tuo de Scir, quum
 ἐν τῇ ἐξόδῳ σου ἐκ transires tu ex agro E-
 Σινεὶρ ἐν θεῷ ἐπαίρειν dom, terra mota est, et
 σ' ἐξ ἀγροῦ Ἐδωμ, γῆ ἐσειάθη, καὶ ὁ οὐ-

Cum incepistis
 duces in Isra-
 el in electione
 populi, benedicite do-
 mino: audite reges, au-
 ribus percipite satura-
 ra, ego domino can-
 tabo, et psallam deo
 Israel. Domine in exi-
 tu tuo de Scir, quum
 ex agro E-
 sinetis, terra mota est, et
 ex agro Edom, terra
 mota est, et

vt pluuia super germen, & stilla super herba, quum nomen domini inuocabo. Date magnitudinem deo nostro. Dei perfectum est opus, oes enim viae eius iudicium. Deus veritas, & non est iniquitas, iustus & rectus est.

Dum viciscitur vltiones in Israe'l, dum sponte se offert populus, benedicite domino. Audite reges, auribus percipite principes. Ego domino, ego cana, psal la domino deo Israe'l. Domine, cum exires e Sehir, dum incederes ex agro Edo, terra cocussa est, etia

כְּטַעֲיָרִים עָלַי-וְדָשָׂא
וּכְרִבִּיּוֹם עָלַי-עֵשֶׂב
: כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא
הִבּוּ גִדְל לֵאלֹהֵינוּ :
הַצּוֹר תְּמִים פְּעֻלוֹ
כִּי כָל-דְּרָכָיו מִשְׁפָּט
אֵל אִמּוֹנָהוּ אֵין עוֹל
צַדִּיק וַיֵּשֶׁר הוּא :

**בְּפֶלַע פְּרָעוֹת
בְּיִשְׂרָאֵל**

בְּהַתְנַדֵּב עִם בְּרָכּוֹ
יְהוָה : שָׁמְעוּ מַלְכִים
הָאֲזִינוּ רוֹגִים אֲנֹכִי
לַיהוָה אֲנֹכִי אֲשִׁירָה
אֹמֵר לַיהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל : יְהוָה
בְּצֵאתְךָ מִשִּׁיעִיר
בְּצֵעֲדָךָ מִשְׂדֵּה אֲדוֹם
אֶרֶץ רַעֲשָׁה גַם

ρανὸς ἔταραχθη, καὶ cælū turbatū est, et nu-
 αὶ νεφέλαι ἔσαξαν ὕ- bes distillaerūt aquā.
 δωρ, ὅρη ἐταλάθησαν mōtes cōmoti sunt à fa-
 ἀπὸ προσώπου κυρίου cie domini, hic Sina à fa-
 ἑλωὶ, ἀπὸ προσώπου cie domini dei Israel.
 κυρίου, θεὸς Ἰσραήλ. ἐν In diebus Sagar filij A-
 ἡμέραις Σαμγὰρ υἱοῦ nath in diebus Iael reli-
 Ἀνάθ, ἐν ἡμέραις Ἰα- querūt vias, et ambi-
 ἡλ, ἐξέλιπον βασιλεῖς lauerunt scimitas. Am-
 καὶ ἐπορεύθησαν ἀβυ- bulauerūt itinera per-
 πύς. ἐπορεύθησαν ὁδοὺς uersa, defecerunt habi-
 διετραμμένας, ἐξέλι- tantes in Israel, defe-
 ποιοὶ καρδιῶντες Ἰσ- cerunt donec surgeret
 ραήλ, ἐξέλιπον ἕως ἔ- Debora, quoniā surre-
 ἀνέστη δεβόρα, ἕως ἔ- xit mater in Israel. Ele-
 ἐξανέστη μήτηρ ἐμ τῶ gcrunt deos nouos, tūc
 Ἰσραήλ. ἠρέψαν ὡς pugnaerunt ciuitates
 ἀρτὴ κρείθνον, θεὸς κε principum: clypeus pu-
 νὴς, τότε ἐπολέμησαν ellarum cum lanceis ar-
 πόλεις ἀρχόντων, σκέ paruit. Et pugnavit
 πη νεανίστων σφρομά- quadraginta millibus
 των ἐάν ὀφθῆ, καὶ σει- in Israel. Cor meum su-
 ρομάσῃς ἐμ τεσσαρά- per constituta Israel.
 κοντα χιλιάσιν ἐμ τῶ Ἰσραήλ. ἡ καρ-
 δία μου ἐπὶ τὰ δεκατετράκοντα τῶ Ἰσραήλ.

coeli stillauerūt, etiā
 nubes stillauerūt a-
 quas. Mōtes fluxerūt
 à facie dñi. Iste Sinai
 tremuit à facie dñi
 dei Israēl. In diebus
 Sāghar filij Hanath,
 in diebus Iahel cessa-
 uerūt semitæ & am-
 bulātes per semitas,
 ambulabant per se-
 mitas tortuosas. Ces-
 sauerūt villæ absque
 muro & munitione,
 in Israēl cessauerūt,
 donec surrexi ego
 mater in Israēl. Quū
 elegit deos nouos,
 tūc fuit bellū in por-
 tis, clypeus si conspe-
 ctus est, & lancea in
 quadraginta milib⁹
 in Israēl. Cor meum
 ad legislatores Isra-

שָׁמַיִם נִטְפוּ גַם —
 עֲבִים נִטְפוּ מֵיָם :
 הָרִים נוֹלוּ מִפְּנֵי
 יְהוָה וְהַ סִּינַי מִפְּנֵי
 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל :
 בְּיָמֵי שֶׁמְגַר בֶּן-עֵנַת
 בְּיָמֵי יֵעָל חֲדָלוּ
 אֲרָחוֹת וְהַלְכִי
 נְתִיבוֹת וְלָכוּ אֲרָחוֹת
 עַקְלָקְלוֹת : חֲדָלוּ
 פְּרוּזֵי בְּיִשְׂרָאֵל
 חֲדָלוּ עַד שֶׁקָּמְתִי
 דְּבוּרָה שֶׁקָּמְתִי אִם
 בְּיִשְׂרָאֵל : יִבְחַר
 אֱלֹהִים חֲדָשִׁים אֵו
 לַחֶם שְׁעָרִים מִגֹּן
 אִם- יִדְּאָה וְרִמָּח
 בְּאַרְבָּעִים אֵלֶּף
 בְּיִשְׂרָאֵל : לְבִי לְחֹקְתֵי יִשְׂרָאֵל

οἱ δυνασταὶ τοῦ λαοῦ *potentes populi bene-*
 θύλογοιτε τὸν κύριον. ἐ- *dicite domino, qui as-*
 πιβεθηκότες ὑπὲρ ἄσ- *cenditis super asinos ni-*
 ζυγίων μεσημβρίας *tentes, sedentes in iudi-*
 κῆ λαμπύων, ὑπὲρ κρι- *cio, et ambulantes in*
 τρεῖς πορθύμοισιν *via: Loquamini vocem*
 ἐδρών φθέξασθε, φω- *pulsantium inter latan-*
 νήμ' ἀνακροῦσιν ἀνά- *tes. Illic dabunt iusti-*
 μέσον διφρανομίων. *tiam domino. Iusti con-*
 ἐκεῖ δώσουσι δικαιο- *fortati sunt in Israel.*
 σύντω κυρίω. δικαιο- *Tunc descendit in vr-*
 σιώας ἐνίχυσον ἐρτῶ *bes eius populus do-*
 Ἰσραήλ. τότε κατέβη *mini. surge, surge De-*
 εἰς τὰς πόλεις αὐτοῦ ὁ *bora, surge, surge. Lo-*
 λαὸς κυρίου. ἐξεγείρου *quere cum cantu: sur-*
 ἐξεγείρου δεβόρρα, ἐξεγεί- *ge Barac, et captiva*
 ρα ἐξεγείρου λαλεῖ μετ' *captiuitatem tuam fi-*
 ᾠδῆς. ἐξαΐσασω Βα- *lius Abineem: tunc ma-*
 ρακ, καὶ κατίχυσον *gnificata est fortitudo*
 δεβόρρα ἔμ Βαράκ, *eius, populus domini.*
 καὶ αἰχμαλώτισε αἰ- *Domine humilia mihi*
 χμαλώσια σου ὑψότες *fortiores me.*
 Ἀβινεέμ, τότε ἐμεγα-
 λώθη ἡ ἰχὺς αὐτοῦ, λαὸς κυρίου: κύ-
 ριε ταπεινώσόν μοι τὸν ἰχυροτέρους μου.

el. Qui voluntarij estis in populo, benedicite domino. Equitantes asinas candidas, habitantes iuxta Middin, & ambulantes in uia, loquamini. Propter sonitum iaculantiũ sagittas inter locavbi hauritur aqua, ibi doceant iustitias domini, iustitias villarum eius in Israël. Tunc descenderũt ad portas populus domini. Exurge, exurge Deborah: exurge, exurge, loquere canticũ. Surge Barac, et apprehende prædam tuam filii Abinoham. Tunc dominatus est euafor fortibus populi.

Dominus dominatus est mihi inter fortes.

הַסְתַּנְדַּבִּים בְּעַם
בְּרַכּוּ יְהוָה : לְכַבֵּי
אֶת־נֹת צְחָרוֹת יִשְׁבֵי
עַל־מִדְיָן וְהִלְכֵי עַל
דֶּרֶךְ שִׁיחֹ : מִקּוֹל

מִחֲצִצִּים בֵּין

מִשְׁאֲבֵים שֶׁם יִתְנוּ
צְדָקוֹת יְהוָה צְדָקַת
פְּרוֹוֹגוֹ בְּיִשְׂרָאֵל אֲוִי

יִרְדוּ לַשְּׁעָרִים עִם־

יְהוָה : עוֹרֵי עוֹרֵי

דְּבוֹרָה עוֹרֵי עוֹרֵי

דְּבָרֵי־שִׁיר קוֹם בָּרַק

וְשִׁבְרָה שְׁבִיבָה בֵּין־

אֲבִינֵעָם : אֲוִי יִרְדוּ

שְׁלוֹד לְאֲדוּרִים עִם־

יְהוָה יִרְדוּ לִי

בְּגִבּוֹרִים :

2. Sam. 22 **Κ**Υ'ριος τῶν ἰσχυρῶν μου, καὶ **D**ominus petra mea
 Deū laus **ὁ** χύρωμά μου, καὶ **et** munitio mea, et
 dat Das **ἐ**ξαίρετός ἐστι μοι. ὁ θε- **eruens** me: mihi deus
 uid ob vi- **ός** μου φύλαξ μου ἔσται **meus** custos meus, cōfi-
 Etorias **μοι**, πεποιθὼς ἔσομαι **sus** ero in eo. Protektor
 quas de o- **ἐ**π' αὐτῶ, ὡς ὄρνιθις **meus** ἐστὶ cornu salutis
 mibus **σῆς** μου, καὶ ὡς ὄρνιθις **mea**, susceptor meus et
 hostibus **ας** μου, ἀντιλήπιός μου, **refugium** salutis mea,
 suis, au- **καὶ** καταφυγή μου σωτή **de** iniquo saluabis me.
 thore illo, **ρίας** μου, ἐξ ἀδίκου σώ- **laudabilem** invocabo
 retulerit. **σὺ** με. αἰνεῖτ' ὡς κἀλέ **dominum**, ἐστὶ ab inimi-
σομαι κύριον, καὶ ἐκ τῶ **cis** meis saluus ero.
ἐχθρῶν μου σωθήσο- **Quoniam** circundede-
μαι, ὅτι πᾶσι πέδιλοι μου **runt** me cōtritiones mor-
σωξίμοι θανάτου, τῆς, ἐστὶ **torrētes** iniqui-
καὶ χεῖμαρροὶ ἀνομίας **tatis** terruerunt me. Et
ἐθάμβησαν με. ὡς δὲ ἄνθρωποι **nes** inferni circundede-
θανάτου ἐκύκλωσαν **runt** me, ἐστὶ **præuene-**
με, πρὸ ἐφ' ἑαυτῶν **runt** me laquei mortis.
συληρότητες θανάτου. **In** tribulatione mea in-
ἐμ τῷ θείῳ θλίβεσθαι **me** uocabo dominum, ἐστὶ
ὡς κἀλέσομαι κύριον **deum** meum clamabo.
ον, καὶ πρὸς τὸν θεόν μου **Et** audiuit de tēplo san-
βοήσομαι, καὶ ἐπακού- **eto** suo uocem meam,
σεται ἐκ ναοῦ ἁγίου αὐτοῦ φωνῆς μου,

Dominus petra mea, & arx mea, & liberator meus mihi fuit. Deus fortitudo mea, sperabo in eo, scutum meum, et cornu salutis mee, eleuator meus, & refugium meum: saluator meus à rapina saluū fecisti me. Laudabilem inuocabo dominum, & ab inimicis meis saluus ero. Circūdederunt etenim me contritiones mortis, torrentes impij terruerunt me. Dolores inferi circūdederunt me, præuenerunt me laquei mortis. In tribulatione mea inuocaui dominum, & ad deum meum clamaui. Et exaudiuit de templo suo vocem meam, &

יהוה סלעי ומצודתי
 ומפלטי לוי אלהי
 צורי אחסה בו מגני
 וקרן ישעי משנבוי
 ומנוסי ששעי מהמס
 תשעני: מהלל
 אקרא יהוה ומאיבי
 אוסע: כי אפפני
 משבדוי מות נחלי
 בליעל יבעתני:
 חבלי שאור סבני
 קדמני מקשי מות:
 בצר לי אקרא יהוה
 ואל אלהי אקרא
 וישמע מהיכלו קולי

& clamor meus in
 aures eius. Et com-
 mota est, & contre-
 muit terra, funda-
 menta caeli commo-
 ta sunt, & commota
 sunt, quoniam iratus
 est ei. Ascēdit fumus
 in ira eius, & ignis
 de ore eius deuora-
 bit, carbones succen-
 si sunt ab eo. Et incli-
 nauit caelos, & de-
 scēdit, & caligo sub
 pedibus eius. Et e-
 quitauit super Che-
 rub, & volauit, & vo-
 lando visus est su-
 per pennas venti. Et
 posuit tenebras in
 circuitu suo taber-
 nacula, colliganti-
 am aquarum nubes
 caeloru. Præ fulgo-
 re in conspectu eius succensi sunt carbones

וְשׁוֹעֲתִי בְּאָזְנוֹ :

וַתִּנְעַשׂ וַתִּרְעַשׂ

הָאָרֶץ מוֹסְדוֹת

הַשָּׁמַיִם יִרְנוּ

וַיִּתְנַעֲשׂוּ כִי־חָרָה

לֹו : עָלָה עָשָׁן בְּאִפּוֹ

וְאֵשׁ מִפִּי הַתֵּכֵלֶת

בָּחֲלִים בָּעָרוֹ מִמֶּנּוּ :

וַיִּט שָׁמַיִם וַיִּרָד

וַעֲרַפֵּל תַּחַת רַגְלָיו :

וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב

וַיַּעֲף וַיִּרְא עַל־כַּנְּפֵי

רֹחַ : וַיֵּשֶׁת הַשָּׁדַד

מִבֵּיתָיו סָבִיב

חֲשֵׁרֶת־מֵיָם עִבֵי

שְׁחָקִים : מִנְּגִוָה

נִגְדוּ בָּעָרוֹ בְּחֲלֵי-

πυρός. καὶ ἐβρόντησεν ἐξ ignis. Et intonuit de cœ
 βρανεὶς ὁ κύριος, καὶ ὁ ὑ- lo dominus: et excelsus
 ψισος ἔδωκε φωνὴν dedit vocē suā, et misit
 αὐτῷ, καὶ ἀπέσειλε βέ- sagittas et dissipavit e-
 λη, καὶ ἐσκόρπισεν αὐ- os, et fulguravit cornu-
 τές. καὶ ἤστραψεν ἀστρα scationē et terruit eos,
 πᾶν καὶ ἐξέστησεν αὐτῶν, et apparuerunt emis-
 καὶ ἀφθίον ἀφέσεις siones maris. Et reucla-
 θαλάσσης. καὶ ἀπέκα ta sunt fundamēta or-
 λύφθη θεμέλια τῶ οἰ- bis increpatione domini
 κερδύνης ἐν τῇ ὑδρὶ μή- à spiratione spiritus fu-
 σφ κυρίου, ἀπὸ πνοῆς roris eius. Misit de alti-
 πνύματος θυμῷ αὐτῷ. tudine et assumpsit me.
 καὶ ἐξαπέσφλεν ἐξ ὑ- traxit me de aquis mul-
 ψας, καὶ ἔλαβέ με, εἰλ- tis, liberauit me de robo-
 κυσέ με ἐξ ὑδάτων πολ- re inimicorū meorū, de-
 λῶν. ἐρέυστό με ἐξ ἐ- odientibus me, quoni-
 χθρῶν μὲ ἰχύος, ἐκ τῶ am robusti erant magis
 μισοῦτό με, ὅτι ἐ- quān ego. Præuenerūt
 κραιώθησαν ὑπὲρ me in die perditionis
 ἐμῆ. πρὸ φθαλάσσης με meae, et factus est do-
 ἐρ ἡμέρα θλίψεώς μου, minus firmamentū me-
 καὶ ἐγένετο κύριος ἄντι- um, et eduxit me in la-
 σήριγμά μου, καὶ ἐξή- titudinē: liberauit me
 καὶ ἐξείλετό με

ignis. Tonauit de cœ-
 lo dominus, & altif-
 simus dedit vocem
 suam. Et misit sagit-
 tas & dispersit eos,
 fulgur, & contriuit
 eos. Et apparuerunt
 effusiones maris, re-
 uelata sunt funda-
 méta orbis, propter
 increpationem do-
 mini ab inspiratio-
 ne spiritus eius. Mi-
 sit de summo, as-
 sumpsit me, traxit
 me de aquis multis.
 Et liberauit me ab
 inimico meo forti,
 ab odio habentibus
 me, quoniam robu-
 stiores erant me.
 Præuenerunt me in
 die afflictionis meæ,
 & fuit dominus baculus mihi. Et eduxit
 ad latitudinem me, & liberauit me, quo-

אִישׁ יִרְעֵם מִן־
 שָׁמַיִם יְהוָה וַיַּעֲלֶיזוּ
 יָתֵן קוֹלוֹ : וַיִּשְׁלַח
 חֲצִיִּים וַיַּפִּיצֵם בְּרֶקַע
 וַיִּהַמֵּם : וַיִּרְאוּ
 אֲפִיקֵי יָם וַיִּגְלוּ
 מַסְדֵּי תֵבֵל
 בְּגַעְרַת יְהוָה
 מִנְּשֻׁמַּת רוּחַ אֲפוֹ :
 וַיִּשְׁלַח מִמָּרוֹם יְקַחֵנִי
 וַיִּמְשָׁנֵנִי מִמַּיִם רַבִּים :
 וַיַּצִּילֵנִי מֵאֵיבֵי עוֹ
 מִשָּׂנְאָי כִּי אֲמָצוּ
 מִמֶּנִּי : יְקַדְּמֵנִי בַיּוֹם
 אִידֵי וַיְהִי יְהוָה
 מִשְׁעֵן לִי : וַיַּצִּילֵנִי
 לְמַרְחָב אֲתִי יַחֲלִצֵנִי

ὄμι ἠυδίοκισερ ἐν ἐμοί. *quia voluit me.* Et re-
 χὲ ἀνταπέδωκέ μοι κύ *tribuit mihi dominus se-*
 ριος κτ' τῆρ δικαιοσύ- *cundū iustitiā meā,* ἔ-
 νλω μῶ, κὲ κτ' τῆρ καθα *secundū munditiā ma-*
 ριότητα τῆρ χερῶν μῶ *niū mearū reddet mi-*
 ἀνταπέδωκέ μοι, ὄμι *hi, quia custodivi vias*
 ἐφύλαξα τὰς ὁδὸς κυ *domini, et nō impiè e-*
 ρίς, ὅτι ἠσέβησα ἀπὸ *gi corā deo meo. Quo-*
 τ' θεῶ μῶ. ὄμι πάντα τὰ *niam omnia iudicia e-*
 κρίματα αὐτ' κατὰ *ius in conspectu meo, et*
 ἴου μῶ, κὲ τὰ δικαιο *præcepta eius nō amo-*
 ματα αὐτ' ὅτι ἀπέσ- *uebuntur à me. Et ero*
 σα ἀπ' ἐμῶ. κὲ ἔσομαι *immaculat⁹ ei, et custo-*
 ἀμωμος αὐτῶ, κὲ περ *diam me ab iniquitate*
 φυλάξομαι ἀπὸ *mea. Et restituet mihi*
 ἀνομίας μῶ. κὲ ἀνταπέ *dominus secundū iusti-*
 δώσει μοι κύριος κτ' *tiam meā, et secundū*
 τῆρ δικαιοσύνη μῶ, *munditiā manū meā-*
 κὲ κτ' τῆρ καθαριότητα *tum in conspectu oculo-*
 τ' χερῶν μῶ ἀπέναντι *tū suorum. Cum sancto*
 τ' ὀφθαλμῶν αὐτ'. *me sanctus eris, et cum*
 τὰ ὀσίς ὀσιωθήσῃ, καὶ *innocente innocens e-*
 μετὰ ἀνδρῶς τελείου *ris: Et cū electo electus*
 τέλος ἔσῃ, καὶ μετὰ *eris, et cum peruerso*
 ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔσῃ, καὶ μετὰ *sceleratū*

niam complacuit in
 me. Retribuit mi-
 hi dominus secun-
 dum iustitiam me-
 am, secundum mun-
 ditiam manuū mea-
 rum reddit mihi.
 Quia custodiui vias
 domini, & non im-
 piè egi à deo meo.
 Quia omnia iudi-
 cia eius in conspe-
 ctu meo, & à sta-
 tutis eius non recef-
 si. Et fui perfectus ei,
 & custodiui me ab
 iniquitate mea.
 Et restituit dominus
 mihi secundum iu-
 stitiam meam, secun-
 dum munditiã me-
 am in cōspectu ocu-
 lorū eius. Cum pio-
 eris pius, cum viro perfecto perfectus eris.
 Cum mundo mundus eris, & cum peruerso

כִּי־חַפַּץ־בִּי : וַיִּמְלֵנִי

יְהוָה בְּצִדְקָתִי כְּכֹר

יְדֵי יִשׁוּב־לִי : כִּי

שָׁמַרְתִּי דְרָכַי יְהוָה

וְלֹא רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהֵי

: כִּי כָל־מִשְׁפָּטֹו

לִנְגִדִי וְחֻקְתָּיו לֹא־

אָסֹר מִמֶּנּוּ :

וְאֶהְיֶה תָמִים לֹ

וְאֶשְׁתַּמְרָה מֵעֲוֹנָי :

וַיִּשָּׁב יְהוָה לִי

בְּצִדְקָתִי כְּכֹרִי לִנְגִדִי

עֵינָיו : עִם־

חֶסֶד תִּתְחַסֵּד עִם־

גִּבּוֹר תְּמִים

תִּתְמַם : עִם־נָבֵר

תִּתְבַר וְעִם־עֲקֹשׁ

σρεβλωθήσῃ· καὶ ἔμ̄ peruertēris· Quoniam
 λαὸν ἔμ̄ πλώχον σω- tu populum māsuetum
 σεις, καὶ ὀφθαλμοὺς ὑ- saluabis, et oculos ex-
 ὀφθηφάνων ταπεινώ celforum humiliabis.
 σῆς· ὅτι σὺ φωταῖς λύ Quoniā tu illuminabis
 χνον μὲ κύριε, καὶ ὁ κύ- lucernam meam domi-
 ριος ἐκλάμψει μοι ἔ ne, et dominus illumi-
 σκόρς μου· ὅτι ἐν σοὶ nabit in tenebris meis.
 Δραμῶμαι μονόζωνος, Quia in te currā accin-
 ἔ ἐν τῷ θεῷ μὲ ὑπερ Etus, et in deo meo trāsi
 βήσομαι τείχος· ὁ ἰχυ liam murū. Deus imma-
 ρὸς ἄμωμος ἢ ὁδοὺς αὐ culata via eius, eloqui-
 ῶν, ἔ ῥῆμα κυρίου πε- um domini igne exami-
 πυρωμένον, ἔ ὀφθα- natum, protector ipse
 ωισῆς ὅτι πᾶσι ῥῆς πε est omnibus confidenti-
 ποιθήσιν ἐπ' αὐτόν· ὅτι bus i' co. Quia quis de-
 τίς ἰχυρὸς πλὴν ῥῶ us prater dominum? et
 κυρίου; καὶ τίς κτίστης quis creator prater de-
 πλὴν ῥῶ θεοῦ ἡμῶν; um nostrum? deus cor-
 ὁ ἰχυρὸς ὁ κρηταιῶν roborans me fortitu-
 με διδάμει, ἔ ἔθετο dine, et posuit im-
 ἄμωμον τὴν ὁδόν μου. maculatam viam me-
 τιθήεις ὅτι πόδας μου am. Ponens pedes me-
 ὡσεὶ ἐλάφου, καὶ ὠτί os vt cerui, et statu-
 τὰ ὑψηλὰ ἰσῶν με. ens me super excelsa.

peruersus eris. Et populū pauperē saluū facies, & oculos tuos pones super excelsos, humiliabis eos. Quia tu es lucerna mea domine, & dominus illuminabit te nebras meas. In te enim contriui exercitū, in deo meo trasiliui murū. Dei perfecta est via, eloquiū domini sublimatū, scutū est omnibus sperantibus in se. Quoniam quis est deus præter dominū, & quis fortis præter deum nostrum? Deus fortitudo mea in exercitū, soluit perfectā viam meam. Ponēs pedes meos tanquam ceruarum, & super excelsa mea statuit me.

תתפלל : ואת-עם
עני הושיע ועיניך
על-רמים תשקיול :
כי-אתה נירי יהוה
ויהוה יגיה חשכי :
כי בכה ארוץ גרוד
באלהי אדלג-
שור : האל המים
דרכנו אמרת יהוה
צרופה מגן הוא
לכל החסים בו :
כי מואל מבלעדי
יהוה ומי צור
מבלעדי אלהינו :
האל מעוזי חיל ויתר
תמים דרכו : משה
דגלו כאילות ועל
במתי ועמידתי :

ὁ διδάσκων χεῖρας Docēs manus meas ad
 μου εἰς πόλεμον, καὶ καὶ p̄aelium, ἔσφραγγεν
 τάξας τόξον χαλκῶν arcū aureum super bra-
 χίονί μου. ἔδωκα. Et dedisti mi-
 δωκίαι μοι ἑσθλὰ. hi clypeū salutis meae,
 ὡσμὸν σωτηρίας μου, ἔσφραγγεν humilitas tua mul-
 καὶ ὑπακοή σου ἐπλή- tiplicauit me. Et di-
 θωπέ με. ἐλάττω. latasti gressus meos
 τὰ δεξιμάτα μου ὑ- subter me, ἔσφραγγεν non de-
 πωκίτω μου, ἔσφραγγεν. feci in uis meis. Per-
 ἔσφραγγεν. ἔσφραγγεν. sequar inimicos meos,
 λη μου. διώξω ἐχθρούς ἔσφραγγεν conteram eos, ἔσφραγγεν
 μου ἔσφραγγεν. non conuertar donec
 καὶ οὐκ ἔσφραγγεν. ἔσφραγγεν. consumā eos. Confrin-
 ἔσφραγγεν. ἔσφραγγεν. gam eos, ἔσφραγγεν. non consum-
 καὶ ἔσφραγγεν. ἔσφραγγεν. gent, ἔσφραγγεν. cadent sub pe-
 ἔσφραγγεν. ἔσφραγγεν. dibus meis. Et accixisti
 σωῦνται ἔσφραγγεν. ἔσφραγγεν. me fortitudine ut ex-
 δας μου. ἔσφραγγεν. ἔσφραγγεν. pugnem, ἔσφραγγεν. incurra-
 με διώκει εἰς πόλε- bis insurgentes contra
 μου, καὶ ἔσφραγγεν. ἔσφραγγεν. me, ἔσφραγγεν. inimici mei tra-
 νισαμίνους ἐπ' ἐμὲ ὑ- diti sunt mihi, ceruices
 πὸ κείτω μου. ἔσφραγγεν. ἔσφραγγεν. odientium me contulcavi.
 θρόνος μου ἔδωκα μοι
 νῶτον ἔσφραγγεν. ἔσφραγγεν. me, καὶ ἔσφραγγεν. ἔσφραγγεν. autē.

Docens manus meas ad bellum, & contritus est arcus creus brachiis meis. Et dedisti mihi scutum salutis tuæ, & in mansuetudine tua multiplicasti me. Dilatasti passum meum subter me, & non declinauerunt tali mei.

Persecutus sum inimicos meos, & disperdidi eos, & non reuersus sum, donec consumpsi eos. Et cōsumpsi eos, et perfodi eos, & non surgent, & ceciderunt sub pedibus meis.

Et accinxit me fortitudine ad prælium, incuruasti insurgentes mihi subter me.

Et inimicos dedisti mihi ceruicem, & odio habentes me excidi.

סֵלֶמַד יָדַי לַמִּלְחָמָה

וְנִתַּת קֶשֶׁת נְחוֹשֶׁה

זְרַעְתִּי : וַתִּתֶּן לִי

סִיגָן יִשְׁעָךָ וְעֲנִיתְךָ

תִּרְבִּנִי : תִּרְחִיב

צַעְדֵי תַחְתָּנִי וְלֹא

מֵעֲדוּ קַרְסְלִי :

אֲרִדְפָה אֹיְבֵי

וְאֲשַׁמְדֵם וְלֹא

אֶשׁוּב עַד כִּלְתֵם :

וְאֶכְלֵם וְאֶמְחָצֵם

וְלֹא יִקוּמוּן וַיִּפְּלוּ

תַּחַת רַגְלֵי : וַתִּזְרְנֵי

חֵיָל לַמִּלְחָמָה

תִּכְרִיעַ קַמִּי תַחְתָּנִי :

וְאֹיְבֵי תַתָּה לִי עֲרַף

מִשְׁנָאֵי וְאֶצְמִיתֵם :

βοήσονται καὶ οὐκ ἔ- clamauerunt, et non
 σι βοήθῶν, πρὸς κύρι- fuit qui saluaret: de-
 ον, καὶ οὐκ ἐπήκουσεν us dominus, et non
 αὐτῶν. Ἐλέεινα αὐ- audiuit eos. Et dele-
 ἔδεν, ὡς χοῦν γῆς, ὡς bo eos ut puluerem ter-
 πηλόμ ἐξόδιων ἐλέπτω- ræ, quasi lutum quod
 να αὐτῶν. καὶ ῥύσῃ με est de viis comminu-
 ἐκ μαχαίρας λαῶν, am eos. Et libera me
 φυλάξῃ με εἰς κεφα- de cōtradictionibus po-
 λῆν ἐθνῶν. λαὸς ὁρ- puli, custodies me in
 οὐκ ἔγνω, ἐδούλωσέ caput gentium. Popu-
 μοι, εἰς ἀκωὴν ὠτίου lus quem non cognoui
 ὑπήκουσέ μου. υἱὸι ἀλ- seruiuit mihi, in audi-
 λόξιοι ἐψύχοντό μοι, tu auris obediuit mi-
 υἱὸι ἀλλόξιοι ἀφῆρι- hi. Filij alieni menti-
 φήσονται, Ἐσφαλοῦ- ti sunt mihi, filij alieni
 σιρ ἐκ τῶν συγκλεισ- abiicientur, et erra-
 μῶν αὐτῶν. Ζῆ κύρι- bunt ex angustiis suis.
 ος, καὶ θύλογητὸς ὁ φύ- uiuit dominus, et be-
 λαξ μου, καὶ ὑψώθη- nediect⁹ qui creauit me,
 σεταὶ ὁ θεός μου ὁ φύ- et exaltabitur deus
 λαξ ἡ σωτηρίας μου. meus saluator meus.
 ἰχυρὸς κύριος ὁ δι- Fortis dominus deus ꝓ
 δούς ἐκδικήσεις ἐμοί, dedit vindictas mihi,
 καὶ παιδύων λαοὺς et humiliavit populos

Aspexerunt, & non
 fuit seruator, ad do-
 minum, & non ex-
 audiuit eos. Et con-
 tudit eos sicut pulue-
 rem terræ, sicut lu-
 tum platearum com-
 minui eos, & disten-
 di eos. Et eruisti me
 à contradictionibus
 populorum. Custo-
 disti me in caput gē-
 tium: populus quem
 nō noui, seruiuit mi-
 hi. Filij alieni menti-
 ti sunt mihi. Ad au-
 ditum auris audient
 mihi. Filij alieni de-
 fluxerunt, & con-
 tremuerunt à clau-
 suris suis. Viuit do-
 minus, & benedi-
 ctus fortitudo mea,
 et exaltetur deus fortitudo salutis meæ. De-
 us dans vindictas mihi, & deiiciens populos

וַיִּשְׁעוּ וַאֲיִן מִשְׁיַע אֶל
 - יְהוָה וְלֹא עָנָם :
 וַאֲשַׁחֲקֶם כַּעֲפַר -
 אֶרֶץ כְּטִיט - חוֹצוֹת
 אֲדָקָם אֶרְקָעֵם :
 וַתִּפַּלְטֵנִי מִרִיבֵי עַמִּי
 תִּשְׁמַרְנִי לְרֹאשׁ
 גּוֹיִם עִם לֹא - יִרְעוּתִי
 יַעֲבֹדוּנִי : בְּנֵי גִבּוֹר -
 יִתְכַחֲשׁוּ - לִי לְשִׁמּוֹעַ
 אֲיִן וַיִּשְׁמְעוּ לִי : בְּנֵי
 גִבּוֹר - יִבְּלוּ וַיִּחַנְרוּ
 מִמִּסְגְּרוֹתָם : חֵי -
 יְהוָה וּבְרוּךְ צוּרֵי
 וַיִּרְם אֱלֹהֵי צוּר
 יִשְׁעֵי : הַיְיָ הַגִּבּוֹר
 נִקְמַת לִי וּמְרִיר עַמִּים

ὑπὸ χεῖρσιν μου. καὶ ἐξήγαγον με. Et eduxit me
 ἄνθρωποι μου ἐξ ἐχθρῶν μου, ex inimicis meis, et de
 καὶ ἐκ τῶν ἐπισημασμένων μου insurgentibus contra me
 ἐπὶ ἐμὲ ὑψώσῃς με, ἐξ exaltabis me, de viris
 ἀνδρῶν ἀδικημάτων iniquis liberabis me. Pro-
 ἕψῃς με. Ἐξομολογήσομαι σοὶ κύ- pter hoc confitebor tibi
 ριε ἐν ἔθνεσι κύριε. καὶ in gentibus domine, et
 ἕψῃς τὸ ὄνομα τῆσου λα- magnificans salutes re-
 λῶ, μεγαλυνῶν τὰς gis sui, et faciens mi-
 σωτηρίας τῷ βασιλέως sericordiam christo suo
 αὐτοῦ, ὡς ποιῶν ἔλεος David, et semini eius
 ἕψῃς χριστῷ αὐτοῦ τῷ usque in sempiternum.
 Δαβίδ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Isaia. 26.

Ecclesia

felicitatē

unaq; im-

priorū sup-

plicitū can-

nit Isaia.

Ιδὲ πόλις ἰχυραὶ, καὶ
 σωτήριον ἡμῶν. Θῆ-
 σῃ τὸ τεῖχος, ὡς πόλις
 τεῖχος. ἀνοίξατε πύλας,
 εἰσελεύσεται λαὸς φυ-
 λάσων δικαιοσύνης,
 ὡς φυλάσων ἀληθείας,
 ὡς λαμβανόμενος ἀ-
 λιθείας, ὡς φυλάσων
 εἰρήνης. ὅτι ἡμεῖς σοὶ ἐλ-
 πώμεθα. ἡμεῖς, κύριε,

Ecce civitas for-
 tis, et saluta-
 re nostrum po-
 net murum et circummu-
 rale. Aperite portas, in-
 gredietur populus cu-
 stodiens iustitiā, et custo-
 diens veritatē. Apprehē-
 dens veritatem, et cu-
 stodiens pacem: quia in
 te speravimus domine

sub me. Educens me
 a binimicis meis, &
 ab insurgentibus in
 me eleuabis me, à vi
 ro iniquo liberabis
 me. Propterea confi
 tebor tibi domine in
 gentibus, & nomini
 tuo psallā. Magnifi
 cās salutes regis sui,
 & faciens misericor
 diam christo suo Da
 uid, & semini eius vs
 que in seculum.

V Rbs fortitu
 dinis nobis,
 salutem po
 net vt muros & ate
 murale. Aperite por
 tas, et igrediatur gēs
 iusta custodiēs veri
 tates. Eum cuius de
 syderium est coniun
 ctū tibi, custodies in
 pace, in pace: quia tibi fidit. Fidite domino

תַּחֲתָנִי : וּמוֹצִיאִי
 מֵאֵיבֵי וּמִקְמִי
 תִּרְוַמְנֵנִי מֵאִישׁ
 הַמַּסִּים תִּצִּילֵנִי : עַל
 כֵּן אֲזַכֵּר יְהוָה בְּגוֹיִם
 וּלְשֹׁמֵר אֲמַר :
 מִגְדֹּל יְשׁוּעוֹת מִלְּכֹו
 וְעָשָׂה חֶסֶד לְמִשְׁיָחוֹ
 לְדָוִד וּלְזֶרְעוֹ עַד
 עוֹלָם :

ע יִרְעוּ לָנוּ
 יְשׁוּעָה יִשְׁיֹרֵת
 חַסוֹת וְחַל : פִּתְחוּ
 שַׁעֲרֵי וַיִּבֹא גֹוִי
 צַדִּיק שֹׁמֵר אֱמֻנִים :
 יִצְרֵר סָמוּךְ תִּצְרֵר
 שְׁלוֹם שְׁלוֹם כִּי בְךָ
 בָּטוּחַ : בְּטַחוּ בַיהוָה

ἕως τοῦ αἰῶνος. ὁ Θε- vsque in sempiternum.
 ὁς ὁ μέγας ὁ αἰώνιος, Deus magnus eter-
 ὁς ταπεινώσας κατή- nus, qui humilians de-
 γαγες τοὺς ἐνοικοῦν- duxit habitates in ex-
 τας ἐν ὑψηλοῖς. πό- celsis. Civitates mu-
 λεις ὀχυροὺς καταβα- nitas destrues, et de-
 λείς, καὶ κατὰξεις ἐ- duces vsque ad pau-
 ῶς ἐδλάφους. καὶ πα- mentum. Et conculca-
 τήσουσιν αὐτοὺς πό- bunt eos pedes mansue-
 δες πρεσβῶν, καὶ τα- torum, et humilium
 πεινῶν βήματα. ὁ- gressus. Via iustorum
 * δὴσῶν * ἀσεβῶν διδεία recta facta est, et
 βῶν ἐγένετο, καὶ παρεσκευ- preparata via iusto-
 * δὴσῶν * ἀσεβῶν ἡ ἐδὸς * ἀσε- rum. Nam via domi-
 βῶν. βῶν. ἡ γὰρ ὁδὸς κυρί- ni iudicium. Speravi-
 ου κρίσις. ἡ λπίσθημι mus in nomine tuo, et
 ἡδὴ τῷ ὀνόματί σου, in memoria quam de-
 καὶ ἡδὴ τῇ μνεῖα ἡ ἐ- siderabat anima mea.
 πνεύμα ἡ ψυχὴ μου. De nocte consurgit spi-
 ἔκ νυκτὸς ὁρθεῖται ὁ ritus meus ad te deus,
 πνεῦμά μου πρὸς σέ quia lux praecepta tua
 ὁ Θεός, διότι φῶς τὰ super terram.
 πρὸς ἀγαθὰ σου ἐ- Iustitiam discite habi-
 τῆσθε γῆς. Δικαιοσύνην μάθετε οἱ ἐν-

vsq; in seculum, quia
 in domino est forti-
 tudo seculorū. Quia
 incuruabit habitato-
 res excelsi, ciuitatem
 sublimē humiliabit:
 humiliabit eā vsq; ad
 terram, peruenire fa-
 ciet eā vsq; ad pulue-
 rē. Cōculcabit eam
 pes, pedes pauperis,
 gressus egenorū. Se-
 mita est iusto recta,
 ô deus recte, callē iu-
 sti librabis. Etiā via
 iudiciorū tuorū dñe
 sustinuimus te, eo q̄
 nomē tuū, & memo-
 ria tui est desyderiū
 animæ nostræ. Ani-
 mo meo desyderau-
 te in nocte, etiā spiri-
 tum meo in medio mei
 quærā te. Nā quādo
 iudicia tua fuerūt in

עַרְי-עַרְבֵי בֵיתֵי יְהוָה
 צוּר עוֹלָמִים: כִּי
 הִשָּׁח יוֹשְׁבֵי מְרוֹם
 קְרוֹתָהּ נִשְׁבָּרָה
 וַיִּשְׁפֹּל לָנֶה וַיִּשְׁפֹּל רֶגְלָהּ
 עַר-אֶרֶץ יַגִּיעַ עֵנָה עַר-
 עַפְרָה: תִּרְמַסְנָה רֶגְלֵי
 רַגְלֵי עֲנִי פַעֲמֵי דַלִּים:
 אֶרְחַל לְצַדִּיק מִיִּשְׁרָאֵל
 וַיִּשָּׂר מֵעַנְוָה צַדִּיק
 תִּפְלֵם: אֵף אֶרְחַ
 מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה קוֹיִנוּךָ
 לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרֶךָ
 תָּאוֹת-נַפְשׁ: נַפְשִׁי
 אֲוִיתֶךָ בְּלִילָה אֵף-
 רוּחִי בְּקִרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָ
 כִּי כַאֲשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ
 לְאֶרֶץ צַדִּיק לְמִדְוָה
 iudiciā didicerūt

οικουῶτες ὑπὸ τῆς γῆς. *tantes in terra.*
 πῶς παύται γὰρ ὁ ἀσεβῆς *Cessavit enim impius.*
 πᾶς ὅς οὐ μὴ μάθη δικαιοσύνην ἐπὶ *Non discet iustitiam su-*
 τῆς γῆς, ἀλήθεια οὐ μὴ ποιήσει. *per terra, veritatē non*
 ἀσεβῆς, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν κυρίου. *faciat. Auferatur im-*
 κύριε ὑψιφίλος σου ὁ βραχίον, καὶ οὐκ ἠδύναται, *pius ut non videat glo-*
 γνόντες δὲ αἰχμωθήσονται. *riam domini.*
 ζήλος λήθηται λαὸν ἀπαίδευτον, καὶ νῦν πυρὶς *Domine excelsum tuum*
 ὑπεναντίους ἔσεται. *brachium, et non scie-*
 κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δός ἡμῖν, πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν. *runt, scientes autem*
 κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, κτήσασαι ἡμᾶς, κύριε ἐκτός σου ἄλλομ *confundentur.*
 οὐκ οἶδαυλο. τὸ ὄνομαί σου ὀνομάζομεν. *Zelus apprehendet po-*
 οἱ δὲ νεκροὶ ζώω οὐ μὴ ἰδωσι, οὐδέ ἰατροὶ *pulum ineruditum.*
Et nunc ignis aduersa-
rios comedet.
Domine deus noster pa-
cem dabis nobis, omnia
enim reddidisti nobis.
Domine deus noster
posside nos, domine
extra te alium non sci-
mus.
Nomē tuum vocamus,
at mortui vitā non vi-
debunt, neque medici

habitatores orbis.

Gratia fiat impio, et non discet iustitiam, in terra vbi debet re-
cta facere, iniquè a-
get: & non videbit
sublimitatē domini.

Domine excelsa est
manus tua ne videāt:
videbunt, & pudore
afficientur inuiden-
tes populo tuo. Eti-
am ignis hostes tuos
consumet. Domine
dispones pacem no-
bis, quia etiam om-
nia opera nostra o-
peratus es nobis.

Domine deus no-
ster dominati sunt
nobis domini abs-
que te. Tantum ti-
bi fidimus, ideo me-

morabimus nomen tuum. Mortui non
viuent, mortui qui dominati sunt nobis,

יִשְׁבּוּ תְּבֵלָה : יַחַד
רָשָׁע בְּלֹא-לְמַד צְדָקָה
בְּאֶרֶץ נִכְחֹת יְעוּל
וּבְלֹא-יִרְאֶה גְּאוּרָת
יְהוָה : יְהוָה רַמָּה
יָדָה בְּלֹא-יַחְוִיוּ יְהוָה
וַיִּבְשׂוּ קִנְיַת-עַלְמִים
אֶף-אֵשׁ צָרִידָה
תֹּאכְלֵם : יְהוָה
תִּשְׁפֹּרֵת שְׁלוֹם לָנוּ
כִּי גַם-כָּל-
מַעֲשֵׂינוּ פָעַלְתָּ לָנוּ :
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
בְּעֲלוֹנוּ אֲרָנִים
וּלְתַהַב לְבַד-בָּהֶם
נִזְכָּר שִׁמְךָ : מֵתִים
בְּלֹא-יַחְוִיוּ רַפְּאִים

ἔμὴ ἀναστήσῃσι. ὁ γὰρ - nō suscitabūt . Propter
 τὸ ἐπήγαγες, καὶ ἀπώλε hoc induxisti ἔργα
 ἔργα, ἃ ἦρασαν πάντων ἀρ- didisti, ἔργα tulisti omne
 σερῶν αὐτῶν. πρὸς αὐ- masculinū eorum . Ad-
 τοῖς κακὰ κύριε, πρὸς de eis mala domine, ad
 αὐτοὺς κακὰ τοῖς ἐπίδο- de mala gloriosis ter-
 ξοῖς ἐπὶ γῆς . κύριε ἐν ra . Domine in tribula-
 θλίψει ἐμνήσθημεν σε, tione recordati sumus
 ἐν θλίψει μικρᾷ ἡ παι tui, in tribulatione par-
 τεία σου ἡμῶν . καὶ ὡς εἶ na doctrina tua no-
 ὠδίνουσα ἐγγίξει τοῦ bis . Et sicut parturiens
 τεκεῖν , ἃ ἐπὶ τῆ ὠδίνι quum appropinquat ad
 αὐτῆς ἐκέρχεται, οὐ- pariendum , ἔργα dolo-
 τως ἐγὼ ἐμνήσθημεν τῷ ἀ- re suo clamat , sic facti
 γαπητῶ σε . ὁ γὰρ ἡμφο sumus dilecto tuo . Pro-
 βοῦ σου κύριε ἐν γαστρὶ pter timorem tuum do-
 ἐλάβομεν, καὶ ὠδινήσα mine in utero accepi-
 μεν, ἃ ἐτέκομεν πνεύμα mus, ἔργα parturivimus
 σωτηρίας σου, ὃ ἐποίη- ἔργα peperimus spiri-
 ἔργα ἐπὶ ἐπὶ γῆς . οὐ πᾶς tum salutis tuæ , quem
 σέμεθα , ἀλλὰ πᾶς - fecisti super terram .
 σουῶνται πάντες οἱ ἐνοὶ Non cademus , sed ca-
 κῶντες ἐπὶ ἐπὶ γῆς . ἀνα dent habitantes in ter-
 σήσονται οἱ νεκροί , καὶ ra . Surgent mortui ,
 ἐγερθήσονται οἱ ἐμζῶντες ἔργα resurgent qui in

non resurgent: pro-
 pterea visitaſti & diſ-
 ſipaſti eos, & perdi-
 diſti omnem memo-
 riam eorum. Addi-
 diſti genti domine,
 addiſti genti, glorifi-
 caſti te. Elongaſti uſ-
 que ad omnes termi-
 nos terræ. Domine
 in anguſtia visitaue-
 runt te, effuderunt o-
 rationem quãdo cor-
 reſtio tua fuit eis. Si-
 cut prægnans, quum
 appropinquat par-
 tui, dolet, clamat in
 doloribus ſuis: ſic fui-
 mus à facie tua dñe.
 Concepimus, partu-
 riuimus, quaſi pepe-
 rimus ſpiritum: ſalu-
 tes enim non ſunt fa-

&æ in terra, nec ceciderunt habitatores or-
 bis. Viuent mortui tui, ſicut cadauer meum

בְּלִי-יָקָמוּ לָכֵן פָּקַדְתָּ
 וְתַשְׁמִיךְ וְתֵאבֵד
 כָּל-זִכְרֵם לָמוֹ: יִסְפֶּת
 לְגוֹי יְהוּדָה יִסְפֶּת לְגוֹי
 נִכְבְּרֹת רַחֲמֶיךָ כָּל-
 קְצוֹי-אֶרֶץ: יְהוּדָה
 בַּצָּר פָּקְדוֹת צָקוֹן
 לַחֲשֹׁמוֹסָרְךָ לָמוֹ:
 כָּמוֹ הָרְרָה תִקְרִיב
 לַלֵּדָת תַּחִיל תִּזְעַק
 בַּחֲבִלֶיהָ בֵּן הַיּוֹנוֹ
 מִפָּנֶיהָ יְהוּדָה: חָרִינוּ
 חָלָנוּ כָמוֹ יִלְדָנוּ רוּחַ
 יִשׁוּעָתְךָ כָּל-
 נַעֲשָׂה-אֶרֶץ וּבֵל-
 יִפְלוּ וְיִשְׁבּוּ תֵבֵל:
 יִחְיוּ מֵתֶיךָ נִבְלָתֵי

μνημείοις, ὅτι φραγ- monumentis, et leta-
 θήσονται οἱ ἐν τῇ γῆ. buntur qui in terra.
 ἢ γὰρ θέσος ἡ παρὰ Nam ros qui à te, sani-
 σοῦ, ἴαμα αὐτοῖς ἔστιν, tas ipsis est. At terra
 ἢ ἡ γῆ τῶν ἀσεβῶν ὡς impiorum cadet. Va-
 σεῖται. Βάσιζε λαός de populus meus, in-
 μου, ἐσελθε εἰς τὰ τα- gredere in cubicula
 μεῖόν σου, ἀπόκλεισον tua, claudere ostium tu-
 τῆρ θύρα σου, ἀκρύ um. Abscondere mo-
 βιθι μικρὸν ὅσον ὅσον, dicum quantulumcun-
 ἕως ἂν παρέλθῃ ἡ ὀρ- que donec pertranscat
 γῆ κυρίου. ἰδίᾳ γὰρ κύ- ira domini. Ecce enim
 ριος ἀπὸ τοῦ ἁγίου ἐ- dominus à sancto indu-
 πάγει τῆρ ὀργὴν ἐπὶ cit iram super habitan-
 τοὺς καὶ κοινῶν ἐπὶ tes super terram.
 αὐτῆς. ὅτι ἀνακαλύ- Et reuelabit terra san-
 ψεῖ ἡ γῆ τὸ αἷμα αὐ- guinem suam, et non
 τῆς, ὅτι κατακαλύψει abscondet interfectos
 τῆς ἀνηρημίου. ultra.

Isaiā . 38.
 Canticū Es-
 zechia re-
 gis Iuda,
 cū memor-
 ho conua-
 luisse.

Εγὼ εἶπα· ἐν τῷ
 ἔτι τῶν ἡμε-
 ρῶν μου, περι-
 σομαι ἐν πύλαις αἰ-
 λου, καταλείψω τὰ
 ἔτη τὰ ἐπίλοιπα.

Ego dixi: in excel-
 so dierum med-
 rum, vadam ad
 portas inferi, relin-
 quam annos residuos.

resurgēt. Expergisci
mini & laudate habi-
tatores pulueris, quā
ut ros olerū ros tu-
us, & terra mortuos
piciet. Vade popu-
le mi, ingredere cubi-
cula tua, et claude o-
stium tuum super te.
Absconde te ipsum
paululū, ad momen-
tum, donec transeat
ira. Ecce enim domi-
nus egredietur de lo-
co suo, ut visitet iniq-
tatē habitatoris ter-
rę super eū: et reucla-
bit terra sanguinem
suū, & nō operiet vl-
trā interfectos suos.

Go dixi: in ex-
cissione dierū
meorum va-

dam ad portas sepul-
chri, priuatus residuo annorum meorum.

יְקוּמוּן הַקִּיצוֹ וְרִנְנוּ
שִׁכְנֵי עֶפְרַיִם כִּי טָל
אֲוֵרָתְךָ טָלָה וְאֶרֶץ
רְפָאִים תִּפְּוֹל: לָךְ
עָמִי בָּא בַחֲרֻרֶיךָ
וְסָגַר דְּלֹתֶיךָ בְּעֵרָה
חֲבִי כִמְעַט רָנַע
עַד יַעֲבֹר זַעַם:

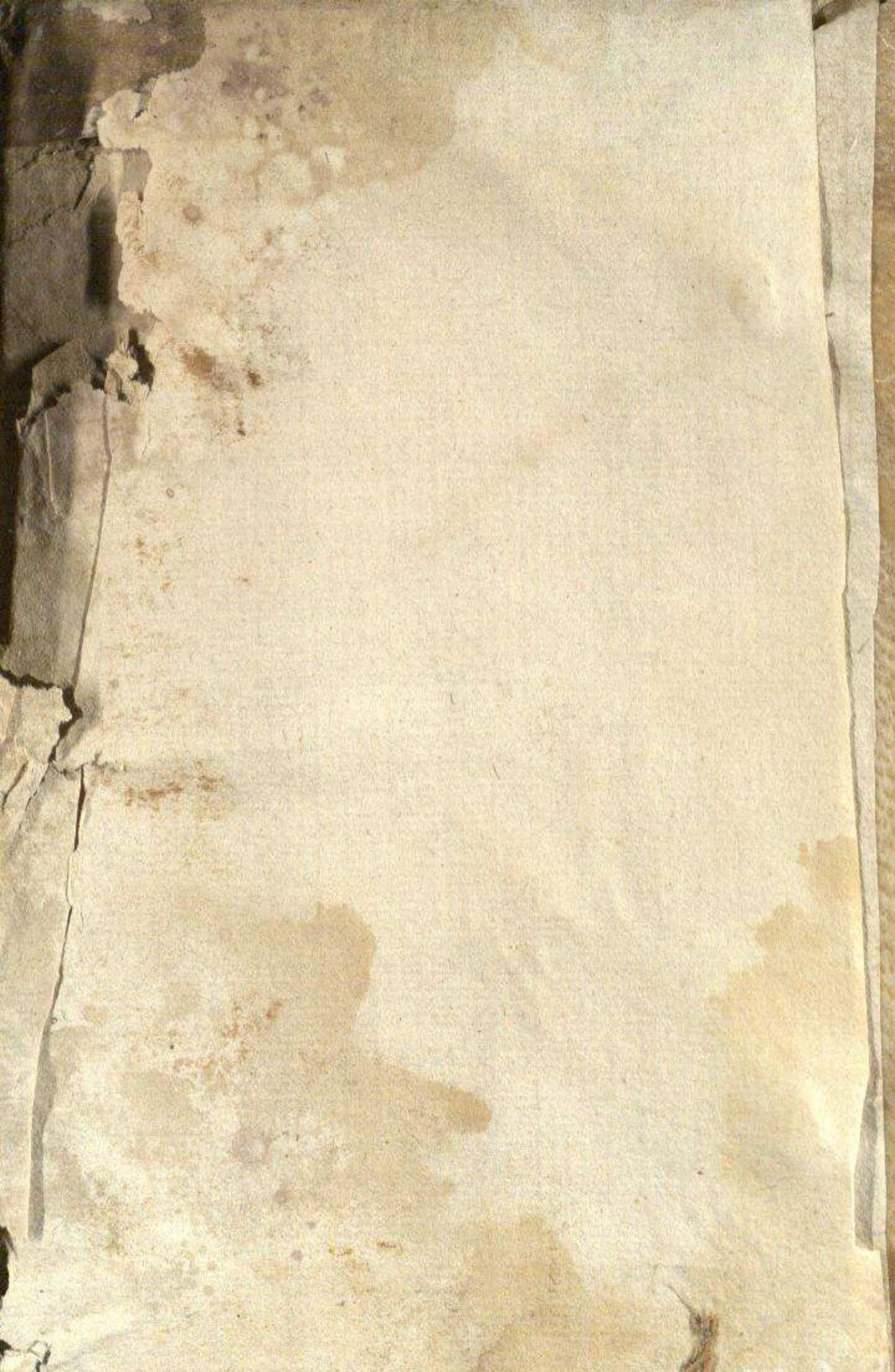
כִּי הִנֵּה יְהוָה יֹצֵא
מִמְקוֹמוֹ לִפְקֹד עוֹן
וְיֹשֵׁב הָאָרֶץ עָלָיו
וְנִלְתָה הָאָרֶץ אֶת-
דַּמְיָהּ וְלֹא תִכְסֶה
עוֹד עַל-הַרְגֵיהָ:

אֲנִי אָמַרְתִּי בְרַמִּי
יְיָ אֱלֹהֵי
בְשִׁיעֵרֵי שְׂאוּל

פִּקְדוֹתַי וְיֵתֵר שְׁנוֹתַי:

residuo annorum meorum.

εἶπα, ἕκέναι ἔμῃ ἰδῶσ' Dixi. Nō ultra videbo
 σωτήριον τ' θεῶν ἐπὶ τ' salutare dei in terra vi-
 γῆς ζώντων; ἕκέναι οὐ uentium, nec ultra vi-
 μῇ ἰδῶσ' σωτήριον τ' ῥῡ debo hominē cum habi-
 ἰσραὴλ ἐπὶ γῆς; ἕκέναι tātibus, defeci à cognā-
 ἔμῃ ἰδῶσ' ἄνθρωπον μτ' tione mea, dereliqui re-
 καρδιάντων; ἐξέλιπον liquiū vitæ meæ, exiuit
 ἐκ αὐτῆς συγγενείας μου, et recessit à me sicut di-
 κατέλιπον τὸ ἐπίλοι- ueritēs tabernaculū qui
 πον αὐτῆς ζωῆς μου, ἐξῆλ fixerat spūs meus apud
 θεὸν καὶ ἀπῆλθε μου ἀπ' ἐ- me factus est sicut tela
 μῶσ' ὡσπερ ὁ κατὰλύων texētis appropinquātis,
 σκίωλὸν πῆξας, τ' πνθῶ- ad succidēdū. In die illa
 μά μου παρ' ἐμοὶ ἐγένε- tradit' sum vsq; mane,
 τ' ὡς ἰσὸς ὄριθ' ἐστι- quasi leo, sic cōtrivit oīa
 ζύσης ἐκτεμείμ. ἐν τῇ ossa mea, ab eo enī die
 ἡμέρα εκείνη παρελό- vsq; ad noctē tradit'
 θῶν ἕως πρῶτι, ὡς λέων sum. Quasi hirundo sic
 ῦς, οὕτως σωέξιστε clamabo, ἔσ' quasi colū-
 πάντα τὰ ὄσα μου, ἀ- ba sic meditabor, defe-
 πὸ τῶν αὐτῶν ἡμέρας πα- cerūt enī mei oculi, v-
 παρελόθῶν ἕως νυκτός. aspicerē ego in ex-
 ὡς χελιδῶν, οὕτως φωνήσω, καὶ ἄ-
 ρισερα, ἔστω μελεπήσω. ἐξέλιπον γὰρ μου οἱ
 ὀφθαλμοὶ ἀπὸ τῶν βλέπειν εἰς τὸ ὑψ'

10.137